

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

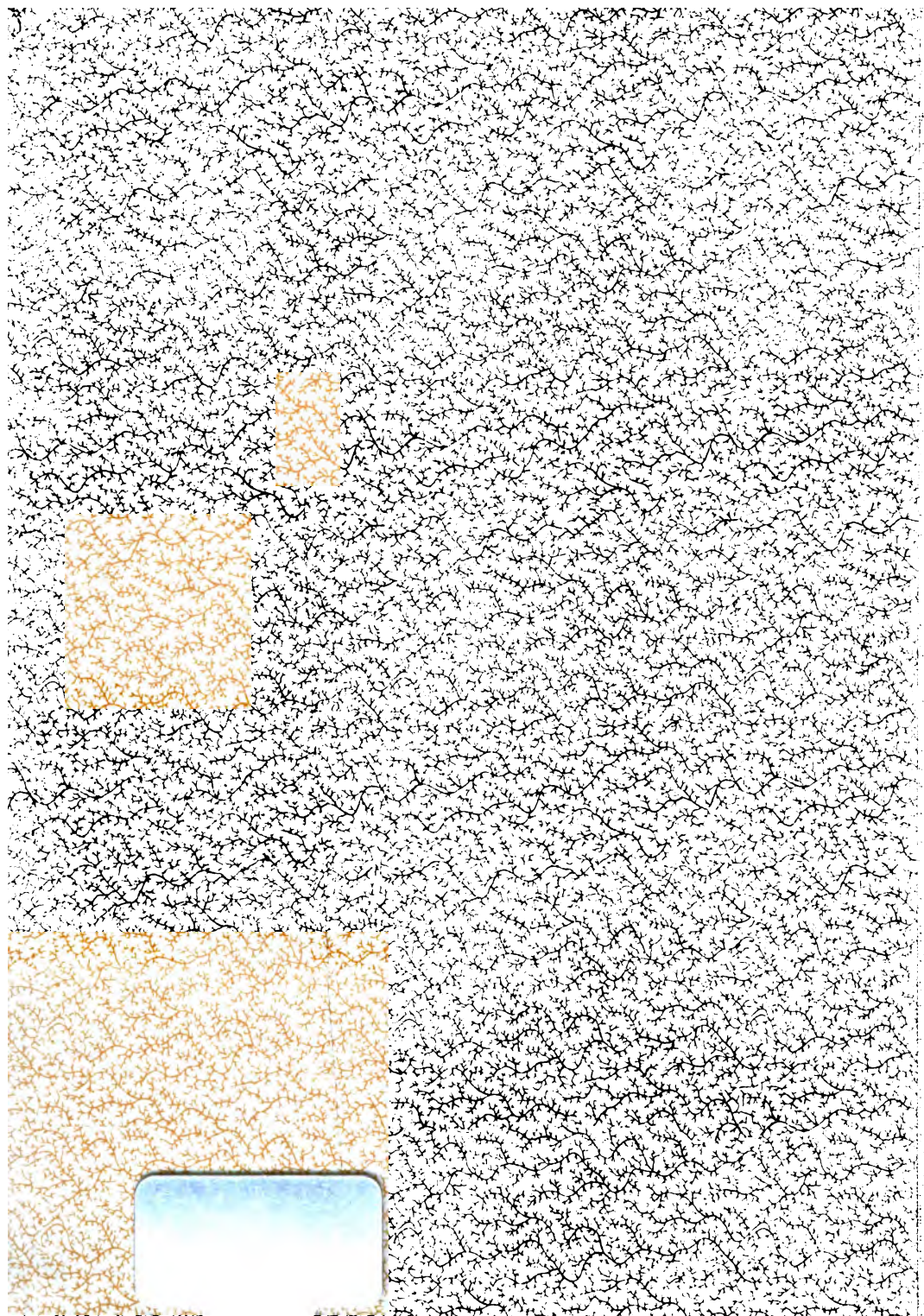
Informatie over Zoeken naar boeken met Google

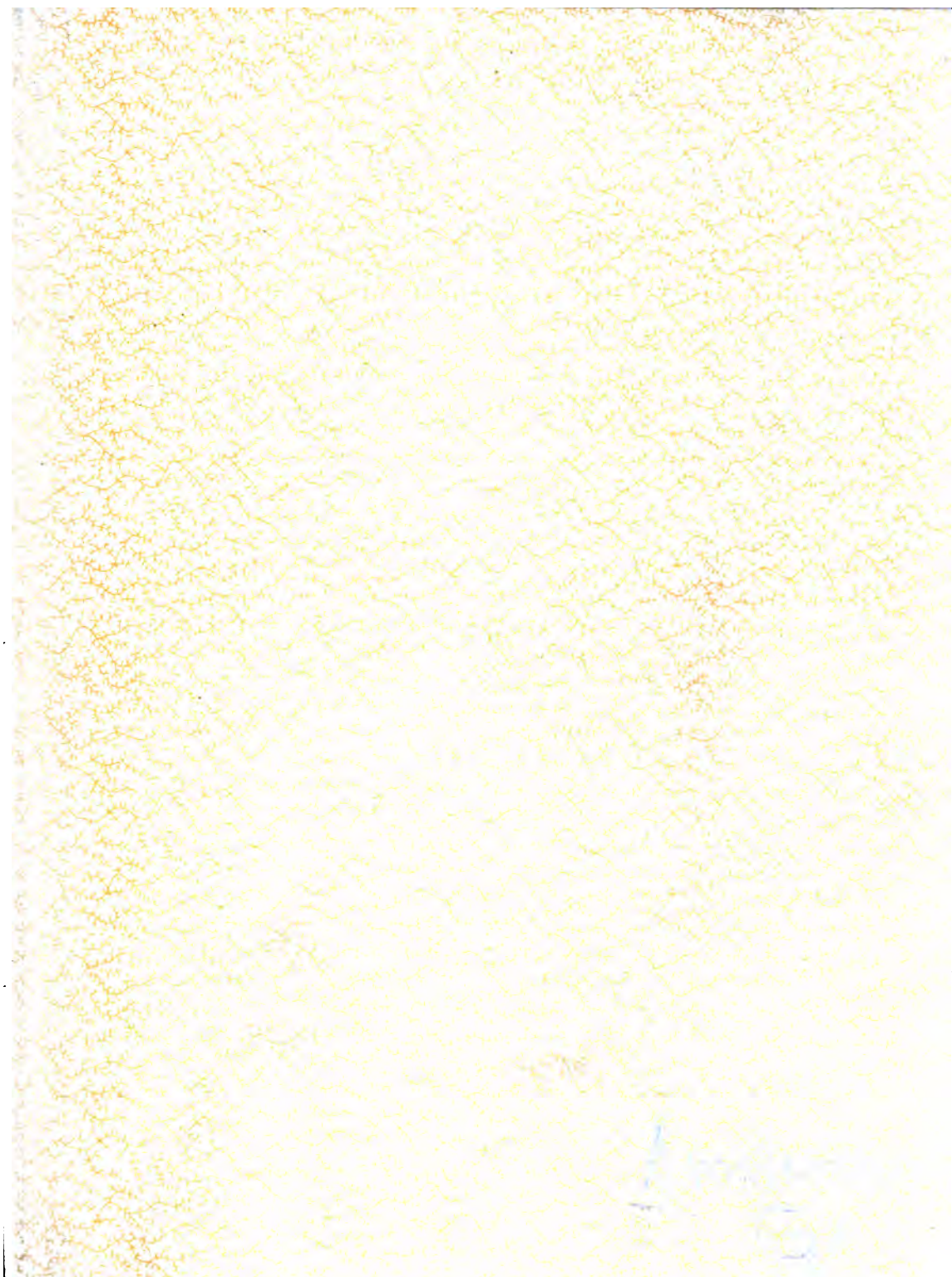
Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 06660674 4

အသံအသံ

AMSTERDAMSCH MERCURIUS,

INHOUDENDE:

*Eene zeer korte beschrijving der wereldberoemde koopstad Amsterdam
verder: de voornaamste staatsberigten; aanmerkelijke zaken;
wetten, decreten en publicatiën; Luthersch kerknieuws; naam-
lijsten der geproclameerden en overledenen, benevens de
lijsten der openbare veilingen van huizen,
schepen, &c. binnen Amsterdam.*

Voorts een uitgezocht en leerzaam

MENGELWERK,

BEVATTENDE

Beknopte levensgeschiedenis van MICHIËL DE RUITER;
land- en volkkundige aantekeningen; staatskronijk voor
ieder den dag van het jaar; bloemtuin-arbeid voor den
burger; raadgevende brieven over het WETBOEK NAPO-
LEON; vertalingen; anecdoten en puntspreuken;
logogryphen, logogryph-charades; charades en
raadsels; eindrijmen, en eindelijk een
WIS-, STEL- en TELKUNDIG TOEGIFT.

|| E L F D E D E E L .

Te AMSTERDAM, bij
JAN RUYSENDAAL;
M D C C X I X

GAM
A 770

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
213916
TILDEN, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
1901

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
1901

AMSTERDAMSCH E MERCURIUS.

MERKWAARDIGE AANTEEKENINGEN

WEGENS DE
TIRANNIJ,
OF

GRUWELBEDRIJVEN

DER
FRANSCHE N.

sedert de revolutie in hun eigen land,

op het einde der achttiende eeuw.

(Zevende vervolg.)

Ter oorzaak van de gezegde partijloop ontstond nu ter nationale vergadering, die nog hestendig aan eene confusie bleef werken, verschil over 't koninklijk veto, dat in over de bepaalde of onbepaalde magt des konings, om een raads-besluit te of niet te bekrachtigen, en die was weder eene gelegenheid gunstig voor de zucht naar *fransche idoneden*. Om dezelve te doen standhouden werd verforeid, dat er eene zamenzwering bestond, tuschen de geestelijkheid, den adel, en vier honderd leden van den derde stand, met oogmerk om de aloude wilskeur weder ten toon te voeren; dat het leven der gemenebestgezinde volkvertegenwoordigers in gevaar was. Eene lijst van vijanden van den staat ging van hand tot hand, waarbij niet minder gevorderd werd dan dat zij vogelvrij verklaard wierden. Nu was de geliefde moordschering weder gelegen en men verheugde zich reeds met het denken aan 't afweven der webbe; ook was gansch *Parijs* aldra in beweging. Hier wilde men het volk gewapend hebben om in gijzeling te nemen, en te straffen, alle de ver-

XI. DEELS. L. STUK.

A

A M S T E R D A M S C H E

raden die de vrijheid aan dwingelandij hadden willen ver-
loopen. Ziet gij, goede lezer, men begeerde het straffen
aan 't geveende volk overgelaten te hebben, dat was immers
't rechte middel om naar genoegen koppen te kunnen doen
rollen, en bloedfonteyntjes uit de harten te doen ontspringen.

Elders lezen wij, „ wilde men een gezantschap naar *Versailles* (naar den koning) afvaardigen, met kennisgeving,
dat indien men niet onmiddellijk de onbedadige samenzwering
verbrak, als dan vijftien duizend mannen gereed stonden
om gewapend naar *Versailles* te trekken”: deze voorslag
vond gereeden bijval, en de uitvoering werd ook met er haast
bepoetend. *Vijftien* honderd ongewapende burgers kwamen
bijeën om het gezantschap uit te maken. Lichtig gezantschap
zal de goede lezer mogelijk denken; doch hij moet niet uit
het oog verliezen, in de eerste plaats dat alles verschrikkelijk
moest wezen, en in de tweede plaats dat men wellicht ge-
legenheid zou vinden om een bloedstorting aan te rigten, en
dan moest men toch van een toereikend aantal handen voor-
zien wezen. Al aanstonds scheen ook die gelegenheid zich
daargesteld te hebben; want de bewuste colossale commissie
floeg op marsch, dan, de nationale garde weigerde haar den
vrijen uittocht. Nu wilde men eens toonen, ook niet on-
bekend met de bezadigdheid te wezen; derhalve begeeft men
zich naar 't stedelijk bewind, met beklag over de onbedadig-
dien men bij de nationale garde had ontmoet; dan, ook aldaar
stiet men 't hoofd, want de toegang tot het bewind werd
geweigerd, om dat de bezending werd verklaard onwettig te
zijn; ja maar dit was te veel, en men zou zekerlijk al aan-
stonds het gordijn opgetrokken hebben, ter vertooninge van
een gewoon *fransch volkspeel*, dan, vijftien honderd man oor-
deelde men toch daartoe wat weinig te zijn: van dus gedaan?
war anders dan de gewone oproerkreet aan te roepen? Aldra
verspreide zich dus door alle straten der stad het bejend-
geschreeuw van, *het vaderland is in gevaar! Frankrijk is in gevaar!*
Frankrijk in slavernij, en geheel Europa zal verniet! Men ver-
maant vervolgens den burgeren om oogenblikkelijk in hunne
district vergaderingen t'zamen te komen; geen vretor roept
men uit; geen aristocraten! geen dwingelanden! Om kort te

gaan, het vuur van oproer was weder regt ontstoken, echter werd hetzelfde alstoen ook weder gebluscht, door dat eenige der voornaamste oproerkraaijers in hechtenis werden genomen, het welk voor als toen zoo veel invloed had, dat de bewuste commissie haar besluit, omtrent hare talrijkheid, liet varen, en slechts twee man verkoos ter volbrenginge van haren last, of wel van haar voornemen: dan, deze twee mannen namen niet aanstonds de reis aan; maar begaven zich alvorens naar den hier voor reeds meermaals genoemden Lally Tolendal, een man die zich den eernaam van *goed burger* had verkregen. „*Parijs*”, zeide de tweeledige commissie tegen hem, „wil geen veto, hoe genaamd; men beschouwt als „verraders, alle die genen die het vorderen; men wil zelfs „deze verraders vervolgen en straffen”. Bij dit zeggen deelden zij Tolendal de lijst der zoodanigen, welke de volkswoede tot hare slagtoffers bestemd had, mede, dan, nogmaals stiet men 't hoofd, en wel op eene ontzettende wijze; want de stoutmoedige Tolendal, de hem ter hand gestelde lijst ingezien hebbende, zeide koeltjes weg. „De ware verraders „zijn juist zij, die het volk met eenen zoo ongepasten als valschen schrik vervullen, en deszelfs ijverigste vrienden als „zijne gehaatste vijanden afmalen. Wat mij betreft, dien „gij den titel van *goed burger* verkiest te geven, zoo als ik „oordeel denzelven te verdienen, ik zou mij gelukkig schatten, wanneer ik, zoo wel in kunde als in deugd, die mannen mogt evenaren, welke gij mij als voorwerpen van „den volkshaat genoemd hebt. Daar en boven verklaar ik „u rondborstig, dat ik zelf de bekrachtiging des konings „(het *veto*) als één der voornaamste steunsels beschouw der „nationale vrijheid, en, indien gij mij naar de zaal der vergadering wilt vergezellen, zult gij getuigen zijn mijner „ijverigste pogingen, om dit koninklijk gezag te doen zegenieren, en tevens van het naauwkeurig verslag, dat ik van „uwe zending zal geven.” De commissie stond, op 't hooren van deze taal, als van den donder getroffen, en volgde in derzelver verbeistering Tolendal naar de vergadering. Aldaar viel het een en ander over de bewuste lijst der schuldigen voor, het voornemen der commissie werd afgekeurd, en daar-

mede liep deze zaak af, en zag men zich dus in zijne verwachting bedrogen; dan, zekerlijk heeft men zich zelven te gelijken tijde beloofd, zijne schade weldra, met winst, te zullen verhalen. De hoop hier op groeide wel van tijd tot tijd aan door eene hooggaande verdeeldheid, welke in de nationale vergadering ontstond, over zeker nieuw voorstel van het *Comité van constitutie*, betreffende het regt van den koning enz.; doch de bom wilde echter ook als roen, tot grievende smart van velen, nog niet barsten. Het *fransch vernuft* vond evenwel na weinig tijdsverloop een middel om weder aan den slag te komen. Men verspreidde namelijk door het gansche rijk als eene bevestigde waarheid, dat er een ontwerp was om den koning te ontvoeren, het zij dattot zijne behoudenis tegen eenen onderstelden aanslag omtrent zijn persoon, of ter handhaving van zijn gezag tegen alle inbreuk van de zijde des volks. De stad Metz, van een talrijk garnizoen voorzien, en, door hare ligging en sterke verschanzingen, zelfs tegen eenen *geduchten* aanval gedekt, werd openlijk het middenpunt genoemd dier geheime maatregelen, waarvan elke partij hare kans van winst of verlies berekende, en dit ontwerp te verijdelen of te begunstigen scheen het geliefd onderwerp van den ijver der beide partijen te wezen; want de stijfhoofdige voortzetting, of de even stijfhoofdige tegentreving daarvan, zou zekerlijk gelegenheid tot lustboeting geven. De zoogenaamde volksvrienden begeerden den koning niet van de hoofdstad verwijderd te hebben, en oordeelden daarom dat *Versailles* van eene sterkere krijgsmagt voorzien moest worden, en de koningsgezinden, die de verwijdering van den koning (in schijn tot zijn behoud) begeerden, dezen toelag van versterking ontdekt hebbende, begrepen hun ontwerp van ontvoering te zullen moeten opgeven, zoodra de vorst van een zoogenaamd vrijheid-minnend leger omstuwd zoude wezen, derhalve wisten zij den koning te bewegen, om 't verlof tot de aanrukking van het regiment *Vlaanderen* te onderteekenen, en de tijding daarvan klonk als een donderslag in de ooren der zoogenaamde volksvrienden, welke zich dus behendiglijk voorgelaten zagen. De werkelijke inrukking van de *Vlaamsche* krijgs-

krijgsmagt binnen *Versailles* deed niet minder gisting ontstaan, en 't berigt van een feest den *Vlamingers* gegeven, waarop de nationale kokarde vertrapt was geworden, deed het vuur van woede in volle vlam uitbreken. Nu zag men eindelijk het lang verlangde tijdstip tot uitbarsting geboren, en om dié uitbarsting te geduchter te doen wezen, wist men (o welk eene gruwelijke tirannij!) door een' kunstige hongersnood midden in den overvloed, de woedendste besluiten te doen daarstellen. De ontbinding van de nationale vergadering, de belegering van *Parijs*, en de volkomene herstelling van het voormalig bewind, waren de verdere schrikbeelden, waardoor men ook de bedaardste gemoederen woedende voornemens deed opvatten. Zij die wel voornamelijk op bloedtooneelen belust waren, namelijk de koningsgezinden, droegen, om 't vuur te doen uitbarsten, openlijk de zwarte kokarde, in de plaats van de nationale, en de zwarte was reeds de leus geworden der zoogenaamde tegenstrevers van de zaak des volks, dat is, in de taal van dien tijd, van de zaak der vrijheid. „De wet,” riep men uit, „geeft „vrijheid om ieder van kant te maken die ons leven be- „laagt; hij dié de zwarte kokarde draagt belaaft het staat- „kundig aanwezen des volks, en de gevestigde vrijheid, „de dood derhalve den eersten die haar durft opzetten.” Dit was treffelijk geredeneerd; nu had men een' open weg tot moord en verwoesting, en men bleef desaangaande ook niet in gebreken. Openlijk valt men de bewuste oproerleus aan; men rukt denzelven af, trapt haar met voeten, en doet in hare plaats de nationale kokarde eerbiedigen, als een teeken van broederschap, dat door den koning zelfen was aangenomen. 'T is wel te beseffen dat de genen die aangevallen zijn geworden, meer gevoeld zullen hebben dan dat de kokarde hun ontruikt is geworden, en nu was 't, weeden tegenstrever! want met moeite konde deze den lantaarn ontgaan, men was nu weder aan den gang, men had lang genoeg naar zulk eene hartsverkwikking gezocht, derhalve moest nu lustig doorgetast worden, gelijk dan ook, helaas! maar al te lustig gedaan werd: zeker schrijver, een verblaaft vriend van de zoogenaamde volkspartij, heeft niet

kunnen nalaten, hoe zeer hij een' sluier van de schoonste woorden, doorweven met de aannemelijkste drangredenen, over de tirannische bedrijven van zijn partij, te dien tijde, en in *Frankrijk* gespreid hebbe, te bekennen, *dat de dolste BUITENSPORIGHEDEN bedreven werden.* Eene nieuwe oorzaak om de gruwelbedrijven voort te zetten vond men in het voormeld kunstig daargesteld broodgebrek, en daartoe was het aan den kant der bewerkers daarvan, ook veroorzaakt, ook kregen deze hatelijke schepsels, de adel en koningsgezinden namelijk, derhalve mede thans hunnen zin. De bakkers in 't algemeen waren de voorwerpen der algemeene volks-woede, of liever van des volks moordlust. Men dringt in derzelver huizen, noodzaakt hen tot de overgave van hunnen voorraad; men onderzoekt naauwkeurig het gewigt (nu dat was nog eenigzins billijk; maar was 't volgende ook billijk, goede lezer?) zij, die ter kwader trouw zich van dezen nood bediend hadden, om het brood ligter te maken, werden (NB. door 't volk) naar de strafplaats gesleept; om met den rampzaligen koord gestraft te worden. „Brood! brood! Naar de „lantaarn alle de bewerkers der schaarsheid! Brood! brood!“ is het ontzettend geschreeuw door alle de straten.

(Wordt vervolgd.)

NAAMLIJST der GEPROCLAMEERDEN te *Amsterdam*

<i>Eerste Gebod, 26 Februarij.</i>	Timen Butter en Aaltje Geylvoes.
Hendrik Josephus Staphorst en Geertui Wijnaltz.	Johann Gottfried Schnell en Anna Elsebein Dekking.
Jan van der Vinden en Gefina Vermeulen.	Philip Abraham Voorzanger en Trijntje Engelsman.
Hendrik Brinkman en Alida Barbera Tielekink.	Isaac Hartog Peper en Saartje Moses de Mei.
Gerardus Blancke en Henderica Judith Baasdorp.	Jacobus Bongaards en Maartje van der Henst.
Meijer Abraham de Groot en Betje Moses Joël.	Jacob Onel en Adriana Borgschoot.
Justus Andries Boejink en Catharina Frederica Knellen.	Willem Servaas en Catharina Johanna Amelia Farjon.
Jan Abraham van Leeuwen en Jacoba Hendrica Willemina Hart.	Pieter Laurens Ruttonaar en Janetje Letis Meester.
Jacob Levie Huysman en Betje Machiel Pastelijn.	Johan Henrich Wiezel en Maria Wijnanda van Voorst.
Corn. Treskes en Johanna Brinkman	Machiel Philip van Gog en Mietje Isaac Axon Spitz.

Jacob v. Staveren *en* Grietje Looper.
 Isaac Samuel B'agen Vogelkje Nathan
 Reus.

Charles Pitcarne *en* Catharina Schou-
 tendorp.

Sjoerd Pierd Haantje *en* Eleonora
 Elifabeth Beudeker.

Levie Moses Aron Prins *en* Hen-
 rietta Jacob Symons.

Johannes Bernardus Halder *en* Afida
 Brinkman.

Simon Isaac Rubens *en* Beletje
 Elias van Praag.

Juda Abraham Nebbig *en* Grietje
 Abraham Nathan Stoederum.

Eerste gebod. 5 Maart.

De Heer Joan Hodshon *en* Jonkvr:
 Agnes Hodshon.

Jens Nicolai Heijerdahl *en* Jonkvr:
 Cornelia Elifabeth Theodora Weddik

Pieter de Vlaming *en* Grietje Mulder.
 Jan Schaap *en* Anna van Voorthuyfen

Sikka Jacobus van Duinen *en* Trijnje
 van Duinen.

Jan Roelof Schevers *en* Johanna
 Lucretia van Poederooijen.

Coenraad Friederich David Volhagen
en Johanna Wilhelmina Elifabeth

Rötel.
 Petrus Bongaertz *en* Anna Catharina

Pulsch.
 Israel Simon Keefing *en* Engeltje

Moses Groen.
 Jacob Abraham van Embden *en*

Betje Bochtel.
 Henricus Maas *en* Cornelia van

Greuningen.
 Jan Harmsen *en* Maria Barbera Goddi

Carel Arnoldus Zomer *en* Everdina
 ter Maaten.

Jan Voskuyl *en* Maria Hillegerink.
 Justus Conrad Barth *en* Francina

Johanna Bruyninga.
 Rookes Overduyn *en* Christina Kroon

Jan Hk. Meyer *en* Elifabeth Vermaarfe
 Nicolaas Broek's *en* Petronella Wil-

lemina Onou.
 Jan Dirk van Asfendelft *en* Sara

Bodaar.

Eerste Gebod. 12 Maart.

Mr. Willem Theodorus Baumhauer
en Jonkvr: Apolonia Joanna Croese.

Leonardus Ridder *en* Barta Diederiks
 Klaas van Buuren *en* Pieterella

Wolffetang.
 Isaac Gerrit Stromph *en* Aaltje Moses

Schaap.
 Johannes Philibertus Casimirus Schil-

ling *en* Johanna Brugman.
 Joseph Nowach *en* Margaretha Geer-

trui Steavers.
 Teunis van der Vegt *en* Hendrica

Heutenck.
 Hendrik Brummer *en* Hermina Ma-

ria Bunte.
 Fredrik Willem Bruggenkolk *en* Jan-

netje Barendse.
 Jean Heinrich Hamers *en* Maria Ag-

nes Nijsen.
 Dittloff Hendrik Dahleman *en* Dirkje

Simons.
 Joannes Georgius Kohl *en* Joanna.

Kerssens.
 Johann Fredrich Kinderman *en* So-

phia Clafina Bos.
 Alexander Meunink *en* Geertrui Jukes

Isaac Moses van Loen *en* Mariana
 Meyer.

Arend Jan van Kerkhoff *en* Hen-
 drikje Brugman.

Nicolaas van Elten Dk. Jsz. *en* Ma-
 ria Brongers.

Jan Brinkman *en* Anna Dorothea
 Margaretha Ruge.

Jacobus van Arck *en* Antje Sijbrands.
 Andries Kitter *en* Johanna Elifabeth

van der Steen.
 Eberhard Johann Henrich Hemmers

en Jannet de Bruyn.
 Martinus Folsma *en* Henrietta Su-

fanna de Vries.
 Fredrik Johannes Geel *en* Grietje

van der Walle.
 Johannes Felix Majowski *en* Johanna

Cornelia Dinger.
 Jan Willem Koopman *en* Johanna

Catharina Muller.
 Alie Joukes Hofftra *en* Cornelia van

Leeuwen.

A M S T E R D A M S C H E

Salomon Adriaan van de Weyer *en* Jan-
netje van Oosterhoudt.
Jan Hendrik Stook *en* Cornelia van
Rijswijk.
Hendrik Pot *en* IJda Rademaker.
Cornelis van Sint-Annaland *en* Geer-
truida Smit.
Johannes Augustinus Weert *en*
Marretje Liseveen.
Ferdinand August Stoffe *en* Klaasje
Slokker.
Pieter Bel *en* Juliana Sobbe.
Dirk Willem Brand *en* Antje Eli-
sabeth Pleugers.
Joannes Judocus Rijken *en* Joanna
Bernardina Tier.
Johannes Dominicus de Kolf *en*
Johanna Frederica Wolf.
Isaac Salomon Keyser *en* Vrouwtje
Abraham Kezing.
Jan Jacobus Veenvliet *en* Metje Gabel.
Pieter Maffee *en* Sophia Alberts.
Hendrik Cruyff *en* Sophia Catharina
Rill.
Christiaan Breen *en* Henrietta van
Setten.
Bernardus Beerninck *en* Catharina
Kemper.
Jan Pieter van Rademaker *en* Anna
Filips.
Moses Isaac van Praag *en* Grietje
Eliager Levie Prato.
Levie Philip Groen *en* Betje To-
bias Mant.
Johannes Banck *en* Anna Everdina
van Mosfel.
Johann Georg Schwinghamer *en*
Maartje Barneveld.
Hendrik Schaen *en* Anna Koning.
Benjamin Coron *en* Jeannetje Chris-
tine Roëll.
David Salomon Berlin *en* Mietje
Salomon Tels.

Eerste Gebod. 19 Maart.

Johann Adam Grimma *en* Adriana Ost
Johs. Bel *en* Elisabeth Hendrika Gijzel
Isbrand Sol van Kappen *en* Maria
Meuzel.

D^r. Rudolph Azehd Sultet *en* Jan-
netje Michmershuysen.
Pieter Scheffer *en* Elisabeth Fem-
merje de Waal.
Bernhart Mulder *en* Feytje Penne-
meyer.
Albestus Geurdenaar *en* Anna Carlach
Boes Henrich Beekman *en* Hermina
van Soest.
Antonius Josephus Grefer *en* Anna
Mara Deppe.
Theodorus Starreveld *en* Mietje
Voerthuyzen.
Wouter Hendriks van Veen *en* Ja-
coba Tietje Nieuwenbuys.
Maarten Schalk *en* Sara Elisabeth
Strackbeen.
Nathan Isaac Calisch *en* Rachel Mo-
ses Cohen.
Martinus Stephanus Wolff *en* Jo-
hanpa Christina Arons.
Hermanus Dilling Heymens *en* Sara
Minkhorst.
Lodewijk Christoph Engel *en* Catha-
rina Elisabeth Klein.
Fredrik Willem Ignatius Ludovick
en Gefina Demmer.
Gerrit Hendrik Kohler *en* Bartha
Meyndrink.
Hendrik van Leuvenigh Willink *en*
Catharina Bruyn.
Johannes Scholte *en* Petronella
Nieuwland.
Henricus Joannes Antonius Marrien
en Maria Otto.
Jacob Wijs *en* Johanna Maria Visch.
Henricus Joseph Craslet *en* Marie
Joseph Theresia Galet.
Jan Dollevoets *en* Maria Margaretha
Borgchoits.
Hendrik de Valk *en* Aletta Antonia
van Pleuren.
Jan Dirk Tunkel *en* Maria Egmond.
Matthijs Ferdinandus Strates *en*
Francisca Natalia van Lerberghe.
Joannes Henricus Hanraats *en* Anna
Maria Kreeft.
David Jochems *en* Sophia Isaac.

M E R C U R I U S .

NAAMLIJST DER OVERLEDENEN, te *Amsterdam*,
waar onder die der *Portugeesche* en *Hoogduitsche Joodsche Natien*
met de datum van't overlijden, begraafplaatsen en ouderdom

Saterdag 1 October.

Jan Christoffel Ronge, zoon van
J. Ronge, *k. kh.* 21
Abraham Braffor, *a. kh.* 35
Israel Simon Levinord, zoon van
S. N. Levie. 58
Maria Tietjes, *n. kh.* w. 11
Het dood ter wereld gekomen Kind
van N. Sprot, *a. kh.*
Johanna van den Berg, dochter
van J. van den Berg, *l. kh.* m. 10
Hendrik Holgen, zoon van G.
Holgen, *k. kh.* 3
Jacob Willemsse, *k. kh.* 4
Gerrit Jan Koelink, zoon van G.
Koelink, *w. k.* m. 2
Het dood ter wereld gekomen Kind
van J. Coblet, *a. kh.*
Sara Das, wed. van F. Snitker,
w. kh. 61
Samuel Cerlin, zoon van J. Mei-
jer-Cerlin, *Zeeburg.* 31
Adrianus Bruynsma, zoon van F.
Bruynsma, *a. kh.* 1
Diena Benjamin, huisvr. van A.
S. Cohen, *Zeeburg.* 78
Anna Petronella Doodewaard,
dochter van A. Doodewaard,
w. k. w. 19

Zondag 2 October.

Willelm Hesselink. 58
Jacoba la Feber, dochter van J.
la Feber, *l. kh.* m. 6
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van S. Lantrok,
a. kh.
Christiaan Philippus Schotte, zoon
van F. Schotte, *a. kh.* 3
Hendrikus Wigbers, zoon van J.
Wigbers, *k. kh.* 15
Aaltje Gijsberts, dochter van G.
Abrams, *k. kh.* 79

Jaar.
Maria Christina Elisabeth Prins,
k. kh. 2
Cornelia Klijn, dochter van J.
Klijn, *gh. kh.* 31
Philippina Beaufart, huisvr. van
A. Burnier, *n. k.* 55
Nicolaas Teeuwink, wedn. van M.
Esman, *l. kh.* 54
Sophia Rademaker, dochter van
J. Rademaker, *k. kh.* ca 5 m.
Adrianus Nicolaas Zeeuw, zoon
van P. A. Zeeuw, *a. kh.* 4
Elisabeth de Bruyn, wed. van M.
van der Oordt, *a. kh.* 64
Johannes Gerardus Frederiks, zoon
van C. B. Frederiks, *l. kh.* 1
Aaltje Pieters, wed. van R. J.
Sommer, *a. kh.* 79
Jan Buys, zoon van T. Buys,
a. kh. 1

Maandag 3 October.

Elisabeth Henriette Romane, huisvr.
van D. H. Dautun, *l. kh.* 68
Aaltje Barend van Linder, doch-
ter van B. M. van Linder,
Zeeburg. 21
Margaretha Alida van Vilsbergen,
dochter van T. van Vilsbergen, *a. kh.*
Abraham Burger, zoon van J.
Burger, *a. kh.* w. 5
Cornelia Raak, dochter van G.
Raak, *a. kh.* w. 19
Anna Lofs, laatst wed. van M.
Esman, *l. kh.* 54
Anthonius Beijer, zoon van W.
Beijer, *k. kh.* 1
Willemina de Groot, huisvr. van
A. de Vries, *a. kh.* 42
Johanna Zegers, dochter van J.
Zegers, *k. kh.* aen 10 m.
Maria Elisabeth Mouwer, dochter
van wijlen J. Mouwer, *k. kh.* 49

Gerrit Hartsuyker, zoon van G. 5
 Hartsuyker, *a. kh.*
 Hendrica Top, dochter van J. H. 1
 Top, *a. kh.*
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. Scheep-
 manker, *w. kh.*
 Maria Christina Seest, dochter van 5
 van C. Seest, *a. kh.*
 Elisabeth van den Broek, dochter 5
 van G. van den Broek, *w. kh.*
 Elisabeth Tobias, wed. van J. 4
 Hecque, *a. kh.*
 Jan de Hoop, *l. kh.* 62
 33

Dingsdag 4 October.

Juda Salomon Emring, zoon van 2
 S. A. Emring, *Zeeburg.*
 Grietje van Baarle, huisvr. van 59
 K. Endeman, *k. kh.*
 Alida Wolters, huisvr. van F. 87
 Setels, *a. kh.*
 Margaretha Koster, huisvr. van 63
 J. Op enbeek, *l. o. k.*
 Caret Fredrik Kortner, *l. kh.* 72
 Abraham Kinsbergen, zoon van
 J. Kinsbergen, *Zeeburg.* 4
 Petronella de Bruyn, wed. van 56
 N. van Sonst, *a. kh.*
 Roofie David Knock, dochter van 74
 D. M. Knock, *Muiderberg.*
 Rosina Jof pha Brans, dochter van 14
 W. C. Brans, *a. kh.*
 Daniel Koster, *k. kh.* 56
 Henrietta Margaretha Suwerkrop,
 dochter van C. Suwerkrop, 6
l. n. k.
 Geert Rijkhoff, zoon van J. Rijk- 4
 hof, *w. kh.*
 Gerrit Willem van Ophoven, 66
wa. k.
 Anna Maria Catharina Oonk,
 huisvr. van J. P. Steffan, *w. kh.* 28
 Willem van den Nijsfel, *w. kh.* 32
 Maria Kampheuve, dochter van
 J. Kampheuve, *no. k.* 59 en 5 m.
 Gerrit Janfen, *k. kh.*
 Teunis van Tellingen, *n. kh.* 88

Woensdag 5 October.

Gerrit Branfen, zoon van A. Bran- 2
 fen, *k. kh.*
 Alida Gerdina Stiesz, dochter van 8
 L. Stiesz, *a. kh.*
 Catharina Willemmina Backer,
 huisvr. van A. Mülle, *no. k.* 56
 Hendrik de Ruyter, *w. kh.* 34
 Johan Wilhelm Ronge, zoon van 4
 J. Ronge, *k. kh.*
 Sprins Levie, wed. J. de Vries, 76
Zeeburg.
 Sophia Maria Thoman, dochter 22
 van C. Thoman, *l. kh.*
 Maria Margaretha Borsjé, huisvr.
 van J. Soetekouw, *gh. kh.* 41
 Hendrik Herman Luyken, *o. z. c.* 39
 Anna Florentina van Schouwen-
 burg, dochter van P. van Schou-
 wenburg, *a. kh.* 18
 Elisabeth Stellingwerff, dochter
 van G. Stellingwerff, *l. kh.* d. 4
 Christina Stellingwerff, *l. kh.* d. 4
 Een Tweeling.
 Machiel Knoffelok, *a. kh.* 74
 Johannes Philippus Verhaagen,
 zoon van P. J. Verhaagen, 10
k. kh.
 Dominicus Cornelis van der Ham-
 men, naar *Oud Carspel* uitgev. 12
 Gijsbert Alberts, zoon van J. Al-
 berts, *k. kh.* 7
 Klaas Spitter, *a. kh.* 66
 Pieter Hendrik Exter, zoon van
 J. E. Exter, *a. kh.* 14
 Johanna Pieterse, dochter van M.
 Pieterse, *a. kh.* 14
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van E. P. Noot,
Zeeburg.
 Hendrica Jacoba Cornelia Rothuys,
 dochter van J. Rothuys, *a. kh.* 1
 Donderdag 6 October.
 Elisabeth van den Berg, wed. M.
 Lenks, *w. kh.* 85
 Johanna Emke, dochter van M.
 Emke, *a. kh.* 2

	Jaar.		Jaar.
Sara Geffena Holhu, dochter van H. Holhu, <i>a. kh.</i>	3	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van M. Emanuel, <i>Zeeburg.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van M. M. Frank, <i>Zeeburg.</i>		Helena Anna Elisabeth Lammers, dochter van H. Lammers, <i>w. kh. d.</i>	4
Gerrit Koek, <i>eil. k.</i>	78	Mathijs van Pareeren, <i>a. kh.</i>	46
Margriete Meneven, huisvr. van D. Krul, <i>a. kh.</i>	68 en 4 m.	Geertruyda Sebilla Blink, wed. J. Wijlacker, <i>a. kh.</i>	42
Hartog Benedictus Prins, zoon van B. M. Prins, <i>Zeeburg.</i>	4	Johannes Anthonius Gansdorff, zoon van J. Gansdorff, <i>a. kh.</i>	10
Anna Christina van Bijlevelt, huisvr. van H. Kraan, <i>z. k.</i>	37	<i>Saturdag 8 October.</i>	
Johann Frederich Reutzling, <i>z. k. w.</i>	3	Jan Helling, zoon van B. Helling, <i>w. kh.</i>	2
Maria Munnik, dochter van D. Munnik, <i>k. kh.</i>	2	Gerrit Groothuis, wedn. van H. de Graaf, <i>a. kh.</i>	68
Christina Burger, dochter van G. Burger, <i>k. kh.</i>	d. 7	Anna Elisabeth Nauman, wed. J. van Muyden, <i>w. kh.</i>	58
Johan Christiaan Schoklin, <i>k. kh.</i>	48	Everhardus Alink, zoon van J. Alink, <i>a. kh.</i>	w. 4
Gerrit Jurrian Spijker, zoon van H. Spijker, <i>a. kh.</i>	d. 17	Nicolaas Vied van der Wiesch, <i>l. kh.</i>	45
Elisabeth Bertelink, huisvr. van J. Kienhuys, <i>a. k.</i>	64	Clara Westenberg, <i>l. kh.</i>	68
Jan van der Voort, <i>n. k.</i>	42	Geertruy Stot, wed. van Sterlie, <i>k. kh.</i>	63
Rombout-Flamans, zoon van R. Flamans, <i>k. kh.</i>	w. 20	Maximiliaan Lotze, <i>l. kh.</i>	70
<i>Vrijdag 7 October.</i>		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van P. van Houten, <i>w. kh.</i>	
Jan Christoffel Willeker, oudste zoon van de wed. Willeker.	25	Hendrika Helena Keetel, dochter van H. Keetel, <i>l. kh.</i>	m. 4
Elisabeth Rijnders, laatst wed. D. Bronkhorst.	67	<i>Zondag 9 October.</i>	
Jacob Dirk Kreekel, wedn. van A. Koelewijn, <i>w. k.</i>	80	Anna Christina Sterk, dochter van H. Sterk, <i>a. kh.</i>	44
Abraham Zwart, zoon van D. A. Zwart, <i>Zeeburg.</i>	11	Isaac Levie Granada, <i>Muidersberg.</i>	67
Johanna Poelemeijer, dochter van J. Poelemeijer, <i>k. kh.</i>	1½	Pieter Stork, <i>l. kh.</i>	79
Joseph Burgering, zoon van J. Burgering, <i>a. kh.</i>	m. 4	Johan Machiel Smidt, <i>k. kh.</i>	62
Antoine Beuvit Aubret, dochter van C. Aubret, <i>w. kh.</i>	w. 8	Anna Catharina Vocar, dochter van J. Vocar, <i>a. kh.</i>	1
Rachel Abraham Cohen, dochter van A. S. Cohen, <i>Zeeburg.</i>	21	Albert Landman, zoon van W. Landman, <i>w. kh.</i>	11
Neeltje Oostvoort, wed. van H. Hofman, <i>k. kh.</i>	84	Jan Harteveld, <i>l. kh.</i>	49
Elisabeth Maria van Rijn, dochter van C. van Rijn.	80	Elisabeth Quereboom, wed. van W. Valk, <i>a. kh.</i>	78
		Jan Willekes, <i>gh. kh.</i>	36

AMSTERDAMSCH E

Jaar.

Maandag 10 October.

Johanna Frederika de Vries, doch-
ter van J. de Vries, *k.kh.* 4

Kaatje Godschalk Berlijn, dochter
van G. M. Berlijn, *Zeeburg.* 26

Hendrik Petersse, zoon van H.
Petersse, *a.kh.* 21

Johannes Horstman, zoon van A.
Horstman, *l.kh.* 14

Wilhelmina Christina Janfen, doch-
ter van J. Janfen, *k.kh.* 1 en 8 m.

Franfjntje Arens, dochter van A.
Arens, *k.kh.* 5

Johanna Cornelia Brunel, dochter
van T. C. Brunel, *a.kh.* 14

Johannes Jager, wedn. van R.
Tins, *gh.kh.* 53

Franciscus Cornelis Franssen, zoon
van J. Franssen, *a.kh.* w. 3

Nicolaas Albertus van Kammen,
zoon van K. van Kammen.
l.kh. m. 11

Johanna Hendrika Smit, dochter
van J. Smit, *k.kh.* 1 en 4 m.

Geertruy Spiegel, wed. van J. J.
Booy, *l.kh.* 74

Saartje van den Nijsfel, dochter
van W. van den Nijsfel, *w.kh.* 14

Jan Michiel van Lofveld, zoon
van J. M. van Lofveld, *l.kh.* 34

Helena le Clerk, dochter van P.
le Clerk, *w.kh.* 77

Ijsbrand van Leeuwen, *a.kh.* 34

Elisabeth Anna Geffena Smits,
dochter van G. Smits, *k.kh.* w. 6

Dingsdag 11 October.

Willem Toutlemonde, wedn. van
P. Bakenist, *l.kh.* 56

Johannes van den Blik, zoon van
J. van den Blik, *l.kh.* d. 6

Dirk Vos, wedn. van S. Ladage,
al.k. 754

Johanna Alida Muller, huisvr.
van I. Gout, *a.kh.* 41

Het dood ter wereld gekomen Kind
van bovengenoemde, *a.kh.*

Moeder en Kind.

Jaar

Johannes Dirks, *a.kh.* 66

Sara van Moles Rodrigues Garfian,
dochter van M. Rodrigues, *On-
derkerk.* 17

Salomon Lion Vleesdrager, *Zee-
burg.* 14

Het dood ter wereld gekomen Kind
van S. A. Goudvis, *Zeeburg.*

Hartog Prijs, zoon van H. A.
Prijs, *Meiderberg.* 614

Nicolaas Abraham Cambier, wedn.
van E. van Davelaar, *a.k.* 57

Barend Terink, *l.kh.* 71 en 10 m.

Jan Hendrik Avink, wedn. van
G. Dollévoet, *a.k.* 66

Cornelia Oosterman, huisvr. van
H. Eynbeek, *l.kh.* 60

Cornelis Diepgrond, wedn. van
M. M. Frikken. 42

Anthoile Hillebrand Tieris, zoon
van H. Tieris, *l.kh.* m. 11

Neeltje Jacobs, huisvr. van E.
Wiehe, *a.kh.* 80

Fredrik de Chewillus, *l.kh.* 4

Pieter de Vijver, zoon van wijlen
L. de Vijver, *z.k.* 62

Jacobus van Aalderen, wedn. van
M. ten Hootn, *k.kh.* 55

Franciscus Josephus Baars, wedn.
van A. A. Rootfteen, *a.kh.* 83

Woensdag 12 October.

Maria Scheffer, dochter van H.
Scheffer, *k.kh.* 40

Alida Nucolet, dochter van W.
Nucolet, *a.kh.* w. 9

Hendrica ter Börger, dochter van
B. D. ter Börger, *w.kh.* m. 10

Sophia Moeshout, huisvr. van J.
Quaadman, *w.kh.* 67

Jannetje Vermil, wed. van J.
Blij, *l.kh.* 71

Hanna Rachel Kurk, *Zeeburg.* m. 5

Hendrikje Smit, wed. van H. de
Greef, *k.kh.* 32

Jan Fredrik Weys, *w.kh.* 50

Femina Jacoba Rootering, doch-
ter van J. Rootering, *l.kh.* 14

Jaar

Jaar.
 Maria Uwens, huisvr. van L. 1
 Draaijer, *a. kh.* 63
 Aaltje van der Linden, wed. J. 70
 P. Walther, *n. k.*
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van I. L. Mop-
 pes, *Zeeburg.*
 Het dito dito van de huisvr. van
 C. L. Hdysman, *Zeeburg.*
 Johanna Nooteboom, huisvr. van
 C. de Ruyter, *k. kh.* 61
 Margaretha Roeland, dochter van
 M. Roeland, *l. o. k.* 34
 Pieter Benner, zoon van wijlen
 P. Benner, *w. kh.* 4
 Johannes Cornelis Benoni, zoon
 van C. Benoni, *k. kh.* 6

Donderdag 13 October.

Klaas Klaassen, *l. kh.* 67
 Hendrik Pijl, *l. kh.* 40
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van H. Luyters,
a. kh.
 Machiel Moses Usterem, zoon
 van S. van Usterem, *Zeeburg.* d. 3
 Leonardus Johannes Hakkert, zoon
 van C. Hakkert, *l. kh.* 1
 Anthonij Hendricus Mulders, zoon
 van wijlen A. Mulders, *a. kh.* 264
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van L. van Welp,
k. kh.
 Hendrik Isaak Vorking, zoon van
 G. J. Vorking, *l. kh.* w. 4
 Franciscus Henricus Wieman,
l. kh. 60
 Hanna Jacob Scharpenzeel, doch-
 ter van J. M. Scharpenzeel,
Zeeburg. 78
 Anna Margaretha Bant, dechter
 van W. Bant, *k. kh.* 1
 Johan Godfried Hammer, zoon
 van wijlen J. G. Hammer, *w. kh.* 45
 Ariaantje van der Splinter, doch-
 ter van G. van der Splinter,
n. kh. 27
 XI. DEELS I. STUK.

Vrijdag 14 October. Jaar.

Rachel van Isaac Bernst, dochter
 van I. Bernst, *Ouderkerk.* 31
 Maria Antoinette Jonkbecker,
a. kh. w. 3
 Machiel Ponsen, *l. kh.* 67
 Hendrik Pennekamp, zoon van
 H. Pennekamp, *a. kh.* 4
 Maria Willems, wed. van J. Ge-
 lijn, *l. kh.* 69
 Ferdinand Lammert Baart, zoon
 van J. A. L. Baart, *a. kh.* 2
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. W. Vol-
 kers, *k. kh.*
 Denijs ten Tije, wedn. van A.
 Koogh, *est. k.* 79
 Johannes Ernestus Helffer, *w. kh.* 53
 Johanna Steffaan, dochter van L.
 Steffaan, *a. kh.* 1
 Christina Wilhelmina Uttermans,
 wed. J. H. Theeler, *a. kh.* 64
 Harmanus Jubrink, *l. kh.* 39
 Alida de Wit, huisvr. van D.
 Gerdes, *l. o. k.* 75
 Johannes Teele, zoon van C.
 Teele, *a. kh.* d. 8
 Johan Joseph Kramer, *a. kh.* 39
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van C. Bartels,
a. kh.
 Geertruy Bos, *w. kh.* 81
 Tijmen Schippers, *n. kh.* 63

Zaterdag 15 October.

Jannetje van der Steen, wed. H.
 Weygering, *w. kh.* 49
 Mijntje Vallentijn, *gh. kh.* 1 en 2 m.
 Lucretia van Dorth, dochter van
 P. van Dorth, *z. k.* 45
 Jan Thomas Chatelain, *o. k.* 66
 Maria Elisabeth la Croix, *w. kh.* m. 8
 Maria Palm, huisvr. van A. Au-
 genent, *l. kh.* 45
 Jacobus Johannes van den Brink,
 zoon van J. van den Brink,
a. kh. 51

A M S T E R D A M S C H E

Anna Catharina Buning, wed. D. Jaar.
 Simona, *k. kh.* 89
 Anna Clara Bakels, dochter van d. 8
 J. C. Bakels, *a. kh.*
 Jan Willem Turenout, zoon, van ca. 7 m.
 J. Turenout, *A. kh.*
 Petronella Margaretha Alberdingk, m. 7
 dochter van F. Alberdingk, *k. kh.*
 Lana Hartog Rood, wed. van M. 55
 V. Drukker, *Zeeburg.*
 Claas Pieterse Swart, *a. kh.* 78
 Johannes Rompelman, zoon van 26
 wijlen J. Rompelman, *w. k.*
 Alida Pieters, huisvr. van C. van 50
 Sintamelant, *k. kh.*
Zondag 16 October.
 Catharina Johanna Radink, huisvr. 50
 van A. Pot, *k. kh.*
 Johannes Henricus Koning, zoon m. 8
 van J. W. Koning, *w. kh.*
 Casper Zellemeijer, *k. kh.* 24
 Calmer Heifbron, wedn. van D. 75
 Harpinen, *Mulderberg.*
 Hester David, dochter van S. 3
 David, *Zeeburg.*
 Johanna Hartman, dochter van 24
 J. Hartman, *w. kh.*
 Wilhelmina Leoman, dochter van m. 8
 J. H. Leoman, *k. kh.*
 Adrianus Kraan, zoon van M. w. 17
 Kraan, *k. kh.*
 Anna Elisabeth Theresia le Cler- 65
 que, wedn. J. L. Storm, *k. kh.*
 Christiaan Carl Arnold, *k. kh.* d. 20
 Johanna Broekmeijer, huisvr. van 25
 G. Baay, *oo. k.*
 Dirk van der Hans, wedn. van 48
 E. Heytman, *eil. k.*
 Anthonie Kres, zoon van A. a
 Kres, *k. kh.*
 Catharina Barentina Radier, huisvr. 55
 van H. Vlie, *eil. k.*
 Maria Catharina Kooning, doch- 33
 ter van wijlen C. Kooning, *k. kh.*
 Johanna Petronella Heuliak, 1 en 4 m.
k. kh.

Jaar.
 Elabet Jansen, huisvr. van J. C. 51
 F. Schmidt, *n. z. c.*
Maandag 17 October.
 Martinus Holm, *w. kh.* 30
 Maria Theresia Augustina Schittz, 4 m en 17 d.
 dochter van J. M. Schittz, *w. kh.*
 Simon Levie Panderes, *Zeeburg.* 64
 Johannes Gerardus van der Beek, m. 5
 zoontje van A. van der Beek, *m. 5*
 Carel Willem Turnee, zoon van 3
 C. Turnee, *k. kh.*
 Anthonie Schutter, zoon van H. ca 8
 F. Schutter, *k. kh.*
 Frans Peman, zoon van F. Pe- 1
 man, *k. kh.*
 Johanna Helena Rijnhout, *a. kh.* m. 8
 Jacobus Janfen, zoon van C. Jan- 5
 fen, *k. kh.*
 Gerrit van Delfen, zoon van P. 5
 van Delfen, *a. kh.*
 Anna Huismann, huisvr. van J. H. 40
 Frobinus, *k. kh.*
 Hendrik Schoof, *k. kh.* 45
 Catharina Eγγελina Hillegaard, 2
 dochter van J. Hillegaard, *a. kh.*
 Hester Levie Molach, huisvr. van 62
 J. M. L. Molach, *Mulderberg.*
 Everdina Esfer, dochter van G. 6
 Esfer, *k. kh.*
 Jacob Hartog Swart, zoon van 14
 H. J. Swart, *Zeeburg.*
 Hermina van Bercum, huisvr. van 28
 J. van Raven, *n. z. c.*
 Carel Fredrik Voswinkel, *n. kh.* 14
Dinsdag 18 October.
 Elisabeth Abraham Deynkerk, m. 11
Zeeburg.
 Gesina Catharina Ladagen, doch- d. 12
 ter van D. Ladagen, *k. kh.*
 Het dood tot wereld gekomen Kind 1 kh.
 van de huisvr. van D. van Es-
 sen, *k. kh.*
 Adrfana Modder, dochter van wij- 94
 len J. Modder, *k. kh.*

Jaar.
 Wilhelmina Horstman, dochter
 van A. Horstman, *k. kh.* 4
 Jacobus Kroesla, *w. kh.* 11
 Cornelia Goelbroek, huisvr. van
 K. van Hekken, *w. kh.* 65
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. R. Schwarz.
 Johanna Margaretha Baijen, doch-
 ter van P. Baijen, *a. s. c.* 81
 Oudman Jansen, *n. kh.* 71
 Maria Snijders, dochter van J.
 Snijders, *k. kh.* 4
 Martha Hendrica van der Walh,
 wed. G. van Leeuwen, *k. kh.* 62
 Jan van Daalen, *w. kh.* 72
 Judith Jacoba Schbe, wed. van
 A. van Wijk, *w. k.* 60
 Jan Veen, *w. kh.* 74
 Grietje Soemmermeijer, huisvr. van
 D. Oosterom, *a. kh.* 62
 Johanna Elisabeth van Wijlick,
 huisvr. van H. Lister, *n. k.* 79

Woensdag 19 October.

Hendrica Swaenborg, huisvr. van
 J. F. Feyt, *k. kh.* 33
 Geert Vermij, zoon van J. Ver-
 mij, *a. kh.* 17
 Christiaan Welmeer, zoon van
 C. Welmeer, *l. o. k.* 72
 Pieterella Maria Westerbeek, dog-
 ter van J. Westerbeek, *a. kh.* 5
 Jacobus Steenwinkel Jr. *k. kh.* 39
 Alida ten Bosch, dochter van
 wijlen van Bosch, *n. k.* 48
 Francina Geertruyda Elisabeth
 Vragt, dochter van W. N.
 Vragt, *w. k.* 24
 Maria Sannie, wed. J. F. van
 Gent, naar *Stokmeer* uitgev. 78
 Willem Jansen, zoon van W.
 Jansen, *k. kh.* 13
 Elisabeth van Oelenbruggen, huisvr.
 van J. van Velzen, *k. kh.* 37
 Alida Cornelia Rietbergh, dochter
 van A. C. Rietbergh, *k. kh.* 3
 Wilhelmina Hindaal, dochter van
 G. Hindaal, *a. kh.* 8

Jaar.
 Johanna van Hall, dochter van
 L. van Hall, *w. kh.* 52
 Ferdinand Michael Amfen, zoon
 van H. Amfen, *k. kh.* 1
 Petronella Evers, dochter van M.
 Evers, *w. kh.* 5

Donderdag 20 October.

Johan Adam Kisher, zoon van
 G. Kisher, *a. kh.* 2
 Hendricus Oolgaardt Jr. zoon van
 H. Oolgaardt, *w. k.* 10
 Hendrik Willem Kuneman, wedn.
 van E. Zinspek, *w. kh.* 60
 Alida Maria Wiks, dochter van
 W. Wiks, *k. kh.* 18
 Jaak Otto van Ingen, zoon van J.
 J. van Ingen, *d. g.* 9
 Anthonette Schuurman, *w. kh.* 2
 Jacobus van Rijswijk, zoon van
 G. van Rijswijk, *o. k.* 21
 Willem Kiefouw, *k. kh.* 29
 Willem van Tent, zoon van B.
 van Tent, *w. kh.* 16
 Ewert Tremper, *k. kh.* 54
 Christina van der Vegt, dochter
 van C. van der Vegt, *gh. kh.* 6
 Tjitske Spaan van Kollen, wedn.
 van A. van Heinsbergen, *o. k.* 678

Vrijdag 21 October.

Elisabeth Hesfeling, *a. kh.* ca. 2
 Jan Blank, *k. kh.* 35
 Magreth Stol, dochter van wijlen
 J. Stol, *n. kh.* 39
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. J. C. Windel,
a. kh.
 Alida Elbers, huisvr. van H.
 Gaffel, *k. kh.* 58
 Pieter Glimper, zoon van P.
 Glimper, *w. kh.* 1 en 5 m.
 Jan van Dijk, zoon van B. van
 Dijk, naar *Sloterdijk* uitgev. 66
 Maria Anna Donach, wed. D. 1a
 Pierre, *v. kh.* 74 en am.
 Willem van Dittmer, zoon van
 J. van Dittmer, *k. kh.* 1

Jaar.
 Anthonetta van Daalen, zoon van
 J. van Daalen, *w. kh.* 2
 Margaretha Roeling, wed. van P.
 Wasfenaar, *a. kh.* 78
 Pieter Benaarde, *n. k.* 77

Saturdag 22 October.

Hermanus Romijn, wedn. van C.
 ten Sonder, *a. kh.* 72
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van C. Timmer-
 man, *a. kh.*
 George Adrianus Hertel, zoon
 van H. Hertel, *a. kh.* 41
 Marie Madelaine Pareau, dochter
 ter van wijlen G. H. Pateau,
 naar de *Diemabrug* uitgev. 58
 Gerardus Albrecht, zoon van J.
 Albrecht, *i. kh.* 2
 Jacob Jansz, wedn. van Vrouwtje
 Lammers, *n. kh.* 84
 Sipora Engersch, dochter van B.
 A. Engersch, *Zeeburg.* 1
 Thomas Dirk Rasche, wedn. van
 C. E. Groote, *i. o. k.* 88
 Roofie Nathan, huisvr. van L. S.
 Appel, *Mulderberg.* 66
 Jan Christoffel Molenmeijer, *k. kh.* 48
 Eliazer Godschalk, *Zeeburg.* 49
 Anna Goofen, huisvr. van S.
 Coene, *a. kh.* 74
 Basend van der Weyden, zoon
 van F. van der Weyden,
i. kh. 1 en 4 m.
 Johann Frederich Karel Groeve,
 zoon van F. Groeve, *i. kh.* d 1
 Arendina Arendsen, huisvr. van
 J. J. Mulder. 39
 Willem Strakbeen, wedn. van B.
 Graving, *k. kh.* 64
 Willemijntje Bruste, dochter van
 H. L. Bruste Hz. *w. k. ten rom.*

Zondag 23 October.

Johanna van der Spoor, wed. van
 den Wel Berw. Heer S. B. van
 Blijenburg, *a. k.* ruim 29
 Hubertus Krochtenboll, *k. kh.* 65

Jaar.
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van F. Salis, *i. kh.*
 Janfie Mulder, dochter van D.
 Mulder, *k. kh.* 23
 Christina Dollevoet, wed. van J.
 Horst, *k. kh.* 77
 Pieter Swaanenburg, *w. kh.* 73
 Catharina Wibelsman, dochter
 van C. Wibelsman, *a. kh.* w. 4
 Elifabeth Stook, dochter van E.
 Stook, *i. kh.* d. 7
 Julia Francinea Böcker, dochter
 van G. F. Böcker, *a. kh.* w. 5
 Johanna de Nooy, dochter van
 G. de Nooy, *k. kh.* 1
 Mietje Janssen, huisvr. van C.
 Swijgelman, *i. kh.* 46
 Jan Willem Bergman, *k. kh.* 75
 Judick Philips, wed. J. Abraham,
Zeeburg. 52
 Harmina van den Berg, dochter
 van J. van den Berg, *w. kh.* 2
 Pieter Vuurst, zoon van J. Vuurst,
i. kh. 4
 Willem Kruijs, *a. kh.* 68
 Naatje Seket, dochter van P. Se-
 ket, *k. kh.* 9
 Anna Roott, dochter van J. Roott,
k. kh. 2
 Nicolaas Adrianus Rietbergh, zoon
 van A. C. Rietbergh, *k. kh.* 13
 Anna Bollink, dochter van H.
 Bollink, *gh. kh.* 34

Maandag 24 October.

Anna Maria van Leeuwen, doch-
 ter van N. van Leeuwen, *w. kh.* 5
 Wilhelmina Margaretha Bandjes,
 huisvr. van H. van Munster Jr.
sil. k. 32
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van E. Bever-
 wijk, *w. kh.*
 Het dito dito van de huisvr. van
 J. Meijer, *k. kh.*
 Lucas van Eck, zoon van N. van
 Eck, *w. kh.* 54

Jaar.		Jaar.
Johanna Maas, wed. van J. H.		Lijsbeth van Talingen, <i>k. kh.</i> 50
Nuwenhagen, <i>n. kh.</i> 49		<i>Woensdag 26 October.</i>
Adam Smaale, <i>i. kh.</i> 56		Grietje Fikke, wed. C. Leur, <i>i. kh.</i> 76
Maria Singer, wed. J. Wijnstok, <i>i. kh.</i> 58		Elifabeth Jacoba Verheijen, <i>i. kh.</i> 34
Adriana Maria Elifabeth de Jongh, <i>i. kh.</i> w. 16		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van G. Slot, <i>a. kh.</i>
Geertruy van Hoorn, dochter van L. van Hoorn, <i>a. kh.</i> 2		Geertuyda Johanna Paulus, <i>a. kh.</i> m. 5
Anna Maria Rooth, dochter van J. Rooth, <i>k. kh.</i> 1		Jan Meijer, zoon van W. Meijer, <i>i. kh.</i> 14
<i>Dingsdag 25 October.</i>		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Haller, <i>k. kh.</i>
Grietje Veen, <i>k. kh.</i> 36		Hendrik Allart, wedn. van C. Hoppe, <i>i. kh.</i> 62
Johannes Theodorus de Bruyn, <i>a. kh.</i> 30		Engeltje Auker, dochter van J. Auker, <i>i. kh.</i> ca. 2
Hendrik Abraham van Harencarspel, zoon van D ^o . A. van Harencarspel, <i>n. z. c.</i> 2 en 4 m		<i>Donderdag 27 October.</i>
Cornelis Kerk, <i>gh. kh.</i> 46		Maria Wensink, huisvr. van F. Voest, <i>a. k.</i> 64
Jan Koopman, zoon van J. C. Koopman, <i>i. kh.</i> 4		Roelof Wesfeling, zoon van J. Wesfeling, <i>k. kh.</i> 72
Casper Heuperman, <i>i. kh.</i> 57		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. Jordan, <i>w. kh.</i>
Majr Jacob Peper, huisvr. van J. M. vom Cleeff, <i>Muidenberg.</i> 60		Het dito dito van de huisvr. van J. de Wilde, <i>n. kh.</i>
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van N. M. Noordrust, <i>Zeeburg.</i>		Jan Pander, <i>i. kh.</i> 27
Anna Greeve, dochter van H. Greeve, naar <i>Muidenberg</i> in de <i>Kerk.</i> d. 19		Jacobus Koers, <i>a. kh.</i> 1
Jan Stappert, zoon van ... Stappert, <i>k. kh.</i> m. 5		Gerarda Wijers, <i>gh. kh.</i> 4
Maria Wichers, dochter van H. Wichers, <i>n. kh.</i> w. 6		Elifabeth Sork, dochter van de wed. D. Stork, <i>i. kh.</i> 28
Maria Anna van Kouwelaar, <i>k. kh.</i> 34		Hendrik van Soelen, wedn. van M. Renshuysen, <i>a. kh.</i> 43
Anthonie Hilderink, zoon van J. Hilderink, <i>w. k.</i> 2		Paulus Berenhout, zoon van C. Berenhout, <i>n. kh.</i> 9
Willem Valentijn Kors, zoon van V. Kors, <i>k. kh.</i> 14		Willem van der Ploeg, <i>k. kh.</i> d. 1
Willem Wanders, zoon van T. Wanders, <i>a. kh.</i> 17		Johannes Boerlijst, zoon van W. Boerlijst, <i>k. kh.</i> d. 3
Alida Kemna, dochter van G. Kemna, <i>k. kh.</i> 22		Gerrit Poppe, <i>n. kh.</i> 52
Lena Korver, wed. C. van der Steep, <i>k. kh.</i> 83		Hendrik Parementer, zoon van P. Parementer, <i>k. kh.</i> 26
		Gerrit Veltman, <i>n. kh.</i> d. 14

A M S T E R D A M S C H E

Jaar.
 Catharina Snijder, dochter van J. R. Snijder, *k. kh.* 11
 Sibbrand Makker Ruygh, *k. kh.* 4
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van A. Dirksen, *w. kh.*
 Maria van Schaik, *gh. kh.* w. 13
 Lusia Gefina Möhrs, dochter van M. C. Möhrs, *a. kh.* w. 19
Vrijdag 28 October.
 Jacobus van den Akker, *w. kh.* 53
 Meitje Jansen, dochter van O. Jansen, *a. kh.* 22
 Gerit Johannes Hak, zoon van H. Hak, *w. kh.* 3
 Hendrika Post, dochter van H. Post, *w. kh.* 2 en 1 m.
 Anna Eva Elisabeth Pastoor, wed. D. Nieuwmeijer, *a. kh.* 66
 Sara Goppel Luza, dochter van G. J. Luza, *Zeeburg.* 25
 Barnd Margua Polak, *Zeeburg.* w. 16
 Marie Hendrika Nieuwenhuysen, *k. kh.* d. 1
 Geertina de Mey, wed. van Rijkman, *k. kh.* 57
 Catharina Barbara van Lochum, huisvr. van P. Mathijs, *k. kh.* 59
 Hermanus de Vries, *w. kh.* 52
 Hermanus van den Bos, zoon van J. van den Bos, *k. kh.* m. 4
 Hanna Pereda, wed. van D. de Jhaa Teixeira de Mattos, *Onderkerk aan den Amstel.* 58
 Johanna Smart, wed. A. van Echteren, *m. a. e.* 75
 Anna Marie van Rheden, dochter van M. van Rheden, *k. kh.* 12
Saterdag 29 October.
 Simon Hendius, naar Zaandam, aan de Oostzijde in de Merh. 70
 Hanna Dijnmeijer, *k. kh.* w. 5
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. van den Berg, *k. kh.*

Jaar.
 Johanna Gefina Boeckman, wed. P. Hoenderneest, *k. kh.* 74
 Anna Dorothea Kemmers, dochter van A. Remmers, *w. a. k.* 69
 Meeuwis Dintel, zoon van M. Dintel, *w. kh.* 22
 Nanette Cochart, *a. kh.* 1 en 4 m.
 Elisabeth ter Horst, huisvr. van F. Huhn, *k. kh.* 42
 Jacob Kool, zoon van A. Kools, *a. kh.* 1
 Jacobus Waning, wedn. van E. Sounatet, *w. kh.* 64
 Fredrik Schreuder, *k. kh.* 69
 Sara Staab, huisvr. van W. van den Berg, *a. kh.* 49
 Johanna Maria Sophia Coebergh, huisvr. van R. C. van der Braak, *a. kh.* 28 en 2 m.
 Abraham Pardo, zoon van E. Pardo, *Onderkerk.* w. 8
 Carel van Esenberg, zoon van J. van Esenberg, *k. kh.* 35
 Anthonie Fredrik Heckenberg, *k. kh.* 58
 Hendrik Walthouwer, zoon van H. Walthouwer, *k. kh.* 15
 Jonas Zeüner, *k. kh.* 90 en 1 m.
 Marretje de Wit, dochter van C. de Wit, *k. kh.* 40
 Geert Kroon, zoon van G. Kroon, *k. kh.* 8
 Jacob Abram Vink, *Zeeburg.* 70
 Meijer Coenraad van Kollern, *Zeeburg.* 62
Zondag 30 October.
 Johan Jacob Scoll, *a. kh.* 5
 Johannes Huyding, *k. kh.* 47
 Geertruy Trog, huisvr. van J. de Bosson, *k. kh.* 47
 Madeline de l'Epine, dochter van E. de l'Epine, *k. kh.* 59
 Johannes Hansen, *k. kh.* 69
 Pieterje Kapel, wed. van D. Goedhart, *a. kh.* 73
 Cornelia Maria Bosch, dochter van A. Bosch, *k. kh.* w. 9

Jaar.
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van J. Tieten, *k. kh.*
 Ernst Hendrik Kamp, wedn. van
 R. van Toorn, *a. kh.* 75
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van H. IJzer,
Zeeburg.
 Gerrit Dreesfelhuys, *a. kh.* 39
 Hendrik Leonard Beeversse, zoon
 van L. Beeversse, *w. kh.* 41
 Jacemina Hoemsekerk, wed. van
 R. Boekhout, *a. kh.* 51
 Willem de Wind, zoon van W.
 de Wind, *k. kh.* 53
 Hendrikus Bernardus Janßen, zoon
 van B. Janßen, *a. kh.* 4
 Grietje Zwart, huisvr. van: F.
 van den Boogaardt, *w. kh.* 65
 Hendrik van Dam, zoon van C.
 van Dam, *k. kh.* 32
 Sofia Maria Russelmann, *n. kh. w. 12*
 Salomon Annatje Visser, zoon
 van A. B. Visser 12
 Rebecca Histog, vom de Kar,
 dochter van H. vom de Kar,
Zeeburg. 3
 Johannes Ciprianus Schermer, *a. k.* 31
 Johanna ter Weeme, laatst wed.
 W. Spijker, *k. kh.* 62
 Fredrik Roelofs, naar het *Dinloer*
Kerkhof. ca. 39
 Jannetje Keuch, dochter van H.
 Keuch 6
 Aaltje Teters, dochter van C. Te-
 ters, *a. kh.* 5
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. de Waardt,
k. kh.
 Het dito dito van de huisvr. van
 J. van S. ...
 Hendrik van Oort, *w. kh.* 33
 Willem Oltmans, zoon van W.
 Oltmans, *a. kh.* 1
 Willem Boekhouwer, *n. z. c.* 41
 Albertus Boddens, *z. k.* 721
 Hendrik Christiaan Wilhelmsen
 den, *k. kh.* 69

Jaar.
Maandag 31 October.
 Salomon d'Ancona, zoon van J.
 d'Ancona, *Ouderkerk.* 71
 Hendrik Kerkenaar, zoon van J.
 H. Kerkenaar, *k. kh.* 21
 Elisabeth Ardes, huisvr. van C.
 Temme, *k. kh.* 41
 Everwijn Scholten, zoon van N.
 E. Scholten, *k. kh.* 3
 Jan Lampe, zoon van E. Lampe,
k. kh. 10 m.
 Dirk van der Molen, *n. kh.* 57
 Christina Elisabeth Preyslinger,
 huisvr. van J. van der Laan,
k. kh. 66
 Jean Magnus Walefelds, *l. o. k.* 35
 Margaretha Christina Felderhof,
 huisvr. van H. O. Lefering, *k. kh.* 60
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. J. Srupe-
 neski, *a. kh.*
 Christian Otto Karleboom, *a. kh.* 83
 Johannes Petrus Koefoeds, zoon
 van G. Koefoeds, *k. kh.* d. 18
 Willem Fredrik Siegt, *a. kh.* 1
 Wilhelmina van Heteren, huisvr.
 van J. H. Esling, *k. kh.* 49
 Anna Catharina Roest, *k. kh.* 5
 Johanna Elisabeth van Lochem,
a. kh. m. 4
 Gerrit Verhoef, *k. kh.* w. 3
 Maria Roeters, dochter van J.
 Roeters, *k. kh.* w. 17
 Gerredina Pas, dochter van B. Pas,
z. k. 9

Dingsdag 1 November.
 Reijer de Lange, *w. kh.* 72
 Johannes Cornelis Donk, zoon
 van J. H. Donk, *w. kh.* 24
 Johanna Elisabeth Mulder, doch-
 ter van C. Mulder, *w. kh.* 2
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. Willems-
 sen, *k. kh.*
 Salomon Isaac Barmhartigheid, zoon
 van I. A. Barmhartigheid, *Zeeburg.*

Jaar.

Salomon Levie Tas, *Zeaburg*. 63
 Anthonij Lusang, *gh. kh.* 71
 Marc Machiel Davenne, *a. kh.* 32
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. Bonnik,
w. kh.
 Jan Hendrik Kraft, zoon van J.
 J. Kraft, *a. kh.* m. 1
 Hendrika Brouwer, dochter van
 P. Brouwer, *k. kh.* 9
 Johanna Jacobs, dochter van A.
 Jacobs, *a. kh.* 70
 Henricus Ofewoud, zoon van A.
 Ofewoud, *k. kh.* 11

Woensdag 2 November.

Gabriel Gijbert van Veggelen,
w. kh. w. 5
 Jan Willem Koenderinck, *a. kh.* 50
 Arnoldus Hijmeriks, zoon van J.
 L. Hijmeriks, *w. k.* 27
 Catharina Elisabeth Alida Hart-
 man, m. 8
 Gerardus Suverijn, zoon van W.
 Suverijn, *l. kh.* 31
 Margaretha Blom, dochter van
 M. Blom, *w. k.* ca. 3
 Johanna Catharina Wilhelmina
 Wechters, huisvr. van J. B.
 Groote, *k. kh.* 67
 Maria de Bruyn, wed. van D.
 Proost, *k. kh.* 56
 Jan Swart Arentz, wedn. van A.
 Schijf, *no. k.* 59
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. W. van
 Houten, *k. kh.*
 Hanna Hendrik Mulem, wed. I.
 H. Groen, *Zeaburg* 69
 Jacobus Frederich Schindeler, *k. kh.* 6
 Johannes Henricus Schilderman,
gh. kh. 60
 Elisabeth Petronella Buys, doch-
 ter van J. Buys, *a. kh.* w. 3
 Willem Bolt, zoon van W. Bolt,
a. kh. 3 en 2 m.

Donderdag 3 November.

Kunera van Kastrikum, huisvr.
 van H. Kersten, *l. kh.* 59
 Everhardina Levering, dochter van
 P. Levering, *k. kh.* d. 3
 Johanna Elisabeth Naamink, doch-
 ter van P. Naamink, *k. kh.* 4
 Isak Jacob Chef d'Hotel, wedn.
 van M. J. Oostwalt, *a. kh.* 80
 Alida Noot, huisvr. van J. F.
 W. Leonhardt, *l. kh.* 58
 Regina Muller, dochter van R.
 Muller, *gh. kh.* 22
 Margaretha Esman, *w. kh.* 85
 Jan Bosgoed, *l. kh.* 56
 Maria Elisabeth Keippart, wed.
 van I. Meijer, *w. kh.* 63
 Hendrina Femmina Munnik, doch-
 ter van A. Munnik, *a. kh.* w. 7
 Maria Burman, dochter van E.
 Burman, *w. kh.* 24
 Daniel Markes van Egten, *k. kh.* 24
 Maria Herkes, huisvr. van J.
 Wasenburg, *k. kh.* 25
 Jacobus Eekman, wedn. van J.
 Drosfaert, *l. kh.* 72
 Frederika Pot, dochter van J.
 Pot, *a. kh.* w. 7

Vrijdag 4 November.

Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van Jan Coenraad
 Barteling, *k. kh.*
 Elisabeth Maria Veelharer, *a. kh.* 24
 Goude Schonman, zoon van de
 wed. Schonman, *n. kh.* 24
 Albert Dingenaar, *gh. kh.* 49
 Dirk Jacob Tiggerman, zoon van
 J. J. Tiggerman, *k. kh.* 1
 Albert van Beek, zoon van J.
 van Beek Abersz, *no. k.* 11
 Cornelia Roser, wed. van H.
 Marchant, *k. kh.* 78 en 7 m.
 Magtelda Elisabeth Nolte, dochter
 van J. A. Nolte, *k. kh.* 1 en 1 w.
 Hendrik Heynée, zoon van H.
 Heynée, *w. kh.* 54

Jaar.

Jaar.
 Hanna Salomon Vianek, wed. P.
 M. van Collem, *Zeeburg*. 82
 Gerrit Fredrik Bitter, *l. kh.* 30
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van N. van Heu-
 kelom, *k. kh.*

Saturdag 5 November.

Alida Elisabeth Kloppenburg, dog-
 ter van A. Kloppenburg, *l. kh.* 3
 Anne Elisabeth Tellier, huisvr. van
 P. A. Hegeman, *gh. kh.* 50
 Samuel Joseph Swart, zoon van
 J. S. Zwart, *Zeeburg*. 1
 Leendert Poësjat, *w. kh.* 70
 Gerardus Breemer, zoon van J.
 Breemer, *w. kh.* 2
 Coert Hendrik Kuhne, *w. kh.* 54
 Anna Visser, wed. van M. L.
 Bonfer, *a. kh.* 84
 Daniel voor de Wind, zoon van
 H. voor de Wind, *a. kh.* 3
 Anthonia Anna Maria Barbiers,
 zoon van G. Barbiers, *k. kh.* 5
 Christina Pagter, huisvr. van J.
 Robijn, *n. kh.* 74
 Armket Borningkhoff, wed. van
 H. Hondius, *k. kh.* 66
 Anna Maria Bucker, dochter van
 J. Bucker, *a. kh.* 4
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van H. Wienk-
 jes, *a. kh.*
 Catharina Wetters, huisvr. van
 G. Balk, *k. kh.* 52
 Hermanus Pannebakker, zoon van
 H. Pannebakker, *l. kh.* 27
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van A. Overpad,
gh. kh.
 Willem Brouwer, zoon van D.
 Brouwer, *k. kh.* 21
 Moses Philip Polak, zoon van
 P. J. Polak, *Muidenberg*. 19
 Petrus Janfen Fraer, wedn. van
 S. D. Wormstrop, *l. kh.* 73
 Hendrikje Beekhorst, dochter van
 J. Beekhorst, *k. kh.* 26
 XI DEELS I STUK.

Zondag 6 November.

Jaar.
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van H. P. Lis-
 ter, *Zeeburg*.
 Clasina Helmke, wed. van C. Mul-
 bach, *n. kh.* 39
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van S. Vilekamp,
a. kh.
 Fredrik Adolph Coreen, *l. o. k.* 72
 Hendrik Nagtegaal, zoon van J.
 Nagtegaal, *z. k.* 154
 Franciscus Frederikus Schoonschut,
 zoon van C. Schoonschut, *a. kh.* 54
 Johannes Lodewijk Parriere,
 wedn. van M. van Harpen,
w. kh. 79
 Anna Margaretha Elfebeen, wed.
 van M. Hoorn, *a. kh.* 77
 Gustavus Praetorius, *l. n. k.* ca. 57
 Gerrijtje Snaks, huisvr. van G.
 W. Heijink, *n. kh.* 75
 Philip Jan van Baerle, zoon van
 wijlen C. J. F. van Baerle,
l. kh. 21 en 1 m.
 Lambert Pieron, *a. kh.* 72
 Maria Kroes, huisvr. van P. H. Horst-
 man, *w. kh.* 28
 Rozetta Abraham Plikker, doch-
 ter van A. S. Plikker, *Zeeburg*. 2
 Franciscus Anthonie Bieseman,
 zoon van M. Bieseman, *l. kh.* 4
 Johannes Ferdinand Wifendorp,
 zoon van W. Wifendorp, *a. kh.* 14
 Sophia Apolonia de Beer, huisvr.
 van J. C. Dix, *l. kh.* 34

Maandag 7 November.

Gerrit Daniel Simon, zoon van
 G. D. Simon, *l. n. k.* 4 en 6 w.
 Anna Elisabeth Baasdorp, doch-
 ter van D. Baasdorp, *a. kh.* 14
 Jan Keizer, *a. kh.* 57
 Elisabeth Heidman, dochter van
 N. D. Heidman, *Zeeburg*. m. 11
 Aaltje Engeling, dochter van J.
 H. Engeling, *w. kh.* 75

	Jaar.		Jaar.
Henderica Galafius, dochter van		Hendrik Klaassen, zoon van	11
J. H. Galafius, <i>l. kh.</i>	m. 11	Klaassen, <i>l. kh.</i>	1
Ferdinand Jacobus Fugteler, zoon		Alida Amelia Russe, dochter van	11
van F. Fugteler, <i>a. kh.</i>	d. 15	H. O. Russe, <i>l. kh.</i>	11
George Edward Lowe, zoon van		Aggie Vos, huisvr. van J. Lob-	
G. Lowe, <i>n. z. c.</i>	14	bes, <i>l. kh.</i>	
Anna Margaretha Dulmers, wed.		Christiaan Faber, <i>a. kh.</i>	83
B. Landman, <i>w. kh.</i>	71	Johannes Hendricus Cave, zoon	
Johannes Daalderop Jr. <i>l. kh.</i>	49	van P. Cave, <i>w. kh.</i>	10
Dirk van Beden, wedn. van E.		Berendina Hendrina Meijer, doch-	
van Hartem, <i>a. kh.</i>	71	ter van N. Meijer, <i>w. kh.</i>	14
Jurrian Plaat, zoon van G. Plaat,		Catharina Knokke, wed. van J.	
<i>l. kh.</i>	2 en 4 m.	Meijer, <i>l. kh.</i>	74
Alida Roelofs, dochter van R.		Franciscus van Eik, zoon van F.	
Roelofs, <i>k. kh.</i>	w. 3	van Eik, <i>k. kh.</i>	w. 18
Anna Maria Sophia Noordziek,		Jan Fredrik Steepel, <i>w. kh.</i>	69
wed. J. H. Crombosch, <i>l. o. k.</i>	ca. 66	Daniel Mulder, wedn. van G.	
Philippe Jean de Bordes, zoon van		Nasbey, <i>k. kh.</i>	78
A. J. de Bordes, <i>n. k.</i>	18	Jan Gerrit Ripke, <i>gh. kh.</i>	56
<i>Dingsdag 8 November.</i>		Johanna Heijink, wed. van W.	
Geertrui Ouderhart, huisvr. van		R. Bach, <i>n. kh.</i>	74
G. Danoming, <i>k. kh.</i>	28	<i>Donderdag 10 November.</i>	
David Samuel Sanders, zoon van		Moses Abendana de Britto, zoon	
S. D. Sanders, <i>Zeeburg.</i>	62	van I. A. de Britto, <i>Oudekerk</i>	80
Moses Pampel, zoon van A. Pam-		Vrouwte Jones Polak, wed. J. A.	
pel, <i>Zeeburg.</i>	14	S. Miberg	46
Elisabeth Henneke, dochter van		Nicolaas Hendrik Everhardt, zoon	
F. W. Henneke, <i>k. kh.</i>	10	van M. Everhardt, <i>k. kh.</i>	ca. 35
Helenä Arondeus, huisvr. van J.		Jacobus Adrianus Gies, zoon van	
Oswalt, <i>l. kh.</i>	41	C. Gies, <i>l. kh.</i>	11
Antje van der Bijl, dochter van		Abraham Nieuwenhuys, zoon van	
G. van der Bijl, <i>k. kh.</i>	5 en 1 m.	J. H. Nieuwenhuys, <i>n. kh.</i>	34
Jan Gluytsten, <i>a. kh.</i>	50	Jacob Isak Smit, zoon van I. C.	
Pierre Bongé, wedn. van C. Lud-		Smit, <i>a. kh.</i>	1 en 4 m.
dens, <i>a. kh.</i>	75	Barend Hanse, zoon van B. Han-	
Catharina Barger, dochter van L.		se, <i>k. kh.</i>	m. 14
Barger, <i>a. k.</i>	1	Arremina Voortman, dochter van	
Gefina Timmer, dochter van D.		J. Voortman, <i>w. kh.</i>	1 en 1 m.
Timmer, <i>l. kh.</i>	w. 4	Elsje Huyfing, dochter van J. O.	
Elisabeth Roelofs, dochter van R.		Huyfing, <i>l. kh.</i>	2
Roelofs, <i>n. kh.</i>	60	Karel Laurens Belder, zoon van	
Elisabeth Tiel, dochter van A.		J. Belder, <i>a. kh.</i>	2
Tiel, <i>w. kh.</i>	14	Maria van Geelwe, jaast wed. B.	
<i>Woensdag 9 November.</i>		Hartman, <i>a. kh.</i>	75
Maria Johanna Beatrix Smit, doch-		Catharina Duyseyker, dochter	
ter van J. Smit, <i>k. kh.</i>	4 en 1 m.	van J. H. Duyseyker, <i>l. kh.</i>	u. 13

Jaar.
Jacob van Rikkinga, zoon van
P. van Rikkinga, k. kh. 4

Vrijdag 11 November.

Willem van Schaak, gh. kh. 4
Jan Christiaan Wiesner, w. k. 28
Willemina Fermi, dochter van J.
Fermi, l. kh. d. 8
Alida Frooy, dochter van C.
Frooy, k. kh. m. 10
Frans Evert Meijer, zoon van F.
Meijer, a. kh. 3
Jan Leendert Amels, n. kh. 45
Berend van der Linden, l. kh. 59
Elisfer Maak Schoenlapper, zoon
van T. B. Schoenlapper, Zee-
burg. 4

Zeyde Jans, huisvr. van R. Evers,
a. kh. 794

Maria Catharina Jansen, dochter
van J. Jansen, l. kh. 24

Johannes Friederich Bijlers, gh. kh. 33

Abna Willemina Engelen, wed.
van A. Ketel, a. k. ca. 51

Elisabeth Tjebkemp, dochter van
J. T. Tjebkemp, l. kh. w. 6

Wouter Verschuur, wedn. van
M. Groenewoud, a. kh. 36

Saterdag 12 November.

Hindele Abram Haas, wed. van
S. J. Draijer, Zeeburg. 82

Lambert Jacoba Zeydner, doch-
ter van H. Zeydner, a. kh. 41

Jacob Athias, zoon van E. Athias,
Ouderkerk aan den Amstel. 4

Carolina London, k. kh. m. 11

Frans Hendrik Heitman, a. kh. 66

Hendrik Damink, huisvr. van J.
H. C. Bier, a. kh. 55

Margaretha Fontijn, huisvr. van
S. Muller. 28

Maria Schyff, wed. van J. Runc-
boom van der Poll, l. kh. 77

Hendrik Willem in den Berken,
a. kh. 45

Alida van Rée, huisvr. van F.
Berlijn, k. kh. 24

Jaar.
Andries Roelofs, zoon van J.
Roelofs, k. kh. 3

Bartholomeus Voerman, zoon van
P. Voerman, a. kh. 15

Zondag 13 November.

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van F. Kok, a. kh.

Sesja van Heukelom, dochter van
N. van Heukelom, w. kh. 64

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van H. Levie,
Zeeburg.

Hermanus Bietveld, zoon van H.
Bietveld, k. kh. 6

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van A. T. Min-
ken, l. kh.

Het dito dito van de huisvr. van
I. van A. M. da Costa, Ouderkerk.

Jeska van Patroien, huisvr. van
J. Leeman, a. kh. 68

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van S. Muller, l. kh.

Jacobus Otto Gerrits, zoon van
F. O. Gerrits, a. k. ca. 9

Holena Maria Laubrok, wed. van
J. Raabe, l. kh. 69

Anna Ras, gh. kh. 74

Cornelia van den Bogaard, wed.
L. van Brunnun, l. kh. 70

Barend Stortenbeek, l. kh. 42

Maria Elisabeth Brands, huisvr.
van A. J. Tioni, a. kh. 39

Pieter Pietersse, zoon van P. Pie-
tersse, a. kh. d. 11

Salom Barend Tak, wedn. van C.
M. Krost, Muiderberg. 75

Maria Wilhelmina de Knegt, w. 12

Maandag 14 November.

D^e. Hendrik Huslij Viervant, in
zijn Wel-Eerw. leven Predikant
te Amsterdam, o. k. 69

Fredrik Ontrop, l. kh. 34

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van A. Sevien,
l. kh.

	Jaar.
Johannes Pietersse, <i>k. kh.</i>	59
Willem de Heer, wedn. van A. Bontenakel, <i>a. kh.</i>	66
Sophia VEVERS, huisvr. van A. Nicolaas, <i>i. kh.</i>	65
Elisabeth Fermi, dochter van J. Fermi, <i>i. kh.</i>	d. 11
Saartje Jacob Palk, dochter van J. I. Palk, <i>Zeeburg.</i>	3
Christoffel Boshouwer, zoon van A. Boshouwer, <i>a. kh.</i>	w. 9
Hermanus Kuyper, zoon van H. Kuyper, <i>k. kh.</i>	4
Cornelis uit den Bogaart, zoon van D. uit den Bogaart, <i>w. kh.</i>	54
<i>Dingsdag 15 November.</i>	
Janna Budde, <i>k. kh.</i>	14
Hendrik Gerhardus van Tongeren, <i>a. kh.</i>	d. 2
Cornelis van de Reije, zoon van B. van de Reije, <i>a. kh.</i>	68
Hendrik Broekhuysen, <i>w. kh.</i>	69
Johannes Lambertus Velthuysen, <i>a. k.</i>	74
Thomas Dominicus Hinterman, <i>w. kh.</i>	m. 7
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. ter Horst, <i>a. kh.</i>	
Willem Smies, <i>k. kh.</i>	d. 10
Barendje de Jong, huisvr. van J. Harmsen, <i>k. kh.</i>	80
Catharina Maria Hombrink, <i>a. kh.</i>	w. 6
Willem Tin, <i>k. kh.</i>	24
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van P. Emons, <i>k. kh.</i>	
Neeltje Tulléken, huisvr. van W. Sterk, <i>z. k.</i>	63
Het dood ter wereld gekomen Kind van S. Rigters, <i>a. kh.</i>	
Reynier Wijnand Raaben, zoon van R. W. Raaben, <i>k. kh.</i>	m. 2
Teuntje Bos, huisvr. van W. P. Bras, <i>k. kh.</i>	79

	Jaar.
<i>Woensdag 16 November.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind van R. Salomon, <i>Zeeburg.</i>	
Bartha Margaretha Zwischelaar, <i>w. kh.</i>	w. 9
Annetta Jacoba Salomons, huisvr. van I. D. Salomons, <i>Muiderberg.</i>	51
Regiena Elisabeth van Alewijk, <i>a. kh.</i>	4
Geertje Beerekamp, wed. van D. Scholten, <i>k. kh.</i>	75
Lodewijk Maton, <i>i. kh.</i>	58
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Rietveld.	
Helena van Beek, wed. van J. Blesing, <i>w. kh.</i>	57
Maria Margaretha Kruger, dochter van H. Kruger, <i>i. kh.</i>	3
Gerrit Jan Schouten, zoon van J. Schouten, <i>a. kh.</i>	4
Jan Pork, <i>w. kh.</i>	41
Jan de Wolf, <i>k. kh.</i>	w. 9
Catharina Kalkhoven, <i>w. kh.</i>	d. 13
Petronella Onnekink, wed. van E. Rijfkoel, <i>z. k.</i>	53
Anna Margaretha Tak, huisvr. van W. Rebel, <i>z. k.</i>	61
Catharina Brugman, huisvr. van H. C. Hillegaart, <i>a. kh.</i>	35
Catharina Margaretha van Markel, huisvr. van A. Teyler van Hall, <i>a. k.</i>	52
<i>Donderdag 17 November.</i>	
Maria Lant, <i>gh. kh.</i>	52
Johanna Busker, <i>w. kh.</i>	m. 7
Hendrik Bosman, <i>k. kh.</i>	56
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van M. C. van Velsen, <i>Zeeburg.</i>	
Anna Catharina Meerling, huisvr. van J. M. Priesber, <i>z. k.</i>	64
Henderika Maria Boonekamp, dochter van J. H. Boonekamp, <i>k. kh.</i>	61

Jaar.		Jaar.	
	Christina Hasfelaar, dochter van J. Hasfelaar.		Gerrit Andries Maas, zoon van W. A. Maas, <i>k. kh.</i>
3	Sufanna Margaretha Kroon, dochter van wijlen O. Kroon, <i>k. kh.</i>	1	Maria Dijkhof, huisvr. van H. Beckenschot, <i>k. kh.</i>
24	Willem Cornelis Rintzing, zoon van W. Rintzing, <i>w. kh.</i>	67	Antonie Willem Wilters, <i>l. kh.</i>
m. 8	Anna Catharina Cremer, dochter van J. Cremer, <i>w. kh.</i>	65	Johannes van Rikkenga, <i>w. kh.</i>
16	Jannetje Wisfink, wed. van J. Schols, <i>k. kh.</i>	34	<i>Zondag 20 November.</i>
70	Johannes Konveld, zoon van K. Konsveld.		Pieter Eybenbroek.
m. 4	Marretje Alida Hoogland, dochter van J. Hoogland, <i>a. kh.</i>	58	Emanuel Hartog vom de Kar, <i>Zeeburg.</i>
	<i>Woensdag 18 November.</i>	14	Jannetje Harms, wed. van R. Walting, <i>a. kh.</i>
	Maria Louisa van Teunenbroek, dochter van G. van Teunenbroek, <i>a. kh.</i>	91	Elisabeth Ooms, dochter van H. Ooms, <i>gh. kh.</i>
14	Gerrit Bruyne, zoon van G. Bruyne, <i>a. kh.</i>	23	Willem Leuring, <i>a. kh.</i>
24	Aafje van Claveren, dochter van wijlen C. van Claveren, <i>k. kh.</i>	d. 2	Gerdina Sijbrands, <i>a. kh.</i>
44	Philip Meljer Turtas, zoon van M. P. Turtas, <i>Zeeburg.</i>	w. 8	Gerrit Koster, wedn. van A. H. Klaauw, <i>w. kh.</i>
14	Josina Schutte, dochter van H. Schutte, <i>k. kh.</i>	67	Johannes van Keulen, <i>k. kh.</i>
m. 11	Johanna Volling, dochter van wijlen W. Volling	52	Magteld van Weegel, dochter van J. van Weegel, <i>a. kh.</i>
48	Pietertje Josas, dochter van P. Josas, <i>k. kh.</i>	48	Adolphus Albertus van Dinter, <i>k. kh.</i>
7	Louisa Geertruida Vonk, <i>l. kh.</i>	54	Elisabeth te Raai, huisvr. van T. Parker, <i>a. z. c.</i>
w. 8	Johanne Catharina Wilfen.	444	Jacoba Bosch, huisvr. van J. Baal, <i>gh. kh.</i>
d. 14	Abraham Hagedoorn, <i>l. kh.</i>	44	Anna Wesfels, wed. van H. van Ent, <i>k. kh.</i>
45	Janfie van Genderen, huisvr. van C. Holl, <i>k. kh.</i>	72	Neeltje van Dijk, wed. van J. Abrams, <i>a. kh.</i>
31	Johanna Badenhuysen, <i>w. kh.</i>	84	Christina Brinkmeijer, <i>k. kh.</i>
	<i>Saterdag 19 November.</i>	48	Lodewijk Eyff, <i>w. kh.</i>
38	Maria Johanna Ooms, <i>a. kh.</i>	56	<i>Maandag 21 November.</i>
14	Catharina Cornelia Kors, <i>w. kh.</i>		Johan Henrich Christoph Uhlenbroek, wedn. van C. C. E. Zumkumf, naar <i>Stoterdijk.</i>
65	Hendrik Kars, <i>a. kh.</i>	65	Philippina Catharina Knauwt, wed. L. Lampe, <i>l. kh.</i>
76	Tobias Leske, <i>l. kh.</i>	59	Johanna Helfloot, dochter van A. Helfloot, <i>a. kh.</i>
40	Hendrik Machiel Smit, <i>w. kh.</i>	49	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. Busfink jr. <i>k. kh.</i>
64	Hendrik Deekens, zoon van G. Deekens, <i>a. z. c.</i>		Mietje Israel Cohen, huisvr. van L. S. Spijker, <i>Zeeburg.</i>
16	Cornelia de Beijer, dochter van P. de Beijer.	59	

Jaar.		Jaar.	
Johanna Elbink, huisvr. van B. Vos van Havelaate, <i>k. kh.</i>	44	Hartog Machiel Singer, wedn. van S. L. Cohen, <i>Zeeburg.</i>	54
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van L. Kik, <i>n. kh.</i>		Levie Nathan Veltman, <i>Zeeburg.</i>	25
Daniel Roodenbake, <i>l. kh.</i>	15	Jan Bruntink, <i>w. k.</i>	68
Pierre Courier, <i>wa. k.</i>	77 en 5 m.	Dirk Bunjes, zoon van F. Bupjes, <i>k. kh.</i>	33
Gerrit Worpel, zoon van F. Worpel, <i>a. kh.</i>	4	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. D. Lufost, <i>l. o. k.</i>	
Mathijs van Meeverden, wedn. van G. Lammers.	81	Louis Samuel Meynet, wedn. van G. G. van den Berg, <i>n. k.</i>	66
Fredrik Harmse, zoon van G. F. Harmse, <i>k. kh.</i>	39	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van P. Heilstraat, <i>n. kh.</i>	
Willem Jacobus van Straaten, zoon van H. van Straaten, <i>a. kh.</i>	16	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van W. Pot, <i>o. kh.</i>	
Hendrik Engels, wedn. van J. Prins, <i>a. kh.</i>	57	Jan Riems, wedn. van E. Hornhorus, <i>est. k.</i>	85
Aaltje Salomon, huisvr. van L. N. Droomer, <i>Zeeburg.</i>	73	Agie Burk, dochter van J. Burk, <i>n. kh.</i>	76
Harmanus Baerts, zoon van C. Baerts, <i>k. kh.</i>	62	Catharina Adriana Rink, huisvr. van A. Sneeck, <i>k. kh.</i>	24
Jacob Jacobs, zoon van J. Jacobs, <i>k. kh.</i>	3	Jannetje Hoogendorp, <i>k. kh.</i>	3
Dinsdag 22 November.		Johan Christiaan Coenraad Kuyper, <i>a. kh.</i>	12
Thomas Jan Schenkhuysen, <i>n. kh.</i>	m. 10	Johanna Gofens, huisvr. van J. van der Horst, <i>a. kh.</i>	30
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. A. Dubbert, <i>a. kh.</i>		Catharina van Kuyk, <i>k. kh.</i>	3
Ester Salomon Lourier, wed. van J. Jacobs, <i>Zeeburg.</i>	58	Maria Penderies, <i>w. kh.</i>	3
Anna Christina Ottes, wed. van J. S. Smit, <i>k. kh.</i>	83	Alida Leyzia Susanna Sara Soektee, wed. van L. Wendel, <i>k. kh.</i>	60
Fredrik Berghuys, <i>l. kh.</i>	38	Engelbert Heintzen, <i>l. kh.</i>	21
Maria Kuyters, <i>l. kh.</i>	m. 4	Diederica van den Beinkl, <i>w. kh.</i>	12
Sijtze Klazes, naar Hetg in Friesland.	59	Maria Anna Pieters, <i>a. kh.</i>	7
Alexander Christiaan Schiltberg, <i>a. kh.</i>	14	Johanna Christina Leduc, dochter van M. Leduc, <i>k. kh.</i>	ca. 1
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van P. de Lange, <i>a. kh.</i>		Donderdag 24 November.	
Woensdag 23 November.		Alida Blom, dochter van W. J. Blom, <i>a. kh.</i>	18
Abraham Nathan Brillenslijper, <i>Alvinderberg.</i>	42	Catharina van Wiekart, dochter van J. Wiekart, <i>k. kh.</i>	24
		Berendina Lieshout, <i>n. kh.</i>	5
		Maria Hermina Vrijenburg, <i>a. kh.</i>	3
		Jan Ojevaar, <i>z. k.</i>	79
		Jacob Harmanus Janfen, <i>k. kh.</i>	5

Jaar.
 Susanna, Magtilda, Dankelman,
 wed. A. Gerrits, *a. kh.* 74½
 Geertrui Seelen, wed. van G.
 Rindermans, *eil. k.* 75
 Anna Lucia Lindeboom, huisvr.
 van J. H. Hillebrand, *w. kh.* 75
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van G. van Hiema,
k. kh.
 Wilhelmina Catharina Tellenkam-
 per, *w. kh.* m. 7
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. Sikoe-
 rij, *Zeeburg.*
 Het dito dito van de huisvr. van
 J. Slosfer, *k. kh.*
 Sara Heydeman, dochter van J.
 Heydeman, *k. kh.* 1½
 Frans Joseph de Groesen, wedn.
 van G. Danco, *a. kh.* 67
Vrijdag 23 November.
 Sophia Louisa Roofoboom, *k. kh.* m. 8
 Cornelis Volkers, *a. kh.* w. 3
 Anthonij Johs. Kuyper, *a. kh.* w. 4
 Johanna Scholten, dochter van J.
 Scholten, *k. kh.* w. 15
 Albert van Varik, *k. kh.* w. 15
 Salemon van Salomon Catan, *Ou-
 derkerk aan den Amstel.* m. 10
 Johan Jacob Bovius, zoon van
 G. J. Bovius, *a. kh.* 7
 Harmanus Wilms, zoon van A.
 Wilms, *a. kh.* 8
 Johanna Margaretha Gerbrand,
w. kh. d. 18
 Christiaan Kwast, zoon van C.
 Kwast. 3
 Maria Catharina Holstbroetwer,
 huisvr. van A. R. de Haan,
k. kh. 57
 Aida Mairesfen, *w. kh.* 3½
 Adriana Carolina de Koning, *a. kh.* 2½
 Jan in de Berken Jr. *l. o. k.* 30
 Johanna Maria van Niercasfel,
 wed. J. P. Bots, *w. kh.* 28
 Anna Maria Zabel, *k. kh.* 24

Jaar.
 Margaretha Luske, wed. van J.
 Merkel, *w. kh.* 66
 Anna Geertruda Post, *k. kh.* 2½
 Maria Schotte, *w. kh.* u. 8½
 Maria Hansen, huisvr. van J.
 Buitti, *gh. kh.* 28

Saterdag 26 November.

Wilhelm Weimer, *w. kh.* m. 2
 Jan Botter, zoon van S. Botter,
n. kh. 2½
 Jacob Carlée, *k. kh.* 64
 Hendrik Otte, zoon van H. Otte,
n. kh. 2
 Wilhelmus Johannes Wijs, *a. kh.* 2½
 Anna Maria Jansen, wed. van J.
 Martijnsen, *a. kh.* 88
 Johanna Susanna Coebergh, doch-
 ter van J. Coebergh, *k. kh.* 2½
 Maria Magdalena Nierman, doch-
 ter van J. P. A. Nierman,
k. kh. 13
 Hendrik Kuyters, *k. kh.* 2½
 Jan Bruze, zoon van J. Bruze,
a. kh. 3

Zondag 27 November.

Adriana Meijer, wed. van H.
 Louwerens, *a. kh.* 64
 Helena Anna Coenradina Beudeker,
a. kh. 18
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van R. Meijer-
 kamp, *k. kh.*
 George Zintler, *k. kh.* 1 en sm.
 Joseph Hartog Zeldenrust, *Za-
 burg.* 87
 Liak Fielon, *k. kh.* w. 24
 Franciscus Johannes Meywold,
k. kh. d. 7
 Isaac van Gelder, *Zeeburg.* w. 28
 Fredrik Schepper, zoon van F.
 Schepper, *w. kh.* 2½
 Maria Susanna Grietpin, huisvr.
 van J. M. de Cave, *w. kh.* 70
 Anna Catharina Beijer, huisvr.
 van Huybers, *a. kh.* 28

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van J. J. van
Gelder. Jaar
Anna Helena Jordaan, dochter
van J. Jordaan, *k. kh.* w. 14
Hartog Moses Theeman, *Mulder-
berg.* 70

Maandag 28 November.

Jan Kotter, *k. kh.* 43
Annaatje Wilms, wed. van A.
Kersteeiden, *a. kh.* 65
Sara Hijman, wed. van G. H.
Parsfer, *Zeeburg.* 75
Maria Cornelia Donker, *a. kh.* m. 4
Geertrui Thomas, dochter van J.
Thomas, *w. kh.* 5 en 10 m.
Stephanus Gerardus Nagel, *n. z. c.* 66
Antje Lotze, huisvr. van J. W.
Cordes, *z. k.* 41
Jan Jager, zoon van B. Jager,
n. kh. d. 2

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van B. J. C. de
Boer, *Zeeburg.*
Gijbert Koster, zoon van H.
Koster. 66

Barend Hofroggen, *k. kh.* 66
Het dood ter wereld gekomen Kind
van N. Bivens, *a. kh.*

Anna Maria Georg, *w. kh.* 1½
Sara Philippina Jozina van der
Velden. 1 en 5 w.

Barend Loman. 71
Jacobus van Steeden, *k. kh.* 35
Catharina Elifabeth Morré, doch-
ter van A. Morré, *w. kh.* ca. 6

Claas de Langen, *a. kh.* 79

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van H. Staal, *k. kh.*

Het dito dito van J. Schwartz, *a. kh.*

Dingsdag 29 November.

Simon Krijgsman, wedn. van A.
G. van Meurs, *k. kh.* 68
Christina Slikker. 81
Hannes Bus, *k. kh.* 73

Jacoba Engelina van der Veen,
k. kh. m. 1

Elifabeth Cornelia Mastijn, zoon
van W. Mastijn, *a. kh.* 4

Petronella van Woudenberg,
a. kh. 1 en 2 m.

Tomke Margaretha Peters, doch-
ter van P. J. Peters, *a. kh.* 88

Neeltje Lunfröot, *k. kh.* 2

Barend Swanten Frans, *a. kh.* 2

Regina Belder, wed. W. Jochems.
a. kh. 58

Fredrik Pietersse, zoon van W.
Pietersse, *k. kh.* ca. 3

Marretje Elle, wed. van I. van
Egdom, *k. kh.* 9 en 8 m.

Woensdag 30 November.

Siemon Venkhoff, *k. kh.* 34

Johannes Wijerink, *k. kh.* d. 2

Pieter van Teunenbroek, zoon van
G. van Teunenbroek, *a. kh.* w. 4

Maria Heydemans, huisvr. van C.
Coersen Dorenkamp, *w. kh.* 37

Mathijs Ingebleek, *k. kh.* 35

Magdalena Barbara Seim, wed. C.
Leippert, *k. kh.* 76

Jacoba de Put, wed. van wijlen
W. Warneke, *w. k.* 78

Maria Breems, dochter van R.
Breems, *k. kh.* 38

Janke Attest, laatst wed. van P.
Berger, *n. k.* 68

Arend Mulder, *a. kh.* w. 17

Anna Cornelia Gerardina Pijl,
k. kh. ca. 3

Catharina Logey, huisvr. van J.
Vogelaar, *w. kh.* 58

Cornelia Kas, *k. kh.* d. 14

Catharina Maria Visser, *a. kh.* 14

Samuel Geerlink, zoon van S.
Geerlink, *k. kh.* 4

Johannes Berk, zoon van B.
Berk, *a. kh.* 3

Pieter Horstman, *w. kh.* w. 4

Albert van Schijk, *k. kh.* 69

Lodewijk Wickart, *k. kh.* m. 7

Jaar

Donderdag 1 December. Jaar.

Catharina Zimmerman, wed. van
S. Blomhoff, *a. kh.* 92 en 10 m.
Andries Star, zoon van E. Star,
k. kh. 11
Antje Hooman, dochter van W.
Hooman, *k. kh.* 1 en 2 m.
Hendrik de Vos, *a. kh.* 58
Isaac van Moses Pereira, wedn
van C. Salom, *Ouderkerk*, 77
Maria Pijper, wed. van J. Korte,
l. kh. 78
Jan Wiemken, *a. kh.* 67
Berendina Kappelhoff, huisvr. van
van A. de Visser, *w. kh.* 59
Naatje Pieterse, dochter van W.
Pieterse, *k. kh.* 4
Elisabeth Eskes, dochter van H.
Eskes, *a. kh.* 2
Johannes Louwrens van Slinger-
land, *a. kh.* ca 3
Hillegonda Gerardiina Tiel, *a. kh.* 12
Everard Coenraad Kruseman,
a. z. c. 5 en 4 m.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van K. Lank-
horst, *l. kh.*

Vrijdag 2 December.

Anna Maria Stakey, *a. kh.* w. 9
Barendina Heynen, huisvr. van
G. Vervetjus, 25
Jacobus Martinus van Hecke,
zoon van J. M. van Hecke, 18½
Arie Everfen, wedn. van C. M.
Baars, *oo. k.* 78 en 8 m.
Anne Esther Masfieu de Clerval,
wed. E. Renouard, *wa. k.* 78
Jan van Boert, 62
Susanna de Vries, wed. van P.
Botteljon, *k. kh.* 74
Cornelia Petronella Bretel, *akh. m.* 1
Christiaan Huyfing, zoon van H.
Huyfing, *a. kh.* 4½
Gerrit Stadig, zoon van S. Stadig,
l. kh. 34

X DEELS I STUK.

Headerina Range, huisvr. van
C. Doornsee, *a. z. c.* 58
Het dood ter wereld gekomen Kind
van J. Janfen, *no. kh.*
Jan van den Berg, *l. kh.* 6
Wolf Simon Vianek, *Muiderberg* 80
Sara Hartzuyker, dochter van J.
Hartzuyker, *a. kh.* 1½
Jan van Eysden, zoon van J. van
Brakem van Eysden, *l. kh.* ca. 2
Margretha Elisabeth Barends, wed.
D. van Niele, *l. kh.* 69
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van J. Molenaar, *a. kh.*
Het dito van de huisvr. van C.
Lunstroot, *l. kh.*
Maria Elisabeth Eylders, dochter
van J. C. Eylders, *w. kh.* m. 5

Saterdag 3 December.

Elias Salomon Snitzelaar, *Muiderb.* 52
Hester Samuel Dansmeester, wed.
J. Abraham, *Muiderberg*. 95
Beletje Moses van Gelder, dochter
van A. van Gelder, *Zeeburg*. 66
Rozina Isaak Doofseman, *Zeeburg*. 4
Hendrik Cats Pietersse, *k. kh.* 2½
Cornelia van Bruggen, *a. kh.* 2½
Gerrit van Harlingen, *a. kh.* 1½
Maria van Rooijen, wed. B. Schee-
maker, *l. kh.* 67
Christina van Schooten, dochter
van S. van Schooten, *k. kh.* 15
Anna Maria Alida Cruys, dochter
van B. Winter, *a. kh.* 42
Alida Esser, dochter van wijlen
S. Esser, *k. kh.* 84
Elisabeth Coenderman, dochter van
M. Coenderman, *a. kh.* 2
Pieter Verkerk, zoon van M.
Verkerk, *w. kh.* 6
Gerrit Boom, laat wedn. van G.
Kiers, *o z c.* 73
Pieter van Aken, wedn. van G.
Smit, *gh. kh.* 60
Petrus Grooten, zoon van J.
Grooten, *k. kh.* 2½

E

Jaar.		Jaar.	
Anna Maria Frank, wed. D ^e . Joh.		Rebecca Heymans, huisvr. van	
Roghair, in leven Predikant tot		I. S. Neeter, <i>Muiderberg</i> .	67
<i>Euankk. o. k.</i>	47	Ida van der Vegt, dochter van A.	
Barta Brune, huisvr. van J. W.		Helmig van der Vegt, <i>w. kh.</i>	28
van Houten, <i>k. kh.</i>	27	Harmanus Scholten, <i>k. kh.</i>	47
Catharina ten Spoolden, wed. van		Hermina Dreever, wed. van C.	
V. Race, <i>k. kh.</i>	68	Doorn, <i>k. kh.</i>	75
Ijda Bolten, huisvr. van H. Hof-		Anna Emanuel Zwart, <i>Zeeburg</i> . m.	11
stee, <i>a. kh.</i>	ca. 45	Marjana Levie Piller, wed. van	
Kaatje Isaaks, wed. van J. C.		S. I. Snoek, <i>Zeeburg</i> .	74
Hillebrink, <i>w. k.</i>	60	Coenraad van Lieshout, wed. M.	
Embertha Boekwald, huisvr. van		de Ridder, <i>a. kh.</i>	30
H. Hartman, <i>n. z. c.</i>	70	Trijntje Budde, dochter van C.	
Maria de Kip, <i>w. kh.</i>	9	Budde, <i>w. kh.</i>	12
<i>Zondag 4 December.</i>		Nicolaas van Lingen, <i>Onderkerk</i>	
Catharina Hagen, wed. van H.		<i>aan den Amstel.</i>	45
Tades, <i>w. kh.</i>	72	Jan Christiaan van Zee, <i>i. kh.</i>	1
Hendrikje Woertman, wed. van		Petrus Johannes Zantkuyt, zoon	
P. Uzuret, <i>i. kh.</i>	76	van J. Zantkuyt, <i>i. kh.</i>	7
Carel Anthonie de Maalemeester,		Henrij Hutte, <i>n. kh.</i>	36
<i>a. kh.</i>	58	Maria Anna Meijers, <i>k. kh.</i>	w. 15
Jan van Goudoever, wedn. van		Magteld Koene, laat wed. van	
M. Camp, <i>atkh.</i>	86 en 2 m.	W. Wijbrands, <i>na. k.</i>	91
Wilhelmus Henricus van de Poll,		Reinier Hekman, <i>i. kh.</i>	66
<i>i. kh.</i>	w. 5	Johan Christiaan Engelaar, <i>w. kh.</i>	w. 4
Pieter van der Houte, wedn. van		Marretje van der Steen, <i>gh. kh.</i>	24
E. van Loenen, <i>i. kh.</i>	76	Juda Abraham Kroonenburg, naar	
Maria Zaal, <i>gh. kh.</i>	76	<i>Overveen</i> uitgev.	74
Samuel Joël Beer, <i>Muiderberg</i> .	49	Wilhelm Sibke, <i>k. kh.</i>	59
Dirk Gerhardus Schma, <i>k. kh.</i>	w. 9	Alexander Bouhuys, zoon van A.	
Cornelis Wamstecker, zoon van		Bouhuys, <i>i. kh.</i>	32
H. Wamstecker, <i>a. kh.</i>	24	Jan Fredrik Bufen, zoon van J.	
Philp Wieck, <i>k. kh.</i>	6	Bufen, <i>k. kh.</i>	44
Alida Helena Louisa Bruyn, <i>k. kh.</i>	24	Johan Hendrik Ochse, <i>i. kh.</i>	65
Het dood ter wereld gekomen Kind		Dirk Kopersmit, <i>i. kh.</i>	48
van de huisvr. van H. Mulder,		Cornelis Andree, zoon van P.	
<i>w. kh.</i>	1	Andree, <i>a. kh.</i>	15
Christina Frederica Louisa Herbst,		<i>Dingsdag 6 December.</i>	
dochter van J. H. Herbst,		Israel van David Vicijs, <i>Onder-</i>	
<i>i. kh.</i>	37	<i>kerk aan den Amstel.</i>	35
Franciscus Anthonius de Wit, zoon		Carel Philip Bouquet, zoon van	
zoon van S. de Wit, <i>k. kh.</i>	ca. 12	A. Bouquet, <i>i. kh.</i>	d. 6
Gierlje Kruijer, wed. van J. Pee-		Geertrui Wilhemina Johanna Doot-	
ters, <i>k. kh.</i>	70	jes, <i>k. kh.</i>	3
<i>Maandag 5 December.</i>		Catharina Margaretha Warning,	
Crisje Nathan, wed. van L. M. Mil-		<i>k. kh.</i>	15
ba, <i>Muiderberg</i>	91	Matthijs van Scharpen, wedn. van	
		H. Franzen, <i>k. kh.</i>	83

Jaar.
d. 4
Alida Staamert, *a. kh.*
Catharina Maria Knipping, dochter
van W. Knipping, *i. kh.* den 10 m.
Johannes Bonitas-Kuyd, *k. kh.* 23
Maria Wilhelmina Antonetta
Herntrij, *a. kh.* 4
Aleyda van Stegeren, huisvr. van
G. Altius, *bar. Knidderberg.* 54
Hubertus van Rooi, *k. kh.* 40
Egclida Smit, dochter van wij-
len M. Smit, *k. kh.* 22
Maria Helena Hellekühle, huisvr.
van H. F. Homburg, *a. kh.* 42
Charlotta Ruhring, *i. kh.* d. 8
Alida van den Wijngaard, *w. kh.* 44
Cornells Zeeman, *w. kh.* 51
Lambertus Muys, *k. kh.* d. 2
Frans Johannes Muys, *k. kh.* d. 2
Een Tweeling.
Maria Kok, dochter van J. H.
Kok, *a. kh.* 1½

Wensdag 7 December.

Femmetje Stooter, dochter van
H. Stooter, *w. kh.* 18
Cornelis van Slingerlandt, *a. kh. w.* 4
Gerrit Cramerad-Kingedoon, *k. kh.* 2½
Louisa Elisabeth de Dieu, huisvr.
van J. G. E. G. Stierling,
n. k. 30 en 11 m.
Jan Schuymer, zoon van J. R.
Schuymer, *n. k.* 1½
Gerrit de Jong, zoon van W.
de Jong, *i. kh.* 1½
Annakje Varswater, dochter van
J. W. Varswater, *Zeeburg.* 3½
Jan de Jong, *gh. kh.* 64
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van A. E. van
Lier, *Zeeburg.*
Constantia Tafink, huisvr. van
J. Pontijn Jansz. *a. k.* 39
Ernestus Stokker, *i. kh.* 62
Gesina Seldam, dochter van wij-
len B. Seldam, *z. k.* 66
Egbertina Struyk, wed. van J.
Smit, *w. kh.* 32
Claas Blom, *a. kh.* 60

Jaar.
Donderdag 8 December.

Catharina Swenckert, *w. kh.* w. 16
Margaretha ten Holten, huisvr.
van J. A. Binkes, *a. kh.* 45
Hendrik Ktelenkamp, zoon van
B. Ktelenkamp, *a. kh.* w. 15
Christina Sangers, wed. van G.
Döessburg, *a. kh.* 60
Margaretha Juliana Jong, *w. kh.* m. 8
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van P. Mars, *a. kh.*
Anthonie Welmeer, *i. kh.* 77
Sara Haak van Staveren, dochter
van I. M. van Staveren, *Zeeburg.* 18
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van L. D. Fren-
kel, *Zeeburg.*
Trijntje Beunink, dochter van G.
Beunink, *w. kh.* 22
Cornelis Jacob Ruygh, zoon van
J. C. Ruygh, *k. kh.* 6
Hendrik Ros, zoon van H. Ros,
a. kh. w. 7
Johanna Frederica Hoed, wed. E.
ten Appers ten Broek, *w. kh.* 74
Neeltje Duyschot, huisvr. van
M. van de Capellen, *w. kh.* 73

Vrijdag 9 December.

Hendrina Rustering, *i. kh.* d. 10
Het dood ter wereld gekomen Kind
van G. Willems, *k. kh.*
Catharina Brokkamp, wed. van
J. Druppel, *w. kh.* 85
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van L. Philips,
Zeeburg.
Anna Gerrits, huisvr. van H.
Gefken Jr., *k. kh.* 28½
Poulus Wiggers, *a. kh.* 86
Maria Ligthart, dochter van H.
Ligthart, *a. k.* 55
Jan Bifchof, wedn. van B. Giek,
a. kh. 46
Johanna Koning, *w. kh.* w. 16
Johanna Landman, dochter van
N. Landman, *w. kh.* 4

Wouter Kroon, zoon van W.	14	Menardus van den Berg, <i>k. k. w. r.</i>	
Kroon, <i>a. k. k.</i>		Maria Everdina van den Berg,	
Catharina Elisabeth Eykhoff, doch-	27	dochter van J. van den Berg,	25
ter van C. Eykhoff, <i>a. k. k.</i>		<i>k. k. k.</i>	

P U B L I E K E V E I L I N G E N

van de onderstaande *Perceelen*, in het Locaal van Publieke
Verkoopingen, van ouds genaamd het Oudezijds
Heeren Logement, te *Amsterdam*.

Op *Maandag den 16 Januarij 1815.*

Keizersgragt, N. 669. (Een Koopmans Huis, Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) bij de Spiegelstraat, met een Stal of Magazijn daar achter, uitkomende in de Kerkstraat, (te zamen in een Koop), *f* 14250. in slag *f* 3000. *Broekhuizen*.

O. Z. Voorburgwal, N. 23. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) over de Lombartssteeg, *f* 4450, in slag *f* 1600. *Voest*.

O. Z. Voorburgwal, N. 108. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) bij de Korte Niezel, *f* 4300, in slag *f* 1800. *van Beem*.

O. Z. Voorburgwal, N. 107. (Een Huis en Erve, op de) bij de Oudekennissteeg, *f* 1100. *de Vriend*.

Nieuwe Spiegelstraat, N. 4. (Een Stal, Koetshuis en Erve, in de) bij de Keizersgragt, *f* 1400, in slag *f* 100. *Twisk*.

Nieuwe Spiegelstraat, N. 5. (Een Stal, Koetshuis en Erve, in de) bij de Keizersgragt, *f* 1300, in slag *f* 300. *Dezelfde*.

Haarlemmerdijk, N. 5735. (Een Winkelhuis en Erve, op de) bij de Singel, *f* 2400. *Luis*.

Singel, N. 2311. (Een Huis en Erve, op de) bij de Korte Korsjespoortsteeg, *f* 700, in slag *f* 860. *H. Schimmel*.

O. Z. Achterburgwal, N. 606. (Een Huis en Erve, op de) bij de Korte Niezel, *f* 430. *Tissel*.

Engelschesteeg, N. 1523. (Een Huis en Erve, in de) *f* 100, in slag *f* 20. *Schouten*.

Driekoningsstraat, N. 5155. (Een Sleepers Stallinge, met deszelfs apart verhuurd wordende Voorkamers en Erve, in de) *f* 3550, in slag *f* 50. *Opgeh.*

Deze volgende *Perceelen* op *Maandag 30 Januarij*.

Oude Teertuinen, N. 30 en 31. (Een Dubbeld Winkelhuis, Pakhuis en Erven, in de) *f* 5625, in slag *f* 1000. *Tissel*.

Brak, N. 3. (Een Huis en Erve, op de) bij de Brouwersgragt, *f* 260, in slag *f* 600. *Greve*.

Heerengragt, N. 6086. (Een Dubbeld Koopmans Huis, met deszelfs Tuin, Stallinge en annexe Woningen en hunne Erven, op de) tusschen het Koningsplein en Vijzelstraat, *f* 22700, in slag *f* 1400. *Nieman*.

Keizersgragt, N. 2226. (Een Dubbeld Koopmans Huis, Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) over de Westermarkt, f 19800, in slag f 3500. *Twisk.*

Keizersgragt, N. 2225. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tusſchen de Hartenſtraat en Lelijgragt, f 4900, in slag f 100. Opgeh.

Korsjespoortſteeg, N. 5398. (Een Winkelhuis en Erve, in de) bij het Singel, f 1950, in slag f 50. Opgeh.

Kerkſtraat, N. 3401. (Een Stallinge, met deſzelfs Koetshuis, Woning en Erve, in de) bij de Spiegelſtraat, f 3400, in slag f 100. Opgeh.

Prinſengragt, N. 3497. (Een Pakhuis en Erve, op de) bij de Leidſcheſtraat, f 6000, in slag f 50. Opgeh.

Geldenſche Kade, N. 471. (Een Huis en Erve, op de) bij de Stormſteeg, f 3850, in slag f 100. Opgeh.

Singel, N. 458. (Een Winkelhuis en Erve, op het) bij de Heiſteeg, f 3525, in slag f 200. *Nieuwenhuis.*

Singel, N. 1. (Een Pakhuis en Erve, op het) in de Dubbelde Worſteeg, f 580, in slag f 100. *Hisſink.*

Raamgragt, N. 4084. (Een Winkelhuis en Erve, op de) bij de Verwersgragt, f 1625. *Nieuwenſted.*

Egelantiersſtraat, N. 3861. (Een Huis, Achterhuis en hunne Erven, in de) bij de Prinſengragt, f 410, in slag f 150. *Broekhuiſen.*

Lange Leidſche Dwarsſtraat, N. 3667. (Een Huis en Erve, in de) bij het Leidſche Plein, f 230, in slag f 20. *Jonkermout.*

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 6 Februarij.

Nieuwſtraat, N. 41. (Een Huis en Erve, in de) bij de Nieuwendijk, f 1400, in slag f 100. *Rijſkogel.*

Nieuwe Lelijſtraat, N. 127. (Een Winkelhuis en Erve, in de) bij de Derde Dwarsſtraat, f 900, in slag f 9. *Groeneboer.*

Egelantiersgragt, N. 108. (Een Huis en Erve, op de) bij de Baangragt, f 450, in slag f 16. *Broekhuiſen.*

Tuinſtraat, N. 75. (Een Huis, Achterhuis en Erven, in de) op de hoek van en in de Smitsgang, f 350, in slag f 12. *Groeneboer.*

Oude Nieuwſtraat, N. 1. (Een Huis en Erve, in de) f 200. Opgeh.

Zeedijk, N. 28 en 29. (De Heiſt in Twee Huizen en hunne Erven, (onder een Dak) op de) bij de Molenſteeg, f 400. Opgeh.

Een Huis, Tuin, Looſ, benevens Twee Woonhuizen, (onder een Dak,) buiten de Leidſche Poort, aan de N. Z. van de Overtoomſche Vaart, bij de Luijbrug, N. 110, 111 en 112. f 400, in slag f 10. *van Veen.*

Een Huis, Tuin en Looſ, naast het voornoemde, f 400, in slag f 200. *de Vriend.*

Keizersgragt, N. 268. (Een Koopmans Huis, met deſzelfs Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) bij de Hartſtraat, f 8750, in slag f 4000. *Twisk.*

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 20 Februarij.

Een Buijenplaats, genaamd *Veldhuizen*, met deſzelfs Heeren Huizinge, Tuinmans Woning en verdere Getimmertens, Bosch-, Moss- en Broek-

tuinen, te zamen 64 Morgen voetstoots, onder de Geregte van Cat-
tenbroek, onder de Caripel van Zeist, f 12800, in slag f 160. Opgeh.
Een Boeren Hoffteede, genaamd *den Brink*, met dezelfde Huismans-
Woning en verdere Getimmerens, met de daarbij behorende Bouw-
en Weilanden, groot 18 Morgen doch voetstoots, gelegen aan de
Brink, onder de Caripel van Zeist, f 8800, in slag f 100. Opgeh.
Een Huis en Tuin, in den Dorpe de Bilt, f 4300, in slag f 200. Opgeh.

Deze volgende *Persceelen* op Maandag 27 Februarij.

Heerengragt, N. 5672. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Oude
Spiegelstraat en Komijns Armsteeg, f 3525, in slag f 800. *J. Edv.*
Warmoesstraat, N. 628. (Een Koopmans Winkelhuis en Erve, in de)
over de Oude Brugsteeg, f 9900, in slag f 100. Opgeh.
Pluweele Burgwal, N. 45. (Een Huis en Erve, op de) bij de Hoogstraat,
f 2400, in slag f 600. *Leempoel.*
Egelantiersgragt, N. 121. (Een Huis en Erve, op de) bij de Baangragt,
f 600, in slag f 200. *Broekhuisen.*
Prinzen- en Elandsgragten, N. 248. (Een Winkelhuis en Erve, op de
hoek van de) f 375, in slag f 6. Opgeh.
Leidschegragt, N. 428. (Een Achterhuis en Erve, op de) tusfchen de
Lange en Korté Leidsche Dwarsstraten, f 205, in slag f 6. *Gerrits.*
in 12 parten in de Kruidmolen *de Monnik*, gelegen bij Purmerende,
f 750, in slag f 45. *Geboulo.*
Zandhoek, N. 4. (Een Huis en Erve, op de) bij de Taanstraat, f 200,
in slag f 300. *Moete.*
Vinkenstraat, N. 120. (Een Huis en Erve, in de) bij de Baanbrugsteeg,
f 110, in slag f 1. *Scholten.*
Brouwersgragt, N. 132. (Een Huis en Erve, op de) bij de Wagenstraat,
f 110, in slag f 50. *Moete.*
Prinsengragt, N. 117. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Vijzel- en
Spiegelstraten, f 5675, in slag f 900. *Westenberg.*
Wale Weeststraat, N. 62. (Een Huis en Erve, in de) tusfchen de Vijzel-
gragt en Weteringstraat, f 575. *Stoppendaal.*
Marken, N. 84. (Een Winkelhuis en Erve, op) f 800, in slag f 50.
ter Marsch.
Keizersgragt, N. 5069. (Een Huis, Tuin en Erven, op de) tusfchen de
Ehrachtichestraat en Binnen-Amstel, f 6175 *de Valk.*
O. Z. Achterburgwal, N. 216. (Een Huis en Erve, op de) oyer 't Rug-
land, f 1600, in slag f 5. *v. d. Heere.*
Bloemstraat, N. 95 en 96. (Een Winkelhuis, twee Achterhuizen en
Erven, in de) bij de Baangragt, f 600, in slag f 200. *de Friend.*
Hazenstraat, N. 9. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusfchen de Elands-
gragt en Elandsstraat, f 240, in slag f 40. *Broekhuisen.*
Vinkenstraat, N. 118. (Een Winkelhuis en Erve, in de) op de hoek
van de Baanbrugsteeg, en een Stal en Pakhuis in de Baanbrugsteeg,
f 300, in slag f 20. *van Peen.*

Fluweele Burgwal, N. 2. (Een dubbeld Koopmans Huis en Erve, op de) bij het Oudezijds Heeren Logement, f 3200, in slag f 1310. *de Vriend.*

Een Boeten Braker, genaamd *Ghesenhoff*, met zijn Heeren Huizinge en verdere Getimmertens, mitsgaders eenige Kampen Wei- en Hoogland, te zamen circa 50 Morgen voetstoots, in groot en klein Duiwendrecht, N. 81. f 9450. Schaap gebleven.

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 6 Maart.

Bloemgragt, N. 127. (Een Huis, twee Achterhuizen en Erven, op de) tuschen de eerste en tweede Dwarsstraat, f 1225, in slag f 40. *Loman.*

Regt-Boomsloot, N. 49. (Een Winkelhuis en Erve, op) en hoek van de eerste Ridder Dwarsstraat, f 1300, in slag f 25. *Opgeh.*

Bloemstraat, N. 89. (Een Winkelhuis, drie Achterhuizen en Erven, in de) schuins over de Accolijeststraat, f 625, in slag f 1. *Broekhuizen.*

Kerkstraat, N. 316. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Leidse- en Spiegelstraten, 1600, in slag f 25. *Rijfkegel.*

Singel, N. 5096. (Een Huis en Erve, op de) bij de Gasluismolenssteeg, f 4000, in slag f 1000. *Ogelwicht.*

Kadijk, N. 312. (Een Katben-Glanstijf en Klanderij, genaamd *de Hoop*, met deszelfs Woning en verdere Getimmertens, op Stads Grond, op de) bij het Funie, f 550, in slag f 100. *Broekhuizen.*

Een Bruikweer, met zijn Huizinge en verdere Getimmertens, Tuin enz. genaamd *zelden Rust*, groot 16 Morgen voetstoots, aan de Amstedijk, tuschen de 6 en 700 Roeden, onder Nieuwer-Amstel, N. 433. f 5950 in slag f 125. *Niermann.*

Een Tuin en Huizinge, genaamd *Ipen en Linden*, op het Hoedemakers Pad, N. 36. f 1475, in slag 25. *Opgeh.*

St. Nicolaasstraat, N. 49. (Een Winkelhuis en Erve, in de) f 1100, in slag f 100. *de Vriend.*

Boomstraat, N. 20. (Een Pakhuis of Stal, Bovenwoning en Erven, in de) tuschen de Noordermarkt en Dwarsstraat, f 500, in slag f 5. *Dez.*

Een Bruikweer Lands, groot circa 41 Morgen voetstoots, buiten de Leidse Poort, achter aan de Overtoomsche Vaart, tuschen de Molens en het Pesthuis, f 2325, in slag f 225. *Meenburg.*

Leidsegragt, N. 954. (Een Huis en Erve, op de) tuschen de Heeren- en Keizersgragten, f 3525, in slag f 900. *Ogelwicht.*

Een Gracht in de Zuider Kerk, Latt. C. N. 20. f 70. *Schouten.*

Keizersgragt, N. 2871. (Een Koopmans Huis, Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) tuschen de Leijgragt en Westermarkt, f 13900, in slag f 4400. *Kerkhoven.*

Heerengragt, N. 4013. (Een dubbeld Koopmans Huis, Tuin en Erven, op de) over de nieuwe Spiegelstraat, waar achter een Stal, dubbeld Koetshuis en Erven, in de Reguliers-Dwarsstraat, N. 3977. (te zamen in een Koop). f 50000, in slag f 500. *Opgeh.*

Keizersgragt, N. 5522. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) Z. Z. tuschen de Reguliersgragt en Utrechtsestraat, f 13800, in slag f 700. *van Bommel.*

- O. Z. Voorburgwal, N. 67. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tus-
schen het Wijngaardstraatje en O. Z. Armsteeg, als mede een Huis,
Stal, Pakhuis en Erven, in het Wijngaardstraatje, N. 69 en 70. (te
zamen in een Koop). f 3600, in slag f 1600. *Broekhuizen.*
- O. Z. Voorburgwal, N. 66. (Een Huis en Erve, op de) bij het Wijn-
gaardstraatje, f 1600, in slag f 800. Dezelfde.
- O. Z. Voorburgwal, N. 65. (Een Huis en Erve, op de) bij het Wijn-
gaardstraatje, f 1000, in slag f 500. *v. Langen.*
- Prinsengracht, N. 6275. (Een Huis en Erve, op de) tuschen het Molen-
pad en Leidsegracht, f 1550. *de Vriend.*

Dit onderstaande *Schip* is geveild op *Maandag* den 20
Februarij 1815. in het N. Z. Heeren Logement.

Kat-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *de jonge Pieter*,
gevoerd door Kapitein GERRIT RIEB, lang over steven 125 voet,
wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 23 voet,
hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering
13 voet 5 duim, de stuurplegt hoog aan boord 8 voet. f 6050, in
slag f 950. Opgeh.

Deze onderstaande *Schepen* zijn geveild op *Maandag*
den 6 Maart

Kof-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *de Vrouw Cat-
harina*, gevoerd door Kapitein SIMON FOKKES TAAIJ, lang over
steven 99 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn
huid 22 voet 3 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot
luik op zijn uitwatering 11½ voet. f 4000, in slag f 800. *J. H.
Balwe.*

Kof-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Harmonie*, ge-
voerd door Kapitein HARMEN JANS POEL, lang over steven 94 voet,
wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 20 voet
8 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn
uitwatering 11½ voet. f 6300. *J. H. Schäffer.*

Alles Amsterdamsche Maat.

BOEK-BEoorDEELINGEN.

Spel van VERNUFT en SMAAK, op een vels plaat, fraaie houtsnede, door den heer OORIMAN, benevens eene verklaring van het spel, en onderscheidene vermakelijke en leerzame gebruiken van 't zelve Te Amsterdam, bij H. MOOLENIJZER, hoek van den N. Z. Achterburgwal en Raamsteeg; en H. MOOLENIJZER Jr., tegen over de trappen van de beurs, N°. 102. De prijs is 4 stuiv.: en gekleurd 5½ stuiv.

Sedert langen tijd heeft het der jeugd ontbroken aan een werpspel, het welk het aloude, en, om zoo te spreken, afgespeelde ganzenbord en vliegend konde vervangen; men heeft nu en dan wel een en ander voortgeërfd spel voor haar uitgedacht; maar een en ander hebben ook aldra hunne waarde verloren, dewijl ze op plaats gehad hebbende staatsomstandigheden gegrond waren. Thans ontvangt de jeugd een spel van vernuft en smaak, het welk zoo leerzaam als vermakelijk is, en haar derhalve niet dan zeer aangenaam kan wezen.

De speelplaat, of het werpbord, is met fraai beeldwerk versierd, en verdeeld in 12 vakken, geteekend van 1 tot 12, zijnde namelijk zoo vele onderscheidene getallen als met twee dobbelsteenen, waarmede het spel gespeeld wordt, geworpen kunnen worden. Onder ieder vak staat aangeeteekend wat hij die de nummer van dat vak werpt uit den pot trekt, mits hij eenige opengelatenen plaatsen in eenen volzin, mede in het vak te lezen, behoorlijk aanvulle, met woorden die met dezelfde letter van het alphabeth beginnen, welke, na hij geworpen heeft, door een' daartoe verkozen trekker (ook een lezer wordt vooraf gekozen) voor hem is getrokken. Onderscheidene straffen zijn op het niet behoorlijk invullen bepaald; bij voorbeeld: „Stel men werpt 7, zoo legt men een teeken op die nummer, en de trekker trekt, stel eens, de R, die hij opnoemt. Nu leest de lezer het gene op de 7 staat, namelijk:

Ik ben te ... geweest, en heb er ... gegeten; maar zij smaaken verbaasd...

Stel nu dat hij die geworpen heeft de invulling aanneemt te doen, en dat hij zegt: *Ik ben te Rotterdam geweest, en heb er rapjes gegeten; maar zij smaaken verbaasd* rookerig, zoo beginnen zijne invullingswoorden alle met eene R (de getrokken letter) en maken een' goeden zin; dus trekt hij 3 uit den pot (gelijk op zijne N°. bepaald is) en behoudt zijne letter. Hij hadde, bij voorbeeld, ook kunnen zeggen:

Xi draks i stux.

Ik ben te Randwijk geweest, en heb er ramen asfen gegeten; maar zij smaakten verbaasd rinsch; of nog anders; maar hadde hij, bij voorbeeld, gezegd: Ik ben te Roermonde geweest, en heb er radijsjes gegeten; maar zij smaakten verbaasd redelijk; zoo zoude hij op zijne N^o. moeten blijven zitten, en verder zou aan de wet boven gemeld voldaan moeten worden; want die van iets zegt, het smaakt VERBAASD REDELIJK, drukt zich zekerlijk niet goed uit. Het zelfde zoude plaats hebben, zoo hij, bij voorbeeld, gezegd hadde: Ik ben te Rijswijk geweest, en heb er rommelzod gegeten; maar zij smaakten verbaasd raar; want dewijl een rommelzod maar één is, kan men niet zeggen: zij smaakten; smaakt zoude het moeten wezen, alzoo was de aanvulling aan berisping onderhevig. Zoo zoude dezelve mede geen goeden zin uitmaken, wanneer, bij voorbeeld, gezegd wierd: Ik ben te Roemen geweest, en heb er reepjes gegeten, maar zij smaakten bijzonder ragouachtig; want er is geen spijs onder den naam van reepjes bekend."

Na de pot gewonnen is, is dezelve echter nog niet gaaf voor den winner; „want ieder telt zijne verkregene letters na, zoo ook hij de zijnen; indien hij de meeste letters heeft, blijft alles wat in den pot is voor hem; maar heeft hij de minste letters, zoo keert hij voor ieder letter welke een ander meer heeft dan hij, 2 aan dien anderen uit. Die met hem een gelijk getal van letters heeft, ontvangt niets; het overige is voor den winner, en men begint een nieuw spel, waarin de winner eerst werpt."

De verklaring van een tweede spel, luidt dus:

„Alles geschiedt als voren, tot op de eindelijke verrekening van de letters met den winner van den pot; die verrekening geschiedt nu niet op de gezegde wijze; maar ieder die letters heeft bekomen ziet of hij goede hollandsche waarden met zijne letters kan maken, zoo doet ook de winner, en voor ieder woord dat een ander meer kan maken dan hij, keert hij dezen 6 uit: die een gelijk getal van woorden met hem kan maken, ontvangt weder niets.

V O O R B E E L D.

Stel J A N heeft B. A. D.
 P I E T E R — G. T.
 K A R E L — M. O. T. E.
 en de winner — B. R. IJ.

Zoo kan JAN van zijne letters maken, de woorden *bad*, *ka* ('t woordje met het welk men kleine kinderen afkeerig van iets maakt), en *da* (een verkorte vrouwenaam, dus drie woorden.

P I E T E R kan niet één woord maken.

K A R E L kan maken de woorden *mot*, *ok* (een verkorte mansnaam), *te*, *met*, *tem* (het gebiedend woord van *temmen*), *toe*, *moet* en *mo* ('t welk men gebruik voor *moede*), dus acht woorden.

De winner kan van zijne B. R. IJ. niet anders maken dan *ij*, *brij*, *kij* en *rj*, alzoo keert hij aan JAN niets uit, wijl deze nog één woord minder heeft dan hij. — P I E T E R komt niet in aanmerking, dewijl hij niet één woord kan maken; maar aan K A R E L moet de winner 24 uit-

keeren, wij deze vier woorden meer heeft kunnen maken dan hij. Op die wijze het spel te laten eindigen is zeer leerzaam."

Ook nog een *derde*, *vierde* en *vijfde* spel kan gespeeld worden, alle welke men duidelijk verklaard vindt, en die voor de jeugd niet minder aangenaam en leerzaam dan de voormelden zijn; alzoo dat de steller der verklaringen deszwaande te regt zegt:

*En naar deez' wetten zal de deugd
Uw spelen geenszins wraken;
Want gij zult, met vernuft en smaak,
U onderling vermaken.*

DE BEHOEFTE UIT WELDADIGHEID, een *huiselijk tafereel*, vrij gevolgd naar het *Hoogduitsch* van AUGUST WILHELM IFFLAND, in leven *directeur-generaal van den koninklijken schouwburg te Berlijn*, en *ridder van den rooden adelaar, derde classe*. Te *Amsterdam*, bij J. G. ROHLOFF. De prijs is 14 stuiv.

Een negental van brave en hoogstbeminnelijke menschen verschijnt hier ten toneele, en met deze allen contrasteert een eenig geheimraad (SEGER), die een hatelijk trotsch schepsel is, uit aanmerking van welke hatelijkheid, wij gaarne gezien hadden dat hem de woorden *Gods wil*, *God weet het* enz. niet zoo dikwijls in den mond gelegd waren als thans gedaan is, ook dat hij niet gezegd hadde, gelijk hij, sprekende van het gewoel dat bij zijne gastmalen plaats heeft, zegt: „Dan worden mijne trappen niet ledig, het eene geregt op, het andere af; zoo gaat het van drie uren tot half zeven, *even als de engelen op Jakobs ladder*”; het een en ander moge den *Duitscher* behagen; maar wij gelooven niet dat het in de ooren van den *Nederlander* aangenaam kan wezen.

De heer WERDAM is een man die, door ieder wel te doen, in eene zeer vernederende omstandigheid is geraakt, waarover zijne vrouw een pijnigend verdriet gevoelt, te pijnlijker daar hij ook eene aanzienlijke som heeft uitgeleend, waarvan geene interesten inkomen, en hij haar niet verkiest te zeggen aan wien de leening is geschiedt; echter daarna vernemende dat het geld haar broeder, die door noodlot en krijg ongelukkig is geworden, is voorgeschooten, is zij daar over zeer vergenoegd, en prijst haar man wegens die daad. Deze is in zijn toestand ongemeen getroost, op gronde van zijn onschuld; zijne kinderen, een zoon, en eene dochter, HENRIETTE genaamd, oordeelt hij verzorgd te wezen, alzoo de dochter zal huwen met eenen OLDENVELD (door WERDAM, bij zekere gelegenheid uit doodsgevaar gered, en nu afwezig zijnde), en zijn zoon secretaris is bij den minister; hij oordeelt derhalve alleenlijk onderhouden noodig te hebben voor zich en zijne vrouw, en besluit dus

tot het verzoeken om een ambt, en wel bij den geheimraad **SEGER**, die zijn oude tafelvriend is, doch thans zijn huis niet meer bezoekt, zoo als ook alle andere voortgelijke vrienden van hem niet doen, uitgegomen doctor **RADO** (van wien **OLDENVELD** voornoemd een neef is), zijnde in der daad een waar vriend, ja een boezemvriend van het gezin.

Het verzoek om een ambt (slechts opzichter over een der landgoederen van **SEGER**) wordt gedaan, maar wordt ook geweigerd, dewijl 's mans goehartigheid te wel bekend is, en **SEGER** dus beducht is dat hij alles zoude wegchenken, welke vrees den braven **WERDAM** zeer grieft, alzoo hij wel zijn eigen goed heeft gebruikt; maar nooit den eigendom van een' ander; tevens verbiedt **SEGER** den zoon van **WERDAM** zijn huis, dewijl hij ontdekt heeft dat de jongeling in verstandhouding staat met zijne dochter (**ALBERTINE**), die zulks oogenblikkelijk daarna haren vader ook rondborstig belijdt.

Alles loopt verder t'zamen om den toestand van het beminnelijk gezin pijnliker te maken: **RADO** ontdekt **HENRIETTE**, dat **OLDENVELD**, zich hebbeude laten adelen, van haar afziet, welke ontdekking wel het lieve meisje gevoelig treft, maar den aanschouwer niet kan treffen, dewijl deze, een wyl tijds vroeger, **RADO** den geheimraad **SEGER** dat nieuws reeds heeft hooren mededeelen. **OLDENVELD** schenkt intusschen uit dankbaarheid, den ouden **WERDAM** duizend daalders, die door **HENRIETTE**, met verfoeiing geweigerd worden, besluite de voor hare ouders te zullen werken. Ook **WERDAM** weigert van **PETER** (een oude bediende van den geheimraad) drie rollen gouds, welke hem door dezen worden ter hand gesteld, aan te nemen, dewijl **PETER** niet wil zeggen van wien het geld komt: „Zeg mijnen weldoener,” zegt **WERDAM** tegen hem, „dat hij het geloof aan de menschen in mij bevestigd heeft; zeg hem dat zijne genegenheid mij rijker maakt dan zijn goud mij maken kan; zeg hem dat hij moed aan mijne ziel en kracht aan mijn ligchaam heeft gegeven. Verzoek hem om arbeid voor mij, en, wanneer ik dat door u bekomen heb, legt u dan beide zacht op uw hoofdkusfen neder, en rust, zoo als men na eene menschelijke krachtige daad rusten kan.” Intusschen ontdekt de geheimraad dat zijne dochter hare juweelen niet meer heeft, en vordert dezelve van den secretaris terug, in de veronderstelling dat hij die van haar voor zijne behoeftige ouders heeft ontvangen; ook heeft hij **PETER** in hechtenis doen nemen, op vermoeden dat deze zich schuldig heeft gemaakt aan 't verzetten der juweelen, ten behoeve van **WERDAM**: 't is ook zoo dat **PETER** het bewuste geld voor **WERDAM** van **ALBERTINE** heeft ontvangen, het geen de aanschouwer daarna kan, ook slechts *kan* opmaken; de zaak wordt niet regtstreeks openbaar. De geheele toedragt der omstandigheden komt ter kennis van den minister, met dat wenschelijk gevolg, dat de zoon benoemd wordt tot geheimsecretaris en de deugdzame **ALBERTINE** ter vrouwe bekomt. **RADO**, die verklaart **HENRIETTE** te beminnen, en die ook weder bemind wordt, heeft alvorens bewerkt dat **WERDAM**, de vader, is aangesteld tot bestuurder van den kruidtuin buiten de stad: hier over ontstaat eene algemeene blijdschap en aandoenlijke dankbaarheid; maar de zorgelijke vrouw begeert tevens de akte in te zien; te zien wat de

post opbrengt, en wie onderteekend heeft, waarop WERDAM antwoordt: „Dat is vrouwezaak. Daar, neem dat weeffel Gods — zie — zoek — tel — zie na of de draad gelijk of ongelijk — dun, sterk of zwak, het geheel breed of smal is. Ik zal in den tuin gaan — in de wolken zien, en zeggen — uwe rekening is onbegrijpelijk — maar altoos groot en goed!”

Door een en ander voormeld wordt de trotse geheime raad wel eenigzins vernederd, maar niet tot dien graad als de beschouwer ongetwijfeld wel gaarne zoude zien; de trotsaard is er bijna ongevoelig voor, dewijl de minister heeft goedgevonden hem de eer aan te doen van bij hem te komen spijzen, ten einde aan zijn eigen tafel de zaken te vereffen; waarover hij op de uitbundigste wijze verheugd is; ook wordt zijne vernedering niet weinig verzwakt, door dat de familie van WERDAM nu niet meer zoo behoeftig is; de vader heeft toch eene post verkregen en de zoon is geheimefecretaris geworden.

De naam van IFFLAND is genoeg om een aantal fraaije en leerzame gezegden te verwachten, waarvan de beide boven ingevlochtenen ter file verstrekken, maar de zamenstelling over 't geheel is zoodanig dat alles zich van te voren voor den aanschouwer ontwikkelt, alzoo dat er volstrekt geene verrassing plaats heeft.

end

NIEUWE LIJST VAN GEZELSCHAPS-TOASTEN, ieder vergezeld van een zinnijk versje, ten dienste van alle vrolijke bijeenkomsten, ook op bruiloften, kraammalen, oude-jaarsavond, en mosfeimalen. Te Amsterdam, bij H. M. OULENBERG. De prijs is 4 stuiv.

Het schandelijk zedenlooze, het aanstootelijk dubbelzinnige, de schaamteloze zinspeling, welke in andere dergelijke lijsten gevonden wordt, is in deze geheel vermijd, alzoo dat men van dezelve het aangenaamst gebruik kan maken. De toasten zijn voldoende in getal, naar de thans plaatshebbende tijdsomstandigheden gekozen, en de bijgevoegde versjes vloeiend en vervrolijkend: ten bewijze van een ander het volgende: *Welkomst aan tafel. — Onze gaste appetijt. — Doctor SNEL. — 't Vaderland. — België. — Den soeverein.*

Hij zie door wijsheid in 't regeren,
Zich als den eersten WILLEM eeren!

Onze lands moeder. — De vorstelijk mannelijke serviten:

Ziet men den moed van bestevaer in 't edel nakroost leven,

'T moge ook op 't spoer van bestevaer, naar deugd en wijsheid streven!

WILHELMINA FRÉDERIKA LOUISE PAULINA. — H. K. H. Mevrouw douariere van Oranje. — H. D. H. de prinses douariere van Brunswijk. — 's Lands regenten. — De stedelijke regering. — Alle kerkelijke en arm-besturen in ons land. — Alle administratien. — Den

BOEK-BEOORDEELINGEN.

keizer van Rusland. — Engeland. — De verders geallieerde mogendheden. — Onze bondgenooten in 't algemeen. — De cosakken:

Zij blijven, door hun stoutte blikken,
Het monster oorlog steeds verschrikken,
En legt erkentnis zich op welvaarts boezem neêr,
Het woord *cosak*, beziel' haar weêr!

De helden voor de algemeene zaak gesneuveld:

Kan God allen hun 't loon voor hunne braafheid geven,
Op de eerkolom in 't hart zij onzen dank geschreven!

De terug gekeerde helden. — De vrede. — De vernietiging van den oorlog. — Elba:

Zoo lang de dood *Euroop*' niet van de vrees ontfiaat,
Blijv' het de kerker van den snoodsten onverlaat!

'T welvaren van dezen huijs. — De presente genoodigden. — De afzente genoodigden. — Den koophandel. — De zeevaart. — Oost- en Westindische coloniën. — Groote en kleine vischerij. — Alle brave admiraals en generaals. — Alle brave officieren. — De goede verstandhouding tusssen politiek en militair:

Eendragt, ware broederfchap,
Heersch' tusssen rok en bef en kap!

Kunsten en wetenschappen. — Fabrieken en trafijken. — Alle eerlijke nering en handiering. — De vaderlandsche produkten. — Het goed succes van alle ondernemingen. — Het floreeren van onze goudbeurs:

Zij zette daaglijks uit, en schoon ze ook daaglijks baar',
Blijv' ze echter altijd nog hoog zwaar!

Alle eerlijke praktijfs. — De eensgezindheid. — De vriendschap. — De liefde. — De harmonie. — Alle tooneel-liefhebberijen. — De muziek. — De schoone kunne. — De gehuwde vrouwen. — De kinderen. — Hansje in den kelder:

Dat hansje, door zijn spartlerij,
Geen al te lastig vrachtje zij!

De minnaressen. — De meissjes. — De inclinatie der jongelieden. — Vrede en vrijheid. — Ons genoegen. — Alle die 't wêl met ons meenen. — Die 't niet wêl met ons meenen. — Dat wij elkander aldra weêr mogen zien. — Vrijheid van denken, vrijheid van schenken. — Vader Bacchus. — Den wijn. — Onze vrolijke nachtrust.

OP EENE BRUILOFT.

De bruid. — De bruidegom. — De ouders van 't jonge paar. — Wederzijdsche familie. — De speelgenooten. — De in- en uitgangen van 't jonge paar. — Dat moet niet stil staan. — Het wêl slagen van alle voornemens van 't jonge paar. — Nu eens gekust. — Goede nacht jonge luidjes:

Slaapt zacht; maakt u door kusjes warm;
Ontwaakt, gestrengeld arm in arm!

KLEINE JAKOB in zijne studeerkamer.

43

OP EEN KRAAMMAAL.

De kraamvrouw. — Den Kraamheer. — De jonggeborene. — Peetoom en peetemoer. — Grootvader en grootmoeder. — De bakker.

Het kindje schrijft, 't behoort er bij;

Maar dat de baker toch vooral niet lastig zij!

Den kandeesflok. — Het ware zoot des levens.

OP OUDE-JAARS AVOND.

Den zegen in 't oude jaar genooten. — Het einde van alle storenis. — 'T ga voortaan beter. — De liefde. — De vruchtbare vrouwjes. — De vrouwjes die nog geen moeder zijn:

Het nieuwe jaar vernieuwt haar pogen,

En schenkt'.... *et cetera* — nieuw vermogen!

'T staat twaalf uren:

Wie hartlijk wenschte juiche mede,

Het vrolijk drieluud feest-hoezé!

Neg een glaasje.

OP EEN MOSSELMAAL.

Zeeland. — Weg met de vrees:

Het gene in honderd jaar een enkele keer geschiedt,

Verdient der wijzen aandacht niet!

Het blanke mosseltje. — Het gapend mosseltje. — Het welbekomen van den maaltijd:

De maag hebb' van haar teerkraft eer,

Zoo komen wij zeer spoedig weer.

KLEINE JAKOB in zijne studeerkamer. Met platen.
Te Amsterdam, bij J. B. ELWER. De prijs is 16 stuiv.

De schrijver zegt tegen zijne jonge lezers en lezeressen:

Kinderen! bezoekt mijn JAKOB

in zijn stel studeervertrek;

Gij zult ware grootheid vinden

in een klein, zeer klein besiek;

Lust tot leeren, glijdtetrachting,

altoos lust tot reine deugd;

O! mijn JAKOB is een voorbeeld,

nuttig voorbeeld voor de jeugd.

Door de vruchten van zijn ijver

wordt gij zekerlijk gesicht.

En zaat mogelijk dat ge u bevens
naar zijn loflijk voorbeeld rigt.
D' wiera dat het loon mijns arbeids,
'k hadde iets prijzenswaard' gedaan.
En mijn JAKOB zoude in achting
bij uw dierbare ouders staan;
Ja, gij zelv' zoudt hem beminnen:
immers, kinderen, al wat leest
Zegent en bemint het voorwerp
dat hem bewelddig heeft.
Nu dan, kinderen, nu dan, volgt mij
naar mijn JAKOB, naar mijn vriend;
'K heb dat gij het grootst genoege
in zijn nuttig bijzijn vindt.

En nu veronderstelt hij met zijne jonge lezers en lezeressen bij den kleinen JAKOB, in deszelfs studeerkamer, te wezen. JAKOB, zoo wellevend als schtander, onthaalt het jonge gezelschap terstond op zijne verzamelde heffenvruchten, waaronder toch ook wel zulke zullen wezen die hij van anderen ten geschenke heeft ontvangen. Zie hier eene nagelijst der stukjes, zoo in dichtmaat als proza, welke hij hen voorleest, en na welke voorlezing de schrijver ook somtijds een ophelderend, onbegrijpelijk en vermanend woord, tegen zijne jonge lezers of lezeressen, spreekt: *Gegrende troost. — Beschouwing van een serebeeld. — Alleenpraak. — JAKOB, bezig zijnde met zijn mikroskoop. — Leefregelen. — LIZIMON, bij 't graf van zijn' vader. — Logogryph. — Charade. — Geldige en niet geldige lof. — Gedachten. — Kleine verzameling van bijbelraadsels, door JAKOB uit het Hoogduitsch vertaald. — JAKOB aan zijne jonge vrienden en vriendinnen. — Beantwoording. — De gezondheid. — Eene fabel. — JAKOB, aan 's knaapje op PL. III. N°. 1. — De vos en eenige hoenders: eene fabel. — Het kaarten huisje. — Eene vertelling. — JAKOB aan zijn' oom. — Het geschenk. — De gierigheid. — Korte beschrijving van sommige dieren. — De vuist. — Verschrikkelijk gevolg der baldadigheid. — Een kersel met eenige vertellingen. — De loffelijke eersucht, bij gelegenheid van een boekgeschenk. — Moederlijk onder-
rigt. — Het anweder. — 'T gevolg der ongehoorzaamheid. — Het hert. (Zamenpraak tuschen JAKOB en zijn' vader.) — Gezelschaps-vermakelijkheden. — De vier wonderwoorden. — De lnx. — Het verstandig gedrag. — Ten besluite zegt de schrijver tegen zijne jonge lezers en lezeressen:*

Komt, laat ons te rugge keeren
van mijn' jongen, waarden vriend.
En toont mij, door uwe daden,
dat gij zijn gedrag bemint.

Zie daar eene verzameling welke van de kinderen tusschen tijd met vermaak en, als het kind genoege kan worden, daar alles zoodanig is be-

behandeld, dat het hunne gewone vatbaarheid niet te boven gaat, terwijl de vele plaatjes en vignetten, alle fraai gekleurd, niet weinig toebrengen om die vatbaarheid nog te ontmoet te komen, en de lezing te veraangenamen. — Het volgende diene ter proeve:

DE GEZONDHEID.

*K ben volkomen vergenoegd,
En zoo waar niet zonder reden:
Kan 'k mij niet, zoo als 't mij voegt,
Netjes en zeer zindlijk kleeden?
Spijs en drank ontbreekt mij niet.
Uitgaan? op zijn' tijd mag 't wezen.
*K heb in 't leeren geen verdriet;
*K ben zelfs als verzor op 't lezen.
Van mijne ouders ben 'k bemind,
O! en 't zijn de braafste menschen;

Ouders! 'k zeg het wijsste kind
Kan geen betere ouders wenschen.
Is dan mijn geluk niet groot?
Niet zéér groot? ja wél te weten;
Maar schoon 'k nu dat heil genoot
(Zie dit heb ik nog vergeten)
En ik waar' toch niet gezond,
O! 'k hadd' niets, niets aan dien zegen,
In 't gezond-zijn is de grond
Van ons aardsch geluk gelegen.
*K ben gezond, dus dank ik God
Voor dat onwaardeerbaar lot.

RAADGIVINGEN aan het CONGRES te Weenen. Uit het
Hoogduitsch vertaald. Te Amsterdam, bij GUYSSBEEK
en comp. De prijs is één gulden.

Waarschijnlijk ter aanmoediging van de genen die dit boekje in handen nemen, wordt op den titel verteld, met groote letteren, welke, of ze mogelijk nog niet bemerkt mogten worden, ook nog van een aanwijzend almanachs-handje voorzien zijn, dat „het werkje in *Duitschland* zoo gestrengelijk verboden is, dat zelfs voor den geenen die bevonden wordt er blootelijk bezitter van te zijn, eene boete van 100 ducaten bepaald is.” Men wist toch wel dat verboden spijs liefst gegeten wordt.

De tekst neemt een aanvang met, *de volksstem. Gods stem.* Dit wordt eerst uit de oorlogsgebeurtenissen sedert den jare 1808 opgemaakt; daarna tracht de schrijver 't redematig te bewijzen; maar 't is te betwijfelen of 't volk wel zal roestemmen dat in hun leeft en ademt, „zoodanig eene onzichtbare magt, men noeme haar de magt Gods, of de magt der natuur,” als waarvan de ouden ons verhalen, zijnde „een plotselinge schrik (*terror panicus*); eene onbekende vrées, die eenslags, als door een' God verwekt, zich uit de menigte verheft; de menigte aangrijpt, en haar onophoudelijk tot eene *SCHANDELIJKE* vlugt en een' *SCHANDELIJKE* dood voortdrijft,” en evenwel zegt de schrijver stellig, dat zoodanig eene onzichtbare magt in het volk leeft en ademt. Hij spreekt in gemeld zijn bewijs voorts van *eene levenslucht uit licht en God gemengd*, aan welk *mixtur*, denkelijk, weinige menschen

kennis zullen hebben. Om kort te gaan, geheel het langwiliig bewijs strekt ter stavinge van deze stelling van den schrijver: „Ook in de buitenwereld“ (waar dit wel moogt wezen!) „ziet de menigte helder, dikwijls helder dan tien Staatsministers en Maarschalken samen, en zij heeft bijna altijd het rigtige gevoel, wat in zaken, welke schrandereheid en verstand beslissen“ (de schrijver zal denkelijk meenen, *door schrandereheid en verstand beslissd worden*) „te doen en te laten is, en derhalve moet ook in politieke dingen“ (misschien zou 't woord *zaken* hier beter voegen) „hare stem gehoord worden. Ja zij moet (N. B.) eene luide politieke stem hebben.“ Hier zal de lezer waarschijnlijk reeds aan de bewuste hondend dukaten beginnen te denken.

Na zijne landgenooten braaf homing om den mond gesmeerd te hebben, zegt de schrijver stellig, dat zij op de *vrijheid der drukpers* moeten aandringen, en zegt onder anderen: „De goddelijke boekdrukkunst moet ongehinderd geöfend worden. — De *onbepaalde* vrijheid der drukpers moet plaats hebben. — Want door haar alleen kan de waar-schuwendende en leidende stem Gods, de stem des volks, ter regter tijd zich verheffen.“ — Dewijl tijd, plaats en de aard van 't werk, ons gebiedt, iedere bijzondere afdeeling van 't zelve slechts aan te roeren, zij dit, wogens de vrijheid der drukpers, genoeg.

Nu stapt de schrijver over tot zijne voorvaders, en geeft hun den volgenden zonderlingen lof: „Zij wisten dikwijls niet wat zij deden, en waarom zij het deden, maar de reine en aangeboren drift leidde hen zekerder dan ons de spelsvondige schrandereheid.“ Op grond der leiding van die drift bij de voorvaders zegt hij, dat een staat de impost op brood en wijn eerder mag verhoogen, dan de briefpost en het weg-geld verzwaren. Dat noemt de schrijver *voor de geesten* zorgen; dan, wij twijfelen of de *ligchamen* in welke de bovengenoemde onzichtbare magt leeft en ademt, dien grondregel van staatsbestuur wel zullen goedkeuren. — De *geheime politie* is bij den schrijver „eene duivelsche inrigting, die zich zeer gewichtig maakt, wanneer zij zomwijlen een armen zondaar meer aan de gerechtigheid overlevert.“ — Over de *regering* sprekende, wordt een ALGEMEENE regeringsvorm voorgeschreven, en waarin wel uitdrukkelijk bepaald wordt: „Het volk moet weder mederaadplegen en mederegeren.“ — „De vorst moet *heilig* en regtvaardig zijn.“ Voor die 't verstaat, voegt de schrijver er bij: „Hij moet zich zijn *moet* zetten,” enz. Verder zegt hij ook: „Daarom moeten wij onzen vorsten den verdetfelijken en gevaarlijken last van eigenmagt en willekeur benemen, die hunne vurige vleijers hen onder den Franschen naam, *souveraineté*, als de hoogste aardsehe Majesteit voorstapelen.“ — De *ministers* worden vrij onzacht behandeld. — De *Engelschman*, *Hollander*, *Amerikaan*, *Franschman*, of wien ook 't anders zij, die in *Duitschland* de werf-trommel roert, moet, volgens den schrijver, op de daad betrapt zijnde, oogenblikkelijk des doods schuldig wezen. — De staande legers verdienen des schrijvers goedkeuring geenszins; „De leer,” zegt hij, „der blinde gehoorzaamheid, die bij staande legers eene bijkans noodwendige leer is, maakt doof, blind, en (N. B.) *dof* voor alles“ — De *landweer* verdient integendeel de hoogste goedkeuring; ja tot zoo verre, dat gezegd wordt: „De

woorden landform en landweert hebben zege in de gelederen en God in de harten der menichen gebragt. — De hoven van *Zuid-Duitschland* staan wegens het *Rijnverbond*, bij den schrijver, in zulk een kwaad blaadje, dat hij derzelver dienaars en ministers noemt, „het uitschot der Duitschen onêr en slechtheid.” — De zwarte doopcedels van verscheidene dier vorsten worden geligt, maar echter met die voorbedachtzaamheid op zelfbehoud, dat er alleenlijk gezegd wordt, bij voorbeeld: „De G. H. van D. . . te D. . .; De G. H. van B*** te C***.” — Eenige anekdoten welke nu volgen dienen ten grondslag van des schrijvers opvolgend zeggen: „Zoo is de wijze en zoo verkondigen zich het geluk en de grondbeginsels des onlangs nog zoo geprezenen Rijnverbonds, en de gevoelens die deszelfs leden jegens het vaderland koesteren.” Ter nadere bevestiging van een en ander volgen de *Beijersche verklaring* en de *Oproeping aan Baden*, in October en November 1813. — Het *systeem der romheid* wordt verhandeld, in een verzameling van spreuken, waarvan de eerste dus luidt: „Kogelrond is de aarde; daarom kunnen de landen niet kogelrond zijn.” De achttste spreuk is van dezen inhoud: „Wie wijs worden wil, moet zich dikwijls uit- en insollen, op dat de dikke duisternis eenmaal van het licht bestrald worde.” — Bijna 26 bladzij en zijn vervolgens opgeofferd aan de beschrijving van *Beijersche politiek*. — Volgt een mede niet engbeperkte afdeeling over den admiraal Lord CACHARE, en den minister graaf KENZELSTANAU, beide, door den schrijver, *falsarissen* genoemd. Zoo zegt hij ook van de *ministers en generaals des Rijnverbonds*: „Het is een lust te zien hoe de muizen en ratten thans, nu het gevaar voorbij schijnt, bij den jonge zonneschijn uit hunne gaten en scheuren kijken en kruipen, en zich houden als of zij den tijger mede hadden helpen overwinnen.” — Volgt, de *Duitsche prins die iets worden wil*, zijnde een zeker prins EMIL van *Darmstadt*, en de *Fransche prins die iets worden wil*, namelijk EUGENE BEAUHARNAIS; voorts het *staatkundig testament van ieder Duitfcher*, voornamelijk ingerigt om den haat tegen de *Franschen* te voeden; en eindelijk *gebed en wensch*, van welk slot met grond gezegd kan worden, 't einde kroont het werk; want dit slot is mogelijk 't eenigst schoon 't welk in geheel het werk wordt gevonden: meer schoons zou er echter in hebben kunnen wezen, zoo de schrijver niet zulk een razende Roeland ware geweest als hij toont te zijn; voorts zal niemand, geheel het werk doorgebladerd hebbende, zich verwonderen dat het zelve in *Duitschland* strengelijk verboden is geworden; maar ieder zal zich verwonderen dat niet te onzent op de vertaling ook een verbod gelegd is.

NEGEN-EN-VIJETIGSTE VERVOLG
DER
BEKNOPTÉ LEVENSGESCHIEDENIS
VAN
MICHEL DE RUITER.

Op dat zelfde oogenblik kwam daar, door een gelukkig geval, een tjalk, of kleine uitlegger, gemonteerd met zes stukken geschuts, regt voor 't huis, die, door de menigte van schuiten, die met volk in de gracht lagen, om dit baldadig geweld te aanschouwen, niet wel voorbij kon varen. De heer SMIT riep den kapitein toe, *of hij niet genegen was den admiraal dienst te doen, en zijn huis tegen het razende volk te helpen beschermen?* Hij toonde zich willig en bereid, en maakte zijn geschut, op SMIT's bevel, klaar, 't werd te boord gebracht en met schroot geladen. Dit veroorzaakte grooten schrik onder 't graauw, dat zelf niet wist door wien 't gaande was geworden, en dien 't aan een' aanleider had ontbroken, om in tijds aan te vallen. In dezen stand van zaken kwamen achttien wel gemonteerde ruiters, door heeren Burgemeesters, op 't berigt van SMIT's lieutenant derwaarts gezonden, met grooten haast op 't eiland aanstooten, en zij zouden wel honderden van 't graauw, met hun rennen, in 't water hebben gedreven, ten ware SMIT, zich naar hen toe begevende, hen verzocht had zich in order te sluiten en zachter terijden. Dus kwamen zij bij de gewapende burgers, die toen, nevens de ruiters, op de moedwilligen aandrongen, en joegen ze tot aan de *nieuwe Bantammerstraat*. Hen tot dus verre voortdrijvende, kwam ook de heer CORNELIS ROCH, oud-scheper en raad der stad, met een gedeelte van zijne compagnie burgers, in volle wapenen, den heere SMIT en de zijnen te hulp.

Ook kwamen kort daarna, toen 't graauw wat afweek, de vier naastgelegene compagniën burgers t' hunner bijstand. Men vond toen gezamenlijk geraden, dat men de vier bruggen van 't *Waa's Eiland* ieder met eene compagnie burgers zoude bezetten, 't welk straks in 't werk werd gesteld, en al 't graauw moest toen 't eiland verlaten, een ieder liep zijns weegs, en de toeleg van plonderen was hun gemist. De heer SMIT, ziende dat er op 't eiland niet meer te doen was, trok met zijn volk naar zijne wachtplaats, de *Muiderpoort*. Maar 's nachts werd het geheele eiland door de vier compagniën, die 't laatst waren aangekomen, rondom bewaakt, en men liet er niemand op komen, dan die men zekerlijk wist dat daar woonde. Des anderen daags, op den maandelijkse bededag, kwam er 's morgens

„weêr volk voor den heer de RUITER's deur; maar door het hooren
 „lezen van een' zijner brieven, meldende de plaats waar hij zich toch,
 „met de vloot, in goeden staat bevond, gingen zij welhaast ieder huns
 „weegs. Ook hield zich de gemelde uitlegger nog voor de deur, en
 „bleef er nog vier of vijf dagen liggen. Daar bij bleef 't, en die be-
 „roerte had geen verder gevolg; want de boozen zagen geen kans,
 „en de onwetenden zagen zich bedrogen. Men merkte nu dat al het
 „kwaad gerucht, ten nadeele van den heere DE RUITER uitgestrooid,
 „geen' schijn van waarheid had. 'T is aanmerkelijk en vreemd dat deze
 „dolle beroerte, en snoodde oploop, door voorzigtig en kloekhartig be-
 „leid zoo gestuit werd, zonder een droppeel bloeds te vergieten, en
 „nog vreemder dat men nooit met zekerheid kon vernemen, wie de
 „stichter en aanlegger was van zoo verfoejelijk een toeleg. Er viel
 „wel sterk vermoeden op sommige personen, die op geen gisningen,
 „al schijnen ze eenigen grond te hebben, staan te noemen. 'T is ze-
 „ker dat iemand, daar omtrent wonende, toen de burgers van den
 „heere SMIT's vaandel begonnen te vergaderen, zich daar bij voegde,
 „en, zich gelatende nergens van te weten, den kapitein vroeg, *wat*
 „*het volk begeerde*, en als die hem gezegd had wat er gaans was, daar
 „op antwoordde: *Ik ben straks bij een' heer geweest, die bij dit*
 „*volk met een enkel woord meer zou vermogen. dan gij met al uwe*
 „*burgers*. Dat deze beroerte met voordacht was verwekt, werd te
 „meer geloofd, om dat mevrouw DE RUITER, drie dagen te voren,
 „op Zondag, een' brief van haar mans dochter; de huisvrouw van den
 „kapitein JOHAN DE WITTE, uit *Rotterdam* had ontvangen, te kennen
 „gevende, dat daar 't gerucht liep, dat haars vaders huis, te *Amster-*
 „*dam*, geplonderd was, of geplonderd zou worden. En weten wij uit
 „vele ondervindingen, dat zulke vroege en voorbarige geruchten veel-
 „tijds uit voorbedachte of beleide toeleggen, zekere voornemens, en
 „vastgestelde besluiten, plagten te ontstaan, en dat ook zulke tijdingen
 „menigmaal voorboden waren van ongeziene en onverwachte zaken.
 „Dus liep de heer DE RUITER, terwijl hij in zee was, en zijn leven
 „voor 'slands welstand waagde, gevaar om van al 't zijne, zoo eerlijk
 „gewonnen, ontbloot en beroofd te worden, 't geen mischien bij de
 „nakomelingen ongeloofelijk zal schijnen, en nogtans vele duizenden
 „van ingezetenen met hunne eigen oogen zagen. 'T is ook zeer ge-
 „loofelijk dat het kwade voornemen zijn' voortgang zou gehad heb-
 „ben, indien de trouwhartigheid van den heere SMIT, en de goed-
 „willigheid zijner schutteren, en andere burgeren, niet in tijds in de
 „weer ware geweest, om 't kwaad af te keeren, en 't huis te beschermen.
 „De lieutenant admiraal DE RUITER eenige dagen daarna, uit een'
 „brief van zijne huisvrouw, verstaande wat te *Amsterdam* omtrent
 „zijn huis was voorgevallen, stond verbaasd over zoo onverwacht en
 „vreemd eene tijding, en borst, met verwondering en ontfeltenis over
 „de boosheid der tijden, in deze woorden uit: *Mij wordt nagegeven*
 „*als of ik 'slands vloot aan de Frauschen zou hebben verkocht.*
 „*Ik weet niet hoe de valsche menschen zulk een logen kunnen ver-*
 „*zinnen, daar 't in de vloot nog alles in goede orde en bijeen is.*
 „*'T is mij leed dat er menschen in ons lieve vaderland zijn die*

50 BEKNOPTE LEVENSGESCHIEDENIS VAN

„zalk een kwaad vertrouwen op mij hebben, daar ik 't nogtans met
 „goed en bloed voor den staat te wagen, wel anders betoon. Hij
 „vond", vervolgt BRANDT, „zich te dezer tijd in eene dubbele be-
 „kommering; eerst ten aanzien van 'slands vloot, die hem werd toe-
 „betrouwd, hebbende alle dagen 't gevecht met de vijanden te ver-
 „wachten, en daarna over 't gevaar van zijn huis, vreezende dat het
 „graauw, 't welk eens was gaande gemaakt, voor de tweede maal aan
 „'t hollen mogt raken, en den snooden toelag hervatten: Na eenig
 „overleg werd hij geraden, *sauvegarde*, of vrije hoede, van zijne
 „Hoogheid, den heere Prins van Oranje, te verzoeken, en schreef
 „daar over den volgenden brief:

DOORLUCHTIGE, HOOGGEBOREN VORST EN HEER!

„Dewijl mij berigt werd dat de heeren regenten der stad Amster-
 „dam, zoo wel als in andere steden van Holland en Zeeland, bij de
 „gemeente verdacht zijn, en dat ik, als een inwoner van die stad,
 „omtrent mijn huis en familie aldaar, mede nu onlangs al eenige
 „insolentien (moedwilligheden) heb moeten supporteeren (verdragen)
 „gelijk uwe Hoogheid dat buiten twijfel zal hebben verstaan, die
 „tot nog toe door de goede directie en voorzorge van de gemelde
 „regering zijn gestuit, zoo ben ik nogtans beducht, wanneer de
 „gemeente andermaal het meerder mogt beginnen, dat de devoirs
 „(pogingen) van den magistraat daar omtrent van het zelfde succes
 „(goed gevolg) niet zouden mogen wezen: om daarin en tijds te
 „voorzien, heb ik de vrijmoedigheid genomen van Uwe Hoogheid bij
 „dezen onderdaniglijk te verzoeken, dat dezelve de goedheid believe
 „te hebben, van de gemeente te Amsterdam te doen verstaan, door
 „afficte (aanplakking) van een biljet van *sauvegarde*, vóór of aan
 „mijn huis, gelijk mij berigt werd dat aan anderen is geschied, dat
 „Uwe Hoogheid het zelve, missgaders mijne huisvrouw en familie,
 „is nemende onder deszelfs illustre protectie (doorluchtige bescherming),
 „waarmede vertrouwd wordt dat alle verdere gedreigde onheilen
 „tijdelijk zullen kunnen worden voorgekomen. Ik en de mijnen zullen
 „zulks ten allen tijde met eene schuldige dankbaarheid erkennen, en
 „in alle occasien betoonen dat ik ben en blijve, enz."

Zijne Hoogheid had intusschen, reeds vóór 't ontvangen van dezen
 brief, de gevraagde *sauvegarde* daargesteld; doch dezelve werd ergens
 opgehouden, en kwam eerst ettelijke weken daarna in handen van me-
 vrouw DE RUITER, ook verdween het valsch gerucht, en met een
 de bekommering voor erger.

Daags na dit voorval te *Amsterdam* werd de vloot, zich thans voor
Goeree bevindende, door een' zwaren storm beloopt, en die niet min-
 der dan drie dagen aanhield. Vervolgens werd zij weder van genoeg-
 zame levensmiddelen en al het verder ontbrekende voorzien; want
 'slands vaderen namen den welstand derzelve, in de plaats hebbende
 bagcheliiken toestand van zaken, ongemeen zeer ter harte. Verders
 ontvingen zij uit *Brussel* tijding, dat een vertrouwd man van *Londen*
 overgekomen, berigt had dat men in *Engeland* bezig was met volk te
 presen; en met het toerusten van eenige groote koopvaardijfchepen, ten

einde sterker dan voorheen in zee te komen; dat op de rivier van *Londen* meer dan 5000 soldaten bij de hand waren, die stonden ingescheept te worden. Van een' anderen kant ontvingen H. H. M. de tijding dat een schipper, door een' kaper uit het voorste gedeelte van de gezegde rivier gehaald, en te *Middelburg* opgebragt, verhaalde, hoe hij aldaar gezien had dat de *engelsche* en *fransche vlooten* in de rivier, omtrent *Quinenburg* lagen, om te victualieren. en schoon te maken, en dan landsoldaten in te nemen, ook paardenvolk, waartoe, gelijk hij gezien had, vier fluitschepen gereed gemaakt waren, welke aan deze zijde van *Groezands* lagen; dat hij ook vier mindere vaartuigen met schoppen, spaden en kruiwagens geladen had gezien, en dat aldaar 't algemeen zeggen was, dat het op *Walcheren* was gemunt, meenende dat zij dan alles meester zouden zijn, immers van de kapers die hen nu zoo veel schade en afbreuk deden. Uit aanmerking van eene en andere tijding, voornamelijk wegens die welke *Walcheren* betrof, ontving onze held bevel zich, met 'slands vloot, weder naar *Schoneveld* te begeven. Den zelfden dag waarop hij dit bevel ontving, kreeg hij ook de tijding van den toeval die men had getoond te hebben om zijn huis te plunderen, alzoó werd de groote en brave held nu zoo wel door vijanden van binnen, 't inlandsch schuim, als door buiten-vijanden, de *Engelschen* en *Franschen*, gedreigd. Het viel den goeden man hard zijn lijf en leven dagelijks voor 't vaderland op de ongestuime baren te wagen, en voor een' landverrader uitgekreten te worden; 'slands ingezetenen bij hun regt en eigendom te beschermen, en ondertusschen gevaar te loopen van al 't zijne te verliezen; doch hij had zich te troosten met het algemeene lot der helden, en dat ook den besten te beurt valt, namelijk, dat onbeleenbare diensten dikwijls met afgunst en nijd vergolden worden. Echter liet hij hier na in alles getrouwelijk zijnen plegt te betrachten, en 'slands dienst te behartigen.

(Wordt vervolgd.)

DE VRUCHT DER LIEFDE.

van

EEN' VADER VOOR ZIJNE KINDEREN.

(Vijfde vervals.)

W eest eenvoudig maar niet in uwe kleeding, uw huisraad en in uwe spijzen; houdt u bestendig bij het minst verijnde, want dat is gewisfelik het beste, verder te willen gaan is dwaasheid, en is zich blootstellen aan de verzoekingea der weelde. Daarom, kinderen, vreest, na de zonde, niets zoo sterk dan de begeerte tot lekkere spijs en drank, en tot pracht zoo in uwe kleeding als in uw huis, want zoo een en ander al geene zonde in zich zelf zij, het is ten minsten eene verzoeking, en kan dus beschouwd worden als zaden der zonde.

Vermijdt alle verſchillen, en is 't dat gij dezelve met geene mogelijkheid vermijden kunt, gedraagt u dan aan het oordeel van een' derden; houdt u voorts wel naauwkeurig en zonder morren aan de uitſpraak van dezen.

Beperkt den kring van uwe bezigheden zoo veel mogelijk; maar doet het met verſtand, en met behoorlijke evenredigheid, zoo ten opzichte van den tijd, als van alle andere betrekkingen.

Hebt weinig kenniſſen en nog minder vertrouwde vrienden, en zijt vooral zeer kiesch in uwe keuze van dezelve.

Bewaart uwe geheimen, en tracht niet die van anderen te weten; maar worden dezen u toevertrouwd, openbaart ze dan nimmer, voor 't minst niet zoo 't verzwijgen anderen niet tot nadeel verſtrekt; en ook dan moet het openbaren van dezelve niet geſchieden, zonder getracht te hebben hem die u het geheim heeft toevertrouwd over te halen, om van zijn voornemen af te zien.

Wikkelt niemand in 't geheim van uwe hoofdbelangen, en begeert ook niet dat anderen u dat geheim ten opzichte van hunne belangen toevertrouwen.

Komt niet ligtelijk tot een beſluit; maar hebt gij het genomen, blijft er dan onverwrikbaar bij.

Geef altoos den voorkeur aan die hoog van dagen zijn en aan vreemdelingen, wanneer 't aankomt op het toebrengen van gemak en eerbewijzingen; weest veeleer de laaſten dan de eerſten in aanzoek bij hen te doen; maar altoos de eerſten in het uitoefenen der deugd.

Wacht u voor het welgelukken van uwe zaken te doen afhangen van eene laaſte toevlugt; want dit is niet anders dan alles te wagen voor alles, 't welk niet minder onvoorzigtig is dan dat men op den boord van een' afgrond bouwde. De wijsheid doet den tijd waarnemen om in voorraad te hebben, en leert ons bij tijds de beſte middelen verkiezen. Smeedt dan altoos 't ijzer terwijl 't heet is.

Gedenkt boven al altoos uwen Schepper; denkt voorts ook aan u zelve, en aan uwe bloedverwanten, zoo gij dezelve nog hebt: zoo gij u, in uwe jeugd, van dit een en ander eene gewoonte hebt gemaakt, zal het u, in uw verder leven, tot eene bron van geluk en van genoegen verſtrekken. Ieder leeftijd is aan zekere gebreken onderhevig; die van de jeugd zijn de vermaken en de gloriezucht, en die van den ouderdom is hoofdzakelijk de karigheid, zoo niet de gierigheid; maar, lieve kinderen, herinnert u altoos, dat de menſch ſlaaf wordt, zoodra een van deze gebreken zich meester maakt van zijne ziel; dat is, zoo hetzelfde haar geheel inneemt. Houdt altoos voor oogen 't geen JOHANNES zegt (*Eerſte algemeens zendbrief*, Kap: 2 vs. 15, 16 en 17.) „En hebt de wereld niet lief, noch het gene in de wereld is; zoo iemand de wereld lief heeft, de liefde des vaders is niet in hem: want al dat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleeschs; de begeerlijkheid der oogen, en de grooſheid des levens, en is niet uit den vader; maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en hare begeerlijkheid; maar die den wille Gods doet blijft in der eeuwigheid.” Tracht dan ſteds, waarde kinderen! naar voorwerpen edeler en verhever voor uw onſterfelijk deel, en hecht u niet aan dingen die buiten u

zijn;

EEN VADER VOOR ZIJNE KINDEREN.

u zijn; want dat doende zoudt gij niet bekwaam wezen om een waar en vrij gebruik te maken van andere voorwerpen, welke verre boven dezen zijn te waarden; even weinig als, bij voorbeeld, iemand die zich bij de *Algerijnen* in slavernij bevindt, geen genot heeft, of kan hebben, van zijn huis en zijne bloedverwanten welke zich in een ander werelddeel bevinden. Weest waarlijk vrij; leeft in u zelven gekeerd, en aldaar zult gij schatten ontdekken, kostelijker dan alle de schatten der *Indiën*. Pracht, eerbewijzingen en weelde zijn niet anders dan strikken in welke de onbedachtzamen zich laten vangen; maar de afgetrokken, de bedachtzame mensch bevindt zich, om zoo te spreken, geplaatst op eene hoogte, vanwaar hij de strikken kan zien, en zich derhalve voor dezelve kan behoeden, de dwaasheid kan verachten, en die genen beklagen die het ongeluk hebben van er toe te vervallen. Deze aanmerking was 't gewisfelijk welke bij Heracliet en Democriet, de twee voornaamste *Heidenen* van hunnen tijd, twee zulke geheel tegenstrijdige uitwerkselen had, namelijk dat de laatstgenoemde zich niet konde onthouden van te lagchen, en de andere niet van te schreijen, ziende dat de mensch het uitmuntendste redelijk schepsel, zich overgaf aan zulke verachtelijke bezigheden als waarlijk geschiedt; aan bezigheden eenen slaaf waardig.

Bepaalt u in de keuze van een beroep bij zulken welke van eene goddelijke instelling zijn, veeléer dan bij die welke door den mensch zelven zijn uitgedacht: Adam was hovenier, Cain landbouwer, en Abel was een herder. De oorsprong van deze drie beroepen is' zoo oud als de wereld zelve; zij zijn 't minst gevaarlijk en van 't meeste nut. Van 't oogenblik af dat Cain moordenaar was geworden", zegt Courrij, in één van zijne boeken over den landbouw, „begon hij fieden te bouwen en verliet hij den akkerbouw." De overige beroepen, kunsten en wetenschappen, zijn mede wel loffelijk en prijswaardig; maar zij zijn echter van den tweeden rang, terwijl de eerstgemelden alleen den eersten rang uitmaken. Zoo gij u niet bezig houdt met het werk der genade, wijdt uwe dagen dan aan de natuur en de kunsten; maar vermijdt, wat de kunsten betreft, de te verre gedroevne nieuwsgierigheid; want men gebruikt in dezelve dikwils een groot deel van den dierbaren tijd, tot volstrekt verlies van denzelven.

Hebt slechts een klein getal boeken; maar verkijst u zeer nuttigen, en leest ze met verstand, zoo wel die genen welke over wereldsche, als die welke over geestelijke zaken handelen. Vermijdt alle gewaagde gissingen of stellingen, en oordeelt nooit, noch in eene wetenschap, noch wegens een geestelijk onderwerp, dan bij praktijk of ondervinding; brengt alles tot dat punt, dan zijt gij verzekerd altoos voordeel te zullen behalen: — alle theorie zonder praktijk is slechts een schijn en eene strik. En, in der daad kinderen, vele boeken te lezen, is zich te berooven van den tijd om te overdenken. Uw eigen hart, de natuur, de daden en gedragingen der menschen moeten de boeken zijn waarin gij bestendig leest; daaruit ontfiaat de ware menschelijke wijsheid. 't Menschew geest kent de dingen die des menschen zijn, en men verkrijgt gegrondter kennis door grondig te overwegen en aan te merken, dan door het lezen.

Door het te veel lezen ontstaat, om zoo te spreken, in onze ziel eene soort van damp, welke het natuurlijk licht verduistert: van daar dat men in de zamenleving zoo vele geleerden ontmoet, welke geen algemeen verstand, of, beter gezegd, geen natuurlijk oordeel bezitten.

(Wordt vervolgd.)

VERZAMELING VAN
ZINRIJKE EN LEERZAME SPREUKEN.

Zesde twaalftal.

1.) De booswicht die iemands goeden naam heeft ingezwolgen, zal daardoor zoo confcientie-ziek worden, dat hij, gelijk de walvisch die JONAS had ingezwolgen, den een' of ander' tijd gedwongen zal wezen, denzelfen wederom gaaf en ongeschonden uit te geven.

2.) Vrede zet alle onze zegeningen aangenaamheid en sieraad bij. Zonder vrede zijn rijkdommen niet meer dan vergulde doornen; eer en aanzien alleen eene verhevener ellende, en gezondheid slechts eene strengere bezoeking.

3.) Verzekerd te zijn van eene weldaad is beter dan dezelve te genieten.

4.) Vele jaren en weinig zwakheden te hebben is iets zeldzaams.

5.) Weetgierigen lezen van boek tot boek, en streven van kennis tot kennis; maar wat doen ze met al hunne kennis? 't is alleen om te weten; maar zóó te weten is niet tot zijn best te weten, en zóó te kennen, enkel om te kennen, is niet beter dan niet te kennen.

6.) Iemand die zelf niet verdrukt wordt, of geworden is, kan bezwaarlijk beseffen wat een ander lijdt die in verdrukking is.

7.) Niets is er in de natuur of het zal ter veroordeeling dienen van zulken, die tegen het geen de natuur gebiedt handelen.

8.) De afkeer van de bezoeken maakt ons dezelve het finstelijkst. Vermaak en genoegen bestaan in de welvoegelijkheden overeenkomst van het voorwerp, met onze begeerten en genegenheden.

9.) Verdoofde en uitgebluschte waarheden zullen te eeniger tijd het geweten in vlamme zetten.

10.) Wanneer alle uterlijke hulp van een braaf mensch is geweken, heeft hij echter iets in hem blijvends, dat hem helpen en zijn hart ondersteunen kan.

11.) Woordelijke weldadigheid is slechts het loof der liefde, daar dadelijke de vrucht van dezelve is.

12.) Verdrukkingen drukken dan het meest, wanneer zij 't minst verwacht worden.

B I J D R A G E N

T O T D E

WETENSCHAPPEN EN SCHOONE LETTEREN.

OVER HET VOLK VAN DE KLEUR, in de Westindien.

Alle menschen welke in de *Europesche bezittingen* in de *West-indien* geboren worden, en niet oorspronkelijk zijn van de eerste bewoners van *Amerika*, maar wier voorouders uit de andere werelddeelen derwaarts zijn gekomen, noemt men *Creolen*. Dus zijn er twee hoofdfloorten, namelijk *blanke Creolen* voornamelijk uit *Europa* (*) afkomstig, en *zwarte Creolen*, die uit *Afrika* afkomstig zijn, door den list der *Europeanen* der slavernij onderworpen, en aan hun vaderland en vrienden ontfroefd, om aldaar, tegen het recht der natuur en der volken, voor harde meesters den grond te bebouwen, zonder immer eenige hoop op verlossing te kunnen voeden, zijnde hun lot voor de zweep der *bom-baas* (negerdrijvers) te beven, tot dat de dood hen, te gelijk met hunne wreede meesters, voor den rechter van hemel en aarde stelt.

De *blanke Creolen*, uit *Europa* afkomstig, verdeelt men billijk in twee standen, te weten, 1°) in een' stand van menschen die gelijk met alle *Europeanen* aanspraak op alle burgerlijke regten hebben, in de onderscheidene landen, waaruit hunne voorouders derwaarts kwamen, dewijl die voorouders daar heen gingen om de landen te besturen, of in ambten onder het bestuur, of als ambachtslieden of kunstenaars, ten einde die landen, in de eerste behoeften te gerijven; of met goede aanbevelingen, om den grond vruchtbaar te maken; of in krijgsambten van eenig gewigt en vertrouwen: 2°) in een' stand van menschen, voor wier voorouders men de armen alleen opende, om hen te ontvangen in een land dat hun die, vagebondeerend, een vaderland misten, een geluk moest zijn het te vinden, waarin zij als beschermelingen onder de voorouders der eerste klasse vreedzaam konden leven. Zij kwamen derwaarts als de eerste bewoners van de stad *Romen*; zelfs kwamen er in de eerste tijden velen als bandieten, even als *Engeland* in onze dagen vele van zijne misdadigers naar *Borany-baay* zendt.

De *Creolen*, hoe zeer, als menschen, gelijk, zijn dus in stand zeer verscheiden, en dat verschil heeft zulk een' indruk op hun zedelijk karakter, dat al overtreffen die van de laatste soort die van de eerste klasse somtijds zeer verre in bezittingen, zoo steekt door al hunnen uiterlijken praal altoos iets heen van dat ruwe onbeschofte, het welk landlooppende fortuinzoekers eigen is.

Dan, er is nog eene andere verdeling, namelijk: uit de *blanke* en *zwarte Creolen*, t'zamen vermengende, komt het volk van de kleur

(*) Voornamelijk, want sommige zijn uit *Azia* afkomstig.

voort, en men rekent na de eerste vermenging van het *europasche* met het *afrikaansche* of negerbloed, niet meer zúrver dan in de vijfde onbevleete generatie, waartoe niet minder dan 70 jaren vereischt wordt. Alle die klasfen hebben hare eigen naam, te weten die van *Mulatten*, *Musticen*, *Pousticen* en *Casticen*. Ik weet niet wie van de *Casticen* of *Pousticen* eigenlijk den derden of vierden rang bekleedt, dan, dat doet ook weinig ter zake, en dus blijf ik maar bij mijne opgegevene orde (vindt men die een mislag te zijn, men neme denzelven met eene enkele verplaatsing weg). Wanneer nu een *blanke Europeaan*, of *Creool*, van wat stand hij zij, in zijne dartele omhelzing eene negerin bezwangert, brengt zij een *Mulat* voort, en, gelijk dit niet zelden plaats vindt bij eene havin van andere heeren, in een land alwaar de onkuisheid niet als zedeloos wordt beschouwd, zijn die ongelukkige afzettels slaven gelijk hare moeders; want overal in de wereld volgt de onwettige vrucht den stand der moeder. De vrouwelijke voortbrengfels worden genoegzaam tot hater heeren, of zijner kinderen en vrienden wellust opgevoed, en zijn in haren waan daardoor zelfs verheerlijkt. Uit die vertheering komen de *Musticen* voort, en dezen gebeurt het dikwijls dat zij wat meer de aandacht van de oorzaken van hun bestaan trekken, die, wanneer zij dan geene wettige kinderen hebben, hen voort hunne natuurlijke kinderen erkennen en als de zoodanigen opvoeden; voorts, van den minimum voorzien, komen ze nog al eens tot een huwelijk. Wanneer nu een *blanke*, vrij of slaaf zijnde, wettig of onwettig, zúlk een *Mustice* misse besaapt, komt er een *Poustice* van voort, kinderen die, voort zoo verre zij buiten echt geteeld zijn, ook als de vorigen, den staat hunner moeder volgen. Eene *Poustice* van het vrouwelijk geslacht, zich met een *blanke* vermengende, komt eene *Castice* uit die vermenging voort; en in de vrucht van dezen acht men dat het *afrikaansch bloed* niet meer is, en noemt ze daarom *schoon*.

Met eene negerin huwen de blanken nooit; dus zijn de *Melastinnen* altoos onechte kinderen, en met dezen trouwen van honderd blanken niet een; alzoo zijn de *Musticen* onechte kinderen van onechte kinderen.

Alle de negers en hunne afstammelingen in 't volk van de kleur, zijn met reden te beklagen; want als eene *Melatin* in slavernij *Musticen* voortbrengt, ook die zijn alle slaven, en in dien staat *Pousticen* voortbrengende, en dezen, nog al in dien zelfden staat gehouden, *Casticen* voortbrengende, ook die zijn slaven, en het bloed kan *schoon* wezen, volgens de ingevoerde berekening, en echter de slavernij voortduren, in welke dat men in de *spaansche bezittingen* menschen in den staat van slavernij heeft gevonden, die reeds in het derde geslacht geen overblijfsel van negerbloed meer door de aderen vloede: en wat kuben die ellendigen er tegen doen, dat zij de beestachtigste griffen van haren meester moeten vleijen! Dan, zie daar eene nieuwe koste van dankbaarheid aan 't eeuwig Opperwezen! waarlijk, de slavenhandel was eene ontzettende vlek op 't karakter van de nederlandsche natie: *Engeland* heeft het eerst dien onnatuurlijken, God tergehden, menschenhandel afgeschafte, en wij zouden niet die bloedschuld beladen gebleven zijn, zoo God ons niet een souverein in den Prins van *Oranje* gegeven hadde.

F R A G M E N T E N.

Want welk eene krachtige drangreden heeft verstrooide, onafhankelijke en vrije wezens, bijeen verzameld om zich aan het juk der wetten te onderwerpen, en hen een gedeelte hunner krachten doen afstaan, om er eene beschermende magt van te maken, waardoor allen gelijkelyk zouden verdedigd worden? Dit is geweest om het rijk der gerechtigheid dat der sterkte te doen vervangen, en het regt van den kerken dat de menschen beurtelings onderdrukte en onophoudelyk in vrees hield, te vernietigen; om ieder genot te doen hebben van vrede, veiligheid, van zijne bezittingen, zijn arbeid en van zich zelve. Dit ontsloeg den mensch van alles te moeten befrijden; de wet alleen werd gewapend; de wet, krachten aan de uitoefening der bijzondere krachten bijzettende, zeide tegen de genen die zich aan haar onderwierpen: „Eerbiedigt deze bepalingen, en ik besta om u te beschermen: zoo gij ze durft overtreden, zal al de magt die ik bezit op u nederstorten, om u te straffen.”

Maar de wet dreigde en kon niets uitvoeren; haar moesten dus werktuigen gegeven worden, om hare magt uit te oefenen; dezen zijn de overheden. Hun oog moet onophoudelyk geopend wezen voor alle wanorde; hun oor voor alle klagten; maar nimmer moeten zij het zwaard gebruiken, dan daar waar de wet het aanwijst, en als zij het beveelt.

Denkt gij dat het, om eene daad te regtvaardigen, genoegzaam zij, te zeggen, dat zij van de hooge overigheid afkomstig is? Neen! de overigheid vermag alles in een staat; maar alles wat zij kan doen is niet regtvaardig; de eeuwige beginselen der regtvaardigheid zijn ouder dan alle ingevoerde wetten, daar zij de grondslagen van alle goede wetten zijn, en de overheden zelve zijn er aan onderworpen. Zelfs om dat de overheid verbonden is aan de onveranderlijke wetten der regtvaardigheid, is haar alles in den staat onderworpen. Zonder deze onvermydelijke voorwaarde, is eene vreedzame maatschappij of gelukkig volk eene onmogelykheid, iets onbestaanbaars.

Laten wij nu deze regtvaardigheid; altoos dezelfde in hare beslissingen, raadplegen; zij zal u te kennen geven, dat er een heilig verdrag is tuschen de overheden en de burgeren, hetwelk niet onschuldig, en zonder de maatschappij in hare grondslagen aan te tasten, verkracht kan worden; dat het misdrijf niet ophoudt zulks te wezen om den naam van hem die het pleegt, en dat wel het gezag hem van strafeloosheid verzekert; maar daardoor het kwaad nog te verachtelyker maakt.

Er is zoo veel te zeggen tegen iemand gelijk ik ben, en op dit alles is slechts één antwoord te geven. — Mijn geest, mijn hart. — Of welk een antwoord is dit voor de meeste menschen! en téch heeft men ongelijk, eene hoogere mate van geestvermogens te duchten; die meerderheid is der zedelykheid zeer voordeelich; want men wordt zeer onafhankelyk wanneer men alles kan begrijpen, en een diep gevoel boezemt veel goedhartigheids in.

A N E C D O T E N.

ABDALLAH, een jong *Persisch herder*, had het ongeluk van, bij zekere gelegenheid, zekeren *Schach*, een beheerscher van *Tspahan*, in zoo verre te behagen, dat deze hem naar zijn hof medenam, en hem aldaar verder liet opvoeden. ABDALLAH maakte zulke aanmerkelijke vorderingen, dat hij door den *Schach*, van trap tot trap verhoogd zijnde, eindelijk werd aangeesteld tot bewaarder der rijkskleinodiën. Nijd en laster grepen den braven jongeling wel aan, gelijk zulks doorgaans ten hove plaats heeft, dan, zijn beschermer was te veritandig, en kende zijn gunsteling ook te wel, dan dat hij deszelfs belagers het oor zoude geleend hebben; maar hij stierf, en werd opgevolgd door zijn zoon, wiens oor voor de vleijerij geopend, en wiens hart gevolgelijk voor het bederf zeer vatbaar was; deze geloofde het aanbrengeu dat ABDALLAH zich den schat, hem door den ouden vorst toebetrouwd, gedeeltelijk had benaderd; dat dezelve in zijn huis, onder een verborgen gewelf met drie sloten, werd bewaard, en dat de roover dikwijls geheele uren aldaar alleen doorbragt, om zich met het beschouwen van den gestolen buit te vermaken. — De jonge vorst eischte, op 't onvoorzienst, van ABDALLAH de sleutels van dat gewelf. Deze, terstond den aanslag tegen hem gesmeed doorgrondende, beschouwde zijn aanklager dien hij, bij vermoeden, kende, met een lach, en overrijkte den *Schach* de begeerde sleutels. Het gewelf werd geopend, en het geen men in het zelve vond, was — een *staf*, een *herders tas* en eene *sluit*. „Zie daar, mijn vorst,” zeide ABDALLAH, „de kenteekens van mijnen voorgaanden staat. Dezen heb ik hier bewaard, ten einde mij aan die stille genoegens van het land te herinneren, die ik voormaals, te midden der mijnen, genoot. Neem alles vrij terug het geen uw vader mij heeft geschonken; maar laat mij alleen mijn herderstuig.” — De jonge vorst hier door ten uitersten aangedaan, wierp een ontevreden blik op zijne hovelingen, omarmde ABDALLAH, en wilde hem tot den eersten rijkstand verheffen, dan deze wierp het purper 't welk hij reeds droeg, van zich, greep zijn staf, tas en sluit, en snelde naar zijne vorige hut.

Toen men den bekenden SEBALDUS NOTHANKER vroeg, wat zijn gevoelen was wegens de *eenwigdurendheid der hel'sche straffe*, antwoordde hij: *Ik heb nooit gatwijfeld aan Gods barmhartsigheid.*

Toen keizer SIGISMUND, zekeren FISCCELLUS, wegens deszelfs geleerdheid tot den adelftand had verheven; stond deze, op eene kerkvergadering te *Bazel*, bij welke de keizer tegenwoordig was; in beraad, of hij zich bij de ridders ~~vervoegen~~ zoude dan bij de geleerden; en koos eindelijk de eerste, om daarmede zijne erkentenis voor 's keizers gunst te toonen; maar de keizer zeide: „FISCCELLUS! hoe kwalijk hebt gij daar gekozen! Bedenk dat ik, op één dag, wel duizend ridders uit gemeene soldaten zou kunnen maken; maar dat ik in duizend jaren niet een eenig geleerde zoude kunnen voortbrengen.”

TAAL- EN DICTKUNDIGE M E N G E L I N G.

DE ONGENOEGZAAMHEID VAN 'T AARDSCHÉ

A.l het vreugdige in d't leven
B.aart zeer dikwijls droefenis;
C.ieraad is 't, dat zal begeven
D.aar, waar 't leven eeuwig is,
E.enmaal zal het voor ons staken;
F.risch of grijs, dit 's ieders lot,
G.oed wil dan ons hart volmaken,
H.aaken doen naar 't rein genot:
I.n de deugd alleen beschoren;
K.eer den voet van de aardfche paén;

L.aat ons eedler vreugd bekoren,
M.eer bestemd voor ons bestaan,
N.iets te vinden bij deze aarde;
O. ! zij schenkt slechts valsche vreugd;
P.racht of staat heeft geene waarde,
R.ijkdom ligt alleen in-deugd.
S.choon men 't heil ons wil berwisten
T. welk haar hand alom verspreidt,
U.it het standpunt van den christen
V.loeit uit haar toch zaligheid.

W. il, o Eeuwigel ons dan geven,
I. j. vrig, op haar pad te streven,
Z. ij is 't toch die u-waarts leidt. A

H. W. Carrés, te Zutphen.

AVAAR OP ZIJN STERFBED.

Toen doctor Tracticus
Was bij Avaar ontboden,
Zei hij: „Hier is mijn hulp
„Volstrekt niet meer van nooden.
„Geloof mij vrij, Avaar,
„Gij kunt niet lang meer leven;

„Ras komt het oogenblik
„Dat gij den geest moet geven.“ —
*Hoe doctor ! riep Avaar,
Wat ongehoorde stelling !
Nee, geven doe ik niet,
Dat is mijn grootste kwelling.*

Everts.

A A N K.

Gij meent de ware vrolijkheid
bij anderen te erlangen;
Wen lieve meisjes en de wijf
elkandien staeg vervaagen:
Dan, vriend ! gij zijt geheel verdwaald,
verr' van de rechte wegen;

De ware vreugde is in ons zelf,
in ons gemoed gelegen;
'T gerust geweten schenkt ons haar,
en zijt gij dit deelachtig,
Geen sterfeling die 't u ontroofte,
al waar' hij nog zoo magtig.

W. R. Idema, te Amsterdam.

GEPAST ANTWOORD.

Een Bisschop vroeg eens bij een kerken-visiteeren.

Een' priester dien hij als een weeten had beschouwd:
(Op den gewoonen trant dier nederige Heeren)

„Welk ezel van pralaat heeft u dit ambt betrouwd?“

Het antwoord was: Mijnheer ! dit moet gij toch wel weten,
Want immers waart gij 't zelf, of is 't u reeds vergeten?

Dezelfde.

H E T W A R E G E L U K .

Gelukkig is de mensch op aard
Die steeds naar wijsheid streeft,
En, uit gevoel van waardigheid,
Oprecht en deugdzam leeft;
Die, wen begeerte hem ontrust,
Haar geen gehoor verleent,

En dus ook, na verzaden lust,
Zijn daden niet beweent;
Met moed en kracht zijn werk verrigt;
Zijn deugden niet vernedert;
Maar in 't volbrengen van zijn pligt
Zijn grootste vreugde stelt.

E V E R L S .

A A N R

De naam van vriend is algemeen;
Noch zeldzaam is 't, heeft men er één,

En in dien éénen dat men vinden
Het geen men zoekt bij vele vrienden.

H a a n s .

A A N L I Z E .

Lize! dank voor 't zalig uurtje,
dat ik gisteren bij u fleet,
Toen gij me, over 't werk der schepping,
uw gedachten hooren deed.
Dat God engelen heeft geschapen,
feldat gij op goeden grond;
Konde ik Lize tegenpreken,
daar ze als engel voor mij stond.
Lize kent geen God der wrake,
neen; maar een weldadig God;
Maar een' God die altijd zegent,
ook in 't schijnbaar jammerlot.
Lize Lize! mogte ik altijd
bij u zijn, ik zou gewis
Reeds op aard zoo zalig wezen
als men in den hemel is.

R

D E H E M E L V A A R T .

Enoch, lees ik, voer ten hemel,
maar kwam ook nooit weer op aart;
Jammer! want het aardsch genoeg
is toch ook 't genot wel waard.
K. maak dus meer geluks dan Enoch,
als ik op den hoogen rust

Van

Van Themire, en zij, die schoone,
 mij verliefd, verrukkend, kust;
 Kust zoo als geen ander meisje
 kussen kan; dan voert ze mij
 In een' hemel, liefdes hemel,
 en Themire blijft mij bij;
 Want ook de aarde ontkinkt mijn voet niet,
 neen, door liefdes tooverkracht
 Word ik, als in eene sluimring
 naar dien hemel heen gebracht;
 Of is hij niet in een' hemel,
 een verblijf van liefde en lust,
 Die, niet van meisje, neen, maar
 engelinnē, wordt gekust?

A. Hofman.

Bij de in ons laatstvoorgaande stuk medegedeelde OPLOSSINGEN
 der VOORDRAGEN, gedaan in ons 10de De. 5de Stuk,
 moesten wij nog het volgende voegen:

Logogryph, BLOEM: — de heer W. Starink zegt:

Thans nadert weer de tijd,		Gezigt die elk bekoort.
Dat men het veldtapijt		BLOEM, is gewis ook 't woord,
Verfierd zal zien met BLOEMEN;		Dat men hier heeft te noemen.

C H A R A D E N.

1.) BABEL: — hierop is het volgende nog ingezonden:

BABEL eens de trots der steden,		Maar verschriklijk in haar' val,
Groot in onregtvaardigheden,		Is hier 't geen men meenen zal.

H. W. Carras, te Zusphen.

*Wijna vond ik 't vraagwoord niet;
 Doh! dit baarde mij verdriet;
 Wijna raakte ik het ontsinden;
 Achter vond ik het, mijn vrienden:
 Leest den kant, daar zult gij 't vinden.*

W. Starink.

2.) LUIFEL: — opgelost door den heer H. W. Carras, te
 Zusphen (in een tweeregelig versje); voorts in het volgende versje.

*Begeeft ge u door de stad, gewis,
 Ontmoet ge wel een huis waar voor een LUIFEL is;
 Doch niet zoo dikwijls als voor dazen:
 Die smaak is van de hand gewaan.*

W. Starink.

Raadfel, LACH. — Bijbelvriend zegt:

*De aartsvader Abraham beleed met zijnen LACH,
Toen God zijn' ouderdom nog eenen zoon beloofde,
Dat deze 't al vermag,
Dat hij 't beloofde dus geloofde;
Maar Sara's lach, toen zij het zelfd berigt ontving,
Ontsproot uit twijfeling.*

Verder is nog het volgende ingezonden:

*Hoe vaak wordt niet een blijde LACH
Vervangen door een klagend, ach!*

H. W. Carras, te Zutphen.

'K Lachte laatst, en 'k dacht met regt,	Maar, toen 'k nadacht wat al schand',
Toen ik onzen ouden knecht,	In 't benzevlen van 't verstand,
Droghen dat hij niet kon staan;	Wat verzuim van deugd en pligt,
Tot een spot langs straat zag gaan:	Ja wat zonde daar in ligt,
Ging aldra mijn blijde LACH	
Over in een klagend, ach!	

W. Starink.

De heer D. W. Manvis heeft alle vier de opgaven bevat in 't volgende versje:

*Een BLOEM was denkeliijk in BABEL wel te vinden;
Een LUIFEL hoogstwaarschijnlijk niet.
De vreugde voerde er voorts 't gebied,
Maar zij ontstond uit trots, door rede niet te binden,
Wat kracht die hemeltelg ontving;
Hoewel de LACH in ach al spoedig overging.*

V E R V O L G V A N D E
A A N V U L L I N G E N der opgegevene E I N D R I J M W O O R D E N ,
O N D E R W E R P :

W I E G E Z A N G , V O O R E E N E G E L U C K I G E M O E D E R .

(Zie het laatstvoorgaande stuk, blad: 352.)

*Al zij de zorg der moeder groot,
Voor 't pand van hare liefde,
Waar vrede is met den echtgenoot,
Nooit zorg of moeite grieft.
Straks slapt mijn lieve hartvriend in,
Dus kan 'k mij niet bepalen,
Bij u mijn kind, 'k moet dien 'k bemin,
Naar zijnen smaak onthalen.*

M E N O B L I N G.

O slaap dan in, bevallig wicht,
Reeds is het acht geslagen,
Slaap kindje lief, 'k moet, naar mijn pligt,
Uw vader ook behagen.

L. J. H.

Wat is in u, lief kind! mijn huwlijkszegen... groot!
Ook die van hem voor wien mijn boezem klopt van... liefde.
Gij zijt mijn vreugd, de vreugd van mijnen... echtgenoot.
Uw minste leed gewis zijn hart, als 't mijne... griesde.
Slaap in, bevallig kind, slaap zacht en vrolijk... in;
Uw rusten zal mijn zorg, mijn liefde niet... bepalen;
Gij weet niet, kindje lief, hoe hartlijk 'k u... bemin;
Zoodra ge ontwaakt, zal 'k u weêr naar uw wensch... onthalen.
Terwijl ge uwe oogjes sluit, bevallig, dierbaar... wicht,
Houdt uw moeder 't oog op d' leuwige... geslagen;
Bidt zij om kracht tot het volbrengen van haar... pligt,
En dat haar kind Hem eens door braafheid moeg... behagen.

W. Sijpesteijn en W. Brouwer, te Crommentia.

De heer H. Meijer verkiest dus te zingen:

Slaap, kroeskop, slaap, dan wordt gij groot,
Gij deelt wel in mamaatjes liefde,
Maar ook papa, mijn echtgenoot,
Wiens goedheid maatjes boezem griesde.
Dus, lieve kroeskop, slaap toch in,
Kan 'k mij dan bij uw wieg bepalen?
'K moet toch papa, dien 'k ook bemin,
Op kusjes niet alleen onthalen.
O slaap dan, slaap dan, lastig wicht,
Het blijde kom-wurtje is geslagen,
Het slapen, kindje, is thans uw pligt,
Indien gij maatje wilt behagen.

Het volgende is van den heere W. D. Manvis:

Mijn huwlijksheif is... groot;
Ik voed de warmste... liefde,
Voor eenen... echtgenoot
Wiens vaderheid mij... griesde;
Dus houdt mijn pligt ook... in
Een zorgelijk... bepalen
Bij dien 'k zoo teêr... bemin,
Na d' arbeid gul te... onthalen.
Slaap dan bevallig... wicht.
Uw wurtje, reeds... geslagen,
Roept mij ook tot een... pligt
Die me altoos kon... behagen.

De heer H. W. Carras, te Zutphen, heeft het volgende in-
gezonden:

TAAL- en DICHTKUNDE

*Wat is mijn vroegde onelinde... groot!
'K aanschouw het pand van mijne... liefde,
Het beeld van mijnen... echtgenoot,
'K vergeet, op dit gezigt, de smart die me eenmaal... griesde.*

*Slaap, zooder wicht, gaag zachtjes... in.
Ik zal mij bij mijn' pligt... bepalen,
En u daar ik nu rust... hemin,
Die ook uw koontjes siert, op den gezang... onthalen.*

*Ach ja! bevallig sluimerend... wicht!
Ik houd mijn oog op u... geslagen.
Eenmaal leert ge ook uw kind... pligt,
En zult voor mijne zorg mijn moederkant... behagen.*

De heer R., als opgever, heeft het volgende ingezonden:

*Slaap engeltje, dan wordt gij... groot.
Slaap, dierbaar pand van mijne... liefde,
Voor den getrouwden... echtgenoot.
Wien's onbevleete deugd mij... griesde.
Slaap, kindje-lief, o slaap toch... in,
Zou kan ik weer mijn rust... bepalen,
Om hem dien 'k zoo oprogt... hemin,
Op zijnen lievelingsstijls te... onthalen.
Slaap, slaap dan, lief, bevallig... wicht;
Mijn keuken-uursje is reeds... geslagen;
De liefde roept mij tot mijn... pligt;
Ik moet en, kindje! ik wil... behagen.*

ONTRAADSELINGEN der OPGEVEN in het rode Ds. 6de stuk.

LOGOGRYPH.

SLIEDEN (*) opgegeven door den heer H...k...: gevonden door de heeren Feider, Anthony W... (die aanmerkt

(*) Meermalen is op deze logogryph 't woord KLEEDEN ingesonden, en veelal in zeer aardige versjes, dan, met dit woord kan immers niet voldaan worden aan dat gedeelte van de opgave, 't welk zegt:

2. 3. benevens 1. iets nuttigs mededeelt;
Wee hem die het tot kwaad doet strekken.

In SLIEDEN is 2. 3. 1. les, en dat voldoet aan gezegde bepaling; maar in KLEEDEN is 't lek, het welk aan de kracht dier bepaling niet voldoet. (Men herleze de noot, in ons laatstvoorgaande stuk, bladz. 331): ook zoude naar de tegenwoordige spelwijze 't vermeende woord, KLEEDEN, moeten zijn. Voorts erkennen wij dat, zoo als quierschidene oor espondenten aangemerkt hebben, het woord SLIEDEN niet aan de medgekeurde logogryph-wet voldoet, als aanmerking van de Letter e in hetzelfde herhaald wordt; dan, het stuk stond reeds gezet, toen de mislag opgemerkt werd, en de voorgaande geene verandering.

M E N G E L I N G.

dat in de opgave nog vergeten zijn de woorden *leed, een, deel en een*), C. F. Julius, Wkp.; Everts, W. Kaars Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*; J. Hesselfelt Bz., F. C. Klingenspoor, J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*.

Voorts zijn nog de volgende dichtmatige ontsaafelingen ingezonden:

*Met uet gegronde reden,
Zeg ik, men doet op SLEDEN.*

W. Rijk.

*'K zocht lang, en werd dus zeer te onvreden;
Maar vend daarna sech 't doelwoord SLEDEN.*

R. H. Pieters.

Geestig zegt de heer W. R. Idema, met betrekking tot de herhaalde s in 't moederwoord: (Zie de noot aan den voet van de voorgaande bladzijde.)

*Twee zelfde letters in een woord!
neen vriend, dat gaat niet aan:
Merkuur verbood zulks eens, en nog
blijft deze uet bostann;
Waar't gij dus met uw SLEDEN,
Gerust maar lieve gereden.*

Het volgende is van den heere H. Meijer:

*Eertijd: hebben wij gereden
In katoenen of in SLEDEN;
Maar verdeeldheid greep ons aan,
En te voet zag men ons gaan.
Daarna zagen we ons verkoopen,
Sedert hebben wij gekroep;
Doch met Oranje's komst kwam 't eind van ons gekroep;
Nu staat ook keers of slede aldaar weer voor de deur.*

De heer W. Starink heeft het volgende ingezonden:

Het doelwoord is SLEDEN;
Onthoofd, is het *leden*;
En nog eens, is 't *eden*,
Waar in onze zeden,
Door 't eerste overleden.

Verschrikkelijk leden,
Tot doorgaant verdriet,
Stelt dit u te vreden?
'K verwacht het met reden;
Meer schrik ik ook niet.

LOGOGRYPH-CHARADE.

NOTER; opgegeven door den heer P. Gunst; — gevonden door de heeren R. H. Pieters, J. S. Meulenhoff, Feider,

Wkp.; C. F. Julius, H. W. Carras, te Zutphen; J. Hees-
selfelt Bz.; J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*.

Nog zijn de volgende dichtmatige ontraadelingen ingezonden: de
zes eerste zijn van Bijbelvriend:

Toen Abraham drie engelen spijde, | Bij reeder vleesch en meelbloem-koeken,
Heeft hij hun, als een gastvrij vriend, | Ook melk en B O T E R toegediend.

Gen: 18 v/ 8.

Toen Mozes roemde, in 't schoone lied, | Op 't geen van God hun was gegeven,
Voor Israël luide aangeheven, | Vergat hij ook de B O T E R niet.

Deut: 32 v/ 4.

Toen David Achitophels raad | Kwam edle vriendschap hem te baat,
Te leue gesteld had door zijn vlugten, | En hij had geen gebrek te duchten:
Zij zond hem veel mer dan behoefte gebiedt,
Vergat ook zelfs de B O T E R niet.

2 SAM: 17 v/ 29.

*Den Goddeloozen zal de zegen Gods ontvliên,
Geen B O T E R-beken zal hij zien.*

JOB 20 v/ 17.

*„Ach! hadde ik nog”, zuchtte eenmaal Job,
„Als eertijds de aardsche zaligheden!
„Gods lampe scheen toen over mij,
„En 'k waschte in B O T E R mijne treden.”*

JOB 29 v/ 6.

AFBEELDING EENS GODDELOOZEN.

*Hij slaat zijn handen aan zijn vrienden;
Geen vreedgenootschap kan hem binden;
Hij schendt verbonden; speelt met eeden;
Hij vleit, en gladder is zijn mond,
Dan B O T E R; maar zijns hartengrond
Is vol van krijg en bitterheden.*

Berijmde P/ 55 v/ 12.

Eer leert een ezel maatgang kwelen,
Eer schijft een aap een heldendicht,
Eer spreidt een uil zijn vale vlerken
En vliegt bij 't helder zonnelicht;
Eer zal een Spanjaard leeren vleien;
Zeer nedrig en gediensig zijn;

Eer smaakt het ziltig pekewater
Zoo roet als spaansche of fransche wijn;
Eer zal Pirijs de zet, l wezen
Van godsvrucht, die het hart volmaakt,
Eer dat een Engelschman zal zeggen
Dat onze B O T E R hem niet smaakt.

Everts.

*B O T E R is zeer grede waar,
De opgaaf toch bewijst dit klaar.*

W. Starink.

M E N G E L I N G

C H A R A D E S.

1.) LANDSTORM; opgegeven door den heer A. D., te *Schaagen*: — gevonden door de heeren, Feider, G. Lenst, H. Meijer, Everts (in een tweeregelig versje). De heer H. W. Carras, te *Zutphen*, vindt een voldoende woord in HEIBRAND; zeggende: „Hoe dikwijls gebeurt het niet dat men, om eenige vernieuwde vruchtbaarheid aan eene *hei* te geven, wanneer die aan dezelve ontbreekt, en er dus van gezegd kan worden, *in nood te zijn*, zich van HEIBRAND bedient. Het overige is duidelijk.” J. Hesselfelt Bz.

2.) DELDEN; opgegeven door den heer Anthonij W-n--m: — gevonden door de heeren J. S. Meulenhoff, Feider, Wkp., C. F. Julius, G. Lenst, J. Hesselfelt Bz., W. Kaars Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*; F. C. Klingenspoor, J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*.

Nog is het volgende ingezonden:

Het geen hier staat te melden,
Is zekerlijk 't woord DELDEN.
R. Hs. Pieters.

Mij dunkt dat DELDEN
Hier wel zal gelden.
H. W. Carras, te *Zutphen*.

Charade twee beduidt niet veel.
Veel wil ik ook niet schrijven,

Bij 't zeggen dat men DELDEN meent
Zal ik het laten blijven.
Everts.

'K hoor zelden
Van DELDEN,
En toch, naar den schijn,

Zel DELDEN
Hier gelden,
En 't doelwoord wel zijn.
W. Starink.

De oplossingen der voorgaande *logogryph-charade*, en beide *charades*, zijn door den heer W. R. Idema bevat in het volgende versje:

'T doel der *logogryph-charade*

is de *BOTER*; naar ik meen,

LANDSTORM, 't woord waarnaar gevraagd is,
in charade nummer één.

De opgaaf die men nu laat volgen

doelt op DELDEN, eene stad!

Schoon zij juist niet veel beteekent,

prijkt haar naam toch in dit blad.

R A A D S E L.

KOOLEN; uitgegeven door Teophilus: — ontraadfeld door de heeren Feider, H. Meljer, R. Mens, J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*; Anthonij W—n—m: beide laatstgenoemden Correspondenten berigten ons, dat de opgave letterlijk is te vinden, in n°. 3 van den *Leerzame en boertige opmerker*, uitgegeven bij C. Timmer. De heer Everts heeft het zelfde berigt ingezonden; ook de Heer W. R. Idema, vergezeld van het volgende versje:

AAN DEN OPGEVER DES RAADSELS.

*Wel zool wilt ge ons op vrucht tracteeren
Die men reeds bood in vroeger tijd?
Mercur, (laat u van mij dit leeren)
Houdt juist niet veel van repeteeren,
Waarvan gij wis een minnaar zijt:
Het raadsel toch, ons hier gegeven,
Is zeer getrouwlijk uitgeschreven,
Uit zeker tijdschrift, dat voorheen,
Bij Timmer, in het licht verscheen.
Mij dunkt men moest zulk copieeren
Zoo veel als mogelijk zijn kan weeren;
Maar op wat wijs dit best gedaan?
Het antwoord laat ik openstaan.*

Na de Heer D. Griekboer, zijne aanmerking op de verdubbelde *s* in de voorgaande logogryph heeft medegedeeld, bevat hij de oplossingen van alle de verdere voordragten in de volgende regels:

*Ken' nieuwen moed bij 't letterspel,
Deed nummer twee mij spoedig vinden,
Die ik met BOTER kan ontbinden,
Terwijl 'k voor opgaaf drie, den dappren LANDSTORM bel,
En DELDEN, eene stad in Overijsel's streken.
Waarvan ik nog moet spreken,
Zal denklijk wel het doel der naaste voordragt zijn,
Ten minsten heeft dit vrtj wat schijn,
Ten laatste vind ik de aardvrucht KOOLEN,
Waarin 'k ook denklijk niet zal doelen,
Dus is er niet veel twijfels aan
Of 'k wel aan alles heb voldaan.*

NIEU-

N I E U W E O P G A V E N.

L O G O G R Y P H E N.

1.) *Twee grepen vormen ons een woord,*

Dat vaak, uit zindlijkheid, der vrouwen oog bekoort.

Het tweede, in 'ruimen zin, is, 't goet 't geheel beteekent.

Daar, meer bepaaldelyk voor deuren/as berekend.

Wie door 't vernuftig letterspel

In 't afgezonderd uet zijn geest trachte op te scherpen

Die volge mij op 't spoot, maar volge mij ook wel;

Men kon toch anderszins zijn antwoord ligt verwerpen.

Al aanstonds valt mij in het oog

Die herschenschijn, dat niets, dat Elba's heer bewoog.

Om hart en zin, er aan te hangen,

'T mogt dan ook duizenden van zijns hand verlangen.

'K vind daarbij namen van den man,

Hoewel verkort; als ook een tweetal voor de vrouwen;

Een krijgsmuziek, en iets dat veel verslinden kan;

Twee afgezonderde, doch het hoorafwoord mede uitvoren.

Voorts ook een speeliug voor het kind;

Een brand bij bakkers zeer bemind;

Een aklig zielsgebrek; verscheiden diereennamen,

En 't ongelukkig lot waarvoor zich velen schamen.

Kent dikmaal honde ik op en vraag dus, ten laatste.

Wat hier 't achtelstrijg woord beduidt.

2.) *Ik ben de teedre vrucht van 't vindingsrijk vermogen;*

Mijn dagelijks gebruik is goed en tevens kwaad;

Gezond zoo wel als ziek heeft men mij onder de oogen;

Het is bij mij dat vreugd maar onrust mede onstaat.

Die zich uit overdaad te veel bij mij laat vinden,

Wordt van een' zachten aard te dikwijls 1. 3. 2;

Maar matig mij bezocht in eenen kring van vrienden.

Baart 2. 3. 4. 5. 6. bevelend zelfs, den vred;

Als men 1. 3. met 'n mijn afchaamt ook komt raken,

Is mijn geluid soms 4. 5. 6. 3. 2. daarvoor:

Een boom, een vrouwenhaam, een werktuig, dus drie zaken.

Komt in 't drielöttrig woord 3. 2. 4. verder voor.

6. 3. 4. is hier vreemd. 5. 3. 2. is een woning.

Te klein voor 3. 2. 1. van het 6. 3. 4. soort;

Een goede 2. 3. 4. te volgen geeft belooning.

'T gaat vast dat 6. 3. 2. geen sterfling ooit bekoort.

3. 4. 5. 6. is een van welbekende boomen,

Een zee kent men aan 't woord 4. 5. 6. 3. 2. 1.

*Een hoofdpersoon zult ge uit 5. 6. 3. 1. bekomen.
 6. 3. 1. is hevel. — Tracht, vrienden! 't nu te ontsien;
 Met drie paar letters slechts kunt gij 't kunstmatig spellen.
 En 't vinden zal juist ook niet veel vernuft vertellen.*

C H A R A D E S.

<p>1.) Wijd en zijd ben ik beroemd;
Nergens wordt mijn naam genoemd
Of 't is met bewonderende achting:
De eerste greep, verschaft een woord:
Dat, schoon oud, die geen bekoort
Die, uit nood en pligtbetrachting,</p>	<p>Geeft, het geen somtijds niet geeft
Die 't daartoe ontvangen heeft.
'T andre deel is zeer verheven,
Eindlijk, 't laatste of derde deel
Hoort ge een plaats in mijn geheel,
Vrienden, u te kennen geven.</p>
<p>2.) Mijn eerste was in vroeger tijden,
Iets hoogst noodzaaklijk in het strjden,
Waarbij dan tevens mijn geheel
Te pas kwam. Met mijn tweede deel</p>	<p>(Twee deelen heb ik slechts verkregen)
Is het al verder zoo gelegen,
Dat men in 't eerste heeft gelegd,
'T geen eigenlijk dat tweede zegt.</p>

R A A D S E L. (*)

De naam van iets dat t'zamen voegt; is, verkeerd gelezen, de naam van iets dat van elkander scheidt; raad wat die naam is.

V R A G E N (†).

- 1.) Welke zijn twee medeklinkers, die derwijze gesteld kunnen worden, dat als men er een' zelfklinker, welke men moge verkiezen, er tuschen plaatst, men altoos een goed nederduitsch zelfstandig naamwoord bekomt?
- 2.) Wie is geboren; heeft doen geboren worden; is niet gestorven, en leeft echter niet meer?

(*) Het ingezonden raadsel van 't woord REDDER, is reeds, en in zeer schoone verzen, te vinden in ons 6de Ds. 2de stuk.

(†) De ingezondene vraag wegens 't woord Oiseau, komt reeds voor in ons 2de Ds. 3de stuk.

De opgever, de heer C. F. Julius, werkt als volgt:

Stel de zwaarte van den man = $x + 51$ lb

dan is die van de vrouw = $x + 1$ 28

en van het varken $= x$ 18

dus zijn dan de uren = $\frac{3x + 52}{2}$

Diam: Omtr: $4\frac{1}{2}$ tot $12\frac{1}{2}$ voeten omtrek van 't kleine wiel.
 7 : 22 = $5\frac{1}{2}$ tot $15\frac{1}{2}$ — — — — — groote —

200 roeden heen.

200 ————— terug.

_____ *Adpts:*

4CO

7-maal dien weg gereden.

~~_____~~ **Mul:**

2800

200 voor de achtste maal heen.

~~_____~~ Add:

3000

18 van den weg terug

62

Add:

30063 roeden in 't geheel gereden.

36080 voeten. ¹² { 2870 maal dat 't kleinste
- { 2296 maal het grootste.

Sub:
dus is $3x + 52 = 574$, verschil der omdr.

$$3x = 522$$

3-1 $x = 174$ lb, ziv: van't varken:

$x + 1 = 175$ — — — de vrouw;

 $x + 51 = 225$ — — — den man.

Add:

65 $\frac{3}{5}$ / 574 } Komt 8 $\frac{3}{4}$ uren voor
den begeerden tijd.

Wanneer de heer M. . . . het verschil der omdraaijngen van de wielen, even als boven, gevonden heeft, namelijk 574, zegt hij: „ Dit getal nu is ook dat der ponden die man, vrouw en varken, t'zamen wegen: indien men dus den man 51 lb en de vrouw 1 lb lighter stelt te wezen, zijn ze ieder zoo zwaar als 2 varken, derhalve zijn dan alle drie even zwaar: trek daarom 52 van 574; en deel de rest door 3, zoo bekomt u de zwaarte van 1 varken, waarna die van man en vrouw ligtelijk wordt gevonden; volgt:

T O E G I F T.

$$\begin{array}{r}
 574 \text{ lb} \\
 52 \text{ —} \\
 \hline
 522 \text{ —} \text{Sub:} \\
 174 \text{ lb voor 't varken.} \\
 1 \text{ —} \\
 \hline
 175 \text{ lb voor de vrouw.} \\
 50 \text{ —} \\
 \hline
 225 \text{ lb voor den man.}
 \end{array}$$

De uren worden gevonden als voren „En” zegt de heer M.... „hier mede is dus het voorstel geheel telkustig ontbonden.” Ook de heer Vride ontbindt het telkustig, namelijk door de valsche positiën, als volgt:

Weder als voren het verschil der omdraaijingen van de wielen (574) en dus de gezamentlijke zwaarte van man, vrouw en varken, gevonden hebbende, zegt hij:

$ \begin{array}{r} \text{Stel het varken woog } 150 \text{ lb} \\ \text{Zoo woog de vrouw } 151 \text{ —} \\ \text{en de man } 201 \text{ —} \\ \hline \text{Komt } 502 \text{ lb} \\ \text{moest zijn } \dots 574 \text{ —} \\ \hline \text{Sub:} \\ \text{dus } \dots 72 \text{ lb} \end{array} $	$ \begin{array}{r} \text{Stel weder het varken woog } 200 \text{ lb} \\ \text{zoo woog de vrouw } \dots 201 \text{ —} \\ \text{en de man } \dots 251 \text{ —} \\ \hline \text{Add:} \\ \text{komt } 652 \text{ lb} \\ \text{moest zijn } \dots 574 \text{ —} \\ \hline \text{Sub:} \\ \text{dus } \dots 78 \text{ lb} \end{array} $
---	---

Werk voort, naar den regel, als volgt:

$$\begin{array}{r}
 150 \div 72 \\
 200 + 78 \quad | \quad 150 \\
 \hline
 14400 \quad 11700 \\
 14400 \quad \hline
 \text{Add:}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1510 \text{ / } 174 \text{ lb voor 't varken.} \\
 174 \text{ —} \\
 \hline
 175 \text{ lb voor de vrouw.} \\
 50 \text{ —} \\
 \hline
 225 \text{ lb voor den man.}
 \end{array}$$

Da heer Vride vindt weder de uren als voren.

(De overige in ons oorspronkelijk stuk)

N I E U W V O O R S T E L.

Men begreep het rationaal quadrat-getal, 625, in twee rationale quadraten te deelen.

G. R. Julius.

AMSTERDAMSCH E MERCURIUS.

MERKWAARDIGE AANTEKENINGEN.

TEGENS DE
TOEGANGEN VAN
OF

GRUWELBEDRIJVEN.

TEGENS DE
TOEGANGEN VAN
OF

ledert de revolutie in hun eigen land,

in het einde der achttiende eeuw.

(Achtste vervolg.)

Een aantal vrouwen mengt zich onder deze woeste hoop; want ook de *fransche beminnelijke sekse* is tuk op bloedpartijjes, hoe teeder zij bij andere volken moge wezen. Eén dier vrouwen grijpt een nabij zijnde tamboer aan, denkelijk niet zeer streefend, en noodzaakt hem haar te volgen, en *alarm* te slaan. Dit geschiedt, en allengs wordt het vrouwen-corps talrijker en talrijker, de trom die vooruit gaat, roept honderden te zaai; dan, dit was voor de principale heldinnen nog niet genoeg; dus geven zij de inspraak harer razernij gehoor, en doen eene pressing van elke vrouw die zich ongelukkiglijk op de straat bevindt; want zij bepaalden zich niet tot de confrateressen van de vischbank of van den straatbezem, neen, „Zoo wel de bejaarde boervardige,” zegt de bewuste volksvriend, „die, in alle ootmoed des harte, de vroege mis heeft bijgewoond, als de jonge juffer, welke de nieuwsgierigheid uitlokt, om te hooren wat er in den vrouwelijken kring verhandeld wordt; zoo wel de vrouw die hare waren in de hal te koop veilt, als de deftige matrone, welke zich

KR. DEELS. II. STUK.

L

door hare sierlijke ochtendkleeding boven hare medeburgers en onderscheidt, allen moeten zij medewerken om het gezantschap te vermenigvuldigen. Geene verandering, tegen wederregtelijke medevoering kan hier gelden, neen, alles wat zich op de straat bevindt wordt medegesteipt; dan, aan den kant der aanleggers van deze *fransche vrolijkheid* was men zekerlijk beducht dat er te weinig koppen zouden rolle; of wel niet die koppen waarop het bijzonderlijk gemunt was; daarom zonden zij eenige, ja zelfs eepe menigte verkleedde huurlingen, met dolken gewapend, onder den zamen geschoolden hoop.

Nu talrijk genoeg zijnde, trekt men naar het huis der gemeente, onder het onophoudelijk uitblaffen van de oproerigste gesprekken, en men besaamt in der haast het ontwerp, om tot binnen het raadhuis door te dringen, in weerwil van allen tegenstand; die denzelven durfde bieden moest maar, zonder forme van proces, nedergelegd worden. De gewapende burgers waren wel aanwezig; maar verzetteden zich niet tegen de zichtbaar doorstralende voornemens; want dezen beloofden al te veel aangenaamheids voor de *fransche oogen en haren*, dan dat zij dezelve zouden hebben willen teleur stellen; en nu kon men toch ook onder een schijnbaar billijk voorwendfel de handen t'huis houden; immers men oordeelde het onbillijk, ja ongeoorloofd, de gewapende magt te gebruiken tegen ongelukkigen, die door gebrek tot wanhoop vervoerd waren; hoe zeer het toch anders eigenlijk de pligt van de gewapende burgermagt zij, alle oproerigheid te keer te gaan, en de oproerige menigte te noodzaken, de wetten te eerbiedigen door wettig te handelen. Na rijp beraad openen de burgers de bezetting, om eenige als afgezantinnen door te laten, ten einde de algemeene klagen aan den raad over te brengen. Dit was met dat alles niet meer dan een list, om den schijnd te verkrijgen van zijnen pligt betracht te hebben, en zich ook, aan den anderen kant, bij het volk niet gehaat te maken; geen prooi van nagels, vuisten en dolken te worden; want uit de woede waartoe men de aangestroomde menigte vervallen zag, was ligtelijk het gevolg te trekken, dat men t' niet bij het doorpasleeren van eenige weinigen zoude laten blijven, gekk

ook in der daad niet gebeurde; immers naauwelijks hadden de gewapende burgers hunnen bezettingskring geopend, of geheel de menigte dringt woedend door de opening heen; loopt de gewapenden omverre, en stuift het raadhuis in. Aldaar vordert men geene opening van kamerdeuren, dat zoude de voorgenomene aardigheid te veel verzwakt hebben, en ook bleek het dat men geheel wat anders van zins was dan afscheiden te vragen; want waartoe had men anders bijlen en ander breektuig medegenomen? en evenwel daarvan was men maar degelijk voorzien, en 't werd ook onverwijd ter hand genomen. Onder een loeiend geschreeuw begon men, op zijn *fransch*, aan den arbeid; de deuren werden, door de *schoone* kunne voornamelijk, opengenhakt; geheel de dolle menigte stuift de kamers in, en plundert alles wat voorhanden was; men haalde 't hart nu eens regt op, gelijk het spreekwoord luidt; een raadhuis te plunderen was iets buitengemeens. Van papieren en geld (en 't laatste wel voornamelijk; want dat was voor ieder bruikbaar) was aldaar niets meer te vinden dan de brokken van de eerstgemelden op de grond, en 't geld in de zakken; maar ook hier bleef 't niet bij: dewijl het tooneel nog niet schitterend genoeg was, 't was nog niet regt *fransch*, en men ook nog vrij ruimer uitzigt had, maakte men zich met er haast meester van den aanwezigen voorraad van geweeren, kanonnen en andere kriegsheeften. Zie daar lezer, oordeel hieruit over de *fransche schoone kunne*! Evenwel moet ook gezegd, dat nu reeds eene menigte van mans zich bij de vrouwen had gevoegd, uit krachte van de stem der natuur, die wil dat de man de vrouw tot steun in hare zwakheid zal verstrekken. Maar 't bezit van de geroofde buit kon de tiranjenharten niet bevredigen, zij moesten ook het geliefd gebruik daarvan hebben; er moet bloed gezien worden, anders is een tijger niet vergenoegd; dan, daartoe was de gelegenheid ten hoogsten ongunstig; men was als eenstemmige vrienden bij elkander, dan, er was geen vijand; wat dus gedaan? Vergeefse vraag! *fransche herten* die op 't altaar van den moord bloed willen offeren, hebben geen vijand of schuldig vriend noodig; genoeg is 't zoo er zich slechts iemand opdoe, het zij dan vriend of vijand;

daarom verkozen de tegenwoordige teedere vrouwjes; d. i. eenen Lefèvre, wel hun geloofsgenoot, en die altoos zeer ijverig getoond had te wezen, dan, op dit oogenblik werd, nit brandende begeerte naar een bloedtooneeltje, hem ten laste gelegd, dat hij een afvallige was, om dat hij zich veroorloofd had de vrienden tot bedaardheid te vermanen, ongetwijfeld nog niet verre genoeg van het pad van menschelijkheid en deugd afgeweken zijnde, om de schanddaad welke hij thans bijwoonde te kunnen goedkeuren. Hoed hij zoude hier, daar de gelegenheid zoo schoon stond om te toonen dat men eene *Franfchen* was; hij zoude hier schuldeloos vermanen dat men moest bedaren, en zijnen aard verzakent neemt dat ware te veel geveerd van de *Franfchen* dier eeuw, en althans van de schone, kunne onder dezelve, die 't er op tof leide om stijd de bloeddorst in 't hart bij 't leven te bewaren, opdat hare zuigelingen reeds de hunkering naar broederbloed met reime tugen uit hare borsten trekken en in zwelgen mogten. Lefèvre kon dan volstaan voor den prooi die zij zochten, en 't vonthisvellen was niet noodig, men wist toch dat men eenstemmig dacht; daarom schiet terstond een teeder groenwje op hem toe, grijpt hem bij de kraag, en alda was gebiet zijn ligchaam met handen bedekt; alda hing een ring van armen om zijn hals, die zijne das tot een worgtrop maakte; evenwel was men niet voornemens hem op die wijze af te maken; men, men sleept hem, die reeds half dood van angst was, naar een der vertrekken waarin men wist een skwarsbalk te zijn; een woord was spoedig verkregen; deze werd om zijn vuis geworpen, tot een worgtuord geknoopt, het andere eind over den balk gesmeten, en men verdronk elkander om 't vermaak te genieten van mede te heischen; welk heischen geschiedde onder een donderend gejuich en gelach, zoo als de satan licht wanneer hij een doer hem verleiddde naar den eeuwigen vuurkolk sleept. Daar hing de arme, de schuldlooze, en nog enigzins zedellievende Lefèvre, terwijl men zich vermaakt met rondom den stervende heen te dansen, en elkan der zijne sluiptrekkingen aan te wijzen. Zekerlijk zoude de man 't, in gevelge het oogmerk der moordenaarsen, met

den dood bekocht hebben; dan, de menigte begeeft zich weder naar het pludervorrek, en eene blonde vrouw, die nog een beetje menschelijkheid bezat, en daarom zachter was gebleven, neemt die gelegenheid waar; snijdt de worgkoord stuk, en doet Levefne plotselijk nederploffen, wel genoegzaam maar toch nog niet geheel dood; hij lag daar, de vrouw vermak, de woedende menigte, zich met een nieuwen gruweldaad bezig houdende, vergeet hem, en de ongelukkige, nu bekomen zijnde, had het geluk van te ontsnappen. De nieuwe gruweldaad waarmede men zich, gelijk gezegd is, op nieuw vermaakte, bestond in niet minder dan dat men bezig was met het raadhuis in den brand te steeken, dewijl dit een bij uitstek fraai *fransch vertooningje* konde opleveren; men had zich een paar brandende fakkels weten aan te schaffen, en door middel van dezen, brandden de nog voorhanden papieren reeds ligtvaardig op, waarvan de verwoesting van het ganfche gebouw ongetwijfeld het gevolg geweest zoude zijn (niet welk gevolg men zich bij gedachten, welke gedachten echter zichtbaar naar buiten werkten, vermaakte), dan zekere Maillard, zich in haar midden bevindende, konde, alhoewel hij een der voornaamste bastille-helden ware, deze ontzettende gruweldaad niet gedoogen, darhalve snelt hij toe, ontrukt (in der daad bewonderenswaardig moedig) de toortsen aan de handen der brandflichteressen, en dempt te gelijker tijd de vlam; men weet niet op welk eene wijze, mogelijk door eene inwerping van zijne kleederen. De woedende furien staan, door verbazing over dit kloekmoedig bedrijf, als van den donder getroffen, en Maillard, dit ziende, springt op eene tafel, spreekt de furien aan, en houdt haar voor, hoe weinig zulk een woest bedrijf strookt met de teederheid harer kunne; hij vleit haar op de wel sprekendste wijze, en had het geluk haar tot bedaren te brengen. Nu noodigt hij alle de aanwezenden naar buiten om hem verder te hooren, en, welk een wonder! zij voldoen aan die uitnoodiging, en scharen zich, buiten het raadhuis, rondom den man dien zij bewonderen. Na vraagt dezen wat eigenlijk de eischen der lievevrouwteja zijn, en belooft haar voldoening van dezelve. Het antwoord is, dat men begeert gezamenlijk naar *Versailles* te trekken om

van de nationale vergadering recht en brood te vorderen. Dit wordt door Maillard toegejuicht, en derhalve wordt hij tot hoofd van het vrouwelijk leger benoemd, welke hooge waardigheid hij ook aannam, grooten zin hebbende om zulk eene oproerige, dus echt *fransche opstoot*, vóór te trekken. Voorts bepaalt men, met algemeen goedvinden, eene plaats der i'zamenkomste, en bepaalt tevens het uur daar toe.

Dat nu gekomen zijnde, kwam men ook getrouwelijk op bepaalde plaats, ja zelfs veel talrijker dan men bij het scheiden geweest was; want de voorgenomen groep was al te schoon, al te *verstel* *fransch*, al te waar nationaal, dan dat niet alle vrouw, van den geest der nationaliteit aangeblazen, in de zelfde gedeeld zoude hebben. Dan, goede lezer! meent gij dat de vrouwen maar zoo eenvoudig vertrokken, als menschen die klagen hadden in te brengen plagten te doen? of dan dwaalt gij; neen! zij waren nationaal, zij waren vrijheidsdochteren van dien tijd, derhalve wilden zij wel klagen en vragen, maar onder het voorbeding van gehoord en verhoord te moeten worden, zoo neen, dat zij zich zelven dan voldoening zouden weten te verschaffen, en zich over de twijfeling weten te wreken. Om nu te doen zien, dat men onder dat voorbeding kwam, eis wel wilde vragen en klagen (*mes quer non*), voorzagen de totlere wijfjes zich van al het noodige, dat is van snaphanen, degenen, sabels, pistolen, hobs en mestvoeren, hezemsteelen, en zeer denklijk ook van mokers, breekljzers, knoevenen, dommekrachten, bijlen enz, enz, alles wat men zig, en dat men oordeldé dienst te kunnen doen. Als op een pluuderen en mdorden ging, werd ongevraagd, zonder aanmerking op wetig of onwettig eigendom te maken, weggenomen, en op katten en wageis geladen, ja met dat alles hielden de amazonen zich nog niet voldaan, et moesten ook kanonnen wezen; aldre werden dezen aangevoerd; intus nu gebrek het om paarden; dan, een *franch*, te zij aan of vrouw, is niet lang verlegen; dien *franch bleu* door de aderen stroomt, toont aldre dat de natuur hem niet te vergesfhanden heeft gegeven, ingevolgt daarom werd de eerste koes of ander rijtuig, die voorbij kwam aangehouden en werden de paarden zelfve afgespannen; waren en koetsiers, of menschen in de rijdtuigen, welke zich daas tegen verzatude, den werden tot hunne straf, genoodzaakt den trein te volgen.

(Wordt vervolgt.)

NAAMLIJST der GEPROCLAMEERDEN te Amsterdam

Eerste Gebod. 26 Maart.

Hermanus Wilhelmus Scheffers *en*
 Anna Maria Theresia Ritter.
 Jan Roelofs *en* Willemijntje van der
 Hui.

Fredrik Hendrik Huskes *en* Hendri-
 ca Meijer.

Hendrik van Nieuwenhuizen *en*
 Hendrikje van Dijk.

Henricus Lodowicus Schusler *en*
 Hermanna Cornelia Smeengh.

Cornelis Jansz. Smit *en* Elisabeth
 van Hamerden.

Alexander Smit *en* Willemina Ver-
 poorten.

Glabbe Dirk Nellensteyn *en* Lena
 Margaretha Molke.

Johannes Jacobus Becker *en* Anna
 Willemina Kloufing.

D^r. Jan Philip Egerding *en* Sara
 van der Sloot.

Gerardus Joannes Hikke *en* Anna
 Summekrot.

Jeppie Meijer *en* Aaltje Schouman.

Gerrit Abraham Wijnschenk *en*
 Hijnje David Corper.

Hendrik Roers *en* Anna Margaretha
 Maria Roeloffe.

Johann Heinrich August Schmidt *en*
 Elisabeth Augusta Rouman.

Johannes Martinus Schoonman *en*
 Maria Anna Heemink.

Jan Diederik Eekhoff *en* Johanna
 Margaretha Burgers.

Hermanus Ludovicus van der Hee-
 ren *en* Roselma Agatha Louisa

Josephine Soyas.

Carol Johannes Jansen *en* Martha
 Kroefen.

Eliaz Salomon Noorden *en* Lea Simon
 Levy Levenord.

Joel Nathan Salomons *en* Nanetta
 Levy Machielsen.

Gerardus Arnoldus Oenders *en* Anna
 Clara Manica Thijmen.

Ephraim Bon *en* Sigora Moses.

Arnoldus Martiens *en* Catharina
 Jannetje Clement.

Johannes Petrus Bode *en* Louise
 Adriana Josephhe.

Arnoldus Brandts *en* Cornelia Cramas
 Lambertus Kortenhorst *en* Mierje

Syroukes.

Johannes Adolphus Rutman *en* Anna
 Maria Coenen.

Hermanus Ruyg *en* Femina Roeloffs
 Paulus Admiraal *en* Aaltje Ridder.

Theodorus Jacobus Bouter *en* Ag-
 neta Kuyper.

Gerardus Everts *en* Anna Christina
 Kaap.

August Emanuel Heinrich Fouch
en Cornelia Nagtegaal.

Dirk Haas *en* Alida Maria Langers.

Eerste Gebod. 2 April.

Barend Vis *en* Trijntje Hermanides.

Johannes Philippus Haring *en* Anna
 Jacoba Brouwer.

Joseph Hijnman Salomon van der Goot
en Mariana Kool.

Pieter Quishoera *en* Anna Maria
 Kwaakaas.

Louis Francois Frederic de Beaufort
en Cornelia Dina Maria v. Baggen.

John de la Porte *en* Henriette Maria
 Susanna de Rochemont.

Eliazzer Meijer de Israël Rosen *en*
 Elisabeth Emanuel Nijkerk.

Carol Hendrik Tulle *en* Anna Fre-
 drika Wilker.

Pieter van Meyningen *en* Joanne
 Geertruida Snip.

Jacobus Benedictus van Embden *en*
 Sara Lemon.

Hartog Afon Bakker *en* Saartje
 Polak.

Johan Jacob Schambergen *en* Maria
 Catharina Josepha Nieuwenhuyzen.

Joh. Kool *en* Anna Verbeek.

- Arnoldus Ludovicus Schipperheyn
 en Elisabeth Bernardina Wiegman.
 Lambertus Maarschalk en Martje
 van den Heuvel.
 Johannes Esman en Esther Sara de
 Presly.
 Fredrik Wilkes en Petronella Wub-
 bina Johanna Preussen.
 Antonius van Maarfel en Maria
 Agatha Chertemijn.
 Leonardus Ornstein en Betje Godefrui
 Jan Landman en Geertui Margare-
 tha Visart.
 Henricus Bosman en Bernardina
 van Urm.
 Hendrik Josaphat Wechter en Hen-
 drika Verniers.
 Gerardus Johannes Bolten en Catha-
 rina Bartels.
 Ludovicus Johannes van Bemmel
 en Anna Harderwijk.
 Machiel Hendrik Helmich en Maria
 van den Bosch.
 Georg Fredrik Berens en Anna
 Mulder.
 Barend Johannes Nieuwenhuysen
 en Elisabeth Debora Lugu.
 Hendrik van den Hoek en Maria
 Sophia Kluppel.
 Henricus Adrianus van Gemmeren
 en Helena Nienaber.
 Fredrik Antoon Lucas Herman Eb-
 beler en Catharina Sloot.
 Carel Gotlob Heeben en Anna Ma-
 ria Götz.
 Barend Koene en Louisa Henrietta
 Kortman.
 Age Hermanides en Ariaantje Bloë-
 menraad.
 Johannes Willigers en Wilhelmina
 Maria Kroes.
 Franciscus van der Pol en Antonia
 van der Pels.
 Heere Hendrik Otie en Margaretha
 Jacoba Huisijter.
 Johann Pieter Nickel en Maria
 Straatman.
 Jean Louis Novotny en Germetje
 de Haan.
 Jan Fredrik Buysse en Maria Kessing.
 Hendrik Santvech en Catharina van
 der Span.
 Andreas Pal en Catharina Elisabeth
 Olink.
 Coenraad Hendrik Meijer en Alber-
 dina Dolman.
 Gerrit Hendrik Bade en Cornelia
 Maria van Dijk.
 Aron Eliazar Bronkhorst en Hen-
 drikje Nathan van Hoogstraten.
 David Isaac Brouwer en Eva Eliazar
 Bedding.
 Johannes Christiaan van Schouwen-
 burg en Rebecca Peppel.
 Cornelis Stevens en Maria Droppen.
 Theodorus Menkag en Elisabeth
 Hegger.
 Dirk Praising en Anna Elisabeth Paß.
 Cornelis Abraham de Wit en Bakina
 Adriana Chevallier.
 Bernardus van Wind en Christina
 Ubink.
 Wolf Josephus Jutta en Eté Simon
 Cohen.
 André Michel Augustin Gahn en
 Maxellende Désirée Joséphe Caron.
Eerste gekor. 9 April.
 Antonje van Dungen en Dorothea
 Catharina Swanes.
 Bernardus Johannes Groen en Cor-
 nelia Kolmeijer.
 Johannes Schreuder en Margaretha
 Elisabeth Kölmah.
 Dewalt Stronk en Maria Baltus.
 Isack Lopes de Leão Laguna en
 Mirjam Bueno de Mesquita.
 Joannes Franciscus van Leek en An-
 na Maria Vermeulen.
 Joannes Maximilian en Helena Maria
 Bosch.
 Christiaan Camillus Trompset en Will-
 helmina Brett.
 Sebastiaan Domhof en Elisabeth
 Kolsteeg.
 Jan Fredrik van den Berg en Ger-
 retje Lemmeijer.
 Jan Durink en Antonetta Brusa.

Gerardus Aarens *en* Anna Maria Janssen.
 Gerard Wilhelm Bückert *en* Pieterhella Keetel.
 Hermanus de Lange *en* Aaltje Patrier.
 Jacob Krijne *en* Joanna Christina Geertruy Niemanns.
 Johannes de Graaf *en* Jacoba Catharina Schuurman.
 Klaas Jacobs Botter *en* Fijtske Fiddes Post.
 Hendrik Cornelissen *en* Maria Margaretha Verlee.
 Jacob Scherff *en* Anna Elisabeth Hendriks.
 Joannes Fredericus Sommer *en* Geertruy Rebel.
 Pieter van Niefferick *en* Hendrikje Helt.
 Klaas Vischer *en* Johanna Margaretha Penning.
 Gerardus Hendricus Lubbers *en* Swaantje Elberding.
 Fredrik Ernst Dederik Brinkman *en* Anna Hendrika Wiebosch.
 Frans Hendrik Voddieget *en* Barendina Simonetta Kromé.
 Cornelis de Haas *en* Gerretje Huyskamp.
 Christiaan Temmé *en* Annetta Elisabeth Engelhart.
 Adolph van Herwerden *en* Neeltje Herderichee.
 Samuel Rondeau *en* Gijfina Margaretha Esfeling.
 Machiel Meijer de Hart *en* Betje Salomon Matthijse Swijt.
 Hendrik van Helten *en* Alida Susanna Imcken.
 Mr. Cornelius Joannes van Goëns *en* Jonkvr. Catharina Cornelia Willet.
 Jacob Hüman Swalue *en* Belétje Joseph Poolenaar.
 Johannes Staal *en* Sophia Wittop.
 Antonie Willem van den Andel *en* Jansje Blankenkijn.
 George Anderson *en* Johanna Arentzen.

Isaac Jacobson *en* Tudic Salomons.
 Joannes Nicolaas Wustner *en* Aaltje Heining.
 Fredrik Sluyter *en* Eytje Groot.
 Joel Gerson Dreefen *en* Duytje Judaa van Praag.
 Joannes Bernardus Heselefeldt *en* Geertruida Broekhoff.
 Matthys Martinus Janfen *en* Helena Antonetta Johanna de Hosfon.
 Pierre Leon Joseph Roland *en* Jacoba Lindgreen.
 Frans Gerard Engelen *en* Maria Francisca Benraad.
 Joannes Willem Christiaan Keirschbaum *en* Judith Nosten.
 Jan Meijer *en* Sophia Moore.
 Johann Bernard Schrammeyer *en* Aaltje Johanna Lamflach.
 Christiaan Wilhelm Hammen *en* Euphemia de Winter.
 Jonathan David Bickel *en* Willemlintje de Haan.
 Jurgén Henrich Jungmann *en* Heelken Gerrits.
 Moses Teixeira de Mattos *en* Rachel Mendes de Leon.
 Aron van Abraham Mendes da Costa *en* Ribca Mendes de Leon.
 Abraham Adriaanse *en* Giertje van Kooten.
 Johann Gottlieb Werner *en* Janetie van Zwieten.
 Jan Everfen *en* Hiltje van Groe.
 Jan Pronk *en* Neliana Margaretha Schimmel.
 Joannes Henricus Rijke *en* Anna Baasdorp.
 Simon Moses van der Poorten *en* Ester Salomon Mathijs Swijt.
 Arij de Lange *en* Willemmina Bakker.
 Jacobus Nicolaas Albertus van Saagvelt *en* Maria Christina Hansen.
 Jacob Cornelis Arénd Jongerheide *en* Alida Johanna van Sprang.
 Pieter Bok *en* Anna Elisabeth Modderbeek.
 Christiaan Meijer *en* Margaretha Maria de Horn.

Eerste Gebad. 16 April.

Hendrik Albertus Muller *en* Gerarda Gerritsen.
 Jacob David Cohen *en* Saartje Jacob Nikelsburg
 Gerhard van Seuden *en* Catharina Elisabeth Pothoff.
 Johan Herman Huneveld *en* Hendrika Elisabeth Wirtler.
 Johannes Philippus de Voys *en* Sophia Manies.
 Jan Philip Jacob Icke *en* Trjntje Baarschers.
 Joël Abraham Levie Waterman *en* Roozje Judic Aa.
 Frans Dekker *en* Clafina van Grieken.
 Hermanus van Harteveld *en* Jacoba Wynant.
 Hendrik de Ruyter *en* Jansje Siebelhoff.
 Johannes Wilhelmus Straub *en* Elisabeth de Roever.
 Joseph Verwind *en* Teetske Durks Faber.
 Lammert Henselaar *en* Hendrika Leufink.
 Johannes George Rudolph Bartels *en* Johanna La Fertu.
 Jan Franciscus Melchior Balthazar Schoenmaker *en* Meyke van der Weyden.
 Isaac Abraham Germans *en* Rebecca Alexander Duys.
 Gerrit Puyman *en* Willemmina Piere.
 Joannes Fredericus Rijkers *en* Catharina Elisabeth Lotze.
 Steyen Sollaart *en* Cornelia Mieg-hout.
 Petrus van Rosfen *en* Sophia Diederich.
 Jan Hendrik de Kakelaer Bouwens *en* Johanna Pieterella van Har-denbergh.
 Jacob Soudaar *en* Johanna Wilhelmina Raus.
 Barend van Haast *en* Anna Sophia Bosman.

Gerrit Engelbert *en* Margaretha Iuel.
 Daniel Knüttel jr. *en* Anna Theodo-ris Uhlenbroek.
 Isaac Elias Lubber *en* Dorothea Eli-sabeth Meiz.
 Johannes Joachim Zipke *en* Maria Goetman.
 Maximiliaan van Troostwijk *en* Antje van Nideck.
 Christoffel van Soelen *en* Geesje Koning.
 Augustin du Pint *en* Maria Adelaide Joseph Hoing.
 Johannes Fredrik Vinkemeler *en* Sara van den Splinter.
 Joannes Tonbreker *en* Johanna Geor-da Romp.
 Jozuanus Brigelaar *en* Maria van der Baay.
 Matthijs Aubertin *en* Elisabeth Cor-nelia de Greef.
 Christiaan Fredrik Struve *en* Anna Catharina Louisa Milliers.
 Cornelis van der Weyde *en* Johan-na Christina Gerritsen.
 Levie Moses Lampie *en* Metje Sa-lomon Sanders.
 Pieter Westerman *en* Maria van Cleef.
 Adam Eiler *en* Marrigje ter Wee.
 Garrit van der Stok *en* Hendrina Femmina Pronk.
 Johan Hendrik Willem Schapereleus *en* Helena Magdalena Diebes.
 Joan Gerard van Oreele *en* Geertuy Bruyn.
 Barend Grooten *en* Maria Over-eynden.
 Johannes Geerlings *en* Catharina Joanna Coenen.
 Joachijm Barend de Mets *en* Mariane Andries Voorzager.
 Johannes Mattheus Rademaker *en* Cornelia Vos.
 Moses Joseph Nathiel *en* Branca Moses Glasloper.
 Fredericus Carolus Becker *en* Annie Klijn.
 Christiaan Ludwich Gobel *en* Griet-je Schakke.

Johann Herman Wilhelm Kroef *en* Anna van Sente.
 Willem ter Reehorst *en* Engelina Geertruy Nieuwenhuis Schryver.
 Johan Fredrik Walts *en* Antje Schermer.
 Frans Heeroma *en* Johanna Sofia Lodman.
 Hendrikus Johannes Dicks *en* Dirkje Groenewoud.
 Christiaan Frederik Theodorus Dautbach *en* Alida Aletta Lissow.
 Johannes Reijnders *en* Susanna Losgert.
 Arie Daanmeijer *en* Anna Arens.
 Willem Bontester *en* Maria Sophia Coornhuys.
 Jan Nijder *en* Catharina Schuurman.
 Hermanus Gerhardus Hout *en* Cornelia Aafkes Kooij.
 Johannes Hermanus Mulder *en* Wilhelmina Clafina van der Pasuw.

Eerste Gebod, 23 April.

Robert Hendrik Siborgh *en* Antje Sas.
 Antoon Gerard Hillebrand *en* Catharina Margaretha Biffert.
 Jan Klaarhamer *en* Trijntje Kwant.
 Johannes Meyer *en* Hendrika Wilhelmina Hillebrand.
 Christiaan Pistorius *en* Anna Clara Telner.
 Jan Adam Scheltes *en* Maria Verso.
 Hendrik Boomb *en* Joanna Kempers.
 Jan Maria Vandenbrouk *en* Anna Catharina Wille.
 Hendrik Adolphus Mergelkuis *en* Anna Catharina Borg.
 Theodorus Johannes Bleumink *en* Margaretha Jansen.
 Steven Jan Bruyns *en* Fenne Gruppen.
 Aacout Rijkman *en* de Haan *en* Antonia Maria de Bruyn.
 Jacobus Rembrandt *en* Sophia Catharina Agnes Heilman.
 Arie Klapwijk *en* Maria Reijnders.
 Margaretha Smit.
 Abraham Heijls *en* Cornelia Schuyling.

Johann Henrich Kroef *en* Dina Hendriks.
 Roelof Reussen *en* Anna Elisabeth Dijkshoek.
 Jan Adolph Aftersmiller *en* Elisabeth Catharina Keyntken.
 Bernardus Petrus Allgeier *en* Margretha Pouwely.
 Johann George Lindolph *en* Janette van Norden.
 Nicolaas Flach *en* Dina Heijers.
 Johannes Heygendorp *en* Marije de Wilde.
 Jan Kersten *en* Maria Eykeboom.
 Johannes Jacobus van Tongeren *en* Maria Meijer.
 Johannes Georgus Casparus Fründt *en* Magdalena Boogaard.
 Fredrik Bunjes *en* Joanna Maria de Pas.
 Jan Jurriaas Ringelman *en* Geertje Ariens.
 Hendrik Sluip *en* Trijntje Landman.
 Jurgen Hendrik Groenfort *en* Maria Blanks.
 Gerrit Hendriks *en* Grietje Lubbertsen.
 Joannes Kalf *en* Maria Josephina Eschman.
 Anthonie Nieuwenhuysen *en* Anna Margaretha Vernink.
 Philip Levie Klosfer *en* Ida Salomon.
 Christiaan de Heeden *en* Christina Maria Visser.
 Gerardus Joannes Greeve *en* Wilhelmina Heegers.
 Jan Nicolaas Seiner *en* Anna Cornelia Mulders.
 Lucas Oostendorp *en* Justina La Marck.
 Diederik George Lodewijk Schröder *en* Johanna Helena van Leeswen.
 Claas Hendrik Westler *en* Maria Catharina Louisa Brommeyer.
 Christiaan Fredrik Fictig *en* Elisabeth Donath.
 Johannes Hendrik Molten *en* Catharina Navis.
 Jan Feyn *en* Maria Margaretha Catharina Jaspers.

Jacobus Booy <i>en</i> Maria Sara Smit.	Dirk Leden <i>en</i> Elisabeth Huijsen.
Fredrik Janfen <i>en</i> Maria Elisabeth van Zuylen.	Johannes Jacobsz. Lagemaan <i>en</i> Cornelia Pieteris.
Henricus Franciscus Camphuyzen <i>en</i> Johanna Francisca Schepers.	Jofua Laurens Meijer <i>en</i> Hendrikje - Linderen.
Klaas Kats <i>en</i> Cornelia de Harden.	Gerardus van Oort <i>en</i> Geertrui Susanna Zimmerman.
Hendrik Ruifel <i>en</i> Maria Elisabeth Stufen.	Pieter Been <i>en</i> Johanna Dorothea Fleischman.
Thomas Ouené <i>en</i> Johanna Arensen.	Frans Baay <i>en</i> Jannetje Tiliand.
Teunis Scholten <i>en</i> Barbera Hoek.	Jan te Bosch <i>en</i> Rebecca Johanna Lint.
Jacob Hildebrand <i>en</i> Elisabeth Oosterman.	Willem Beauvais <i>en</i> Frederica Philippina Naef.
Jacob Jacobs <i>en</i> Anna Alida Mekken.	Hendrik Bernard <i>en</i> Maryke v. Logen.
Philippus Johannes Koek <i>en</i> Susanna Regina Middelhoven.	Gerrit Brouwer <i>en</i> Hendrika Frederica Heff.
Johan Georg Kesten <i>en</i> Aaltje van der Werf.	Pieter Jan Beyman <i>en</i> Hendrika Groenouwe.
Michael Wilhelm Laber Jr. <i>en</i> Luteke Scheltema.	Willem Bauers <i>en</i> Antonia Deutgen.
Christiaan Fredrik Hommelsberg <i>en</i> Johanna van der Camp.	Jacob Dirk Georg Cromens <i>en</i> Hendrika van Koot.
Christiaan Hendrik Geudeker <i>en</i> Anna Elisabeth Bolman.	Dirk Degger <i>en</i> Christina Willemina Pramian.
Johannes Egbertus Penning <i>en</i> Elisabeth Rutten.	Harmen Hendrik Dunnhalter <i>en</i> Henrietta Cornelia Stoll.
Andries van Maaswinkel <i>en</i> Anna Dorothea Frederika Schiericke.	Anthonie Barendse <i>en</i> Elisabeth Arelix Felkes.
Theodorus Fokke <i>en</i> Hillette Koelewijn.	Johannes Scheller <i>en</i> Jacoba Struykenkamp.
Jacob van Mosfel <i>en</i> Judick Agnita van der Horst.	Hendrik Coenraad Staal <i>en</i> Maria Agnes Killig.
Johannes Jacobus Pelman <i>en</i> Maria Catharina van den Heuvel.	Cornelis Scholten <i>en</i> Catharina Bout.
Cornelis Peroen <i>en</i> Johanna Maria van Wageningen.	Gerrit Suiker <i>en</i> Hendrika Gyswilt.
Willem Joost Ramaker <i>en</i> Anna Elisabeth de Boer.	Antonius Tijmes <i>en</i> Petronella Nobel.
Daniel van Wichem <i>en</i> Ljdia de Vries.	Christiaan Diederik Thijman <i>en</i> Catharina Margaretha Brand.
Johannes Piers Beonstra <i>en</i> Johanna Bolte.	Romke Thomas <i>en</i> Haaremijntje Beers.
Geert Wesfels <i>en</i> Anna Koops.	Jan Wijnkamp <i>en</i> Johanna Antonia Hamkolk.
Fredrik Weerman <i>en</i> Maria Bulterman.	Nicolaas Welfing <i>en</i> Ida Johanna Groenewoud.
Gerrit Toepoel <i>en</i> Christina Elisabeth Klump.	Gerrit Wiegman <i>en</i> Marijke van Tammelen.
Willem Hendrik de Hor <i>en</i> Maria de Grawiers.	Christiaan Hendrik Weeber <i>en</i> Maria Valk.

NAAM-

NAAMLIJST DER OVERLEDENEN, te Amsterdam,
 waar onder die der *Portugeesche* en *Hoogduisfche Joodsche Natie*,
 met de datum van 't overlijden, begraafplaatsen en ouderdom

<i>Saturday 10 December.</i>	Jaar.		Jaar.
Johanna de Groot, <i>gh. kh.</i>	19	Fredrik Awiez. wedn. van H. Ekel-	68
Gerrit de Bruyn, <i>gh. kh.</i>	47	boom, <i>k. kh.</i>	68
Albertha Goshelink, huisvr. van		Alijda Berendina Karstenberg, wed.	76
F. A. Worms, <i>a. kh.</i>	29	J. Apart, <i>w. kh.</i>	82
Gerrit Jan van Eybergen, wedn.		Jan Potts, <i>a. kh.</i>	82
van J. van Workum, <i>w. k.</i>	52	Johannes Hendrik Wilhelm Frik-	m. 1
Maria Susanna Saint, dochter van		ken, <i>w. kh.</i>	m. 1
J. D. Saint, <i>gh. kh.</i>	57	Catharina Tollenaar, wed. van L.	76
Wilhelm Sarians, zoon van C.		de Graaff, <i>i. o. k.</i>	76
Sarians, <i>k. kh.</i>	m. 11	Maria Torstenfse, wed. van J. C.	66
Adrianus Koning, <i>a. kh.</i>	14	Allard, <i>w. kh.</i>	66
Petrus Johannes Tomasfen, zoon		Johanna Simon, <i>gh. kh.</i>	w. 18
van J. Tomasfen, <i>a. kh.</i>	5	Anna van den Broek, wed. van	45 en 8 m.
Geertruyda Botter, wed. van J.	69	W. Avinck, <i>a. kh.</i>	45 en 8 m.
Ruyters, <i>z. k.</i>	69	Alida de Boer, wed. van T. Kra-	69
Johanna de Veer, huisvr. van J.	64	kenberg, <i>k. kh.</i>	69
van Kesteren, <i>k. kh.</i>	64	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Het dood ter wereld gekomen Kind		van de huisvr. van P. Boekmeij-	
van de huisvr. van C. Frant-		jer, <i>a. kh.</i>	
zen, <i>a. kh.</i>			
Johanna Maria Dupont, <i>k. kh.</i>	14	<i>Maandag 12 December.</i>	
Anna Hardeweg, <i>i. kh.</i>	14	Willem Oort, <i>k. kh.</i>	43
Het dood ter wereld gekomen Kind		Margaretha Pieters, <i>a. kh.</i>	m. 1
van de huisvr. van J. Willink,		Het dood ter wereld gekomen Kind	
<i>k. kh.</i>		van de huisvr. van K. Kuyt, <i>a. kh.</i>	
<i>Zondag 11 December.</i>		Pieter Craaybeck, <i>i. kh.</i>	14
Leyde Abraham Muisemaker, <i>Zoo-</i>		Arnoldus Hermanus Bodeman,	51
<i>burg.</i>	m. 7	<i>a. k.</i>	51
Woutertje Swart, wed. van H.	66	Anna Margaretha Buitendijk,	394
Kuggelijn, <i>i. kh.</i>	66	huisvr. van J. H. Sofiek, <i>i. kh.</i>	394
Janke Smeeding, dochter van P.		Jacob Benjamin de Jonge, <i>Muis-</i>	72
J. Smeeding, <i>a. kh.</i>	33	<i>derberg.</i>	72
Johannes Nulant, <i>k. kh.</i>	50	Roedolph Schikhoff, <i>a. kh.</i>	64
Arntje Klaasfe, wed. van J. Loo-		Anna Fredriks, <i>k. kh.</i>	34
per, <i>a. kh.</i>	55	Johanna Louisa Saan, wed. van	62
Johannes Wormhoudt Jr. <i>k. kh.</i>	ca. 2	A. Herder, <i>a. kh.</i>	62
Samuel Jacob de Kromme, <i>Zoo-</i>	124	Johannes Franciscus Pichenet,	2
<i>burg.</i>	124	<i>a. kh.</i>	2
Willem van Koeverden, zoon		Klaas van Tijlingen, wedn. van	79
van wijlen R. van Koeverden,	66	M. Botsman, <i>k. kh.</i>	79
<i>k. kh.</i>	66	Maria Vinke, wed. P. van Driel,	75
		<i>i. kh.</i>	75

Jaar.
Maria Schépper, dochter van F.
Schepper, *w. kh.* w. 12
Zacharias Wolff, *l. kh.* 59
Johan David Balhaus, *l. o. k.* 80

Dinsdag 13 December.

Willem Chardet, *w. kh.* d. 10
Johanna Sophia Graap, *k. kh.* 24
Zacharias van Teunenbroek, *l. kh.* d. 1
Maria Hendrica Thomeo, *k. kh.* 4
Alida Minnes, dochter van T.
Minnes, *a. kh.* ca. 2
Lena Lugt, huisvr. van M. Lientz,
w. kh. 42
Pieter Wieck, *k. kh.* 9
Henrica Punters, dochter van H.
Punters, *w. kh.* 14
Wolff Sander Potak, *Zeeburg.* m. 2
Wilhelmina Christina van Hees,
l. kh. w. 5
Thomas van Ossenbergh, zoon
van wijlen C. van Ossenbergh,
l. kh. 42
Alexander le Lievre, *w. kh.* 24
Pieter Peters, *w. kh.* 24
Abraham Joseph van Embden,
zoon van J. A. van Embden,
Zeeburg. 43
Joseph Joel van Rijn, *Zeeburg.* 12
Pieter de Jonk, *k. kh.* m. 5
Anna Maria van der Wal,
k. kh. 9 en 1 m.

Woensdag 14 December.

Eppon Jette Wageman, *n. z. c.* 404
Hendrik Hofftee, wedn. van S. E.
Engelbrecht, *z. k.* 68
Catharina Flammens, *k. kh.* 11
Anna Margaretha van der Beek,
wed. J. G. Bergman, *l. kh.* 59
Anna Stechman, dochter van wij-
len P. Stechman, *w. k.* 46
Wilhelmina Johanna van Bergen,
k. kh. 2 en 3 m.
Andries Christiaan Louwerens,
a. kh. 54
Jansje Mansveld, wed. van A.
Haaksman, *a. kh.* 67

Jaar.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van B. Bax, *l. kh.*
Willem van Ommesen, *z. k.* 79
Het dood ter wereld gekomen Kind
van J. M. Asben Jursen, *a. kh.*
Catharina Weys, wed. O. Spiers,
a. kh. 24
Pieter Hendrik de Kruyff,
a. kh. 17 en 1 m.
Otto Scheevenhoven, *k. kh.* w. 6

Donderdag 15 December.

Hermanus Gerritsz, dochter van
J. Gerritsz, *k. kh.* 264
Hendrik Kolder, *k. kh.* w. 9
Maise Masivel, wedn. van S. C.
Westendorp, *a. kh.* 81
Hermanus Strobeek, *a. kh.* 58
Jacob Kok, *a. kh.* 36
Pieter Johannes Kuhlman, *l. kh.* 94
Cornelis Kist, *a. kh.* m. 7
Abraham van Isaac Castro, *Om-
derkerk aan den Amstel.* 4
Jannetje Snijders, huisvr. van J.
M. Gaurese, *l. kh.* 28
Dirk Borchers, zoon van D.
Borchers, *l. kh.* 2 en 5 m.
Carel Wieck, zoon van J. Wieck,
k. kh. 3
Carolina Krul, wed. van J. Jan-
sen, *gh. kh.* 52
Maria Stoffals, *l. kh.* 22
Pierre Philippe Pollet, *a. kh.* 24
Hendrina Riethoorn, wed. van J.
C. Adelaar, *w. kh.* 53
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van D. M. Wak-
ker, *Zeeburg.*
Anna Catharina Gosman, dochter
van J. Gosman, *a. kh.* 1

Vrijdag 16 December.

Wijna de Nooy, huisvr. van M.
Wolff, *a. kh.* 56
Het dood ter wereld gekomen Kind
van R. P. Booy, *Zeeburg.*
Arnoldus Leenders, *a. kh.* ca. 9
Wilhelmina Houtbroek, *l. kh.* 62

Jaar.
Antje Kok, huisvr. van F. Nic-
metz, *l. kh.* 44
Cornelia van der Beek, dochter
van H. van der Beek, *n. z. c.* 23
Mirardus Volkers, *k. kh.* 11
Hermanus Cornelis Straasbing,
l. kh. d. 19
Johannes Jacobus Gijbe, *l. kh.* 2
Mr. Gerrit de Graaf, *n. k.* 48
Gerarda van Asperen, *a. kh.* w. 4
Franciscus Paanmeijer, *l. kh. ren. r. m.*
Willem Hageman, *n. kh.* 2
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van R. Oebelis,
k. kh.

Christina Maria Klunenberg, *n. kh.* 21
Cornelis Jacobus Tomassen, *a. kh.* 34
Hermanus Harmen, *a. kh.* 29

Saterdag 17 December.

Dorothea Dacht, huisvr. van J.
Raade, *w. kh.* 43
Catharina Andriessche Schaars, *k. kh.* 73
Hanna Marcus de Vries, *zoo-
nig.* w. 14
Fredrik Smijng, wedn. van J. Bp-
pinga, *n. kh.* 36
Het dood ter wereld gekomen Kind
van N. ten Velden, *k. kh.*
Pieter Hendriks, *k. kh.* 64
Johannes Tüffer, *k. kh.* w. 9
Grietje Lovie Salomons, *Zochter.* 3
Hendrik Tilburg, *y. kh.* 5
Martinus Johannes Meints, *l. kh. m. d.*
Jacob de Mey, zoon van A. de
de Mey, *l. kh.* 67
Willem Roelofs, *w. kh.* 14
Johanna Anneveld, wed. van H.
Schrijver, *k. kh.* 72
Adriana Maria van Tiersum, *k. kh.* 1
Angelina Elisabeth Eyls, huisvr.
van J. Zondar, *a. kh.* 34

Zondag 18 December.

Appenis van Es, wed. van W.
Klomp, *a. kh.* 66
Maria Mui, *l. kh.* 11
David Arie, *k. kh.* 47

Jaar.
Arnoldus Antoonus de Bruyn,
a. kh. w. 3
Margaretha Visser, *a. kh.* d. 4
Christoffel Poelman, *w. k.* 57
Jofina Elisabeth Boerman, *k. kh.* 3
Jan Israel Hadgers, zoon van J.
Hadgers, *k. kh.* 8
Gasper Anthonij Beeldsnijder,
w. k. 59
Hendrica Geertruyda Oude,
a. kh. m. 4

Maandag 19 December.

Lambertus de Ruyter, *n. kh.* 1
Petronella Bronkhorst, *w. kh.* 2
Johanna Egberdina Reidt, *w. kh.* 4
Grietje Visser, wed. van S. de
Vries, *l. kh.* 50
Rachel Henriques, wed. van J.
Mendes Chrimasto, *Gaderkerk
aan den Amstel.* 58
Poulus Clabau, *w. kh.* 25
Jacob Nicolaas, *a. kh.* 62
Johannes van Genderen, *w. kh.* 1
Johannes Hendriks van der Wal,
k. kh. 1
Elisabeth Provoost, huisvr. van
J. Heijmers, *z. k.* 63
Aaltje Hagens, wed. van W. de
Wit, *n. z. c.* 43
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van Q. de Flines,
n. z. c.
Hendrik van den Bosch, *z. k.* 64
Louisa Amalia Wedler, *l. kh.* 24

Dinsdag 20 December.

Japna Kamp, *k. kh.* d. 18
Johannes Gerardus Put, zoon van
T. Put, *a. kh.* 2 en 7 m.
Franciscus Henricus Nevaux,
a. kh. 49
Willem Gerrit Kohlbrugge, *n. kh.* 1
Rachel d'Ancona de Meza, huisvr.
van I. d'Ancona, *Oudkerk
aan den Amstel.* 34
Hermanus Casparus Smit,
a. kh. 25

Jaar.		Jaar.	
Everte Krijger, wed. J. Jolink,	84	Isak Josua Polak, <i>Zeeburg.</i>	19
<i>w. kh.</i>		Hendrina Spijkhoven, <i>l. kh.</i>	18
Jan Willem Mellink, <i>a. kh.</i>	21	Fokkie Roos, huisvr. van W. de	
Barendina Lourens, <i>a. kh.</i>	4	Vries, <i>no. k.</i>	48
Helena van der Leeden, wed.		Grietje van den Berg, wed. van	
van H. Zwaar, <i>k. kh.</i>	74	R. Steenbergen, <i>w. kh.</i>	69
Diederik Christiaan Engelbert,		Lotje Post, wed. W. van Ben-	
<i>a. kh.</i>	63	tem, <i>l. kh.</i>	65
Rogerus Hemme, wedn. van G.		Christoffel Rib, <i>a. kh.</i>	66
Suuring, <i>l. kh.</i>	66	Maria Angenes Janssen, wed. J.	
Klaafina Beek, dochter van M.		S. Reuvekamp, <i>a. kh.</i>	93½
Beek, <i>a. kh.</i>	w. 23	Jacoba Voogd, <i>l. kh.</i>	m. 7
<i>Woensdag 21 December.</i>		Catharina Maria Donker, <i>k. kh.</i>	14
Josina Catharina Hackman, huisvr.		Maria Magdalena Wagenaar,	
van W. Krieg, <i>a. kh.</i>	60	huisvr. van J. Pyl, <i>a. kh.</i>	40
Grietje Stroethof, <i>k. kh.</i>	9	Magtilda Cornelia Dopnebos,	
Het dood ter wereld gekomen Kind		huisvr. van W. Bonniom,	
van J. M. Sixtus, <i>w. kh.</i>		<i>a. kh.</i>	44
Pieter Vos, zoon van A. Vos,		Johannes Bernardus Winninck,	
<i>l. kh.</i>	5½	<i>a. kh.</i>	19
Anna Regina Fredrika Frederich,		Pieterje Bolding, huisvr. van	
<i>w. kh.</i>	2½	M. Voordendrift, <i>l. kh.</i>	44
Hendricus van der Plaats, <i>a. kh.</i>	1	<i>Vrijdag 23 December.</i>	
Reina Samuel Groen, <i>Zeeburg.</i>	61	Wesfel Seelhorst, <i>l. kh.</i>	w. 14
Huybertje Siemons, wed. van A.		Anna Wouterje Sprangers, <i>a. kh.</i>	24
Hofman, <i>l. kh.</i>	86	Levie Jónas Vet, <i>Zeeburg.</i>	3
Het dood ter wereld gekomen Kind		Bartholomeus Allier, <i>gh. kh.</i>	5
van de huisvr. van J. d'Ancona,		Maria Dorothea Faubel, <i>l. kh.</i>	14
naar Ouderkerk aan den Amstel.		Pieter Suer, <i>a. kh.</i>	m. 8
Johannes Cornelis Sebus, <i>w. kh.</i>	w. 8	Jan Fredrik Schorffheide, <i>a. k.</i>	3½
Maria Christina Nadig, huisvr.		Willem Rut Sieburgh, zoon van	
van J. F. Willems, <i>k. kh.</i>	63	N. Sieburgh, <i>a. k.</i>	3½
Johanna Geertui de Roever,		Jan Dallien, <i>l. kh.</i>	w. 6
<i>k. kh.</i>	a	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Magteltje van Apeldoorn, huisvr.		van de huisvr. van J. Hooge-	
van J. G. Kester, <i>a. kh.</i>	39½	veen, <i>a. kh.</i>	
Hyman Jochem Pruykemaker,		Hendrik de Kip, <i>l. kh.</i>	47
<i>Zeeburg.</i>	15	Antje van Weert, huisvr. van	
<i>Donderdag 22 December.</i>		S. Kaanis, <i>so. k.</i>	66
Petronella Johanna Sterch, <i>a. kh.</i>	1	Mathijs Coenderman, <i>a. kh.</i>	w. 3
Maria Vos, <i>k. kh.</i>	w. 7	Hartog Siemon Kleeremaker,	
Hermanus Hopker, wedn. van		<i>Zeeburg.</i>	58
A. M. Aarens, <i>l. kh.</i>	61	<i>Saterdag 24 December.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind		Christina Janfen, <i>a. kh.</i>	24
van de huisvr. van G. Pandkop-		Johannes Casper Martens, <i>a. k.</i>	59
piet, <i>Zeeburg.</i>		Johannes Fiesler, <i>a. k.</i>	61

Jaar.
 Willemijn Maria Tielkemeijer, *k. kh.* 2
 Charlotte Panchand, dochter van J. F. Panchand, *w. kh.* 22
 Joseph David Beerman, zoon van D. Beerman, *Zeeburg.* 59
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van C. D. Viehoff, *l. o. k.*
 Antje ter Wal, wed. van J. ter Steegen, *k. kh.* 42
 Alexander Fredrik Jurgen Erleg, *k. kh.* 50
 Johannes Uytenbroek, *k. kh.* 51
 Hendrik Carel Gruyter, *l. kh.* 5
 Susanna Maria Borghart, dochter ter van M. Borghart, *l. kh.* 46
 Suzanna Gezina Hafkenscheid, *o. k.* 2
 Hendrik van Oostermark, *w. kh.* 9
 Johanna Kluyt, dochter van J. Kluyt, *k. kh.* 75
 Levie Philip Soester, *Zeeburg.* m 4
 Zondag 25 December.
 Betje Samuël Ervich, huisvr. van S. N. Angelier, *Zeeburg.* 62
 Alida Sant, huisvr. van J. F. Roofsboom, *l. kh.* 50
 Johanna Hendrika Vooren, *a. kh.* 2
 Jan Harmen Kraanevoet, laast wedn. G. Suurman, *l. kh.* 53
 Jan Hendrik Drullman, *w. kh.* 2
 Fredrik Wilhelm Eyfert, *w. kh.* 12
 Arie Schaling, *a. kh.* 21
 Hendrika Christina Budde, *l. kh.* 14
 Jan Maberon, wedn. van M. van der Putte, *w. kh.* 78
 Markus Welvaart, *a. kh.* w. 7
 Hendrik Siemon, *a. kh.* 34
 Femmetje Florijn, huisvr. van C. Lourens, *a. kh.* 68
 Andreas Wilhelm Hercking, *a. kh.* 61
 George Schwab, *a. kh.* w. 6
 Lena Schmidt, huisvr. van T. Huyser, *w. k.* 35
 Pieter Fruyt, *k. kh.* 21

Jaar.
 Johan Streepeckel, *l. kh.* 50
 Maria Helena Smit, *k. kh.* 14
 Johanna Catharina Palsering, dochter van H. Palsering, *w. kh.* 23
 Gerardus van Leeuwen, *a. kh.* w. 18
 Johan Nicolaas Hanel, *w. kh.* 51
 Harmanus Gerhardus Hooyma, *l. kh.* 1 en 2 m.
 Engeltje Jacobs, wed. J. Vink, *k. kh.* 60

Maandag 26 December.

Hendrik Wesfer, wedn. van H. der Gud, *a. kh.* 63
 Neeltje Graat, huisvr. van C. D. Viehoff, *l. o. k.* 38
 Pieter Gruyter, *l. kh.* 34
 Elisabeth Suurendonk, *l. kh.* 4
 Lammertje Froboof, wed. van J. Klok, *gh. kh.* 70
 Gerardus Ortus, *a. kh.* ca. 2
 Hermine Dinkhuys, *a. kh.* 12
 Anna Christina Pink, wed. van F. Nijdiek, *a. kh.* 64
 Hermanus Daalders, wedn. van K. Kuyper, *gh. kh.* 50
 Dirkje Gerrijsen, *a. kh.* 4
 Cornelia Martiena Outhuyzen, *k. kh.* m. 8
 Jan Anthonie Stam, *a. kh.* w. 10
 Abraham Joseph Dagloon, *Zeeburg.* 60
 Gerrit van Lookeren, *k. kh.* m. 8
 Anna Christina Westerholt, wed. J. H. Harstang, *l. kh.* 71
 Cornelia Maria Susanna Koek, dochter van G. Koek, *n. k.* 2 en 7 m.
 Susanna Elisabeth Petri, dochter van wijlen J. Petri, *old. k.* 4
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van Z. Peeters.
 Johanna Beneker, *l. kh.* w. 4
 Abraham Saartje Boekebinder, *Zeeburg.* 4
 Antje Nannen, wed. G. van Langelaan, *a. kh.* 46
 Elisabeth Bruseken, *a. kh.* 1

Mattheus Pedrois, *l. kh.* 10.7
 Petrus Johannes Breels, *k. kh.* ca. 9
 Willem ten Bruggenkaten, *l. kh.* 31
 Johanna Cornelia Nolthuis
 huisv. van G. D. Crommelin, *n. k.* 39

Dinsdag 27 December.

Reynier Jons. Coelman, *w. kh.* w. 4
 Alexandrina Geertruda van Eck,
 wed. van R. Schenker, *k. kh.* 85
 Gerrijtje van Dijk, huisv. van
 H. A. Coelman, *w. kh.* 30
 Jacob Ditzzy, *m. k.* 54
 Magdalena Albertie, *l. kh.* m. 5
 Anna Margaretha Ohm, *w. kh.* 13
 Johanna Albers, dochter van H.
 Albers, *l. kh.* 3
 Johanna Catharina de Ruyter,
k. kh. m. 11
 Johanna Carels, wed. van G.
 Gorfeling, *l. kh.* 82
 Johanna Geertruida Elvis, *k. kh.* w. 2
 Geesken Klassen, wed. van G.
 Ledeman, *w. kh.* 55
 Johanna Maria Andres, 5
 Willem Hendrik ter Neede, *k. kh.* u. 18
 Gerrit Verkerk, *k. kh.* 19
 Cornelia van Oosten, *k. kh.* 26
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisv. van J. Jansen, *k. kh.*
 Wilhelmina Hatink, *w. kh.* d. 2
 Hendrietta Elisabeth Riecht, *w. kh.* 61
 Ludovicus Dominikus Cruys,
k. kh. 4
 Alberdina Aloffen, wed. van P.
 Stork, *w. kh.* 78
 Elisabeth Engelman, *w. kh.* m. 2
 Barbara Herfdein, huisv. van
 F. Hartman, *k. kh.* 99
 Elisabeth Bronkhorst, dochter van
 H. Bronkhorst, *Zeeburg.* 32

Woensdag 28 December.

Lodewijk Knoop, zoon van J.
 H. Knoop, *k. k.* 4
 Hartog Joseph Speijer, *Zeeburg.* 38

Matthijs Kreytelaar, *gh. kh.* 10.7
 Josephus Purter, *k. kh.* 64
 Roelof Olm, zoon van P. Olm,
l. kh. 26
 Christina Petronella van den Belf,
l. kh. 24
 Ferdinanda Budde, *l. kh.* 23
 Elias Jacob Koch, *Muidersburg.* 62
 Brango Abraham Neijberg, huisv.
 van E. B. Kuyt, *Zeeburg.* 32
 Anna van Dijk, *k. kh.* 14
 Willem Elling, *l. kh.* 2
 Cornelia Zegers, *k. kh.* w. 8
 Sara van Isaac Nunes Bernal,
 dochter van I. N. Bernak, *Ou-
 derkork aan den Amstel.* 72
 Jan Hendrik Graap, *k. kh.* 10.11
 Coenraad Engels, *l. kh.* 81
 Dirk van Dooren, *l. kh.* 47
 Martinus Arnoldus, *gh. kh.* 60
 Johannes Anthonie Paulus, *m. k.* 8
 Hendrika Willemsen, *k. kh.* 4

Donderdag 29 December.

Anna Maria Elisabeth de Wolf,
k. kh. 81
 Everdina Johanna Mellink, *k. kh.* 48
 Franciscus Josephus Hofmeester,
k. kh. 49
 Willem Fredrik Beemond, *l. kh.* 23
 Maria van der Mey, wed. van
 H. Buhlen, *l. kh.* 24
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van J. N. Wajou, *w. kh.*
 Maria Cornelia van Hougden,
 huisv. van L. F. Sluyter, *l. kh.* 25
 Sophia Louisa Hasleman, *w. kh.* w. 2
 Johanna Dorothea Fricken, *k. kh.* 6
 Rebekka Hagedoorn, huisv. van
 L. Fourstein, *l. k.* 39
 Barend van Amsterdam, *l. kh.* 40
 Maria Loef, huisv. van R. W.
 Sebes, *w. kh.* 32

Vrijdag 30 December.

Alberdina Charlotte Jobsten, wed.
 J. G. Linnen, 24
 Hendrik Meijer, *l. kh.* 74

Jaar.		Jaar.	
Janje de Ligt, wed. van J. G. Quack, <i>v. k.</i>	69	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van L. Roos, <i>a. kh.</i>	
Jan Ruwens, wedn. van E. Noyz, <i>a. kh.</i>	70	Hendrik Labbe Richard, <i>i. kh.</i>	
Rebecca Romanel, wed. van M. Treves, <i>Oudenkerk.</i>	68	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van L. Janje, <i>a. kh.</i>	
Catharina Kooning, wed. H. Froos, <i>a. kh.</i>	82	Johannes Dipping, <i>i. k.</i>	
Magdalena Hendriks, <i>a. kh.</i>	2	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van E. Herling, <i>a. kh.</i>	
Dirk Sprangers, <i>a. kh.</i>	1 en 6 w.	Het dito dito van de huisvr. van M. Dijkmans, <i>a. kh.</i>	
Jan Hendrik Schainck, <i>w. kh.</i>	32	Sijbrand Jaspers, <i>a. kh.</i>	
Dirk Hendrik van Tongeren, <i>w. kh.</i>	8	Catharina Maria Adriaan Meeshof, <i>i. kh.</i>	
Anna Jacob Cohen, Zeeburg, <i>w. k.</i>	3	Maria Fakkensberg, <i>i. kh.</i>	
Abraham van der Poel, <i>i. kh.</i>	65	Willem Driesen, <i>a. kh.</i>	
Casper Fredrik Teunis, <i>i. kh.</i>	12	Joost Zimmerman, <i>a. kh.</i>	
Pieter de Kruyf, <i>a. kh.</i>	1 en 4 m.	Leentje Simons, huisvr. van B. Brilleman, Zeeburg, <i>a. kh.</i>	
Johanna Maria Touring, <i>a. kh.</i>	1	Nicolaas Carel Starre, <i>i. kh.</i>	
Saturday 31 December.		Johanna Catharina Gilsberts van Laar, <i>i. kh.</i>	
Evert Christiaan Houman, <i>a. kh.</i>	50	Hanna Rebecca van Jacob Pereyra, dochter van M. Pereyra, Oudenkerk aan den Amstel, <i>a. kh.</i>	
Johanna van Keulen, <i>a. kh.</i>	31	Casper Dantel de Wilde, wedn. van A. E. Martens, <i>a. k.</i>	
Maria Kerkijzer, huisvr. van G. Sanders, <i>i. kh.</i>	34	Wilhelmina Hendrina Koler, <i>a. k.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Ridders, <i>a. k.</i>	33	Maandag 2 Januarij.	
Jan Arene Koning, zoon van A. Koning, <i>a. kh.</i>	33	Betje Joseph Zwartveer, Zeeburg, <i>i. kh.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Visser, <i>a. kh.</i>	33	Jan van Vooren, <i>i. kh.</i>	
Harmen Gaarders, <i>a. kh.</i>	46	Casper Hendrik Wergens, <i>w. kh.</i>	
Johanna Catharina Foest, <i>a. kh.</i>	4	Maria Elisabeth Kloos, wed. J. Wagenaar, <i>i. kh.</i>	
Anna Hilbrand, huisvr. van D. Gostich, <i>w. kh.</i>	48	Bartha Brouwer, dochter van A. Brouwer, <i>w. kh.</i>	
Anna Joosten, <i>a. kh.</i>	1	Jan van der Laan, <i>a. k.</i>	
Sophia Kok, huisvr. van J. Staal, <i>a. kh.</i>	40	Simon Joseph Crammer, Zeeburg, <i>w. kh.</i>	
Hendrik Harm Wolff, <i>a. kh.</i>	50	Geertruida Koken, <i>w. kh.</i>	
Cornelia Mayster, huisvr. van F. Gevink, <i>a. z. k.</i>	58	Johanna Catharina Pielat, wed. van Willem D ^e . B. van Spijk, <i>a. k.</i>	
Johan Hendrik Scheff, <i>a. kh.</i>	56		
Zondag 1 Januarij 1815.			
Isaac Emanuel Schrijver, Zeeburg, <i>a. kh.</i>	d. 16		
Franciscus Lugard, <i>a. kh.</i>	w. 14		

Jaar.
 Agatha van der Burgh, wed. van J. C. Boekelman, *w. k.* 74
 Antje Jurriens, huisvr. van E. Westerheyde, *a. kh.* 44
 Johanna Sophia Katolina Lourens, *l. kh.* w. 22
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. C. Rees, *l. kh.*
 Wilhelmus Wieffering, zoon van G. Wieffering, *a. kh.* 4
 Sara Catenbeek, huisvr. van J. van Sasfen, *w. kh.* 63
 Dirk s'Joukes, *k. kh.* 82
 Johannes Weydekamp, *n. kh.* 50
 Jan Michiel Fonteni, *l. kh.* w. 9
 Paulus van Franke, *w. kh.* 66
 Hendrik Cornelisse, *n. kh.* 41
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van C. F. Tijnen, *n. kh.*

Dingsdag 3 Januarij.

Maria Tier, *a. kh.* 7
 Angelique Kiesel, *k. kh.* 14
 Catharina van den Berg, dochter van A. van den Berg, *l. kh.* 1
 Hanna van Benjamin Garcia, dochter van B. Garcia, *Oudekerk aan den Amstel.*
 Mijntje Ijen, huisvr. van W. Strikvoort, *l. kh.* 53
 Hendrik Pekelharing, *l. kh.* 50
 Cornelis van Oosten, zoon van A. van Oosten, *a. kh.* 5
 Gerfion Joseph Trijbitz, wedn. van R. J. Miberg 75
 Isaac van Moses Calo, *Oudekerk.* m. 4
 Simon Levie Diamant, wedn. van G. Jacobs, *Muideberg.* 69
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van D. Frank, *a. kh.*
 Hendeina van Galen, dochter van J. van Galen, *w. kh.* 40
 Maria Willemina Springer, huisvr. van M. A. van Hemmidg, *k. kh.* 38

Jaar.
 Anna Engelin, wed. J. Schaaf, *z. k.* 77
 Henderika Catharina Gerhards van Dugteren, *l. o. k.* m. 8
 Abraham Bousquet, naar het *Diemer Kerkhof.* 35
 Saul Andries Bommelse, *Zeeburg.* 52
 Maria Catharina Nuveen, *a. kh.* d. 4
 Engeltje de Wit, wed. van J. Santbeek, *w. kh.* 85
 Pieter Hageman, *k. kh.* w. 6

Woensdag 4 Januarij.

Ester van Alascar, wed. van S. Carmi, *Oudekerk.* 86
 Johannes Pish, *l. kh.* 24
 Johannes Dirks, *l. kh.* 52
 Jannetje Tielekemeijer, *k. kh.* 42
 Eylert Busing, *a. kh.* 73
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van C. Smit.
 Franciscus Johannes Appenteer, *a. kh.* m. 10
 Efemie Timmers, wed. van W. Lemkens, *w. kh.* 8
 Hendrik Schuurman, wedn. van C. Steeman, *n. z. c.* 67
 Hanna Isaac Tartaas, *Zeeburg.* w. 13
 Jan Groenou, zoon van J. Groenou, *a. kh.* 24
 Ferdinand Jacobus Steyn, *a. kh.* 54
 Mathias Lientz, wedn. van L. Lugt, *w. kh.* 44
 Anna Catharina van Marrelen, *l. kh.* w. 9

Donderdag 5 Januarij.

Anna Gijbertha Heije, *l. kh.* d. 5
 Johannes Kwant, *w. k.* ca. 60
 Samuel Knipfchilt, wedn. van J. van Aeffelt, *k. kh.* 65
 Bartha Maria de Bruyn, huisvr. van Willem, *a. kh.* 34
 Antje van den Berg, huisvr. van G. L. Putman, *l. kh.* 44
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van F. M. Preol, *a. kh.*

Jaar

Jaar.		Jaar.	
10	Jemmetje Kokkede, <i>a. kh.</i>	Cornelia Bakker, wed. van S.	
33	Cornelis Johannes Tiesfen, <i>a. kh.</i>	Akfel, <i>gh. kh.</i>	
d. 36	Hendrikus Jacobus van Garste, <i>a. kh.</i>	69	Gijs de Heer, <i>gh. kh.</i>
d. 3	Frans Carel Roofing, <i>l. kh.</i>	60	Anna Maria Sandbergen, <i>gh. kh.</i>
78	Hendrica Winters, wed. van J. F. Walther, <i>a. kh.</i>	a	Daniel Breton, wedn. van S.
40	Jacob Adriaan Rinkes, wedn. van M. ten Holten, <i>a. kh.</i>	82	Guyllor, <i>a. kh. w. kh.</i>
m. 11	Alida Cornelia Noijel, <i>a. kh.</i>	d. 8	Johanna Adolphina Elisabeth Rondeboom, <i>a. kh.</i>
	Het dood ter wereld gekomen Kind van J. Rijnning, <i>v. kh.</i>		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van A. S. Bofin, Zeeburg.
5	Alida van 't Hagt, <i>k. kh.</i>		Carolina Louisa Wilhelmina des Ruelles, <i>v. k.</i>
9	Cornelia Maria van 't Hagt, <i>k. kh.</i>	1 en 4 m.	Elisabeth van Asdonk, <i>k. kh.</i>
371	Jan Hendrik van Roijng, wedn. van W. van Heesteren, <i>k. kh.</i>	11	Hendrik Wiedenhoff, <i>k. kh.</i>
18	Johannes Christiaan Meynders, <i>a. kh.</i>	72	Elisabeth Braking, wed. W. van Eck, <i>k. kh.</i>
12	Elisabeth Maria Wieffering, <i>a. kh.</i>	65	Anna Raaman, dochter van G. Raaman, <i>a. kh.</i>
2	Johanna Weygering, <i>v. kh.</i>	37	Hendrik Bente, <i>k. kh.</i>
72	Jan Rademaker, <i>a. kh.</i>	4	Christina de Jong, <i>k. kh.</i>
27	Klaas Kool, wedn. van S. Smit, <i>a. kh.</i>	m. 11	Gerrit van Houten, <i>k. kh.</i>
35	Cornelia van Densen, <i>l. kh.</i>	a	Willem Fonteni, <i>k. kh.</i>
2	Wilhelmina van der Bom, <i>w. kh.</i>	w. 11	Hendrica Sophia de Wilde, <i>a. kh.</i>
1	Cornelia Elisabeth Rijndorp, <i>v. kh.</i>	d. 17	Willemijntje van Sitteren, <i>k. kh.</i>
60	Anna Bakker, huisvr. van J. G. Bos, <i>v. kh.</i>	3	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van W. Bante, <i>l. kh.</i>
12	Thomas Volkert Keuper, <i>k. kh.</i>	3	Elisabeth Merkwart, <i>v. kh.</i>
m. 8	Sebe Nettenga, <i>l. kh.</i>	2	Dirk van Straaten, <i>k. kh.</i>
d. 10	Dirk Koning, <i>a. kh.</i>	6	Georgie Fredrik de Ruyter, <i>l. kh.</i>
m. 7	Barend Jacobus Vermie, <i>v. kh.</i>	77	Jacob Tierce, <i>a. kh.</i>
22	Jan Hendrik Huyke, zoon van H. D. Huyke, <i>v. kh.</i>		<i>Saterdag 7 Januarij.</i>
42	Loze Jacoba Gaabay, huisvr. van A. I. C. Dunis, <i>Muidersberg.</i>	u 14	Jacoba van der Heyde, <i>a. kh.</i>
24	Cornelia Johanna Cosaar, <i>a. kh.</i>	u 18	Arend van der Heyde, <i>a. kh.</i>
63	Femmetje Rink, huisvr. van D. Buyfing, <i>v. kh.</i>	67 en 10 m.	Johannes Albertus Stiegheuver, <i>a. kh.</i>
	<i>Vrijdag 6 Januarij.</i>	52	Johannes Jacobus Spis, <i>a. kh.</i>
8	Abraham van Abraham Levij Monafinos, <i>Ouderkerk.</i>	4	Johannes Klemens Krelekamp, <i>l. kh.</i>
m. 10	Sara van Moses Israel Melho, <i>Ouderkerk.</i>	49	Aart van Riet, <i>a. kh.</i>
87	Dayfje Barend Pool, wed. van J. B. Pool, <i>Zeeburg.</i>		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. Roggenkamp, <i>a. kh.</i>
	XI DEEL. II STUK.		Anthonie Timme, zoon van J. H. Timme, <i>l. o. k.</i>

Jaar.
 Hartog Marcus Levie Cappel, *Zeeburg.* 54
 Jan Klaassen, zoon van D. Klaassen, *a. kh.* 33
 Johannes Hendrikus Kampf, *d. kh.* 17
 Jacob Eliafer Kortijn, *Zeeburg.* w. 8
 Engelbertus Reeder, *gh. kh.* 76
 Christina Karels, huisvr. van H. Bosch, *w. kh.* 61
 Maria Coquiljon, wed. van A. Schut, *a. kh.* 73
 Hermanus Blaauwpaart, *i. kh.* 64
 Gerrit Boeschoten, wedn. van S. B. Bosch, naar *Baren* uitgev. 72
Zondag 8 Januarij.
 Pieter Kist, zoon van P. Kist, *a. kh.* 61
 Geertrui Keizer, *a. kh.* w. 10
 Adriana Arnokus, wed. van J. Mulder, *gh. kh.* 64
 Johannes Biekerbos Martinusz., *k. kh.* 71
 Gerhard Schrijver, *k. kh.* 1
 Jan Meijer, *w. kh.* d. 7
 Haak van Jaeger, *a. kh.* 80
 Maria de Val, dochter van W. de Val, *z. k.* 1
 Hendrik Koelman, *w. k.* 64
 Geertrui de Vries, *k. kh.* 14
 Catharina Woortman, dochter van wijlen H. Woortman, *i. kh.* 84
 Henderica Hermina Dirksen, *k. kh.* 7
 Jan Victor, zoon van H. Victor, *w. k.* 155
 Willem Malie, *a. kh.* 64
 Hendrik Praussen, *i. kh.* 7
 Johanna Elisabeth Geelauff, *a. kh.* 15
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. M. Vroor, *a. kh.* 15
 Maria Dorothea Elrich, dochter van S. Vroor, *w. kh.* 15
 Salomon Moses Boornsema, *MAR. d. kh.* 58
 Vrouwe Elizabeth Beme, huisvr. van M. J. Manders, *MAR. d. kh.* 58
berg. 28

Jaar.
 Benvenida van David Cohen de Lata, *Oudekerk.* 5
 Maria van der Mey, dochter van Johannes van der Mey, *a. kh.* 22
 Christina Maria Plas, *w. kh.* 58
 Anna Kroon, dochter van H. Kroon, *w. kh.* 19
 Maria Catharina Krop, huisvr. van H. Alders, *k. kh.* 58
 David Frank, *a. kh.* d. 6
 Catharina Maria Burger, *gh. kh.* 304
 Maria Huyzman, wed. van P. Silkens, *a. kh.* 91
 Vrouwe Johanna Albertina Geelvink, wed. A. C. Schuyt, *w. k.* 53
Maandag 9 Januarij.
 Pieter Kopermit, *i. kh.* 1
 Safarman Maria Kulkus, *i. kh.* 2
 Anna Catharina Scholte, huisvr. van D. Thomas, *w. kh.* 61
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. H. Groenbergen, *i. kh.* 1
 Anna Groen, wed. van A. Boek, *i. kh.* 72
 Adriana Maria Oordhant, huisvr. van P. A. Van der, *k. kh.* 57
 Antoonetta Soetens, huisvr. van G. Kok, *k. kh.* 55
 Alida Veenendaal, huisvr. van D. Pothuys, *k. kh.* 82
 Salemon Levie Hijnant, *Zeeburg.* 155
 Catharina Hagegger, dochter van H. Hagegger, *w. kh.* 155
Dinsdag 10 Januarij.
 Jannetje Berkman, *k. kh.* 13
 Helena Ludcking, wed. van H. Blankenbeger, *a. kh.* 64
 Anna Maria Ranspode, *k. kh.* 64
 Willem Batenburg, *w. kh.* 64
 Dirk Oostingh, *k. kh.* 39
 Simon Suurendonk, *k. kh.* 6
 Jacobus Frank, zoon van J. H. Frank, *w. kh.* 64
 Margaretha Maris, *k. kh.* 64

Geertrui Kramer, huisvr. van J. 56
 + Kramer, *k. kh.* 60
 Pieter Brouwer, *k. kh.* 50
 Anna Deynes, bejaerde dochter, *k. kh.* 35
 Jurriaan Baekamp, *k. kh.* 85
 Machiel Machielse, wedn. van M. Stijn, *k. o. k.* 71
 Catharina Schreynders, wada. van J. Muller, *k. kh.* 59
 Leonardus van der Burgh, *k. kh.*

Woensdag 11 Januarij.

Anna Johanna Hanssen, huisvr. van J. H. Kohler, *a. kh.* 54
 Lodewijk Snel, zoon van L. Snel, *n. kh.* w. 14
 Dirk Bierman, zoon van J. Bierman, *k. kh.* 21
 Johanna-Elisabeth Broens, *k. kh. m.* 7
 Martha Floottman, wed. van P. Sakers, *k. kh.* 451
 Jacob Bovenkerk, *k. kh.* w. 4
 Agatha Haagemeyer, *k. kh.* 25
 Gerritje Anthonia Gawels, *n. kh.* 85
 Heester Hijmans, wed. S. J. Ren- gel, *Zeeburg.* 76
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Surie, *a. kh.*
 Helena Clara Koning, dochter van F. Koning, *a. kh.* 23
 Jonette Maria Schiff, *k. kh.* ca. 2
 Maria Elisabeth Clous, huisvr. van H. C. de Bos, *n. kh.* 40
 Maria Nelles, huisvr. van J. Schouten, *a. kh.* 52
 Cornelis Stijger, zoon van J. Schij- ger, *n. k.* 141

Donderdag 12 Januarij.

Juliana Clara Catharina Dijkman, huisvr. van J. H. Alsteede, *k. o. k.* 58
 Hatmanus Breuker, *k. kh.* 57
 Evert Taunisse, wedn. van G. Kateling, *a. kh.* 72
 Anné Schreuder, wed. van C. Laneman, *n. z. s.* 77

Phlip Costius, *Zeeburg.* 73
 Maria Elisabeth Wiegouw, wed. van J. H. Woltman, *a. kh.* 78
 Elisabeth Nieuwkoop, huisvr. van L. Doedijns, *n. kh.* 77
 Martha Catharine Bessiere, wed. van H. ter Hagrijn, *k. kh.* 82
 Elisabeth Koning, dochter van J. Koning, *k. kh.* 1
 Harmanus Kloot, *a. kh.* 72
 Hendrik Lupke, *k. kh.* 21
 Jan ter Steeg, *a. kh.* 3
 Casper Kuysten, *k. kh.* 4
 Maria Magdalena de Nagel, wed. H. van Veen, *k. kh.* 77
 Everardus Roest, zoon van W. Roest, *a. kh.* 2
 Sara Hendrica van Heelen, wed. F. H. van Nuys, *a. kh.* 76
 Jan Janfen, *k. kh.* 82
 Cornelis Teylen, zoon van D. Teylen, *k. kh.* 21

Vrijdag 13 Januarij.

Maria Catharina Meijer, dochter van H. Meijer, *n. kh.* 18 en 11 m
 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van C. F. Ruhr- man, *k. o. k.*
 Johannes Fredrik Lodewijk Heintz, *n. kh.* m. 7
 Hendrik de Waal, *a. kh.* 40
 Abraham Roos, *a. z. c.* 62
 Geertrui Mathijsze Maarsz, wed. G. Storm, *w. k.* 49
 Christaan Hupperman, *k. kh.* 2
 Geertrui Hupperman, *k. kh.* 4
 Broeder en Zuster.
 Johanna Maria Tijssen, *k. kh.* w. 10
 Fielemann van der Reyden, *a. kh.* 72
 Gerrit Jassik, wedn. van M. van Domselaar, *n. o. k.* 78
 Johanna Blommert, *k. kh.* w. 3
 Sara Abraham Frankfort, wed. B. H. Hamburg, *Muidarborg.* 72
 Klass Stuelje, *w. kh.* 72
 Cornelia Roelofs, wed. van H. Menke, *k. kh.* 76

Jaar.
 Anna Lankamp, wed. A. Hes-
 fing, *a. kh.* 69
 Maria Brand, huisvr. van J. H.
 Kuhel, *a. kh.* 67
 Jacob Wolf Wijmerla, *Zeeburg.* 14
 Hijman Samuel Swasp, *Muider-
 berg.* 64
 Marie Charlotte Sequila, dochter
 van I. Sequela, *wa. k.* 79
 Jofina van der Velden, dochter
 van wijlen J. van der Velden,
a. kh. 42
 Otto Outhoff, *l. kh.* 71
 Hendrik Nieuwenhuys, wedn. van
 van M. Jansen, *a. kh.* 81
Saterdag 14 Januarij.
 Rijndert Loofse, zoon van C.
 Loofse, *a. kh.* 40
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van A. M. de
 Wit, *a. kh.*
 Hermanus Tonfor, *l. kh.* 6
 Dirkje Kreeft, dochter van J. H.
 Kreeft, *a. kh.* 64
 Adrijana Madalaine Benjamin, *n. z. c.* 1
 Fredrik Willem Friege, zoon van
 F. Friege, *k. kh.* een am.
 Franciscus Henricus Scheffer,
a. kh. 8
 Johanna Paulina Lans, *w. kh.* 4
 Maria Anthonia Kuyper, dochter
 van F. Kuyper, *a. kh.* 59
 Jacob Levie Peper, *Zeeburg.* m. 10
 Elisabeth Goudetor, *k. kh.* 14
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van W. Kloot,
l. kh.
 Elisabeth Heemshuysen, wed. J.
 H. Looman, *w. kh.* 79
 Anna Maria Munsterman, wed.
 F. de Graaf, *a. kh.* 79
 Dirk Imkes Drajer, *w. kh.* 83
 Sophia van Heusden, huisvr. van
 L. Bussemaker, *w. k.* 314
 Jacob Emanuel Snijge, *Zeeburg.* d. 11
 Maria Catharina Beste, *l. kh.* een 4 m.

Jaar.
 Saartje Simon Content, *Zeeburg.* 14
 Jan de Ruyter, *l. kh.* w. 4
Zondag 15 Januarij.
 Zofanna Cooymans, dochter van
 J. Cooymans, *a. kh.* 16
 Antonetta Jacoba Merkelbach,
a. kh. 2
 Margaretha Laurentina Brendet
 a Brandis, huisvr. van J. B.
 Stoop, *wa. k.* 29
 Johanna Margaretha van der Vies,
k. kh. m. 11
 Jannetje Willems Slipfig, wed.
 J. Croese, *n. z. c.* 57
 Maria Elisabeth Witman, *a. kh.* 1
 Ester Hartog van Praag, dochter
 van H. L. van Praag, *Zeeburg.* 14
 Beletje Israel Fredrik Star, doch-
 ter L. B. F. Stat, *Zeeburg.* 26
 Jan Martin Beijer, *a. kh.* 80
 Elisabeth Alida Doesburg, *k. kh.* d. 2
 Gerardus Franciscus Doesburg,
k. kh. d. 2
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. H. Gof-
 sie, *a. kh.*
 Jan Post, *l. kh.* d. 16
 Gerritje Tankink, *a. kh.* u. 13
 Elisabeth Spies, *k. kh.* 2
 Willem Kiesveld, wedn. van H.
 Kiesveld, *k. kh.* 78
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van P. Becu, *k. kh.*
 Marretje Visser, wed. van J. de
 Vries, *a. kh.* 81
 Klaas Roes, *k. kh.* 24
 Catharina Hendrica Vogelpoel,
 huisvr. van C. Boland, *l. kh.* 37
 Evert de Vries, wedn. van M.
 Oortman, naar het *Diemer
 Kerkhof.* 71
 Ouderling Angenieta van Eck,
 huisvr. van B. van Woudenberg,
l. kh. 25
 Maria Geertrui Scheldius, huisvr.
 van J. Duyts van der Vecht, *w. k.* 47

Jaar.
Albert Jean Louis Nez, *w. k.* 7
Jannetje Wisdom, wed. van J. S.
Reyneman, *w. kh.* 57

Maandag 14 Januarij.

Petronella Bokfal, wed. van J.
Holland, *k. kh.* 60
Pieter Kuhn, *k. kh.* 2
Elisabeth Scheffers, wed. van J.
Bos, *v. k.* 70
Johannes Josephus Wildanger,
o. k. 1 en 11 m.
Gerrit Jurriaan Kiberd, *k. kh.* 2
Niels Edward Wennenberg, *a. kh.* 29
Harmina Pothoven, wed. van P.
Larel, *a. kh.* 73
Hendrik Engels, *a. kh.* ca. 3
Catharina van Dijk, *w. kh.* 3
Petronella Catharina Boumeester,
a. kh. w. 16
Harmanus Hendriks, zoon van
P. Hendriks, *k. kh.* 14
Petronella Johanna Smaalch, huisvr.
van W. H. Heer, *a. kh.* 65
Gerrit Klifjn, *a. kh.* 1 en 1 m.
Hendrik Barend Schulp, *a. kh.* 1
Catharina Kreylkamp, huisvr. van
M. Kuyper, *a. k.* 67
Joannes Henricus Brakenhoff,
k. kh. 79
Johanna Böfing, wed. J. Fhur,
w. kh. 78
Johannes Klok, *k. kh.* 57½
Catharina Charlotta Velthuysen,
huisvr. van J. Mecure, *w. kh.* 49

Dingsdag 17 Januarij.

Abraham David Turff, *Mulder-
berg.* 82
Hendrik Reurentrop, *a. kh.* 1 en 8 m.
Hendrik van Dijk, *k. kh.* d. 15
Jan Hendrik Wesfel, *l. o. k.* 77
Gerhardina Judith van Ingels,
k. kh. w. 4
Bernardus Meindts, *k. kh.* 2½
Willem Christiaan Salomons,
k. kh. d. 10

Jaar.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van W. J. Gus-
terman, *k. kh.*

Charles Guillaume Palisse, *k. kh.* 2
Catharina Adams, huisvr. van D.
Hoeftede, *w. kh.* 76
Gerrit Bartolemene, *k. kh.* w. 3
Saartje Fictoor Bartel, dochter van
F. L. Battel, *Zeeburg.* 65
Hendrik de Bruyn, *a. kh.* 1½
Jannetje Mars, wed. F. van Dort,
eil. k. 80
Dorothea Jasper, *a. kh.* 1½
Johanna Faze, huisvr. van N.
Loo, *k. kh.* 30
Catharina Sicelia Wahlberg, *a. kh.* 1
Johannes Gregorius Kemper,
w. kh. 64
Theodorus Spielter, *a. kh.* 38
Maria Reyvenberg, huisvr. van
J. Janfen, *k. kh.* 55

Woensdag 18 Januarij.

Willem Becker, *a. kh.* 1½
Guertje Lourens Kindjes, dochter
van wijlen L. Kindjes, *a. kh.* 73
Elisabeth Margaretha Kroese, *k. kh.* 2
Jan Gerritzen, wedn. van C.
Olfers, *k. kh.* 70
Anna Maria ter Meitelen, *k. kh. m.* 7
Barend Volkers Jr. *eng. k.* 64
Johan Wilhelm Lappenberg, *w. kh.* 67
Albertus Kraayhaan, *w. k.* 80
Pieter Cobet, *k. kh.* 1
Hester Levie Cohen, huisvr. van
B. H. Haag, *Mulderberg.* 77
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van J. J. Ose-
drijver, *Zeeburg.*
Het dito van de huisvr. van P. O.
de Vries, *a. kh.*
Wijer van Asfelt, *gh. kh.* 54
Jacob de Jong, *a. kh.* 6 en 11 m.
Hilgonda Heilflood, *a. kh.* 9
Lucas Michiel Rusfen, *a. kh.* 14
Geertruida Theodora Rötme, *k. kh.* 2

	Jaar		Jaar
Rachiel Zedok, wed. van H. J. Cohen, <i>Zeeburg</i> .	72	Catharina Henrietta Hienste Poul- line Hespe, dochter van Mr. J. O. Hespe, <i>k. kh.</i>	men a m.
Carel Lodewijk Bijenberg, <i>gh. kh.</i>	w. 72	Albertje Gessink, <i>m. kh.</i>	3
Hendelina Salomon Goud, wed. W. J. Gans, <i>Mulderberg</i> .	67	Pieter Geefshuyfen, <i>a. kh.</i>	29
<i>Donnerdag 19 Januarij.</i>		Leona Griffing, huisvr. van J. Hoppen, <i>n. k.</i>	26
Hendrika Elisabeth Nieters, <i>i. kh.</i>	12	Matthijs Kreeckamp, <i>n. kh.</i>	47
Levie Samsael Loukse, zoon van S. L. Loukse, <i>Zeeburg</i> .	52	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van G. Kok, <i>a. kh.</i>	3
Abraham de Later, zoon van J. de Later, <i>v. kh.</i>	24	Phoebe Catanach, wed. D ^e . B. C. Souden, <i>i. kh.</i>	56
Hendrika Praafing, dochter van D. Praafing, <i>k. kh.</i>	3	Gefina Maria Hendrica Hilbers, <i>a. kh.</i>	m. 8
Klara Joseph Parfer, huisvr. van A. H. Parfer, <i>Mulderberg</i> .	56	Diewertje Schet, wed. A. van Bruggen, <i>n. k.</i>	8 ten 2 d.
Hendrik Jacobus Hubeek, <i>a. kh.</i>	w. 13	Hanna Jacob Hamburger, <i>Zeeburg</i> .	4
Elisabeth Vos, huisvr. van W. van Rooij, <i>w. kh.</i>	40	Johan Fredrik Philippi, <i>n. kh.</i>	3
Jan ten Cauten, <i>k. kh.</i>	80	Joseph Meijer Voltijn, <i>Zeeburg</i> .	d. 6
Johanna Ouwel, <i>i. kh.</i>	3	Catharina Spiekman, dochter van wijlen J. Spiekman, <i>n. z. c.</i>	64
Anna Maria Smit, huisvr. van D. Loot, <i>i. kh.</i>	32	Abraham Spies, <i>n. k.</i>	82
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Licker, <i>a. kh.</i>	32	Johanna Helena Heer, <i>k. kh.</i>	4
Birke Harter, wed. van A. Gool, <i>n. kh.</i>	59	Het dood ter wereld gekomen Kind van de Huisvr. van C. Over- man, <i>k. kh.</i>	
Eschraim David Gomperts, wedh. van R. W. Adriaans, <i>Mul- derberg</i> .	84	Aletta Poulus, huisvr. van A. Janzen, <i>k. kh.</i>	33
Johannes de Wolff, <i>k. kh.</i>	28	Martina Beekman, huisvr. van J. Ozen, <i>a. kh.</i>	45
Maria Poekuyne, wed. H. van Swieten, <i>a. kh.</i>	39	Aldia Maria Hooven, <i>i. kh.</i>	2
Catharina Bernard, huisvr. van J. Klijn, <i>k. kh.</i>	37	Johannes Nibbeling, <i>m. kh.</i>	23
Carolina Bruckner, <i>a. kh.</i>	2	Mazemillean Joseph le Cocq, <i>a. kh.</i>	1 en 5 m.
Wilhelmina Henrietta Camp, <i>a. kh.</i>	gen 5 m.	Hendrik Wolterman, <i>a. kh.</i>	4
Maria Magdalena Barens, huisvr. van J. van Duinen, <i>n. kh.</i>	34	Cornelis Boonard Koff, <i>n. k.</i>	55
Ida Westerveen Hartjens, zoon van wijlen A. Hartjens, <i>n. k.</i>	80	Josina Bruggink, <i>k. kh.</i>	4
<i>Vrijdag 20 Januarij.</i>		Geasje van den Heuvel, huisvr. van G. van der Bels, <i>a. kh.</i>	24
Josephus Kallen, <i>a. kh.</i>	m. 12	Johanna Boonstroot, wed. van D. Hoogbeem, <i>n. z. c.</i>	62
Pieter Stam, <i>k. kh.</i>	2	<i>Saterdag 21 Januarij.</i>	
		Klara Susanna Fictor, <i>n. kh.</i>	4
		Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van W. Corde- lisse, <i>i. kh.</i>	

Jaar.
 Mar Abraham Arns, *Zeeburg*, 10
 Magiel Seurs, dochter van B. V.
 Seurs, *d. k. k.* 4
 Martinus Eduard Vught, *l. k. k.* 14
 Willem Roest, zoon van W.
 Roest, *d. k. k.* 5
 Jan Ronge, *k. k. k.* 82
 David de Wilde, *o. k.* 23
 Dea Joseph Swalf, *Zeeburg*, *d. k.*
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van A. & Horst-
 mans, *k. k. k.*
 Maria Magdalena Hus, huisvr. van
 J. Heyntz, *a. k. k.* 59
 Jacob Plantinga, *k. k. k.* 14
 Willemina Becker, *n. k. k.* ca. 3
 Petronella Makkes, *k. k. k.* w. 5
 Anna Catharina Rooft, huisvr.
 van A. Lauwerenburg, *o. k.* 69
 Maria Gerardina Tankink, *a. k. k.* 14
 Hermen van Beek, *k. k. k.* 3
 Elze Post, *l. k. k.* d. 23
 Arnoldus Musquetier, *wa. k.* 744
Zondag 22 Januarij.
 Hendrik Hartman, wedn. van E.
 Bockwald, 674
 Louisa Johanna Sophia van der
 Heyden, *z. k.* 69
 Christina Alijda Lourens, *l. k. k.* 4
 Bernardus Hauser, *a. k. k.* 64
 Willem Verney, *a. k. k.* u. 24
 Cornelia Bosch, dochter van wij-
 len C. Koper, *a. k. k.* 10
 Johanna Lube, huisvr. van P.
 Kist, *a. k. k.* 24
 Gerrit Nieuwenhuysen, *z. k.* 51
 Elisabeth Catharina Holman, *k. k. k.* 11
 Barend Lankhoozen, *k. k. k.* 64
 Henrietta Alida Maria Wendt,
l. o. k. w. 72
 Jan Fruyt, *k. k. k.* 1
 Jan Bolbink, *a. k. k.* 29
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van H. J. Kan-
 man, *k. k. k.*
 Eliza David Lal, dochter van
 twijlen D. S. Lal, *Zeeburg*, 56

Jaar.
 Moses Simon Papier, wedn. van
 H. I. Snijder, *Zeeburg*, 72
 Maria Zieglaar, wed. van J. W.
 Meijer, *g. k. k.* 62
 Adriana Roebée, dochter van wij-
 len F. Roebée, *k. k. k.* 73
 Hanna Maria la Peron, 14
 Louis Merlu, *o. k.* 68
 Eva Fennie, *l. k. k.* 9 en 2 m.
 Anna Andriesse, wed. A. Dui-
 berg, *a. k. k.* 65
 Maria Elizabeth van der Toom,
l. k. k. 1 en 5 w.
 Catharina Sophia van Dragt,
n. k. k. m. 8
 Hendrica van Boest, huisvr. van
 H. van Gorkum, *k. k. k.* 37
 Lewie Simon Wkzen Hayen,
Zeeburg, 72
 Cornelis Fredrik Vreugdenberg,
a. k. k. 6
Maandag 23 Januarij.
 Hester Emanuel Vleegkruijter,
 huisvr. van J. H. Sak, *Zeeburg*, *g. k.*
 Rachel Samuel Swapp, huisvr.
 van J. M. Polak, *Maiderberg*, 17
 Maria Elisabeth Spies, *k. k. k.* w. 16
 Jacobus Schram, w. 12
 Hendrik Mugge, *n. k. k.* w. 10
 Jacobus Schalmij, *a. k. k.* 3 en 1 m.
 Jacoba Besfer, *k. k. k.* w. 24
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van J. van den Bosch, *z. k. k.*
 Elisabeth Stoffelle Steenmeijer,
 huisvr. van W. de Winter,
a. k. k. 40
 Willem George Rees, *a. k. k.* 14
 Johanna Wijnandes van Rande-
 sand, *a. k. k.* 5 en rom.
 Maria Belkom, wed. H. Ros,
a. k. k. 12
 Maria Henrietta Spengler, *n. k. k.* 8
 Aleeta Maarsh, *Zeeburg*, w. 9
 Pieter Ferrenhout, *k. k. k.* 5
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van E. de Neef,
g. k. k. 27

Jaar.		Jaar.	
78	Johanna Meijer, wed. van J. de Koning, <i>k. kh.</i>	44	Jan Vernooij, <i>a. kh.</i>
45	Jacob Duval, <i>a. kh.</i>	41	Marit Christina Homann, dochter van wijlen C. F. Homann, <i>a. kh.</i>
<i>Dingsdag 24 Januarij.</i>			
13	Johanna Cornelia den Broek, <i>a. kh.</i>	13	Johannes Gerardus Hering, <i>a. kh.</i>
64	Pieter Haarkorf, zoon van wijlen F. Haarkorf, <i>k. kh.</i>	8	Antonius Huisfen, <i>i. kh.</i>
42	Hafina Knop, huisvr. van H. Meijer, <i>k. kh.</i>	64	Johannes Hendrikus van Gool, <i>k. kh.</i>
45	Jacobus van Tongeren, <i>i. kh.</i>	78	Maria Daling, wed. van B. Taying, <i>i. kh.</i>
d. 2	Jan Jacobus van Vliet, <i>i. kh.</i>	78	Ezechiël Goldfmit Michielsz. wedn. van B. Ephraim, <i>Muidersberg.</i>
4	Christina Simmers, <i>k. kh.</i>	14	Jacoba Rijabredina Koppe, <i>k. kh.</i>
m. 2	Maria Anna van der Heyden, <i>i. kh.</i>	14	Elifa Stentrop, <i>k. kh.</i>
1	Catharina Rustman, <i>w. kh.</i>	14	Arie Tijmesze Spijker, wedn. van A. de Liefde, <i>k. kh.</i>
46	Frans van Eyck, <i>o. k.</i>	55	Poulus Hillebrand, <i>k. kh.</i>
74	Johanna Schels, wed. F. Homs, <i>a. kh.</i>	12	Egbertje de Winter, wed. G. van Elfrinkhoff, <i>a. kh.</i>
84	Anna Kruyfers, huisvr. van W. Cramer, <i>w. k.</i>	77	Ester Sander Levie, wed. H. I. van Praag, <i>Zeeburg.</i>
m. 11	Elisabeth Telkens, <i>k. kh.</i>	63	Maria Christina Eyronde, <i>i. kh.</i>
66	Joanna Adriana Smits, huisvr. van H. Weijer, <i>a. k.</i>	104	Petrus Johannes Ravenhorst, <i>a. kh.</i>
45	Maria Bosaar, huisvr. van J. W. C. Sijboom, <i>k. kh.</i>	1	Johanna Tellenkamp, <i>k. kh.</i>
56	Maria Duyvelshoff, huisvr. van L. Groeve, <i>k. kh.</i>	2	Getrit Jan Kruyff, <i>i. kh.</i>
m. 1	Gerrit Aukes, zoon van K. Aukes, <i>w. kh.</i>	<i>Donderdag 26 Januarij.</i>	
	Het doot ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Nauta, <i>i. kh.</i>	Anna Meijer, dochter van J. C. Meijer, <i>k. kh.</i>	
23	Johanna Maria Brix, <i>a. kh.</i>	47	Dirk Hendrik Blaaser, <i>gh. kh.</i>
60	Roelof Isaac Medicijn, <i>Zeeburg.</i>	54	Johannes Wilhelmus Hollinghausen, zoon van D. W. Hollinghausen, <i>i. kh.</i>
<i>Woensdag 25 Januarij.</i>			
w. 15	Jan Adrianus Paans, <i>k. kh.</i>	29	Aletta Willink, huisvr. van A. van Beghen, <i>w. k.</i>
4 en 8 m.	Anna Zuurbier, dochter van C. Zuurbier, <i>i. kh.</i>	25	Geertruida Heukelom, <i>a. kh.</i>
23	Hendrik Martinus Heymen, zoon van H. Heymen, <i>i. kh.</i>	14	Maria Heggens, wed. van J. Stook, <i>w. kh.</i>
82	Trijntje Simons van Toll, wed. J. Willems van der Wildt, <i>gh. kh.</i>	67	Blondine Louise Spengler, <i>w. k.</i>
27	Dirk Zwart, <i>k. kh.</i>	24	Maria Elisabeth Herbselt, <i>a. kh.</i>
27	Petronella Jacoba Ploeger, huisvr. van J. van den Bosch, <i>a. kh.</i>	80	Lea de Pinto, wed. van A. de J. Forieze de Mattos, <i>Ouderkerk aan den Amstel.</i>
27		80	Rebecca Sara Jacob, <i>Zeeburg.</i>
27		5	Jean Pierre Hovaman, <i>a. kh.</i>

Jaar.		Jaar.	
2	Maria Gerdina Berhard, <i>w. kh.</i>	10	Gerrit Smeiders, <i>a. kh.</i>
d. 6	Margaretha Frederica Boer, <i>k. kh.</i>	8	Bette Moses Rappel, <i>Zeeburg.</i>
11	Elisabeth Bucken, <i>a. kh.</i>		Mietje Marcus, wed. van A. L. van
	Aaltje Muylmans, dochter van	77	Praag.
71	wijlen H. Muylmans, <i>i. kh.</i>	46	Albert Zuythoek, <i>w. kh.</i>
	Christina Brouwer, huisvr. van		Petrus Johannes de Warm, zoon
70	J. de Booser, <i>k. kh.</i>	24	van J. de Warm, <i>i. kh.</i>
88	Hannes Gorts, <i>a. kh.</i>		Joannes Gerardus van Ebding,
46	Bartholomeus Johannes Sondervan,		<i>a. kh.</i>
	<i>w. kh.</i>		Aart Hoogwerff, zoon van W.
	Hendrik Mathijs Willem Moor-	30	Hoogwerff, <i>a. kh.</i>
3	man, <i>w. kh.</i>		Maria Francoise Thijm, huisvr.
49	Klaas Jacobs, <i>k. kh.</i>	46	van C. Festemantel, <i>n. k.</i>
	Sara-Jansen, huisvr. van J. Brou-		Catharina Bouman, huisvr. van
54	wer, <i>n. z. c.</i>	37	P. Bewie, <i>w. kh.</i>
21	Rebecca Levie Jochens, <i>Zeeburg.</i>		Jadnetje Blonk, <i>a. kh.</i>
	Het dood ter wereld gekomen Kind		Hendrik Salijn, <i>n. kh.</i>
	van de huisvr. van H. Stijger,		Anna Maria Wortelman, <i>i. kh.</i>
	<i>k. kh.</i>	24	Adriana Agatha Waterham, dochter
65	Matthens Jansz, <i>n. k.</i>	53	van wijlen J. Waterham, <i>a. k.</i>
m. 8	Franiscus Jochman, <i>i. kh.</i>		Catharina Sluyter, wed. van N.
64	Lodewijk Raamfch, <i>i. kh.</i>	54	Clement, <i>a. kh.</i>
6	Hermanus Wijnaand, <i>w. kh.</i>		Johann Georg Wilhelm Schreijer,
	Alida Jofina Dijkman, dochter	ca. 47	<i>i. n. k.</i>
66	van wijlen J. Dijkman, <i>a. kh.</i>		Antonie Lodewijk Sanders,
	Maria Overman, dochter van J.	32	<i>i. n. k.</i>
22	Overman, <i>gh. kh.</i>		<i>Saterdag 28 Januarij.</i>
21	Anna Elisabeth Seelig, <i>n. kh.</i>		Martinus la Feber, <i>k. kh.</i>
	<i>Vrijdag 27 Januarij.</i>	32	Jacob Leonharter, zoon van C.
	Helena Jacoba van der Hulst, wed.	31	Leonharter, <i>a. kh.</i>
43	C. Masthout, <i>a. kh.</i>		Pieter van Swieten, <i>n. k.</i>
	Vogeltje Mozes Prins, dochter	1 en 4 m.	Maria Bruyn, wed. J. G. Wil-
22	van M. A. Prins, <i>Moliderberg.</i>		linghoff, <i>i. kh.</i>
73	Valk Levie Castio, <i>Zeeburg.</i>	49	Maria Magdalena Girandia, wed.
	Johannes Toelee, zoon van J.		C. Kock, <i>n. kh.</i>
40	Toelee, <i>i. kh.</i>	57	Anna Elisabeth Herbst, <i>i. kh.</i>
64	Johannes Rancke, <i>i. kh.</i>	61	Harmanus van Helden, <i>a. kh.</i>
	Frans Botkijn, <i>i. kh.</i>		Het dood ter wereld gekomen Kind
m. 7	Dedrik Hermanus Koert, <i>k. kh.</i>		van J. van Bunnik, <i>i. kh.</i>
	Gefina Reefman, huisvr. van P.		Dirk Dast, zoon van H. Dast,
78	van Battum, <i>a. kh.</i>	7	<i>w. kh.</i>
	Hendrik Nieuwbroek, wedn. van	42	Johannes Polder, <i>i. kh.</i>
43	J. Hartgering, <i>n. kh.</i>	d. 4	Elisabeth Eggers, <i>k. kh.</i>
	Fredrik Bernardus Boode, zoon		Maria Clementina Antoinetta Lup-
11	van C. H. Boode, <i>w. kh.</i>	w. 8	ke, <i>k. kh.</i>
	Het dood ter wereld gekomen Kind		Cornelia Maria Louisa van Spee-
	van de huisvr. van P. Bijl, <i>n. k.</i>	d. 18	kens, <i>wa. k.</i>
	XI DEELS II STUK.		

Jaar.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van P. de Groot,
a. kh.

Johan Albertus Kuhfus, a. kh. 14

Maria Catharina Boseman, l. kh. 3

Elisabeth Schoonmeijer, w. kh. 14

Jan Fredrik Stockenbroek, wedn.

van L. Willer, l. kh. 56

David Ferdinand Hansen, a. kh. 14

Petronella Kat, huisvr. van F.

W. Lachgen, a. kh. 42

Hendrik Starreveld, w. kh. d. 2

Anna Besfeling, huisvr. van J.

Musaar, l. kh. 50

Jan Hendrik Stiggelaar, a. kh. d. 3

Wilhelmina Schoonhoven, l. kh. 34

Beje Philip Suyjer, huisvr. van

J. H. Wit, Muiderberg. 30

Helena Elisabeth Stolkert, w. kh. w. 3

Zondag 29 Januarij.

Judik Jacob Drukker, Zeeburg. 3

Maria Elisabeth Epping, l. n. k. 21

Jan Hendrik Kieftouw, l. kh. 4

Daniel Willem Linkerhart, a. kh. 4

Antonie van Wagtenonk, a. kh. 15

Sara Pieterella van Duinen,

a. kh. d. 5

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van H. Hem-

miliga, w. kh.

Sara Nathan Makelaar, huisvr. van

I. M. Calisch, Muiderberg. 63

Trijnje Egbers, wed. L. Afborn,

a. kh. 65

Jan de Jong, a. kh. 4

Beje Levie Jochems, Zeeburg. 52

Ernst Willem Veenendaal, w. kh. 34

Hendrik Bartels, zoon van L.

Bartels, a. kh. 14

Wilhelmina Steenmes, dochter

van J. Steenmes, l. kh. w. 3

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van C. F. Wal-

decker, w. kh.

Willem Christian Horneer, w. kh. 24

Johanna Catharina Rozenberg, wed.

van J. P. Rozenberg, a. kh. 50

Maandag 30 Januarij.

Lammertje Moorman, wed. van

H. Timmerman, a. kh. 82

Willem Tossijn, zoon van W. J.

Tossijn, w. kh. w. 8

Cornelia ten Brink, dochter van

L. ten Brink, w. kh. 70

Frederica Catharina Geistdeyer, a. kh. 1

Steintje Abrahams, wed. L. 3

Feitel, Zeeburg. 48

Catharina Walters, dochter van

B. Walters, l. kh. w. 15

Margaretha Ooterbeek, a. kh. w. 5

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van J. van den

Berg, w. kh.

Pieter van Eeghen, zoon van J.

van Eeghen, w. k. 61

Maria Zwijffer, a. kh. d. 22

Anna Margaretha Oosterman, huisvr.

van Z. Stoelak, l. kh. 86

Jacobus Engelbertus Hagena,

w. kh. 14

Maria Strunch, l. kh. 1

Anna Barbara Overkamp, l. kh. d. 42

Dingsdag 31 Januarij.

Hendrik Dijkman, a. kh. 58

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van J. Srak-

meijer, a. kh.

Catharina Ten, a. kh. w. 7

Johannes Kesters, w. kh. 4

Bartholomeus van der Vlist, l. kh. 75

Jan van Dieren, a. kh. 8

Geertrui Lampe, l. kh. m. 7

Helena Seal, a. kh. d. 22

Willemina Alida Piaser, w. kh. m. 26

Wesli Martina, l. kh. d. 9

Johan Frederich Engel, zoon van

J. H. Flugel, a. kh. 30

Elise Louw, dochter van P. Louw,

w. kh. 51

Anne Margretha Frederica Agnes

Elisabeth de Vlimes, w. k. k. 24

Adrianus van Wijnbergen, l. kh. 49

Cornelia Stevens, wed. J. van

der Stiepel, w. kh. 72

Jaar.		Jaar.	
Geertrui Kool, dochter van wij-		Maria Nuberg, <i>l. k.</i>	
len J. Kool, <i>l. k.</i>	72	Jannetje Suythoff, dochter van B.	
van Immink, <i>a. k.</i>	ca. 24	Suythoff, <i>k. k.</i>	21 en 2 m.
Johannes van Driel, zoon van H.		Johannes van der Beek, <i>l. k.</i>	73
van Driel, <i>m. k.</i>	27	Jurrian Schot, <i>a. k.</i>	74
Louisa Victoire, <i>l. k.</i>	w. 6		

P U B L I E K E V E I L I N G E N

van de onderstaande *Perceelen*, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, van ouds genaamd het Oudezijds

Heeren Logement, te *Amsterdam*.

Op *Maandag den 13 Maart 1813*.

Heerengragt, N. 5470. (Een Koopmans Huis, Tuin en Erven, op de) Z. Z., het vierde begaasten de Reguliersgragt, f 14000, in slag f 100. Opgch.

Deze volgende *Perceelen* op *Maandag 20 Maart*.

Heerengragt, N. 3193. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) en hoek van de Leidsestraat, f 7950, in slag f 3000. *ten Huise*.

Keizersgragt, N. 368. (Een Koopmans Huis, Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) tuschen de Heerenstraat en Brouwersgragt, f 9050, in slag f 300. *Rekel*.

Keizersgragt, N. 770. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tuschen de Binnen-Amstel en Utrechtsche straat, f 5350, in slag f 700. *Winkelman*.

Bloemgragt, N. 109. (Een Suiker-Raffinaderij, met deszeifs annex Woonhuis, genaamd *de nieuwe Zaafter*, met alle de vaste Gereedschappen, op de) tuschen de twee laatste Bruggen, intesaders nog een Pakhuis in de Bloemstraat, achter de gemelde, N. 65. f 10850, in slag f *de Schrijver*.

Bloemstraat, N. 66. (Een Winkelhuis en Erve, in de) f 470, in slag f 10. *de Vriend*.

Een Huis, Tuin en Erven, op het Spaarne, N. 603. en een Huis, Stallinge en Erven daar achter, N. 544. te Haarlem, f 550, in slag f 450. *Winkelman*.

Baanbrugsteeg, N. 14 en 15. (Twee Huizen en Erven, in de) bij de Brouwersgragt, f 90. Opgch.

Gloveniers-Burgwal, N. 11. (Een Huis en Erve, op de) bij de Staatstraat, f 4125, in slag f 3. *de Vriend*.

Nes, N. 41. (Een Winkelhuis en Erve, in de) en hoek van de Pieter Jacobstraat, f 3600, in slag f 50. *de Vriend*.

O. Z. Voorburgwal, N. 218. (Een Winkelhuis en Erve, op de) tusſchen de Halſteeg en Pieter Jacobſtraat, *f* 2000, in ſlag *f* 300. *Broekhuiſen*.
 Naauwe Lombardſteeg, N. 2. (Een Winkelhuis en Erve, in de) achter het Hoekhuis van de Oudezijds Voorburgwal, *f* 1450, in ſlag *f* 50. *Eyeraars*.

Haarlemmerdijk, N. 210. (Een Huis en Erve, op de) bij de Dommerſtraat, *f* 1200, in ſlag *f* 450. *van Aarum*.

Tuinſtraat, N. 11. (Een Huis, Achterhuis en Erven, in de) bij de Prinſengracht, *f* 500, in ſlag *f* 2. *Meule*.

Tuinſtraat, N. 151 en 152. (Een Huis en Erve, zijde twee Woningen onder een Dak, in de) op de hoek van de Kalkoenengang, *f* 525, in ſlag *f* 10. *Opgeh.*

Tuinſtraat, N. 147. (Een Winkelhuis en Erve, in de) over de Ratelwachtsſteeg, *f* 650, in ſlag *f* 6. *Gijzelman*.

Tuinſtraat, N. 82. (Een Huis en Erve, in de) bij de Ratelwachtsſteeg, *f* 600, in ſlag *f* 10. *Opgeh.*

Tuinſtraat, N. 150. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de tweede en derde Dwarsſtraat, *f* 250, in ſlag *f* 10. *Opgeh.*

Tuinſtraat, N. 139. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de eerste en tweede Dwarsſtraat, *f* 250, in ſlag *f* 5. *Opgeh.*

Tuinſtraat, N. 137. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de eerste en tweede Dwarsſtraat, *f* 250, in ſlag *f* 10. *Opgeh.*

Bloemſtraat, N. 51. (Een Huis en Erve, in de) bij de tweede Dwarsſtraat, *f* 373, in ſlag *f* 40. *Santink*.

Groote Oostenburgerſtraat, N. 18. (Een Winkelhuis en Erve, in de) *f* 300, in ſlag *f* 10. *Opgeh.*

Angeliersſtraat, N. 9. (Een Huis en Erve, in de) in de Speldemakersgang, *f* 80, in ſlag *f* 2. *van Cooth*.

Bloemgracht, N. 155. (Een Huis en Erve, op de) bij de eerste Dwarsſtraat, *f* 1975, in ſlag *f* 25. *Manché*.

Kerkſtraat, N. 350. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de Spiegel- en Vijzelſtraaten, *f* 1950, in ſlag *f* 50. *Opgeh.*

Kerkſtraat, N. 344. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de Spiegel- en Vijzelſtraaten, *f* 1950, in ſlag *f* 50. *Opgeh.*

Deze volgende *Perceelen* op Dingsdag 28 Maart.

Heerengracht, N. 3211. (Een dubbeld Koopmans Huis, Tuin en Erven, op de) het tweede Huis benoorden de Nieuwe Spiegelſtraat, en een Stal, Koetshuis en Erven, in de Nieuwe Spiegelſtraat, N. 3215. *f* 2800, in ſlag *f* 4000. *Opgeh.*

Oosterſche Kade, N. 6161 en 6162. (Een dubbeld Pakhuis en Erven, genaamd *de aris Suikerbrooden*, op de) bij de Bataviersſtraat, *f* 2450, in ſlag *f* 600. *v. A. Bieſen*.

Kromme Palmſtraat, N. 2895 en 2896. (Twee Pakhuizen en Erven, genaamd *Hoop en Liefde*, in de) *f* 230, in ſlag *f* 30. *v. Ep. Ronté*.

Twee Kampen Wei- en Hooiland, 6 Morgen voethoofs, aan de Oude-
 waalderweg, *f* 6750, in ſlag *f* 450. *v. Waiſen*.

Acht Kampen Wei- en Hooiland, 8 Morgen en een Kamp Wei- en Hooiland, en nog een Stukje Land, te zamen 5½ Morgen voetschoots, in de Ouderwaterpolder, f 6250, in slag f 150. *de Vos.*

Deze volgende *Perceelen* op Maan ag 3 April.

Singel, N. 2997. (Een Huis en Erve, op de) over de Warmoesgragt, f 375, in slag f 25. Opgeh.

Amstelsiraat, N. 14. (Een Winkelhuis, drie Achterhuizen en Erven, in de) f 1100, in slag f 100. *Tijfel.*

Beinanienstraat, N. 17. (Een Huis en Erve, in de) f 500, in slag f 150. *Moels.*

Voelij Dwarsstraat, N. 36. (Een Winkelhuis, Achterhuis en Erven, in de) op de hoek van en in de twee harde Bollegang, f 200, in slag f 50. *Moels.*

Kleine Kattenburgerstraat, N. 124. (Een Huis en Erve, in de) bij de laatste Dwarsstraat, f 150, in slag f 40. *Moels.*

Prinsengragt, N. 509. (Een Huis en Erve, op de) bij de Beerenstraat, f 2000, in slag f 559. *Twisk.*

Egelantiersgragt, N. 2275. (Een Huis, Tuinhuis en Erven, op de) tuschen de eerste en tweede Lelie-Dwarsstraat, f 2475, in slag f 25. Opgeh.

Kerkstraat, N. 6085. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Utrechtsestraat en Binnen-Amstel, f 1175, in slag f 25. Opgeh.

Plantagie, N. 6843. (Een Opstal van een Huis, met een daar achter gelegene Tuin, op Stads Grond, in de) op de Middelweg bij de Kerklaan, f 1675, in slag f 25. Opgeh.

Langenstraat, N. 5448. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tuschen de Romolensteeg en Brouwersgragt, f 110, in slag f 60. *Vos.*

Rosemarijnsteeg, N. 3. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tuschen de Nieuwezijds Achterburgwal en Bloemmarkt, f 380, in slag f 100. *v. Soomeren.*

Nes, N. 74. (Een Winkelhuis en Erve, in de) bij de Nadorststeeg, f 1425, in slag f 25. *v. Wouw.*

Prinsengragt, N. 855. (Een Huis, Achterhuis en Erven, op de) tuschen de Reguliersgragt en Utrechtsestraat, f 1500, in slag f 3. *de Rijk.*

Halsteeg, N. 33. (Een Winkelhuis en Erve, in de) f 2575, in slag f 50. Opgeh.

Kerkstraat, N. 446. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Utrechtsestraat en Amstel, f 775, in slag f 25. Opgeh.

Tweede Wetering-Dwarsstraat, N. 71. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Vijzelgragt en Weteringstraat, f 840, in slag f 150. *Niermans.*

Tweede Wetering-Dwarsstraat, N. 66. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Vijzelgragt en Weteringstraat, f 500, in slag f 20. *v. Or.*

Groeneburgwal, N. 4105. (Een Huis, Achterhuis en Erven, op de) tuschen de Raamgragt en Staalstraat, f 1450, in slag f 50. Opgeh.

Verversstraat, N. 4129. (Twee Huizen en Erven, (onder een Dak), in de) f 575, in slag f 25. Opgeh.

Een Boeren Bruiker, genaamd *Landzigt*, met deszelfs Huismans Woning en verdere Getimmertens, en eenige Kampen Wei- en Hooiland, te zamen 34 Morgen, in de Waveren, onder Ouder-Amstel, f 10000, in slag f 50. Opgeh.

Een Boeren Bruiker, genaamd *Landlust*, N. 3. en 21 Morgen Wei- en Hooiland, met 1 Rietland 21 Morgen voetsloots, aan de Diemer of Kerkweg, in de Diemer Polder, onder Diemen, f 8200, in slag f 40. Opgeh.

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 10 April.

Romolensteeg N. 15. (Een Winkelhuis en Erve, in de) en hoek van de Langenstraat, f 2000, in slag f 200. Opgeh.

Keizersgragt, N. 592. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tusſchen her Molenpad en Runstraat, f 3975, in slag f 20. Opgeh.

Water, N. 2562. (Een Koopmans Huis en Erve, op het) over de Pruiſenſche Gracht, f 24. Opgeh.

Buikenkant, N. 2524. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Bantemes- en Peperſtraten, f 3925, in slag f 70. Opgeh.

Haarlemmerdijk, N. 2061. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Buiten-Orange- en Dommerſtraten, f 1600, in slag f 5. Opgeh.

Angeliſersgragt N. 5065. (Een Huis en Erve, op de hoek van de) en Violetteſtraat, f 400, in slag f 5. Opgeh.

Angeliſſaſtraat, N. 4574 en 4575. (Een Winkelhuis, Achterhuis en Erven, in de) bij de Prinſengragt, f 300, in slag f 50. Opgeh.

Utrechtsche Dwarsſtraat, N. 6295. (Een Huis en Erve, in de) bij de Binnen-Amſtel, f 240, in slag f 1. *Loman.*

Zand-Dwarsſtraat, N. 2. (Een Huis en Erve, in de) bij de Hoogſtraat, 825, in slag f 14. *O. Gerrits.*

Een Hofſtede, genaamd *Luxemburg*, met deszelfs Heeren Huizinge en verdere Getimmertens, miſtgaders een Boerderij met een Huismans Woning, Schuren en verdere Getimmertens, te zamen met de Hofſtede 7 Morgen, benevens 8 Morgen Weiland, alſea voetsloots, gelegen te Maarſen, f 18800, in slag f 100. Opgeh.

Een Buitenplaats, genaamd *Randhoven*, met deszelfs Heeren Huizinge en verdere Getimmertens, onder de Gerechte van Nieuw Maarſveen, f 4100, in slag f 100. Opgeh.

Twee Huizen en Erven, (onder een Dak), aan de Vecht, te Maarſen, 450, in slag f 100. *Stopendual.*

Nieuwe Heerengragt, N. 17. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) over de Plantagie, f 4500, in slag 150. Opgeh.

Nieuwe Heerengragt, (Een Huis en Erve, op de) over de Plantagie, f 900, in slag f 20. Opgeh.

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 17 April.

Haringpakkerij, N. 1305. (Een Koopmans Huis en Erve, in de) bij de Martelaarsgragt, f 5000. Opgeh.

- Noorderstraat, N. 38. (3 parten in een Winkelhuis, in de) tusfchen de Dwarsstraat en Vijzelgragt, f 60, in slag f 18. *Loman.*
- Spiegelpleinshofje, N. 2. (1 parten in een Huis en Erve, op het) f 45. Dezelfde.
- Spiegelpleinshofje, N. 3 en 4. (1 parten in twee Huizen en Erven, (in een Koop,) op het) f 45, in slag f 5. *Gijkema.*
- Angeliersgragt, N. 38. (Een Huis en Erve, in de) bij de Baangragt, f 100. *Broekhuizen.*
- Botesmarkt, N. 21 en 22. (Twee Huizen en Erven, (in een Koop,) op de) bij de Halsvemaansteeg, f 400, in slag f 200. *Dreefhuizen.*
- Een Pleiger-Tuin en Huizinge, genaamd *de Weiland*, aan de Haarlemmer Trekvaart, bij de 300 Roeden van Amsterdām, f 210, in slag f 100. *de Vriend.*
- Een Houtzaagmolen, zijnde een Paltrok, genaamd *de Liefde*, met zijn Heeren Huizinge en verdera Germmontens, op het Kwakers Eiland, tusfchen de Leidiche en Raampoorten, N. 262. f 3475. *Opgeh.*
- Joodse Prinsengragt, N. 472. (Een Huis en Erve, op de) bij de Amstel. f 1700. *Opgeh.*
- Roozengragt, N. 246. (Een Winkelhuis en Erve, op de) N. 2. tusfchen de Prinsengragt en Eerste Dwarsstraat, f 335, in slag f 19. *Schimmels.*
- O. Z. Achterburgwal, N. 298. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Korte Diezel en Oude Keaniststeeg, f 210. *de Vriend.*
- N. 2. Achterburgwal, N. 290. (Een Huis en Erve, op de) bij de Lijnbaansteeg, f 925, in slag f 50. *Broekhuizen.*
- N. 2. Voorburgwal, N. 225. (Een Huis en Erve, op de) bij de Lijnbaansteeg, f 600, in slag f 200. *de Vriend.*
- Brouwerssteeg, N. 2. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusfchen de Nieuwendijk en N. Z. Voorburgwal, f 310, in slag f 25. Dezelfde.
- Een Hofstede, genaamd *Berghuis*, met deszelfs Tuin, Plantage en Oude Hofstede, onder de Jurisdicte der stad Naarden, O. Z. buiten de Utrechtse Poort. Een stuk Grond, circa 10 Morgen, gelegen als boven, achter gemelde Hofstede. Een Kamp Weiland, groot 7 Schepel, 1 Spint en 1 Kop, tusfchen de 2de en 3de Zandhoef, over gemelde Hofstede. Twee Kampen Weiland, groot 15 Schepel, 3 Spint, 1 Kop en 9 Roeden, tusfchen de 1ste en 2de Zandhoef, over gemelde Hofstede. Een stuk Weiland, groot 2 Morgen, langs de Oude Blarikkumer Weg. Een stuk Land, beplant met Hougewas, groot 6 Schepel en 2 Spint, gelegen als boven. Laastelijk een stuk Land, beplant met Eikenhout, groot 4 Schepel, 3 Spint en 7 Kop, gelegen als boven, alles voetsloots te zamen in één Koop. f 7600. *Opgeh.*
- Gelderische Kade, N. 190. (Een dubbel Koopmans Huis, Winkelhuis en Erve, op de) tusfchen de Schreijers Tooren en Waterpoortsteeg, en een Pakhuis en Erve, genaamd *Keulen*, op de Oudezijds Koik, N. 202. f 11175, in slag f 800. *Eeckhoff.*
- Reguliersgragt, N. 5346. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Keizersgragt en Kerkstraat, f 1175, in slag f 10. *Kewekamp.*
- Spiegelgragt, N. 3757. (Een Huis en Erve, op de) bij de Baangragt, f 490, in slag f 25. *A. T. Sleuman.*

Dit onderstaande *Schip* is geveild op *Maandag* den 28
Maart 1815. in het N. Z. Heeren Logement.

Pink-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *de Henricus*,
gevoerd door Kapitein JURGEN HENRICH FLINDT, lang over
steven 118 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen
zijn huid 29 voet 8 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't
groot luik op zijn uitwatering 14 voet, het verdek bij de eerste balk
voor 't groot luik hoog aan boord 6 voet 4 duim. *f*11800, in slag
*f*50. Opgeh.

Dit onderstaande *Schip* is geveild op *Maandag*
den 10 April.

Brik-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Favorits*, ge-
voerd door Kapitein GERLOF VISSER, lang over steven 69 voet,
wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 20 voet
6 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn
uitwatering 13 voet. *f*1500, in slag *f*300. Opgeh.

Dit onderstaande *Schip* is geveild op *Maandag*
den 17 April.

Kof-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *de Koophandel*,
gevoerd door Kapitein BAREND JANS, lang over steven 97 voet,
wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 21 voet,
hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering
10 voet 4 duim. *f*3050, in slag *f*150. *J. H. Balwa.*

Alles Amsterdamsche Maat.

BOEK-BEOORDEELINGEN.

LEVEN, VELDTOGTEN EN REGERING van NAPOLEON
BUONAPARTE, enz; enz: 2de Deel. (Zie wegens 't
eerste deel, AMST. MERC. 404: De 6de st: bladz. 321 enz.)

Dit tweede deel, welks ingang prijkt met eene ongemeen stout afbeelding van FREDRIK WILLEM III, koning van *Pruisen*, bevat 7 afdeelingen, en gaat van de aanveerdiging van het consulaat (waarmede het eerste deel sluit) tot de aanslagen tegen *Spanje*.

De schrijver blijft in dit deel zich zelven volkomen gelijk, alzoodat, wegens de wijze van behandeling, ook van dit deel gezegd kan worden, 't geen wij van 't eerste gezegd hebben (zie *Merc;* voorn:) echter zal het den minder doorzigtigen lezer toeschijnen dat dit tweede deel uit een' anderen grondtoon gestemd is; dan die schijn moest natuurlijk geberen worden, uit de hooge waardigheid welke de hoofspersonaadje nu bekleedt, eerst die van consul, daarna van keizer, zijnde alzoo 't hoofd van geheel 't bestuur, en dus ook hoofddeel hebbende aan alle beraadslagingen over in- en uitwendige zaken, terwijl tevens kabinetshandelingen plaats vonden: hier uit konden nu niet anders ontstaan dan aantekeningen minder opgevuld met daadzaken, dan die waaruit het eerste deel is t'zamengesteld, voor 't minst minder met zulke daadzaken welke door schitterende boosheid, ja wreedheid, de aandacht van 't algemeen tot zich trekken, en dezelve leescrust voedt verichaffen; niet tegenstaande ook de ontzettendste verhalen van krijgsoverbedrijven, in grooten getale, in dit deel voorkomen, en niet minder veel bewijzen dat NAPOLEON door verraad gelukkig oorloogde. Intusschen zal de meerdoordenkende lezer, in hetzelfde den dwingeland niet minder treffend in zijn waar karakter afgebeeld vinden; namelijk als een listig veinsard, een man die alles aan zijne roemzucht opoffert, noch deugd noch godsdienst heeft, en van het eedverbreken zich een spel maakt (van welk laatste wij werkelijk een nieuw bewijs beleven). Hiervan stalen bij te willen brengen zoude ons noodzaken wegens dit deel nog breder te wezen dan wij wegens het eerste deel geweest zijn, te meer, wij hier de onderwerpen, meer staatkundig of liever staatzuchtig zijnde, aan elkander hangen, door dat zij, volgens den aard van een staatzuchtig heerscher, uit elkander geboren worden; en ter proeve van stijl en wijze van voordragt, is in de beoordeeling van het eerste deel reeds genoeg uit het zelve medegedeeld.

XI. DEEL II. STUK.

Q

Die der *Pendle* ondervonden 't eerst dat de groote consul *geen goede saam had te verliezen*, welk voorrejt hij boven het oude gouvernement had; want *BONAPARTE* beloofde de *Pendleers*, in zijn naam, dat de royalisten wegens hunne wapening niet zouden getraft worden, en dat zij niet alleen gedurende tien jaren van de militaire conscriptie vrij zouden zijn, maar ook schadeloosstellingen zouden ontvangen voor de verwoesting van hun land door de republikeinsche troepen. Dan, gelijk wel te verwachten was, niet één dier voorwaarden werd naargekomen, en *GEORGES* (het opperhoofd) moest nog het hartzeer hebben van zijne eigen treuw, door de valsheid zijns vijands, in verdenking gebragt te zien bij zijne aanhangelingen, zoodra dezen tot slagtoffers werden van de 'corfikaansche consulaire snoodheid'. De aanteekehingen van dergelijke schandelijke verbrekingen van woord en ja van eed, komen in dit deel niet schaars voor.

De lezer zal zich intusschen niet verwonderen over de verhalen der kuiperijen door *NAPOLÉON* zelf aangelegd, om zich verder te doen verheffen, dewijl wij ook te onzent voorbeelden daarvan bekeerd hebben: op de vraag: „zal *NAPOLÉON BONAPARTE* voor zijn leven consul zijn?” (eene vraag door zijne zedelingen geopperd) itemden, volgens de optelling door zijne afhangelingen gedaan, van 30 millioenen zielen, 3 millioenen *vóór*, en slechts eenige honderden *tegen* (zoo weinig hadden het *durven wagen* te doen); evenwel werd het geral der toestemmeren uitgekreten voor dat van geheel het volk; en geen wonder, want die niet gestemd hadden werden *voor ja-zeggens* gehouden.

Wegens de verheffing tot keizer vindt de lezer het volgende aangeetekend:

„Eindelijk deed de senaat openlijk het voorstel hem tot erfelijk keizer der *Franfchen* te verklaren (de arméén waren reeds daartoe voorbereid door *AUGERAT* en *LEFEVRE*, middels den grooten invloed welken die generaals op dezelve hadden). Wij oordeelen het overbodig de walgelijke vleijerij en woordenrijke wartaal van deze en andere adressen en derzelver beantwoordingen te herhalen; eigenlijk waren beide even zeer onder zijn eigen opzigt opgesteld. Laten wij alleenlijk zeggen dat het voorstel van den senaat gevolgd werd door adressen van het leger, in welke gesproken werd van de *doorluchtige* familie, terwijl men het keizerlijke purper voordroeg als het eenige veilige behoedmiddel tegen de dolken der moordenaars.

„Den 30 April (den laatste en niet den *eersten* dag der maand) waagde de municipaliteit van *Parijs* het zijnen geheiligden persoon te naderen, het geluk van gansch *Frankrijk* onder zijne regering opv'zelende, en er bijvoegende, het geen wij evenwel verklaren buiten staat te zijn te verstaan: — „Dat dit uwer herinnering niet ontfnappe, burger-eerste consul! In 1789 verlangde *Frankrijk*, zeker, eene omwenteling, — maar het deed dit overeenkomstig de grondstellingen van deszelfs gouvernement, en niet in de eenheid die deszelfs bestaan uitmaakte”. „Hierop volgde eene optelling van alle de verlangens van *Frankrijk*, van welke, gelijk waar is, de omwenteling niet een vervuld had, maar het is niet minder waar, dat zij even weinig gewonnen hebben door de

regering van hunnen burger eersten consul keizer, ofschoon deze hun even zoo veel, en veel meer nog, beloofde:

„De zedige municipaliteit betuigde voorts hare huiselijkheid, om het middel aan te wijzen, waardoor al dat verlangde te verkrijgen ware;” —

„Wij houden ons ten dien aanzien aan de wijsheid van de eerste magt van den staat, en aan uwe wijsheid. Doch laat ons op onze hoede zijn om niet voor ons zelve de waarheid te ontveinzen. De oogenblikken zijn dringende. Onze vijanden slaan ons gade. Wij weten voor welke vreeslijke ontwerpen zij getoond hebben vatbaar te zijn; zij zullen nimmer ophouden ons verderf te beramen, zoo lange sterke, duurzame, en groote intellingen hen niet overtuigd hebben dat ons verderf onmogelijk is.” „Dit was onderteekend door twaalf maires, vierentwintig adjunct-maires, enz: allen van de goede stad *Parijs*! — wien zoude het dan verwonderen dat NAPOLEON eenige vrienden in *Frankrijk* had?

„Den 1 Mei werd het gordijn voor het keizerlijk schouwspel opgehaald, met een voorstel, hetwelk aan het onderzoek van het tribunaat werd onderworpen, hierin bestaande, dat de rang van keizer der *Franschen* zoude opgedragen worden aan hunnen burger eersten consul, en dat dezelve erfelijk zoude zijn in zijn geslacht, naar het regt van *eerstgeboorte*; hetzelfde, hetwelk al de *fransche* staatkundige wijsgeeren tot nog toe beschouwd hadden als de eenige bron van al de rampen van *Frankrijk*. De eenige die zich hier tegen verklaarde was CARNOT, die ook tegen het levenslange consulaat gestemd had; dan, hoewel deze onafhankelijke tribuin groote belesenheid en eene volkomene kennis van al de tirannen der oudheid ten toon spreidde, had zijne redevoering even weinig werking als hij verwacht, en mischien verlangd had. Sommigen hebben in der daad onderfeld dat deze tegenspraak van CARNOT het gevolg was van eene te voren gemaakte afspraak, en niet ongelijk aan het *noli episcopari* van eenen bisschop, of het flauwe *neen* van eene toestemmende schoone, op den sandrang tot eene huwelijksbelofte aan haren Damon of Philander; indien dit zoo geweest is, was de redenahr niet zeer gelukkig in de keuze van zijne beweegredenen, want hij gewaagde bijzonderlijk van den eed welken de eerste consul gezworen had van den gemeenebestelijken regeringsvorm te zullen handhaven; — edoch, terwijl het *fransche* volk reeds voor ten minste tien opvolgende constitutien soortgelijke eeden gedaan had, werd eche omstandigheid van zoo beuzelachtigen aard mischien geoordeeld geene bijzondere aandacht te verdienen.

„De onderscheidene gedeelten van CARNOT's redevoering maakten eenigen merkelyken indruk op de toehoorders in het algemeen; maar er stond een ganfche hoop antwoorders gereed, die schenen te denken dat de door republikeinen, vóór het vernietigen van het koningschap, begane misdrijven, voor het vervolg enkel geweerd konden worden door de monarchale magt, en dit, meenden zij, zoude het gevoeglijkst geschieden onder eenen keizer van hun eigen maakfel, gelijk zij onderfelden dat hij erkennen zoude te wezen, beter dan door het herftel van het oude geslacht. Dan wat behoeven wij in de omstandigheden te treden van de ontwikkeling van gebeurtenissen, die alle te voren

waren afgesproken met even veel regelmatigheid als de bedrijven van een tooneelspel, in zoo verre dat het tribunaat, den 3 Mei, het voorstel van CURAIS goedkeurde, doch onder voorwaarde dat alle noodig voorbehoud zoude bepaald worden, om de gelijkheid, vrijheid, en de regten van den mensch niet te verliezen.

„Den volgenden dag werden de besluiten en het decreet van het tribunaat in den senaat gelezen, welke raadsvergadering de eindelijke overweging uitselde tot den 18den derzelve maand, wanneer een *senatus-consulte organique* den titel, den rang, en het gezag eens keizers aan NAPOLEON BUONAPARTE opdroeg, met verder besluit, dat, gelijk aanstonds geschiedde, eene plegtige bezending, den consul CAMBACÈRE aan het hoofd hebbende, hem te *Sr. Cloud* zoude opwachten, door welke dan ook het aanbod gedaan werd met eene aanspraak, volkomen berekend naar de omstandigheid, en naar de *waardigheid* van de daarin betrokken personaadjen.

„Walgelijk zoude het voor onze lezers zijn al de laste vleitaal te vernemen, met welke deze keizermakers zich nu tot NAPOLEON en JOSEPHINE wendden. Elk een had zijne les, en de antwoorden waren even genadig als het aanbod aannemelijk was; en zonder twijfel waren ook alle partijen even zeer overtuigd van de waarheid van hunne vermakeringen, dat de *fransche natie* gelukkig zoude zijn, bij eene vrije uitoefening van hare regten onder NAPOLEON, terwijl de naam van keizerin JOSEPHINE de keuze zijn moest, van vertroosting en blijde verwachting, even als de deugden van NAPOLEON zijnen opvolgeren ten voorbeeld moesten verstrekken.”

Zoo grondig als hartelijk vindt men in dit deel de *engelsche natie* verdedigd, tegen alles wat de *Franfchen*, voornamelijk door bewerking van NAPOLEON, haar ten laste gelegd hebben. Dit aangaande hebben de *Engelschen* groote verplichting aan den heere GIFFORD.

Door middel van te *Parijs* vervaardigde adresten die naar *Italiën* gezonden werden, om van daar als de echte uitdrukkingen van de begeerten des volks terug te komen, werd NAPOLEON tot koning van *Italiën* gekroond.

Hij ons is nog in verschen geheugenis door welk eene soort van volksbegeerte wij mede een *franschen koning* hebben verkregen.

Wij herhalen, met verdubbelde reden, ons gezagde wegens het eerste deel dezes werks, namelijk dat de drukproeven nauwkeuriger nagezien hadden mogen worden: immers in dit deel hebben de grootste mislagen plaats; onder anderen leest men bladz. 8: „toen hij zag dat de kuipen van NAPOLEON'S zendelingen inderdaad (*in der daad*) onder zijne *beden* (lees *BENDEN*) niet onvruchtbaar waren geweest,” enz.; en de 22ste noot sluit dus; „zoo dat *nog voor (voor) de vestiging van den Corsicaan op den keizerlijken troon van Frankrijk, reeds 300,000 menschen opgeofferd waren*, om hem eenen rang en eene magt te bezorgen, waarvan hij geen ander gebruik gemaakt heeft (*heeft gemaakt*), dan om een bewerkuigd stelsel van ellende over het geheele menscheelijke geslacht uit te breiden (*uit te breiden*) en te vereeuwigen, en om zijne dwingelandij door onafgebrokene plundering en verdrukking, door godsdienstige en staatkundige huichelaarij, zoo wel als door revolutionaire

keiperijch, intrigues en kabalarij." Zeer duidelijk ontbreekt hier het eigenlijke voorwerp der redegeving, waarop 't woordje *om* betrekking heeft. — 'T is dikwijls den kundigsten schrijver, of bekwaamsten vertaler niet gegeven drukproeven behoorlijk na te zien. en jammer wanneer dat nazien, om een gering bezwaar voor te komen, verroekeloosd wordt, vooral met betrekking tot een werk van aanzien.

BEMOEDIGING der NEDERLANDERS bij de LANDING van BUONAPARTE, door Mr. JACOBUS SCHELTEMA. Aan van het instituut om verscheidene maatschappijen van wetenschap enz. TWEEDE DRUK. Te Amsterdam, bij H. GARTMAN. De prijs is 8 stuiv.

Ieder kan zich verdienstelijk bij het vaderland maken, en 't is ieders pligt het zelve te doen. Het middel daartoe bestaat alleen niet in zich bij de heldenscharen te voegen, om met dezen zijn leven voor het vaderland te wagen; neen, men kan het doen door opofferingen, en dan kan de zwakke kunne zelfs mede optreden, gelijk zij dan ook meermaals, bij den vreemdeling niet alleen, maar ook in ons midden, opgetreden is; die de inwendige rust bevordert maakt zich verdienstelijk bij het vaderland, en niet minder hij die den aterling, den zaaijer van kwaad zaad, manmoedig tegen gaat, hem doet zwijgen en wijken, of, blijft bij halfarrig voortgaan, hem in die handen stelt welke hem der zamenleving kunnen ontrukken; maar vooral maakt die geen zich verdienstelijk bij 't vaderland die, 't vermogen hebbende om zijne gedachten door middel van de drukpers anderen mede te deelen, en eene voorraad van kundigheden vergaerd hebbende, voor zijne tijdgenooten openlijk zijne stem verheft, hun inlicht, raadt, en, bevindt het vaderland zich in gevaar, hen bemoedigt. Zulk een regtschapen vaderlander bezitten wij in den persoon van Mr. JACOBUS SCHELTEMA, een man die, wegens zijne talenten en verkregene kundigheden, roem en eer waardig is, en ook in beide deelt. Zoodra was de jongstleden plotselinge omkeering van zaken niet daar, of SCHELTEMA word noodig zijne tijdgenooten te bewijzen, dat wij zeer wel berekend waren om op bij die omkeering te handhaven, en vergeleek daartoe onze *afschuiving van het Spaansche juk* in 1572, bij welke *Nederland* zich lofselijk gehandhaafd heeft, met die van het *fransche* in 1813. De vergelijking betrof het *regt*, dan *aanleg*, de *krachten*, en de *uitzichten*. zijnde de slotom van alles, dat ons *regt* buiten twiifel was; dat de *beginplan* en *aanleg* onzer omwenteling meer orde en wijsheid ademden, en ongelijk meer algemeen werkten; dat onze *krachten* grooter waren, en dat onze *voorzichten* zeer veel gunstiger stonden dan in 1572.

De algemeene zaak bleef echter niet lange in dien staat waarin de heer SCHELTEMA dezelve, bij het schrijven van de gezegde vergelijking,

konde beschouwen, de dwingeland *BONAPARTE* ontsnapte de over hem gestelde waakzaamheid; „de man,” zegt de schrijver, „wiens heerschzucht het menschedom op zoo veel bloeds en tranen staat, wil zijne magt hernemen; wordt hij niet gestuit, dan vereenigt zich al wat slecht is met hem, en *Frankrijk* wordt weder de brandende berg, welke door uitbarstingen en opbruising op nieuw over de naastgelegene rijken verwoesting en ellende zal brengen.”

De liefde voor 't vaderland deed den ijverigen en bekwamen schrijver beseffen, dat aan de algemeene schrik, die het ontsnappen van den dwingeland onder zijne landgenooten verspreide, een einde moest komen, en dit was bij hem de drijfveer tot het zamenstellen van de boven aangekondigde *bemoediging*, welke den schrijver nieuwe eere aandoet. Hij zoekt de gronden zijner *bemoediging* in 1°) onze *ondervinding*, 2°) onze *krachten*, en 3°) in onze *voorsuitsigten*, en na eene voorafpraak waarin overtuigend bewezen wordt, dat er menschen zijn die het gevaarlijke der stoute stappen van den *Corfioaan* te breed tilmeten, vindt de heer *SCHULTZ* grond tot bemoediging in de *ondervinding*, die wij hebben, van dat de *Franschen* loos en *boos* zijn, en dat zij (de *ondervinding*) ons ook de waarde van een vaderland heeft doen kennen: „Velen onzer,” zegt de achtenswaardige schrijver, „hadden geen denkbeeld van zulk een heil als wij in het laatste jaar hebben ondervonden. De meesten onzer, gedurende de burgerwisten opgegroeid, hadden geen kennis aan vrede en eensgezindheid, aan vrijheid van spreken en schrijven, en het toenmalig leed was nog niet te vergelijken, bij dat gedurende de overheersching, wanneer alles los en de eigendom van hals en have in twijfel stond.” Na voorts eene vergelijking daar gesteld te hebben van onzen toestand met dien der andere staten en rijken, ofschoon met ons van 't juk des overheerschers verlost, in welke vergelijking ons n vorst den welverdienden lof wordt toegezwaaid, over dat hij alles in evenwigt houdt, daarna zegt de schrijver: „Waar toe kan deze overtuiging anders leiden, dan om het op nieuw verworven bezit voor het grootste geluk te beschouwen, en het vaderland, als in zich bevattende alles wat ons duur en waard is, met den uitersten moed, en des noods tot den laatste man, te verdedigen.”

Onze *krachten* worden daarin gevonden dat thans *magt* met *wil* is vereenigd: „De Konings” lezen wij, „heeft de handen ruim; Hij wordt gerugteund door al wat braaf is. Wij hebben een leger van inlanders, waarvan vele de wreedheid en trouweloosheid van *NAPOLÉON* zelf bezuurd hebben; zij ondervonden wat het is aan der *Franschen* minachting blootgesteld te zijn, en meestal naar de gevaarlijkste posten gezonden te worden, en dan vergeefs om voeding, kleeding en salenis te moeten smeken, voor hun bloed, het welk voor hem in beken stroomde. — Onze Vorst is zelf ten oorloge geoesend, en behoeft niet met de oogen van een ander te zien. De *Franschen* zelf gaven aan onze ingenieurs en artilleristen den grootsten lof. De jonge lieden hebben de kunst dadelijk door de praktijk in het groot en niet door beschouwing alleen geleerd.” — De tegenwerping dat de vereeniging met *Brand* deze gewesten thans meer nadeel dan voordeel zoude aanbrengen, wordt geheel ontkracht, en de schrijver bewijst dat wij aldaar niet alleen eene barriere hebben van vestingen, maar eene van *haat*.

Onze geruststellende *voorzigten*, zijn, volgens den geëerden en geleerden SCHELTEMA, onder anderen, dat na de nieuwe trouweloosheid geene vorsten met NAPOLEON kunnen handelen; voor deze komt hij bij den nieuwen aanval in geen ander licht, dan in dat van *partijganger* of *roofter*; — dat alle vorsten en volken met ons het zelfde belang hebben; — dat de voornaamste Souvereinen nog te *Weenen* bijeen zijn, en eindelijk zegt en betoogt de schrijver, dat er voor ons nog grooter steun is, namelijk, God Almachtig.

Jammer dat geschriften van dezen aard, thans niet ook tot in de geringste hutten kunnen doordringen.

WAT WILLEN — WAT ZULLEN NU DE FRANSCHEN — WAT
MOETEN WIJ DOEN? *ter opwekking na de bemoeidiging.*
Door Mr. JACOBUS SCHELTEMA, lid van het institu-
tus, en verscheidene maatschappijen van wetenschap
enz. Te Amsterdam, bij H. CARTMAN.

Toen wij," zegt de heer SCHELTEMA, "voor acht dagen onze *bemoeidiging* ter perse gaven, hadden wij niet kunnen denken, dat er zulk eene *spoedige* verandering in de gesteldheid van *Frankrijk* mogelijk was. NAPOLEON was, volgens de officieele papieren, bij *Lyon*; in zijn leger was desertie; NEY trok hem tegen; de legers waren in staat om hem te keeren; het verraad was ontdekt; de ranken afgesneden; de geestdrift algemeen; de vrees voor een' burgeroorlog scheen geheel vervallen. De koning, de beide staatscollegien, de ministers, de marschallen, alles eensgezind — adressen van alle kanten, het sterven voor den Koning scheen het vaste voornemen van een ieder, en — acht dagen daarna is de Koning gevlugt, geen schot gedaan, niemand gesneuveld, alle eeden vergeten, en NAPOLEON aan het decreteeren als Keizer, als of er niets gebeurd is." Deze toedragt van zaken, en immers is dezelve volkomen naar waarheid geschetst, heeft den heer SCHELTEMA bewogen, zijne *bemoeidiging* (waarover wij den lezer zoo even onderhouden hebben) door deze *opwekking* te versterken, waartoe hij zijne beschouwing verdeelt in de beantwoording der vragen 1°) *Wat willen nu de Franschen?* — 2°) *Wat zullen nu de Franschen doen?* en 3°) *Wat moeten wij doen?*

Zoo gegbond als de heer SCHELTEMA gewoon is te redeneren, zoo gegrond bewijst hij, dat op de vraag: *wat willen nu de Franschen?* geantwoord moet worden: *oorlog om te rooven*; dan, de tweede vraag: *wat zullen nu de Franschen doen?* vindt hij moeilijker te beantwoorden: hij merkt aan dat van den dwingeland alles te duchten is; dat men van het nieuwe ministerie niets goeds kan verwachten; dat de procla-

maties van NAPOLEON nooit bij iemand eenig geloof kunnen vinden; maar wat de *Franfchen* doen *willen*, wanneer 't hun gelukke wederom deze landen te onder te brengen, „laat zich,” zegt de fchryver, „met meerder zekerheid opmaken,” het welk hij ook onwederfprekbaar bewijst, fluitende dat zijn bewijs met deze woorden: „En het ftuk afgefpoelde *franfche modder*, waarover hij zich in 1810 zoo genadig ontfermde, zal hij dan in ongunfte verfmaden, en dit land aan de zee overlaten. — Onze zonen zullen dan zeker wederom voor hem moeten vechten en lijden, en zal hij dan het eens gekoesterd voornemen, om met de reine dochters onzer rijkfte landgenooten, zijne vuile medeftanders te beloonen, niet ter uitvoer brengen?”

Overgaande tot de vraag: *Wat moeten wij doen?* begeert de geachte fchryver aangenomen te hebben, „dat de onverwachte wending dienen moet, als beproevingen voor ons; of wij den zegen van een vaderland te bezitten, en met hetzelfde vrede en veiligheid, waardig zijn dan niet.” Verder, zegt hij, moeten wij den Koning bemoeiden en fterken door liefde, vertrouwen, aanbod en affand van alles wat hem dienen kan; moeten er vooral geene volksbewegingen plaats hebben, en moet niemand in het ambt der overheid treden; niemand moet een *Franfchman* betrouwen; „De *Franfchen* vermommen zich, gelijk voorheen de *Jefuiten*, in allerlei gedaanten, en wie weet hoeveel verfpieders en machines van NAPOLEON er fchuilen onder dat gefnor van *franfche knechts* en *kappers* enz: enz: het welk, als 't fchuim van den *parijfchen kotel*, herwaarts is overgelopen.”

„Er is reeds geestdrift,” lezen wij verder, „bij onze moeders, vrouwen en dochters. Zij ftemmen niet alleen met vreugde in, dat de zonen en broeders armen en handen aanbieden; vele zijn reeds gereed tot opofferingen; alle om, gelijk de *duifche vrouwen*, voor de hofpitalen, of aan kledingftukken voor de verdedigers van het vaderland te werken. Deze geestdrift heeft gene opwekking — slechts leiding noodig,” enz: — Het ware nuttig, zegt de fchryver, dat elk mansperfoon, te velde gaande of niet, zich oefende als fcherpfchutter, om bedreven te worden in het wel rigten en aanleggen.

In een bijgevoegd *beftuit* bewijst de heer SCHELTEMA dat de gronden van hoop federt meer toe- dan afgenomen zijn; vooreerst door dat overal de beste geest heerscht; ten andere door de declaratie van het congres, en eindelijk door de proclamatiën van NAPOLEON zelf: eindelijk fluit deze belangrijke *opwekking*, die in der daad niet sterk genoeg aangeprezen kan worden, met deze woorden: „Wij moeten vasthouden, dat er geen mogelijkheid is tot overleving van onze vrijheid, om dat er nooit eenige rust, eenige vrede te wachten is van het volk, waarvan men zeggen kan:

Geloof den wanckelbaren wint.

Geloof een ongeftadig kind.

Geloof Neptuni baren.

Gelooft hetijs, gelooft de maen,

Maar wacht u op de liën te laen,

Die noyt getrou en waren.

De Invloed der Gelijkenis, of de gewaande Koning van Polen, enz. 27

*Si hebben uit haer moeders hart,
Verfaden de eerste dorst,
Mer neederhant Bevoen:
Daer door is meening adel lant.
Van volck bereeft, vermoest, verkrant,
En onder 's loek gehogen.*

*De sneeu sal sonder kouwe syn,
De zomer sonder sonneschyn,
De wolcken sonder aeryen,
De hooge duynen sonder sant,
De heete vlamme sonder brant,
Eer franche trou sal blyven (*).*

*De INVLOED DER GELIJKENIS, of de GEWAANDE KONING
VAN POLEN; historisch blijfspel, naar DUVAL. Te
Amsterdam, bij J. G. ROHLOFF. De prijs is 11 stuiv.*

De franskundige list, welke het hof van *Frankrijk*, in den jare 1733, bezigde, ten einde STANISLAUS LECZUISKI ongemerkt de heerschaap van *Polen* te doen bereiken, heeft aanleiding tot dit blijfspel gegeven: dit zij zoo; dan of het stuk wegens die gebeurtenis *historisch* genoemd mag worden, is zeer te betwijfelen, dewijl de minnehandelingen omtrent den inhoud van 't zelve uitmaken, niets met de historie van *Polen* gemeens hebben.

De ridder MORANGE is op reis naar *Brest*, onder den naam van STANISLAUS, koning van *Polen*; wordt ook overal en van ieder voor dien voest gehouden, wegens zijne ongemeene gelijkenis naar den keizer. Hij bejuint zich bij den baron DE KERRARE, een landedelman van *Britannie*, aldaar ontmoet hij EDUARD VAN SAINT-VAL, zoon van wien zijn' ouden vriend, en neef van MONT-ROC, schatbewaarder der staten van *Britannie*. EDUARD is verliefd op JULETTE, dochter van DE KERRARE; doch zijn oom (MONT-ROC) heeft haar vader kunnen doen besluiten de hand zijner dochter, tegen haren wil, dezen oom te belooven. SAINT-VAL verzoekt derhalve den gewaanden koning, hem naar *Polen* te mogen volgen, niet kunnende leven in een land hetwelk hem gestadig zijn verlies herinnert. De gewaande koning neemt de zaak des jongelings aan, belooft hem zijn' bijstand, en benoemt hem tot zijn' eersten stalmeester. In een volgende zamenkomst met DE KERRARE en MONT-ROC, valt het gesprek op den ridder MORANGE, in welk gesprek de aanschouwer dezen leert kennen voor een' losbandigen doorbrenger, wiens laatste landgoed, *De drie rivieren* genaamd, voor zijne schulden heeft moeten springen, en in handen is gekomen van den vrekkingen schatbewaarder, MONT-ROC; tevens hoort men dat DE KERRARE een huwelijk van den ridder met

(*) JACQUES SEVE COTTI, *Dier van Londen* (met eene geringe verandering).

zijne nicht, de markgravin VAN ROSEY, heeft verhinderd, om dat zij ongelukkig met hem zou zijn geworden. 'T is ligt te beseffen dat de ridder, die den schijn van STANISLAUS te zijn moet blijven bewaren, hier veel aan zich zelven heeft te houden. — In een volgend tooneel, waarbij ook JULETTE is, verschaft bij SAINT-VAL, zeer aardig, gelegenheid om, aan de zijde van het tooneel, JULETTE te kunnen onderhouden, het geen MONT-ROC niet weinig ergernis baart, en waarbij tevens de aanbouwer berigt ontvangt, dat JULETTE haren EDUARD nog getrouw bemint, en den bijstand van hare nicht, de markgravin voornoemd, tegen haar vader heeft ingeroepen; dat derhalve die dame te dien einde herwaarts zal komen. Aldra verscheijnt ook deze, erkent haren ridder; doch moet alle kenteekenen betwijfelen, dewijl ieder hem als koning dient en eerbiedigt.

Om EDUARD van zijnen medeminnaar MONT-ROC te ontslaan, plaatst de gewaande koning dezen aan 't hoofd zijner financiën, schenkt hem een *poolsch graafschap*, en eene *poolse prinses* ter vrouwe, 't geen den zotskap, niet beter wetende of de ridder is koning STANISLAUS, in de uiterste vervoering van vreugde brengt, en van JULETTE doet afzien. Hierover valt tusfchen MONT-ROC ENDE KERBARE een kluchtig tooneel voor, dewijl de laatstgemelde wraak begeert te nemen over de schennis zijner familie aangedaan.

De markgravin komt in een afzonderlijk gesprek met den gewaanden koning, dien zij bekend maakt dat haar oom, DE KERBARE, tegen haren liefdehandel met den ridder is, en graaf LAURE, gouverneur van *Brest*, haar wil opdringen, dien zij echter standvastig zal weigeren. In dit gesprek verraaft de ridder bijna zijn geheim. Verder dwingt hij MONT-ROC het landgoed *De drie rivieren* aan EDUARD te schenken, op dat deze dan rijk zij, de vader van JULETTE dus bevredigd worde, en zijne toestemming tot het bewuste huwelijk met EDUARD zoude geven.

Het gaan en komen der perfoonaadjen is zoodanig ingerigt, dat de gouverneur van *Brest* zich bij de markgravin bevindt, terwijl de gewaande koning hen beluistert; dan, de markgravin heeft hem ontdekt, en ziet de blijken van zijne gevoeligheid over dat zij zich aan den wensch van den gouverneur wil overgeven, waartoe zij veinst besloten te hebben. MORANGE vertoont zich vervolgens in de hevigste gemoedsbeweging; doet den gouverneur vertrekken, en gedraagt zich bij de markgravin verder zoodanig dat zij vastelijk gelooft, hij is haren ridder, en geen koning van *Polen*; maar de komst van een hof-courier wordt zijne gewaande majesteit aangediend, en dit doet de markgravin weder twijfelen. DE KERBARE komt MORANGE verzoeken het huwelijkskontraat, betreffende zijn nicht met den gouverneur, te onderteekenen, 't welk hij weigert te doen, het huwelijk niet alleen afkeurende, maar zelfs de markgravin eene verlatenes nopens, het geen haar weder in haar vermoeden wegens hem bevestigt. Eindelijk vertoont de gewaande koning zich in den uniform der gardes, en maakt bekend dat de bewuste courier hem de tijding heeft gebracht dat STANISLAUS behouden te *Warschau* is aangekomen, en werkelijk de regering aanvaard heeft; dat dus hij, MORANGE, de koninklijke

waardigheid konde nederleggen; doch dat hij, ten leen van zijn getrouwen dienst, tot *maarschal de camp* benoemd is, en alles loopt naar leders genoegen af: *MONT-ROC* maakt wel bedenking over zijn landgoed *De drie rivieren*, dan, de overdragt is in *forma* geteekend, en dus moet ook deze zich met den uitloop der zake vergenoegen.

Zie daar de hoofd-inhoud dezes blijfsels. 'T zal den aanschouwer denkelijk spijten niet zoo veel historisch in 't stuk ingevlochten te zien, dat hij ingeligt wordt, waarom, en uit kracht van welke zamenhang van zaken, de ridder *MONT-ROC*, zich doet doorgaan voor den koning *STANISLAUS*; er wordt niet anders van vernomen, dan dat men, door het volksgerucht van de reize van *STANISLAUS* bedrogen, hem nimmer zal veronderstellen op den weg naar *Polen* te zijn; en ook dat hij tegenstrevers heeft. Voorts vinden wij in geheel de zamenstelling geen zweem van zedekundig oogmerk; de plaatshebbende gevallen hebben weinig om 't lijf; de karakters zijn, zoo als ze dan zijn, noch eenstemmig noch contrasterende; *MONT-ROC* alleen munt eenigzins uit; de aanschouwer moet gedogen dat de gewaande koning een' brief van *VEERTIG* regels druks schrijft, dan, dit zal ongerwijfeld met eene ongemeen snelle pen geschieden. Het stuk is onvoorbeeldig rijk in *ter zijdes*, die ook zelfs dan nog plaats hebben, wanneer men elkander bij de hand heeft, en zich dus zeer nabij elkander bevindt; dan, de aanschouwer zal wellicht toegevend genoeg zijn, om zulke en dergelijke *ter zijdes* voor gedachten te houden.

VOORNAAMSTE GRONDREGELS der ENGELSCHER TAAL, bevattelijk aanwijzende, hoe men die taal, zonder behulp van een' meester, binnen zeer korten tijd, en volmaakt naar den regel, kan leeren uitspreken: uit het Hoogduitsch van Dr. J. B. KÖCHLER. Te Amsterdam, bij J. B. ELWE.

De *Engelschman* moge beweren dat het spreken zijner moedertaal niet zonder mondelijk onderwijs geleerd kan worden, meer dan eenmaal is reeds getoond dat men niet verkiest hem dit toe te staan, ja, men beroept zich zelfs, desaangaande, op de ondervinding; althans de vertaler van het boven aangekondigde werkje zegt in de voorrede, vóór 't zelve geplaatst: „Ik had mij onderscheidene leerboeken aangeschaft, met uitzigt om, ware het mogelijk, zonder bijstand van eenen meester, de uitspraak magtig te worden, en gevolgelijk die taal mij verder eigen te maken, dan, ik konde mijnen wensch langs dien weg geenszins bevredigen, aangezien de meeste der bedoelde leerboeken zoo langdradig en vervelend zijn, of laste zamen spraken beheizen, welke het geheugen met niets beduidende dingen bezwaren.”

„Hier over, toevallig, met een' mijner vrienden, de bewuste taal magtig, sprekende, raadde deze mij aan, het gebruik van een *hoog-*

duitsch werkje, 't welk hij de goedheid had mij tevens ter hand te stellen, onder de verzekering, dat ik in het zelve alles zoude vinden wat een eerstbeginnende noodig heeft, om zich in de *engelsche taal* te oefenen, enz.

„Dewijl ik mij nu, ter verkrijginge van mijne begeerte voornoemd, van dit werkje alleen, en met de gewenschte vrucht bediend heb, en daarin de verlangde ophelderingen, en de bevattelijkste onderrichtingen wegens de uitpraak heb gevonden, alzoo dat ik mij, binnen zeer korten tijd, de bewuste uitpraak heb eigen gemaakt, ben ik te raden geworden het zelve werkje door eene overbrenging daarvan in onze moedertale, ook voor mijne landgenooten van dienst te doen wezen,” enz. Wij hopen dat de landgenooten welke deze vertaling ter hand zullen nemen, met het zelfde oogmerk waarmede de vertaler het origineel ter hand genomen heeft, ook zijne ondervinding daarvan zullen verkrijgen.

Het werkje is, voor zoo verre het onderrigtend gedeelte van 't zelve betreft, verdeeld in zes afdeelingen; *als* (i.) over de *spelling* en de *uitpraak*; hierin wordt gehandeld over de *zelfklankers*, de *streekklanken*, en over de *medeklinkers*, waaronder ook voorkomen de *ch*, *gn*, *gu*, *sc*, *sh*, *th*. — II.) over de *lidwoorden*. — III.) over de *zelfstandige naamwoorden*. — IV.) over de *bijvoegelijke naamwoorden*. — V.) over de *voornaamwoorden*, en — VI.) over de *werkwoorden*. Ten slotte, vijf *gemeenzame zamenkomsten*.

De leerwijze is zekerlijk zeer kort; zie hier wat in de eerste afdeeling wegens de *a* gezegd wordt: — A wordt uitgesproken, 1.) als eene lange *a*, wanneer zich eene *a* op 't einde bevindt, en daar tuschen een of meerder medeklinkers zijn: bij voorb: *face*, gezicht; *shade*, schaduw. Zoo ook in *angel*, engel; *chamber*, kamer, en andere woorden, waarin de *a* bijna stom is. — II.) Als eene korte *a*; 1.) wanneer dezelve de laatste letter eener lettergreep is; bij voorb: *lady*, mevrouw; *lazy*, lui. Kortere nog in *family*, familie; *habit*, kleeding. — 2.) Wanneer dezelve, in 't begin van een woord alleen eene lettergreep uitmaakt, als in *alone*, alleen; *above*, boven; *amongst*, onder. — 3.) Het kortste wanneer de lettergreep met een medeklinker eindigt; bij voorb: *man*, man; *hat*, hoed; *land*, land. — III.) Als onze *a*: 1.) lang, wanneer de lettergreep met *in*, *is*, *it* (waarin de *i* niet wordt uitgesproken) *in*; *in* en *it* eindigt; bij voorb: *tall*, lang, hoog; *halt*, zûnen; *bald*, kaal; *walk*, wandelen; *talk*, spreken; *salt*, zil; *fall*, gevallen; *fall*, zout. Uitgezonderd *man*, malebaan. — 2.) Iets korter tuschen *en* en *er*; bij voorb: *war*, oorlog; *warm*, warm; *dwarf*, dwerg. — 3.) Als eene korte *a* in de volgende woorden: *water*, water; *what*, wat; *way*, weg; *watch*, horloge; *to watch*, waken; *to want*, noodig hebben.

ZESTIGSTE VERVOLG.

D E R

BKNOPTÉ LEVENSGESCHIEDENIS

V A N

M I C H I E L D E R U I T E R.

Intusschen werd het gebrek in de vloot dagelijks grooter, want men durfde den onderstand niet regtstreeks uit *Texel* derwaarts zenden, wegens de nabijheid van den vijand, 't moest nu met kagen en ligters geschieden, en dezen werden niet weinig opgehouden, zoo door 't gerucht van 't naderen van den vijand, als door 't harde weder, namelijk de gewone najaars buien. Den 12den van Herfstmaand nam de wind op eene ontzettende wijze toe, zoo dat het nu volstrekt onmogelijk was eenige victualie binnen boord te krijgen, waardoor 't gebrek aan leefstogt en noodwendige scheepshoeften zoo dringend werd, dat onze held zich genoodzaakt zag te verklaren, nog nooit hier onder 't land in zulk eene verlegenheid geweest te zijn, als waarin hij zich toen bevond; ook moest hij twee schepen, door gebrek aan levensmiddelen, in *Zeeland* laten invallen, waarvan hij H. H. Mog. kennis gaf, tevens berigtende dat de overige schepen, den verwacht wordenden onderstand al krijsende, evenwel bezwaarlijk tot het einde der maand zouden kunnen zee houden, alzoo, dat hij oordeelde dat de vloot t'huis geroepen moest worden, daar, met derzelver verblijf omtrent *Zeeland*, de schepen te zeer moesten lijden, en vermits 't jaargetijde was verlopen, dezelve weinig of geheel geen dienst meer zouden kunnen doen; dat ook, om dezelfde reden, de vijanden, zijns oordeels, met ergens eene landing te doen, niets van eenig aanbelang zoude kunnen verrigten, echter onderwitrp de brave held zich aan 't geen H. H. Mog. hem zouden gelieven te bevelen. Een der kapiteins kwam vervolgens aan zijn boord, klagende dat zijn schip zoo lek was, dat hij 't met twee pompen nauwelijks gaande konde houden, en dat hij boven dien voor niet langer dan slechts twee dagen eten had. Kort daarna kwamen ook de lieutenant-admiraal *BANKERT*, en de vice-admiraal *SWERS*, hem bekend makende, dat zij 't met hunne schepen, door gebrek aan eten en drinken, niet langer konden uithaalen. Ingevolge hiervan werd in een' krijgsraad besloten, door het algemeen gebrek genoodzaakt, de schepen die voornamelijk door 't gebrek beproeven waren, binnen de *Wielingen*, bewesten de stad *Vlissingen* op te zenden, met last van aldaar, over dag en nacht, en met den uitersten spoed, zich van victualie te voorzien; bekwaam te maken om den staat, voor zoo lange 't nog mogte wezen, dienst te kunnen doen, en als dan weder buien onder de vlag

te komen. De krijgsraad verstond eenpariglijk, tot dat uiterste te moeten komen, en dat het meer eere voor den staat was, dat de gemelde schepen met order werden opgezonden, dan dat het volk, bij gebrek van levensmiddelen, de officieren zouden dwingen de vlag buiten order te verlaten, gelijk zonder twijfel anders zoude geschieden. De schepen welke opgezonden werden, met oogmerk gelijk gezegd is, waren niet minder dan drie en twintig, waar onder twee branders.

In gevolge her oordeel van onzen held werd ook bij 'slands bestuurders besloten de vloot te doen invallen, echter behalve vier en twintig van de ligste schepen, en daar onder alle de fregatten die bij de vlag waren, als mede alle de branders; alle deze kielen zoude men nog in dienst houden, om in 'slands zeegaten, tot derzelver bescherming en verzekerdheid, geposteed te worden. Onze held kwam dan, krachtens deze order, den 22 van herfstmaand, met de *Maaschepen* binnen *Goereb*, en tegen den avond voor *Hellevoetsluis* ten anker, God dankende voor zijne genade en vaderlijke voorzorg, voor 'slands vloot gedragen, in al het zwaar en stormachtig weder hetwelk dezelve had moeten doormaaken; ook beval de vroomme held zijnen predikant, God daarvoor te danken, en 't volk met predikationen daartoe op te wekken. Zoo haast was hij voorts niet aan land gekomen, of hem werd van een zeer aanzienlijk man gevraagd, waar zijn verstand en voorzigtigheid waren geweest, toen hij zulk een brief, tot verschoning van den ruwaard van *Putten*, uit de vloot had geschreven: de lezer zal zich dat schrijven van onzen held gewisfelijk herinneren. Deze, terstond wel bemerkende waar de vrager heen wilde, gaf dit rustig antwoord: „Indien 't hier in „'t vaderland zoodanig gelegen is, dat men de waarheid niet mag spreken, zoo is 't er ellendig gesteld, nogtans zal ik die spreken zoo lang „mijne oogen open staan.” Zijne trouw en opregtheid lieten zich door geene verandering van tijden krenken.

Den 26ten deed hij verslag van zijne verrigtingen aan H. H. Mog., den 28sten bij zijne Hoogheid: bij beide gelegenheden werd hij op de vereerendste wijze ontvangen en voor zijne gedane diensten bedankt. Hij kreeg verlof om naar *Amsterdam* te vertrekken, dan, die stad mogt het geluk van de tegenwoordigheid diens grooten mans niet lang genieten; want reeds den 3den van wijnmaand moest hij zich weder naar *Boedegaven*, alwaar zijne Hoogheid zich bevond, begeven. Deze meldde hem dat de *Engelsche vloot*, sterk drie en zestig zeilen, te dien dage, weder uit de rivier van *Londen* in zee was gestoken, en den held werd geboden zich onverwijld naar *Rotterdam*, en vandaar naar *Hellevoetsluis* te begeven, om op 'slands schepen, aldaar liggende, goede order te stellen, en zich tegen alle vijandelijke aanvallen vaardig te houden, en die af te keeren. De held vertrok nog den zelfden nacht; maar 's anderen daags, terwijl hij op reis was, zag men 's avonds, om trent ten 9 uren, op den *Brielschen toren*, en op alle de anderen daaromtrent, vuren, waardoor te *Hellevoetsluis*, en in de schepen aldaar nabij liggende, alles in alarm geraakte, en ieder meende dat de vijand poogde te landen, 't welk alleen uit het zeggen der visschers, en anderen, op kondschap uitgezonden, ontstond; want dezen, eenige schepen gezien hebbende, zonder dezelve regt te kennen, riepen dat de vijanden,

met meer dan zestig schepen, voor den wal waren, dan, niemand vernemende, geraakte alles weldra weder in rust; doch den volgenden morgen, reeds bij tijds, deeden de schepen die in 't gat van *Goereb* op de wacht lagen, het beraamde fein, als of de vijanden aankwamen, waarop ieder, in 't fort en op de schepen, zich met ijver tot tegenweer gereed maakte; men deed de vrouwen en kinderen die overal bij menigte aan boord waren, om haren mans en vaders te bezoeken, om laag gaan, wyl er geen tijd was om hen aan land te zetten; voorts maakte men 't geslucht en alles slagvaardig. Sommige vrouwen baden dat men haar niet om laag wilde zenden, dewyl zij gaarne wilden helpen vechten, zoo verbitterd waren de gemoederen tegen den vijand. Middelerwijl begon het sterk te misten, zoo dat de schepen die voor *Hellevoetsluis* lagen de brandwacht voor *Goereb* niet meer konden zien, en daarop hoorde men zwaar schieten, hetwelk ieder deed gelooven dat de vijanden reeds met gezegde brandwacht in gevecht waren, en dat men hen welhaast voor den boeg zoude hebben; dan, toen de mist opklaarde zag men dat de inkomende schepen de staten-vlag lieten waaijen, 't welk het *Nederlandsch scheepsvolk* vreemd voorkwam; maar de kapitein, zich aan geene vlag vergapende, liet op hun vuur geven, waarop zij straks hunne ankers lieten vallen, en aan zijn boord kwamen, zijnde twee *Zeeuwfcha kapers*, die zeven prijzen opbragten. De buitenwacht had hen voor vijanden gehouden, en daarom fein gedaan, 't welk de oorzaak van alles was, gevoegd bij de ere- en vreugdeschoten die men gehoord en voor blijken van werkelijk gevecht genomen had.

Onze held kwam vervolgens voor *den Briel*; bezigtigde de buitenwacht; stak daarna weder in zee, en na een paar mijlen afgelegd te hebben, ontving hij van een' vischer berigt dat een vloot van ongeveer vijf en dertig schepen, voerende een admiraals, vice-admiraals en schout-bij-nachts vlag, naderde; waarop DE RUITER, die zich slechts op een jacht bevond, waarmede hij van *Rotterdam* was gekomen, terug keerde naar *den Briel*, alwaar hij alles in alarm vond, op het gerucht dat de *Engelschen* met hunne vloot in *Goereb* en *Hellevoet* ingevallen waren. Oogenblikkelijk nam onze held afscheid van zijne echtvriendin, die zich toen mede in *den Briel* bevond, en begaf zich in alter ij met *van Nies*, die hem vergezelde, over land naar *Hellevoetsluis*, en aldaar vond hij al de becommening in vreugd verkeerd, wegens de opgebrachte prijzen bovengemeld. Onze held verzocht, in een' brief, aan de heeren Staten en aan Zijne Doorl: Hoogh: meer volks binnen *Hellevoetsluis* te zenden, en ook meer ammunitie. Na verder op alles order gesteld, en na ook de bij hem ontvangene bevelen volbragt te hebben, namen de zaken zoodanig eene gedaante aan, dat eene landing der vijanden niet meer met reden gevreesd konde worden, alwaarom onze held weder naar *den Briel* en *Rotterdam* vertrok, en einde ter admiraliteit verslag van zijne verrigtingen te doen. Ten zelfden einde reisde hij van daar naar *Hage*, en verder naar *Bodegraven*, alwaar zijne Hoogheid zich bevond: deze veroorloofde hem naar *Amsterdam* te vertrekken, om zich, tot nader aanschrijven, te zijnent te onthouden, en uit te rusten. Dan, de gevaren van zee en vijand ontkomen zijnde, liep de brave held te dier stede aldra gevaar van door de boosaardigheid eens onylerlaats om te

komen. De lezer zal zich herinneren dat men, hem van landverraad verdacht houdende, het voornemen gesmeed had om zijn huis en verdere bezittingen te plunderen; dan nu was 't op zijn leven toegelegd. Op zekeren morgen kwam een onbekend manspersoon bij hem aankloppen; de deur geopend zijnde drong hij naar binnen, hebbende een stuk broods en een groot mes in de hand; verder indringende riep hij op een onbeschoften toon: *Waar is MICHEL DE RUITER?* men vroeg hem, op geen kwaad denkende, wat hij begeerde; waarop hij antwoordde: *Ik moet MICHEL DE RUITER spreken.* Onze held zich op eene bovenkamer, ter zijde van het voorhuis, bevindende, en dit hoorende; kwam naar beneden, om te vernemen wat men hem te zeggen mogte hebben; dan, zoodra de bewuste onverlaat hem zag, trad hij, met het mes opgeheven en zonder een woord te spreken, drijftig naar hem toe, en zoude hem ongetwijfeld ter neder gestoten hebben, maar één van zijne bedienden, zich bij geval mede aldaar bevindende, en het voornemen van den moordenaar bemerkende, wierp hem met er haast een kleine ladder, nabij hem staande, op 't lijf, in diervoege dat de voorgenomen steek niet toegebragt konde worden, waarop de booswicht oogenblikkelijk het huis verliet en zich verder met de vlugt reddede, zonder dat het den bewusten bediende, of iemand anders van des helds gezin, inviel om hem na te snellen en te grijpen, of ten minsten het spoor zijner ontvlugting kenbaar te worden; ongetwijfeld had de ontsnedenis ieder daartoe te verregaande vermeersterd. Aan den kant van 't stads bestuur werd wel alle mogelijke nazoek, tot in de laagste kroegen en katten toe, gedaan, dan vruchteloos, men kon met geene mogelijkheid iets, het geval betreffende, ontdekken. 'T is ligtelijk te begrijpen dat deze zoo zonderlinge gebeurtenis, dit zoo hoogst roekeloos en kwaadaardig bedrijf, veel nadenkens baarde, en tevens billijke vrees, dat de gruweldaad, door een eenig booswicht ondernomen, door vele te gelijk andermaal beproefd zoude worden. Dan, de bekommring was van geen gevolg, evenwel hield onze held, hoe zeer gerust op zijne onschuld, en op Gods vaderlijke voorzorg, zich op zijne hoede, dewijl de tijden boos waren. Ook dit werd bij 'slands vaderen ingezien, en deed dezelve besluiten, het bootsvolk ten volle te betalen, waartoe de Staten van Holland een millioen guldens bijbragten; dit bragt niet weinig toe tot de herstelling der openbare rust.

(Wordt vervolgd.)

DE VRUCHT DER LIEFDE

VAN

EEN TABEL VOOR ZIJNE KINDEREN.

(Zie de vervolg.)

Doet niets, lieve kinderen, het geen gij in anderen laakt. Doet ook anderen iets het geen gij niet gedaan wildet wezen; en doet vooral niets in de tegenwoordigheid van God, het geen gij in de tegenwoordigheid van menschen niet zonder willen of durven doen.

En op dat gij uwe bezigheden, met het meeste voordeel voor u-zelfen moogt verrigten, zoo maakt eene verdeling van den dag; bepaalt namelijk eenige uren tot afzondering, ter uitoefening van uwe Godsverering; eenige andere voor uwe bezigheden (wat dezen betreft moet gij altoos het eerst ter hand nemen, die de eerste gereed moet zijn) en weder andere uren voor u-zelfen, 't zij gij dezen verkiest te besteden aan uwe boekoefeningen, 't zij met wandelen, 't zij met bezoeken af te leggen, of hoe gij 't anders moogt verkiezen. Weest de eersten die dit plan omhelst, en deelt het uwe vrienden mede; daardoor zult gij u behoeden voor vele verdrieten en stoornissen; ook zult gij veel tijds besparen; welken men zoo dikwijls, bewonderingswaardig onachtzaam, ziet verveelt doozen.

Om voorts in alles nauwkeurig te wezen, want dit is eene voornameme zaak, moet gij een klein aantekening- of dagboek van uwen tijd houden; want door voor iederen dag slechts een enkelten regel te bevestigen, zult gij ongemeen groot voordeel bejagen.

Versaamt nimmer de godsdienstige bijeenkomsten waar te nemen, en noemt u elkaar bijzonder in acht, op dat uwe harten van Gods geest vervuld mogen worden. Daar naar moet gij boven al trachten, veel meer dan geheel uwe aandacht te vestigen op de woorden welke gij hoort uitbrengen, en gij zult groot voordeel bejagen. Dat vooral uw ziels-oog bestendig op den Heiland gevestigd blijve, echter zonder eenig middel van 't welk Hij zich verkiest te bedienen te minachten, het zij dat voorw. of man, jong of oud, arme of rijke, verstandige of ongeleerde.

Vermijdt hen die nimmer te vreden zijn, is 't niet dat gij in de mogelijkheid zijt om hun hunnen dwaling onder 't oog te brengen, en hen te bekeeren. Schuwt het lasteren; 't is de zonden der kwade engelen en van de snoodsten der zondaren.

Verschoont de gebreken van anderen, en belijdt uwe eigen: vergeeft het geen men tegen u misdreven mogt hebben, gelijk gij wilt dat uw hemelsche vader en regter u uwe misdrijven vergeve. Leest dikwijls den wijzen prediker, *Spreuken* 17 vs. 9: „die de overtreding toedekt, zoekt liefde; maar die de zaak ophaalt scheidt den voornaamsten vriend,” en de Zaligmaker zegt, *Matth* 6 vs 14 en 15: „Want indien gij den

„menschen hunne misdaden vergeeft, zal uw Hemelsche Vader ook u vergeven; maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven.” CHRISTUS bepaalt zich voornamelijk aan dit gedeelte van het gebod, en houdt, zeer aanmerkelijk, niet op met te spreken over 't vergeven van beledigingen. Dit voorschrift is wel 't moeilijkst voot den mensch; dan, hij heeft het zelve echter allerhoogst noodig.

Verder, lieve kinderen, vermaan ik u, tot het gehoorzamen van de stem der natuur. Bemint elkander, en herinnert u bij aanhoudendheid, dat, volgens den Apostel, 2 TIM: 3 vs. 3; „Zonder natuurlijke liefde, onverzoonlijk, achterklappend, onmatig, wreed, zonder liefde tot de „goeden” een der kenmerken is van afvalligheid van 't ware geloof; van gebrek aan die natuurlijke toegenegenheid welke de een den anderen verschuldigd is. Ik vermaan u derhalve kinderen, waakt tegen het verzwakken van de banden der natuur, door het vermogen van den tijd; deze kan zelfs de bloedverwantschap doen vergeten, gelijk, helaas! de slechte gewoonte desaangaande maar al te veel plaats vindt; daarom, lieve kinderen, volgt die gewoonte niet; 't is in onze dagen een groot kwaad onder de bloedverwanten: waakt dan, ik herhaal het nogmaals, en van ganfcher harte, waakt dan tegen dit kwaad, en ontwijkt die onverschilligheid welke de natuur beledigt. Bevindt u ook zoo veel mogelijk bij dezen en genen; legt vele bezoeken af, en fchrijft elkander nog meermaals; deelt elkander van goeder harte mede, van 't gene gij hebt, naar evenredigheid van 't gene gij van den goeden Schepfer der natuur hebt ontvangen. Weest niet inhelig, in 't geheim den een' van den ander wegroovende, als of er geene regten van den een' tot den ander' plaats hadden, en als of gij niet van dezelfde vader en moeder afstamdet.

Het gene ik thans fchrijf, mijne lievelingen, is zoo wel nuttig voor uwe kinderen (zoo God u te eenige tijd de genade bewijst van u kinderen te geven) als voor u zelve. Wijkt een van hun van 't pad der deugd, dat zijne dwaasheid u niet ten voorwendsel diene om streng of afkeerig ten zijnen opzichte te wezen, en hem daardoor bloot te stellen voor zich nog verder van het goede af te keeren; neen kinderen, toont hem veeleer dat gij een goed hart bezit, handelende gelijk de Apostel JOHANNES handelde met dien jongeling die in kwaad gezelschap was vervallen; dien hij door zachtheid van het pad des verderfs aftrok (*), volgens het voorbeeld van dien die zijne zon overal doet lichten, en zijne regendroppelen overal doet vallen.

(Meer in ons eerstvolgende.)

(*) EUSEB: *Ecc. Hist. lib: III Cap. XXIII.*

VERZAMELING VAN
ZINRIJKE EN LEERZAME SPREUKEN.

Zevende twaalfstal.

- 1.) **H**et is altijd eenige verzachting voor een kwaad, wannede er slechts nog een schijn is van er aan te kunnen twijfelen.
- 2.) Terwijl 't ligchaam op de knieën ligt, moet de geest, als op vleugelen, opwaarts zweven.
- 3.) Wij moeten ons kruis op den rug dragen, en er niet een vuur van maken, om onze handen daar bij te warmen (*).
- 4.) Eene verijdeling der hope baart al zoo veel, indien niet meerder, kwelling, dan een tegenwoordig gebrek.
- 5.) De armoede gevoelt men slechts in 't gezelschap der rijken.
- 6.) Een bewind dat zich met alles bemoeit, alles wil dwingen, bederft alles.
- 7.) Men kan zich aan de deugd gewennen, als men wil.
- 8.) Zal ooit de geschiedenis den dienst der ondervinding vervangen, zoo moet de waarheid haar onbetwistbaar eigendom zijn.
- 9.) De hovaardij trekt zoo menig jong paar sommen uit de handen, van welke ze haar bestaan behoorden te hebben, en ondermijnt huiselijke gelukzaligheid.
- 10.) In brave menschen is de stem van 't hart, de wenk der Voorzienigheid.
- 11.) De edele eerbiedigt zijn woord, zelfs als zijn hart daardoor van verdriet moet breken.
- 12.) De schoonheid der natuur lacht niet voor hem dien zuchten vervolgen; met wien de zegen des vaders niet gaaf.

(*) Wij moeten gevoelig zijn voor 's lijden dat ons overkomt; maar het niet gering achten, en er, om zoo te spreken, een spel van maken.

B I J D R A G E N

TOT DE

WETENSCHAPPEN EN SCHOONE LETTEREN.

OVER 'T AFSCHAFFEN *van den* SLAVENHANDEL.

De koning der *Nederlanden* heeft het tijdstip der verheffing van zijn stamhuis in zijn persoon gekenmerkt, door gelijkfemmig met den *koning van Engeland* den deemenswaardigen slavenhandel af te schaffen; ja, die handel is verdoemelijk in de natuur, zoo dat de oude volken, die zelve, naar de gewoonte van hunnen tijd, en naar een, onder den schoonschijnenden naam van *volksrecht*, ingevoerd misbruik, de slavernij duldden, haar een staat tegen de natuur wonden, en dit waren *Heidenen*. — *Morus*, de wetgever der *Heidenen*, was een vijand van de zelve; want dat een man die slecht genoeg was om slaaf te willen blijven als hij de vrijheid kon verkrijgen, met zija dat aan de deurpost gespijkerd moest worden, gelijk wij lezen dat geschieden moest, *Deut.* 15 v. 16 en 17, was zekerlijk zoo, weinig voor eene eere te houden bij de *Jooden*, als 't bij de *Romeinen* was, dat men den slaaf te niet was om ten leijg als te trekken, den duim afkapte, waarvan het *fransche* scheldwoord *pollex (*)*, voor iemand die toont lasthartig te wezen, herkomstig is. De *Franschen* hebben er alleenlijk onder zekere voorwaarden van tijdsbepaling in toegestemd, en dat zoogenoemd *afschaffen* is slechts een schijn, met opzigt tot de *negers*. Wel het verste af te zijn van den chistelijken leefregel: zoo als *gij wilt dat men u doe, doet hem alzo*: maar Hij die den *britschen koning* en de edele *britsche natio*, benevens onzen Souverein, en het wakker thans één, en één getrouw geworden *Nederlandsche volk* uitverkoren heeft, om de heilbevestiging over de gehele wereld te zijn, zal de beginfelen rijk in gevolgen laten wezen, en nergens zal de mensch, die naar het beeld Gods is geschapen, meer met het duivels smeedel der slavernij bezoedeld blijven.

Welk een onnadadelijk genoege moet de *britsche natio* zijn, die in het *britsche parlement*, reeds jaren lang verleden, een bazuin tot oproeping en afschaffing van den slavenhandel is geweest; die waarlijk voor de gehele menscheit een voorbeeld is, schiedknaap, **WILLIAM WILBERFORCE**! de hutten der armen moeten nog meer dan de paleizen der grooten van zijn' lof weërgalmen, om dat de toon van warme dankbaarheid, veeléer dan die van koele bewondering ten hemel stijgt, en offchoon windbrekers den laatste liever hooren, want

(*) *Pollex*, is 't Fransch, komt van *pollux trunchitus*, in 't Latijn; dat is, afgehakte duim.

hij is voor de wereld gestemd, een ~~WILDERFORCE~~ houdt meer van den eersten, om dat de wierook aangename van geur is naar mate de-zelve hooger klimt.

Laten de voorstanders van den slavenhandel, onder welke niet weinig zijn die geen drie geslachten behoeven op te klimmen, om hunne eigene voorgouders onder de negers te vinden; ja om dien oorsprong in hun te ontdekken men geen *LAVATER* behoeft te zijn; want de negertrekken zijn nog zeer duidelijk in hun gelaat te bespeuren, laten, zeg ik, zulke lage zielen vrij den achtbaren, edelen en moedigen verdediger der menschheid als een dweepsuchtig geestdrijver beschimpen, zij zullen welhaast hunne oogen niet meer durven opheffen. Mij dunkt ik hoor hen zeggen (ik weet dat dit hun stekpaaltje is): „Mooije Christenen! fraai christendom!” want velen dezer pogchen er op, *viets te gelooven*; dan, 't gaat hun als *SAUL*, God en zijn woord gelooven ze niet; maar zoeken op 't laatst troost bij de heksen te *Endor*, en roepen voorts: „Zwarte negers maakt men vrij en laat land- en geloofsgenooten bij de *Turken* in slavernij verzuchten, die moest men eerst vrij maken, dan was het werk prijselijk”. Dan, ofschoon dit zeggen wel zoo iets gelijke, 't is vernuftig maar niet wijs, *creolen dombaris*; en het antwoord is gereed: „De slavernij moet uit de wereld, zoo wel bij de *Turken* als bij de Christenen; maar hoe kunnen wij Christenen de bevrijding onzer broeders in 't geloof, bij de *Mahometanen* vorderen, zoo lange wij zelven menschen, die, naar de orde der natuur ook onze broeders, en, al zijn ze zwart van kleur, echter ons gelijk zijn, namelijk als menschen, in slavernij houden? De *Turken* kunnen ons met alle grond tegenwerpen, dat hunne christen-slaven in geen ander verband tot hen staan, dan onze negers tot ons.”

Die de straat schoon wil hebben moet voor zijn eigen deur eerst ve-gen. De voorstander van den slavenhandel, hij zij dan een vrekkelig *Europeaan* of een *Creool*; een blanke of een blank afzetsel van de kleur, mag omtrent de bevrijding der neger-slaven vrij beginnen met den balk uit zijne eigene oogen te halen, eer hij elders voor oogmeester gaat spelen. Of wat moeten de negerdrijvers nu bekaaid staan, nu zij de gevolgen der negerbevrijding zien, daar de ridder *SIDNEY SMITH* van *Groot-Brittanje* des gelast, zich te *Genoa* onthoudt, en de *Ottomaanische porte* zoo verre heeft gebracht, dat die *Aziatische Mahometaanische Mogendheden*, niet alleen alle slavernij der Christenen gaat afschaffen, maar ook zijne *Afrikaasche Vasallen*, op straffe van rijksban, beveelt, van alle huane zeerooverijen af te zien. Zie daar den val der roofnesten op de *barbarijische kust* van *Murea*, en *Groot Brittanje* zal doen zien, dat zijne zeemagt een invreterenden kanker uit den wortel kan genezen, daar de *Maltheser ridders* niets dan opplappings-pleisters op wisten te leggen. Niet gering is ons deel in de aanvoering van dit groote vrijjaar der vrijaren; het wordt een *Sche-metta jehobol* (*) (zoo noemden de oude jooden hun groot nationaal jubeljaar) voor 't geheele menschelijk geslacht.

(*) Het groote vrijjaar.

F R A G M E N T E N.

Hoe is 't mogelijk dat twee wezens, die den grond hunner harten onderling geopend; die tegen elkander van God, van de onsterfelijkheid der ziel, van droefheid gesproken hebben, elkander plotseling zoo vreemd worden! O liefde! gij onbegrijpelijke verborgenheid! gij wekt de hoogste bewondering, of zij bestaat niet. Heilig zijt gij, gelijk de geestdrift eens bloedgetuigen, of koeler dan dagelijkse vriendschap. Spruit dit onwillekeurige aller-gevoelens, uit den hemel, of uit aardse driften voort? moet men zich daaraan toegeven of het bestrijden? O hoe vele stormen beroeren het diepste des harten!

Kunstvermogen moest een hulpmiddel tegen smart zijn. DOMINICANO, in een klooster opgesloten zijnde, beschilde den muur zijns kerkers met prachtige meesterstukken, die hij tot zijn aandenken liet; maar hij leed door uiterlijke omstandigheden; de kwaal zat niet in zijn binnenste. Verschuilt zij zich daar, zoo is het gedaan met alle vermogens; de bron daarvan is verdroogd.

Ik onderzoek vaak mij zeiven, gelijk een vreemde zoude kunnen doen, en dan beklaag ik mij. Eens was ik geestig, openhartig, goed-aardig, edelmoedig; waarom is dit alles zoo verergerd? is de wereld in der daad zoo boos, en zijn er zekere goede hoedanigheden die ons onts wapenen, in de plaats van ons krachten te geven? 't is jammer. Ik was bestemd om uit te münken, en ik zal sterven zonder dat men bij al mijn roem eenig begrip van mij gehad hebbe. Indien ik gelukkig geweest ware, had de koorts des harte mij niet verteerd; ik zou onze bestemming uit een zeer verheven oogpunt beschouwd hebben; ik zou de nog onbekende betrekkingen tot de natuur en den hemel opgespoord hebben; maar het ongeluk bekneit mij in zijn klauw: hoe kan men ombelemmerd denken, wanneer dat zich bij elken ademtogt laat gevoelen!

Onder het gewelf der zonnestralen, of des sterrenhemels, gevoelt men geene behoeften, dan bemind te worden, en elkander waardig te zijn; maar de zamenleving, de zamenleving! hoe verhard zij den boezem! hoe bekrinpt zij den geest! hoe doet zij alleen leven, ten behoeve van 't geen men van ons zal zeggen! Wanneer de menschen elkander eens ontmoetten vrij van elkaanders invloed, welk een zuivere levensgeest zou dan de ziel niet doordroomen! haar met nieuwe denkbeelden, met waarachtige gevoelens verfrischen! Ik had het menschelijk leven uit de dichters leeren kennen; in der daad is het zoo niet; de werkelijke wereld heeft geene gevoelloosheid, die men te vergeefs zoude zoeken te verhelpen.

A N E C D O T E N.

Koningin ELIZABETH had haren neef, HENDRIK CARREY, bij zekere gelegenheid gevraagd: „Waar over denkt iemand als hij over niets denkt?” waarop CARREY had geantwoord: *Over de belofte van eene vrouw.* Na verloop van eenigen tijd verlangde hij pair van 't koninkrijk te worden, en de koningin had hem beloofd hem daartoe behulpzaam te zijn, dan zij hield haar woord niet, het welk hij haar verweet, en hij kreeg ten antwoord: „Wat doet er dat toe, CARREY? het was immers slechts de belofte van eene vrouw?”

„Hoe bevindt gij u LOTJE,” vroeg de heer M.... zijne vrouw, die in het kraambed lag en eene zeer moeilijke verlossing gehad had; *Ik ben doodelijk zwak; lieve M...., was het antwoord; echter ben ik niet boos op u.*

Zeker schrijver bij een' boekhandelaar te gast zijnde, werd zeer rijk onthaald, en men dronk, dewijl de schrijver een liefhebber was van kunst en wetenschap, en alles wat men zeldzaam of aardig noemt, uit een kunstig befeden dop van een kokosnoot, een doodskop voorstelende. De schrijver bewonderde de fraaiheid van 't werkstuk. De boekhandelaar wees hem de herfsenpan, zeggende: „Wat dunkt u mijnheer, zou daar niet een vernuft van de eerste grootte in kunnen?” *Ongetwijfeld, was 't wel zoo groot zijn als dat voor 't welk gij u dezen rijken disch hebt kunnen aan schaffen.*

Een edelman van die soort, wier gansche bezitting in hunnen adeldom bestaat, op reis, en in zekere stad van *Duitschland* angekommen zijnde, zond zijn knecht naar een der voornaamste logementen, om een kamer in het zelve voor hem te huren. De vrouw van den huize vroeg den knecht, alvorens een' eisch te doen, of zijn heer ook linnengoed (doelende op beddelinnen) behoefde: „Ja wel mejufvrouw,” antwoordde de knecht, „en wel voornamelijk hemden.” 'T is ligt te begrijpen dat geene kamer verhuurd werd.

Zeker heer weigerde zijn dochter ten huwelijk te geven aan een' jongman, wel rijk, maar enigzins wanfaltig van ligchaam, en zeer laf van aard, zeggende geen ander schoonzoon te willen hebben, dan die een rechtshapen man was, waarop zijne dochter, zeer zediglijk, antwoordde: *Wel, lieve vader! dan kunt gij hem mijne hand niet weigeren: hij heeft mij de notities van zijne inkomsten en onvermijdelijke uitgaven gestuurd, en op de laatstgenoemden heb ik zeven posten gevonden van meisjes, welke hij een wettelijk inkomen, voor haar en hare kinderen, heeft toegelegd, onder dien mitz dat de kinderen hem niet vader noemen.*

T A A L - E N T D I C H T K U N D I G E M E N G E L I N G.

A A N E

Wegens dezelfde versie aan R. (Zie Merc: 11de
1ste stuk, bladz 60.)

Nu, heb ik dan een bestraffing voor mijn' goeden raad verdiend,
'K neem u echter nog, welmeenend, even als voorhenen, vriend.
Maar, op dat gij regt moogt weten, wat beteekenis hij mij
'T woordje vriendschap heeft, voeg ik hier deze mijn verklaring bij.
Vriendschap is een reine liefde, liefde, geenszins slechts voor één;
Maar, naar 's voorbeeld van den Heiland, voor den menschin 't alge-
vrienschap is die reine liefde, die mij altoos pogen doet (moen.
Ieders welzijn te bevordren, handlen zoo men handlen moet;
Zij doet me in elks leed en blijdschap, elks geluk en ongeluk
Hartlijk daelen; zoo niet helpen, echter troosten is den druk.
Heg met zielen-zamenfmetting, voorwerp van verbeeldingskracht!
Hoeve weg die hersenschimmen, door ijhoofdigen bedacht!
Wie, kon ~~aan~~ het dan wreken, dat ik hem als vriend verloor?
Wie heeft aanspraak op mijn vriendschap; 'k volg het voorbeeld van
mijn' Heer.

Rudolph (*).

'T V E R L O R E N * * H E R K R E G E N E D E N.

'T lust mij, schoon met zwakke toonen,
De eerste levensvriend te kronen,
Die een' heiligen oorsprong had,
Die geen weegs van A d a m 's zonen,
Neen, maar die hij zelf bezat.

Toen pas de aardbol was verzeen,
Pronkte met het heerlijk wezen,
Dat natuurlijk ooit bestond,
Pronkte met dat menschlijk wezen,
Dat Gods beeldnis in zich vond;

Toen, toen was ons aardfche leven
'T reinste zielsgenot gegeven;
Alles was van eeuwen duur;
Wellust bloeide in edens dreeven,
Ademde geheel natuur.

Wellust die de ziel niet boeide,
Neen, maar 't waar van dank ontgloeide,
En te meerder kracht en gaf,
Naar zij sterker 't hart doervloede,
Dat geen grijsheid dichte of graf.

A d a m was dat heil beschoren,
Dan, hij heeft Gods beeld verlonen,
Toen de vrouw hem heeft verleid,
Om naar 't woord der slang te hooren,
Slaaf werd der begeerlijkhaid.

'T eden werd voor hem gesloten,
Ook voor zijn natuurgenooten,
Tot den jongsten mik der tijd;
Allen waren ingesloten,
Waren minne wellust hielden.

(*) Dus geteekend ter voorkominge van verwarring.

Na dat rijk en vrolijk eden,
Zoo vol aardfche zaligheden;
Vóór des eerften vaders val,
Na dat rijk en vrolijk eden,
Volgde een fomer tranendal.

Dan, God zag ontfermend peder,
En fchqak ons een eden weder
Door zijn' zoop die voor ons fterf;
Deas verwierf ons 't eden weder,
Toen hij Gods genae verwierf;

'T eeuw'ig eden van hier boven,
Daar wij zullen danken, looven,
Zullen faken God en Hem;
Dat geen fang ons zal ontroven,
'T eeuw'ig nieuw *Jerufalem*.

H. W. Carras, te *Zurphen* (*).

N A P O L E O N.

De fatan had, om ons te plagen,
Zijn brein gefcherpt fnds vele dagen,
En wat hij fchraders denken kon,
Niets beter dan N A P O L E O N.
Om 't gruwlijk moordplan uit te werken,
Om voorts den lievlingszoon te fterken
Gaf hij hem alle vuige luf,
En zond hem weg, dus uitgerust.
Het monfter komt in *Frankrijk's* ftrecken,
En geeft aldra het doorflaander trecken
Van zijne zending uit de hel;
Maakt roof en moord zich tot een spel.
Dit ging een poos geheel naar wenfchen. —
Reeds juiche hij bij 't leed der menfchen,
Toen hem een felle kou beving. —
Daar stond nu fatans zendeling,
Voelt zich verftijfd, ja gansch bevroren:
„K moet vlugten, of — ik ben verloren!“
„Zoeroept de held, „Dan ach! waarheen?“
„Waar berg ik mijn verftijfde leen?“
Hij voelt zijn borst van fpijt verflikken.
De fatan ziet de booze ftrikken,
Zijn' vriend, zijn' hartevriend gefpreids
Is ook tot redding ftraks bereid,
Schoon 't hem vervloekingen deed braken.
Terftond beveelt hij zijne draken
Den held te brengen voor zijn' troon,
Zweert straf voor d' onderganen hoon.
De lievling komt, laat wanhoop blijken,

De fatan vloekt zijn laf bezwijken;
Maar zweert op nieuw der menfchen fterft,
En fpreekt den zendling moed in 't hart;
Vlugt voorts verwoed door 's afgronds kotken,
Verzamelt duizend, duizend doiken,
En hangt ze op 't hart van zijnen held,
Wiens borst van nieuwe moordlust zwelt;
Hij voelt zich plotselk herleven;
Geveinsdheid wordt hem meegegeven;
„Ook fter, en met deez' heliche raen,
Landt hij op nieuw in *Frankrijk* aan.
Wat heerlijk fchouwspel voor zijne cogent
Geen ftaal is naar hem uitgerogen.
„Dat de gade door een zee van bloed
„Nu mijn onzalig wijken boet“;
„Ik voel mijn hart in moordlust blaken!
„Euroop zal 'k tot een puinhoop maken,
Zoo fpreekt hij, dan, onmiddlijk hoort
Hij dit ontzettend dandrend woord:
Sterf monfter! 'T was een ftem van boven.
Hij voelt zich alle kracht ontrooven.
Gods wraak verroont zich, grijpt hem aan,
Hij voelt zich plotselk nederlaan,
Het zwarte bloed bezoedelt de earde,
Die éénmaal zulk een monfter baarde.
De fatan vloekt, verwoed van fpijt,
En brukt: „Wat nu gedaant! N A
P O L E O N ben 'k kwijt!“

Langenberg.

E X T E M P O R E.

*De hel herbraakte 't ijslijkst monfter,
Of ligt haar magt dan nog verwon.
Te wapen jongmans! mannen! grijzen!
Te wapen! 't is N A P O L E O N!*

Dezelfde.

(*) De heer Carras hield ons de bekorting van dit zijn dichtfuk ten beste,
plaatsgebrek alleen heeft ons daartoe genoodzaakt.

XI DEELS II STUK.

T

DE TROOST VAN EEN CHRISTEN.

Niets op aard kan mij bevrijden
Voor de zeisen van den dood;
Waarop 'k mij ook moog' verlaten,
Het begeeft mij in dien nood.

Eer, noch rang, noch groot vermogen
Baten in het 'eryensuur.
Eens moet ik de tol betalen,
De eindelijke van natuur.

Ongelukkig, hoopst rampzalig
Waar ' voor mijne ziel dat lot.
Waar, terstond na 'aardsche leven
Kindigde mijn heilgenot.

Maar een grooter, reiner vreugde,
In het oord der zaligheid,
Is mij door d'goeden vader,
En voor eeuwig, toegeleid.

Ja, daar zal ik steeds genieten
Nooit bewolkt, gestoord geluk,
In den rei van mijne vrienden,
Onbekend met leed en druk.

O hoe lieflijk zal dat wezen!
Welk een suzeend, zielsgenot!
Hartsgeliefde, edle vrienden,
Zalig weer te zien bij God!

Zoude ik dan het kerveg vreezen,
'T moge vroeg of laat geschiën? —
Neen! 'k weet, dat ik na het leven,
Mijne vrienden weer zal zien.

Evertes

ONTWIKKELINGEN DER OPGAVEN. *Verdian in het*
XI. D. ike stuk.

L O G O R Y P H.

1.) VLOERMAT: opgegeven door de heer D. Grikemper; —
gevonden door de heeren Feider, W. T. Bala, Jan Zwart-
fluyts, te Wormerveer; G. R. Rame, W. Rozing, R. H.
Rietters, W. Daniels, G. Werf, te A....; W. Sijpe-
steyn en W. Brouwer, te Crommenie.

Voorts zijn de volgende dichtmatige oplossingen ingezonden:

*Dat een ander Mayors vrij
Zijne hulde bied',
Strijden, onder zijn bevel,
Waarlijk ja, dat wil ik wel;
Hem bezingen niet:*

*Geen enklen toon zal hij mij thans ontwringen;
Want immers 'k moet de VLOERMAT thans bezingen!*

*Maar, wat malde ik, tot haar? lof?
Niet veel van gewigt;
Dien Aan dat ze te allen tijd,
Reinheid, die ze ook is gewijd,
Groaten dienst verrigt,*

*Waarom zij zich dan ook met hart en zinnen
Naast het tapijt, van 's vrouwtje ziele beminnen.*

M E N G E L I N G.

135

Maar nu aan den andren kant,
 Strekt ze ook wel tot last
 Van den man, ja tot vastlast;
 Daarom staak ik hier mijn had;
 'K vind 't niet ongepast,
 De lastigheid der VLOERMAT te beweren,
 En dan, 't is loon, der vrouwen gunst te ontfangen.

W. R. Idems, te Amsterdam.

Daer togroep kan men met VLOERMAT goed ontbinden,
 Wij zij der vrouwen oog, uit zinnelijkheid, bekoort,
 En man, door letterkaer, ook ieder iets kan vinden
 Dat de opgaaf heeft besaaid, in dit achttienig woord.

Everts.

Wilt gij in Holland zijn bemind,
 En welkom wezen bij een' vrind,
 Iets dient gij boven al te weten,
 Dat is, de VLOERMAT niet vergeten.

P. S. Rems Jr.

De grasse Fredrik kwam
 Bij zeker heer in Amsterdam,
 En stapte vorstlijk door, dacht om geen voeten vegen;
 Maar ziet, mevrouw treedt toe, en houdt den koning tegen,
 En zegt: „Hoe, Sirel is 't met de waarheid hier gelogen?
 „Men zegt dat Fredrik's oog heet Kruisen overziet,
 „En hier ontdekt het toch deez' kleine VLOERMAT niet!“ —
 De koning boog zich; en ging ras aan 's voeten vegen.

R....

2.) FLESCHE, voorgesteld door den heer H. W. Carras, te Zutphen: — ontwikkeld door de heeren, Feider, J. C. Honigh, in de Wieringerbaard; Jan Zwartfluis, te Wormerveer; C. F. Julius, D. Griekhoer, W. Damsels, W. Rozing, Rs. Hs. Pieters, W. Seypesteijn en W. Brouwer, te Crommenie.

Nog zijn de volgende ontraadselingen ingezonden:

Een FLESCHE is dun, daarbij zeer braas,
 Dit waar'schouwt voor 't gebruik: het zij niet roekeloos.

Hendrik Strootman Jansz.

Wreeslijk is de mensch verblind,
 'T is een dwaas der dwazen,
 Die zijn hoogst genoeg vindt
 Bij de FLESCHE en glazen.

Nuttig ja is soms de wijn,
 Dit kan elk ontdekken;
 Maar op hem versot te zijn
 Doet ten spot verstreken.

W. Starink.

Een ander roeme vrij het bier,
 Als drank die 't ligchaam sterkt;
 Hij prijze het Schiedammer vocht,
 Dewijt het spoedig werkt;
 Een Engelschman drink' vrij zijn punch,
 'T is waar, mij smaakt ze ook wel;

Toch ken 'k een drank dien 'k boven punch
 Bier en genever stel;
 Elk dag een halve flesch daar van,
 Zal niemand schaadlijk zijn;
 Men geeft dat vocht in onze taal,
 Den naam van roode wijn,

W. R. Idema, te Amsterdam.

De drie volgende zijn van Blijbelvriend.

Toen Abraham, op Gods bevel,
 Zijn dienstmaagd met haar Ismaël,
 Naar 't wille van zijn huisvoogdesse,
 Die 't uit nabij hem gebod,
 Vertrekken deed, gaf hij haar brood,
 En water in haar flesche.

Gen: 21 vs. 14.

Wie kan het welkgeestel verklaren,
 Zijn orde en werking openbaren?
 Wie ligt des hemels fleschsch neer,
 Gebiedt haar: „Geef geen water meer?“
 O mensche! waarop gij ook moogt bogen,
 Hier zwicht ge, en hebt gij geen vermogen.

JOB 38 vs. 37.

„O! ondersteunt mij met de FLESCHEN!
 „Gunt mij verlangens dorst te leschen!
 „Dorst naar den troost van 't nieuw verbond.“
 Zoo roept de kerk ruid; wenscht de vrienden
 Haars bruidegoms alda te vinden,
 De leeraars die Hij haar ook zond.

Cant; 2 vs. 5.

Het volgende is van den heere Everts:

DE VERGANKELIJKHEID.

Waarheen het oog zich wende in 't ruime wereldrend,
 Hoe duurzaam, hoe gevest het alles ook moog' schijnen,
 Leert de ondervinding toch, dat slechts een' korten stond
 Het stof een aanzijn heeft, en daarna moet verdwijnen:
 Wat marmeer, wat porfyr, wat ijzer hoe gehard,
 Wordt eenmaal niet vergruisd door de altijd scherpe tanden
 Der onwederstaande tijd? Wat, dat haar woede tart,
 Wie, die haar tegenstaat, belet hem aan te randen?
 Waar than? 't beroemd Atheen? waar Troyen? Ninivé?
 Waar 't colossale beeld van Rhodus troosche haven?
 Waar Babels metzelwerk? wie toont zelfs zijne stede?
 'T is alles reeds vergaan en in het niet begraven!
 Het vorstelijk paleis zoo wel als 't rieten dak,
 'T wordt al' der tijd ten prooi na meer of minder jaren;
 Niets dan vergankelijkheid, hoe verre ook 't oog moog' staren
 En, acht zie hier 't bewijs, — daar zelfs myn inkt-fles brak!

C H A R A D E N.

1.) AMSTERDAM; voorgesteld door den heer D. Grikeboer: — gevonden door de heeren, C. F. Julius, Everts, B. Rozeboom, G. Janszen.

Nog is het volgende op deze charade ingezonden:

„Naen! AMSTERDAM is thans geen derde hoofdstad meer
 „Van 't wuste Gallen-rijk"; dus was de taal dier braven,
 Die ont in 'd uchtenland des wanshelijken dags,
 Van waren heldenmoed de schoonste blijken gaven:
 Die taal vergeet ik nooit; zoo min als de eerste kreet,
 Het algemeene sein, ter slakinge onzer banden:
 *T herinneren daarvan doe vröde in teder borst,
 Den grootsten afkeer van wat Franschman heet, ontbranden.
 W. R. Idema, te Amsterdam,

„Altoos livrig in 't ontbinden,
 Moet die taak nu weder hervat;
 Gromtijds mogt ik toch iers vinden,
 Ngeen ook diep verorgen zat,
 En waaraan ik moeite had.
 Rustig dan... Maar, hoe kan 't wezen!
 Dus op 't oogenblik geraent!
 Van den kant is 't reeds te lezen,
 Nits de letters gaê te slaan.

J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*.

2.) SCHILNWACHT; opgegeven door den heer W. Starink: — gevonden door de heeren Roelofs, J. de Jong. De heer Hendrik Stroopman Jansz, zegt (in een tweeregelig versje), en mede voldoende, SCHILDKNAAP: het zelfde woord is door den heer C. F. Julius ingezonden. — J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*. De heer Jan Zwartfluis, te *Wormerveer* vindt eene voldoende oplossing in 't woord RIJBOOG, zoo ook de heeren W. Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*. — D. Grikeboer, W. Daniels.

R A A D S E L.

Lijm; nitgegeven door den heer Feidert: — gevonden door de heeren W. R. Idema, te *Amsterdam* (in een tweeregelig versje), C. F. Julius, G. Janszen, B. Rozeboom, Everts, D. Grikeboer, W. Daniels. De heer R. Hs. Pieters, meent dat het woord TEER voldoende is; 't komt ons echter voor dat de vereischte van 't *zamen te voegen* hier aan bedenking onderhevig is. — W. Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*.

V R A G E N.

1.) a. en L'(*); gevraagd door den heer W. Prins, in de *Zijp*: — beantwoord door de heeren, Koelofs, Hendrik Strootman Jansz.; J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*; Jan Zwartsluys, te *Warverster*; C. F. Julius; B. Rozboom, G. Just, Everts, W. Daniels, Rs. Hs. Pieters, D. Grikeboer, Johs. Gildeboer, W. Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*.

Voorts is ons nog het volgende antwoord toegezonden:

*K zeg van deze opgaf niet met al,

Alleenlijk dat zij doelt op B. A. L.

Ze is wel bekend, en word, voor dezen,

Nog eenmaal bij Adrcuur gelezen (C).

W. R. Idema, te *Amsterdam*.

2.) De vrouw van LOTH; gevraagd door den heer J. de Wolff Pz.: — Geene met de meening des opgevers overeenstemmende antwoorden zijn hier op ingezonden. De heeren Grikeboer, Pieters, en een breed getal anderen hebben H E N O C H geantwoord, het welk kan gezegd worden te voldoen, dewijl deze man toch ook heeft doen geboren worden; immers volgens *Gen. 5 vs. 21*. gewan hij METHUSALAH.

Dit reeds gezet zijnde, ontvangen wij van de heeren W. Sijpesteijn en W. Brouwer, te *Crommenie*, tot antwoord: De vrouw van LOTH, alzoo dit overeenkomstig de meening van den heere opgever.

N I E U W E O P G A V E N.

L O G O G R Y P H (S).

Gij, vrienden, die wellicht begeerig zijt te weten

Hoe hier 't vijftiëtië woord, een dorpie, wordt geheien,

Let dan naauwkeurig op het geen 'k hier volgen laat

Wijl dit en meer, daarin, door letterkeer bestaat:

Vooreerst een vrouwen naam; iets waarmede men kan speiden

(Hoewel verkeert in naam, is geen 't letter spel wil lijden);

Een maat; twee dorpen; iets dat tot een spel behoort;

Een rang die 't trotsche hart maar al te vaak bekoort;

Een noot in 't zangmuzijk; iets dat ons met ons leven

Begeeft; een stad in 't noordlijk deel van Hollands grond beschreyens;

De naam van een insect dat zeer veel schande haart;

En een viervoetig dier, in 't bijbelboek verklaard;

Een vrouw; ook iets, dat men gewoon is in te speken;

En eindlijk, voor den mensch twee aklige gebreken.

(C) De ingezondene letters r en k zouden mede voldoen, zoo 't woord rik, een goed nederduitsch zelfstandig naamwoord, ware, het geen in de vraag bepaald word.

(D) Beker voor meer lag gelede, gewellijk (te Ds. iste stuk, De heer GRIKEBOER heeft hetzelfde aangemerkt.

(S) Die van den heere STROOTMAN zal bereidwilliglijk geplaatst worden, indien hij ons alvorens het bedoelde woord belijft mede te deelen, volgens de eenmaal door ons bepaalde voorwaarden, betreffende nieuwe opgaven.

M E N G E L I N G

1897

G. H. A. R. A. D. E. S.

1.) Mijn geheel bestaat uit drie deelen; en wordt in den eozig ge-
bruikt. Mijn eerste is een gevaarlijk werktuig; mijn tweede een ver-
korte vrouwen naam; mijn tweede en derde t'zamen genomen is na
genoeg in alle huishoudens te vinden; mijn derde afzonderlijk is een
geheim woord; en omgekeerd de naam van zeker viervoetig dier, 't
welk zijne groote nuttigheid heeft, en doorgaans ongemeen bemind
wordt.

2.) Mijn eerste is een plaats die niemand kan behagen;
Het tweede is lidwoord in de taal van Nederland,
Deez' t'zamen, dus mijn geheel bekleede in deze dagen,
In 't noorden van mijn grond, een' zeer geduchten stand.

R A A D S E L S.

1.) Rechts veldt gij mij bij zulke Heden,
Die dapper stoken, doch niet ziden,
Ik ben gemisbaar op mijn wijz';
En door mij andersom te spellen,
Noem ik teze, dat gij gerust kunt hollen
Van veel waardij te zijn, als jits.

2.) Zeker woord beteekent een gewas van geene of zeer geringe
waarde, alhoewel onnadankelijk schoon en verwonderenswaardig: van
achteren af gelezen is het de naam van een geheel, uit verscheidene
deelen bestaande.

V R A A G.

Welk goed Hollandsch woord kan van de volgende letters samen-
gesteld worden?

a, c, w, f, r, h, d, n, s, b, o, k, t, v, u, m.

BINDRIJMWORDEN ter AANVULLINGE

(Onderwerp: bindrijm.)

.....	antwangen
.....	zoek
.....	verlangen
.....	goed
.....	spelen
.....	verdriet
.....	doelen
.....	niet

T O E G I F T, N°. 20

VERVOLG der ONTBINDINGEN van het VOORSTEL;
gedaan in het 10de De, 5de stuk.

De heer Pols werkt dus:

Het verschil der omdraaijingen (574) weder als voren gevonden hebbende, zegt deze Correspondent:

Stel de uren = x

Zoo is de gezamentlijke zwaarte = $65\frac{1}{2} x$

Stel voorts de ponden van 't varken = y

Zoo zijn die van de vrouw = $y + 1$
en die van den man = $y + 51$

Add.

Komt voor de gezamentlijke zwaarte ook $3y + 52$

Alzoo is, volgens 't voorstel:

$$3y + 52 = 574 \quad \text{en} \quad 65\frac{1}{2} x \text{ mede} = 574$$

$$3y = 522$$

$$328 x = 2870$$

3 /

$$\text{De ponden van 't varken} = y = 174 \text{ lb} \quad 328 / \quad x = 8\frac{1}{2} \text{ uren.}$$

$$\text{dan weegt de vrouw} \quad \begin{array}{r} 175 \text{ lb} \\ 50 \end{array}$$

$$\text{en de man } 225 \text{ lb}$$

Dan: waartoe, vragen wij onder verbetering, hier de uren onbekend gesteld? dezelve zijn toch in 't voorstel niet onbekend gelaten; want het verschil der omdraaijingen van de wielen, dus ook de gezamentlijke zwaarte van man, vrouw en varken, gevonden hebbende, behoeft die zwaarte slechts door $65\frac{1}{2}$ gedeeld te worden om de uren te vinden, gelijk de heer opgever dezelve ook zoo heeft leeren vinden.

De heer Correspondent die gevonden heeft voor de zwaarte van den man 143 lb, voor die van de vrouw 93 lb, en die van 't varken 92 lb, voorts voor de uren 5, voldoet wel, wegens het verschil der zwaarten, aan 't voorstel, ook dat $65\frac{1}{2}$ maal de uren 't getal der onderscheidene ponden t'zamen genomen uitmaakt; maar de bepalingen wegens den afgelegten weg is door hem geheel uit het oog verloren.

NB. Wegens de nog uitgebreide voorhanden zijnde stoffe, plaatsen wij geen meer voorstel.

AMSTERDAMSCHER MERCURIUS.

MERKWAARDIGE AANTEKENINGEN

WEGENS DE

TIRANNIJ,

OF

GRUWELBEDRIJVEN,

DER

FRANSCHE N,

sedert de revolutie in hun eigen land,

op het einde der achttiende eeuw.

(Negende vervalg.)

Men had, zoo als van zelf spreekt, niet nagelaten, door de gansche stad heen, de alarm klok te luiden; in gevolge van dien vergaderde oogenblikkelijk het stads bestuur, en de gewapende burgermagt kwam op de been. Hadde het eerstgemelde slechts in der ijl in de naaste dorpen brood en meel laten opkopen, zoo zoude de aanvoering daarvan de vrouwtjes het woelen hebben doen staken; maar neen, daartoe ging men niet over om dat de grap dan afgedaan zoude geweest zijn, en dezelve was al te kittelend, al te zeer *echt fransch*, dan dat men denzelven in zijnen vaart zoude hebben willen stuiten. Ook de gewapende burgermagt weigerde iets te doen; de vrouwtjes eischten brood, en aan dien eisch moest voldaan worden; 't was een te schoon voorwendfel, door middel van 't welk men oogen en hart voldoening zoude kunnen geven, ja zelfs zoude kunnen vergasten, dan dat men dat voorwendfel weggerukt zoude hebben, door middel van den grondregel der billijkheid: *alle bezwaar van des burger moet bij verzoekschrift, en niet bij oproer ingebracht worden.* De ge-

neraal la Fayette trachtte te vergeefs zijne gewapende burgers tot hinnen pligt terug te brengen; er waren geene ooren voor hem, en ook werd zins stem verdoofd door het donderend geschreeuw van, naar Versailles! naar Versailles! brood! brood! en de koning in Parijs! brood! brood! enz. Er was niets aan te doen; de vrouwtjes, na genoeg ACHT DUIZEND in getal, met de maktscheuwlusters en vischvrouwen aan haar hoofd (de laatstgemelden hebben in de zoogenaamde loffelijke revolutie [of zoo als de *franschgezinden* 't noemen den *opstand*] doorgaans in 't voorste gelid geweest) trekken naar de *Eliseesche velden*, zijnde eene zoo ruime als fraaije wandelpaas in *Parijs*; aldaar zien zij hare voorraad van krijgs-, plonder- en brandstichtings voorraad enz. opletend na, en bevinden dat ze wel snaphanen en kanonnen; maar geen kruid en lood hebben; een en ander wordt van Maillard voornoemd; die de zoogenaamde amazonen getrouwelijk bijbleef, gevorderd, dan, deze had het geluk van haar onder 't oog te brengen, dat zij dit niet, en dus ook zelfs geen snaphanen en kanonnen, noodig hadden; dat zij niet gingen oorlogen, maar dwingen, en waarschijnlijk al hijs er bijgevoegd hebben dat zij aan de voorhanden zijnde koeyoeten, bijlen en dergelijk tuig genoeg hadden. Dit had ten gevolge dat de vrouwtjes de snaphanen daar heen smetten; de kanonnen zullen zij waarschijnlijk maar hebben laten staan, daar de zelve stonden. Hier na ging men verder op marsch, en wel onder het loeiend roeren van de burger-trom, om nu niet te zeggen oproer-trom. In de dorpen welke doorgetrokken moesten worden werd nog zoo veel mogelijk gewonnen, en na een' weg van bijna acht uren afgelegd te hebben, bevond het leger zich te *Versailles*. — Alvorens te verhalen wat het verder gevolg van dit *fransch vrouwenpelletje* was, moet ik den lezer zeggen, dat toen de reedere levensgezellinden, nu in gewapende hydra's verkeerd, *Parijs* verlaten hadden, de gewapende burgers zoo jaloeersch waren op de rol welke de vrouwtjes thans op het toneel des oproers vervulden, dat zij voltrude bevelen mede zulk eene rol te spelen, en dus ook naar *Versailles* te trekken. Het uitzigt op 't afdruipende was te lichtom dan dat men hunne begeerte niet

ingetwillig zoude hebben. De gezagde burgers marheerden dan de vrouwen achter op, zoo ten naasten bij **TIE** **DUIZEND** man sterk, en wat meer is, met la Fayette aan hun hoofd; deze had het aanvaarden van die waardigheid niet kunnen, en ook niet *willen* weigeren, dan, de man deed het (N. B.) om alle wanorde te verhoeden; hij was *Franschman*, en dit zegt genoeg om vast te stellen dat hij valsch was.

Gave de Hemel dat deze stelling thans van ieder onzer aangenomen wierde, en men zich bovendien meer en meer trachtte te overtuigen van het algemeen, en verregaand slechte karakter der *Franschen*, de geestdrift met welke men nu tegen den grooten struikroover, Bonaparte optrekt, zoude nog vrij sterker wezen, en dezelve kan niet te sterk zijn, dewijl het hoogstnoodzakelijk is, dat dit monster met geheel zijn geslacht van de aarde verdelgd worde; immers zoo hij triomfeerde en doordronge, ware 't gedaan met alles; hij zoude 't land uitplunderen, de bewoners wegmooien, en alles wat nog overbleef der zee ten prooije geven. De booswicht geeft wel voor dat hij niet voornemens is zich verder te bemoeijen dan met het *fransche* rijk, dan hij is *Verfranschte Corsicaan*, en alzoo valschaard en aartsleugenaar, gelijk alle *Franschen* dit zijn, en geweest zijn, zoo lang zij op aarde bestaan hebben (*). Immers wóór de geboorte van den Zaligmaker, dus voor meer dan 18 eeuwen, zeide Cato reeds:

„De meeste *Galliers* leggen zich op twee zaken met allen ijver toe; op het krijgswezen, en eene lastige innemende „spraakzaamheid.” De in onzen tijd, en voor onze omstandigheid zoo loffelijk, arbeidzame Scheiterna, heeft ons dit in zijne *Bemoediging* onder 't oog gebragt, en voegt er nog het volgende bij: „Keizer Maximiliaan de eerste, „scheefte ze in 't begin der zestiende eeuw: zij zingen hooger dan de noot; zij lozen anders dan er staat; zij spreken „en zingen anders dan zijn kluise kluise meenen. Francken

(*) Ook de Corsen zijn niet later. Martialis heeft reeds van hun gesproken, dat hunne eerste wet, wraak is; hunne tweede, op roof te leven; hunne derde Jougataal, en hunne vierde, niet te vragen naar God of zijn gebod.

„zeide: *Npooh werd iemand schándiger bijgebragt van een Fran-*
cois, dan soen hij van kousche trecken het volst opschafte.”

De zelfde schrijver leert ons de *Franschen* nog nader kennen; hij beeldt ze ons af met zulke sterke en niet te min echte trekken, dat het thans pligt is geworden die zijne afbeelding zoo veel mogelijk te verbreiden, waartoe wij dan van ganscher harte de gelegenheid welke ons daartoe op dit oogenblik voorkomt, aangrijpend „Het is niet alleen,” zegt den gemelde schrijver, in zijn weekblad, *Het vaderland en de Franschen*, „dat de boosheid en loosheid van oudsher in „hun volkskarakter heeft uitgeblonken; het gebeurde in dat „land” (in *Frankrijk*) „in verschillende tijdvakken, heeft „dit slechte natuurlijk moeten doen vermeederen. Wij „zullen niet terug behoeven te gaan tot de tijden van Ka- „rel IX, en de *St. Bartholomeus nacht*, de eerste groote „schrede tot de verergering der *fransche natie* was de intrek- „king van het edikt van *Nantes*, door Lodewijk de XIV, „in 1685. Zeer vele huisgezinnen werden toen ingeban- „nen, en de groote grondregel is toen in praktijk gebragt: „dat iemand zonder godsdienst voor den staat verkiezelijker is, „dan wanneer hij denzelven naar licht en geweten wilde beoefenen. „Hierdoor werden alle zedelijke banden losgemaakt.”

De tweede groote schrede werd gedaan omtrent en na den jare 1720, onder den hertog regent: „Het zedebederf was „uit deszelfs in wellusten verzonken hof over de natie „verspreid, enz.” — De derde groote schrede tot verergering is gedaan in de omwenteling, welke thans het onderwerp onzes schrijvers is, en wij zijn verzekerd dat de lezer van die verergering reeds overtuigd zal wezen, uit het geen wij desaangaande tot dus verre gezegd hebben.

Het zij ieder *Nederlander* aangeraden, de volgende trekken uit het gemelde weekblad in zijn geheugen te prenten, en zich dezelve dagelijks te herinneren; wij hebben ze eenigzins anders gekleed.

*Wacht u van Franschen; want hun woorden zijn ventijn.⁽¹⁾
 Hun zweren is bedrog, hun laggen valsche schijn.*

*Het is een fransch gebruik dat als zij iemand zweren,
 Zij breeken 't wederom zoo spoedig zij 't bageeren.*

Zij

*Zij houden voor een wet dat nimmer Koning staat
Verboden is door eed aan zijnen onderzaan.*

*————— Veel beter is 't te sterven
Dan onder fransch gebied zijn vrij gemoed te derven.*

*Die in dit vrije land tot Frankrijk is gezint,
Al zij hij hier geteeld, is een omverrig kind;
Zijn moeder is gewis een hoer, en ook zijn vader
Gekomen van een zwijn of van een landverrader.*

*————— Die iets van Frankrijk houdt, ik acht het voor gewis,
'T zij waar hij zij geteeld, dat hij een bastaard is.*

*En houdt van die beloften niet,
Die u de valsche Franschman biedt,
Om u in zijn geweld te krijgen,
Die op zijn trouwe stelt zijn heet,
Verdiend dat hij bedrogen werd,
En onder 't nieuwe juk gesmeten;
Want van te houden een verbond,
Dat namaals hem niet aan en stond,
En heeft de Franschman nooit geweten.*

*————— En denke dat niemand meer de vrijheid en betracht
Dan die den Franschman kent en daarom hem veracht.*

Met reden heeft men de *Franschen* vergeleken bij een basiliscus, die thans wel uit ons land is geweken, maar verscheidene eijeren heeft nagelaten; de dichter van het geestig stukje veronderstelt een van die eijeren te zien uitkomen, en roept uit:

*Sla dood het jong; 't piept als voorheen;
Het uit de fransche taal.*

*Sla dood het jong, of 't heeft weér keus,
Dat het hier geeft de wet,*

*En met den zwadder van het Fransch,
'S volks reine taal besmet.*

Een ander uitgekomen begeert hij mede doodgeslagen te hebben, dewijl hij 't herkent voor de *fransche vleijerij*; van dit jong zegt hij:

*Zie hoe 't zich kromt en kruipt in 't stof
Voor Hollands Heer en Vorst;
Sla dood, zoo wordt het Neêrlands hof
Niet door zijn tong bemorst.*

Uit een derde ei ziet hij de *fransche pracht* te voorschijn komen; uit een vierde de *fransche hovaardij*; uit weer een ander 't *ambtsbejag*, dat zich met volksmin tooit; uit een ander de *galanterij*, waarvoor hij zegt:

*'T is geil en snood, en zonder trouw,
Echt teelt der fransche hel,
Bederft het maagd en jonge vrouw,
En meeneea is zijn spel.*

Uit nog weer een ander ei komt *lgtuimigheid*, die, zegt de dichter,

*fijn vergift,
Wijl wij met alles spot,
Uitzwaddert, vol van hofsche drift,
Op eer, op leugd en God!*

Hij verbeeldt zich dat een ander ei, 't welk nog in zijn geheel is, stuk gesmeten wordt, en dat men hier bevindt een *windei* te wezen, zijnde vol *fransche wind*. Eindelijk wordt het laatste ei getrapt, en de dichter roept uit:

Waarachtig 't ei is vuil!

Sluitende verder zijn versje, 't welk weder zijne *schabberen* van buiten moest laten lueren; met deze regels:

*Weg fransche stank, weg verr van hier,
Zoo rukte men, door den tijd,
Niet slechts het balistiscus dier
Maar zijn gebroed ook kwijf.*

En nu keeren wij weder tot onzen tekst.

(Wordt vervolgt.)

NAAMLIJST der GEPROCLAMEERDEN te *Amsterdam*

Barste Gebod, 30 April.

Hendrik van den Brink *en* Anna Maria Beekman.
 Wilhelmus Gerardus Gardewijn *en* Johanna Catharina van Bergen.
 Johannes Hendrik Muller *en* Hendrika Olthaar.
 Jan Diederik Lageman *en* Elisabeth van Grol.
 Matthijs Andries Leeke *en* Johanna Maria Schreeve.
 Hendrik Neutweg *en* Anna Sophia Gratiot.
 Jan Breeman *en* Cornelia Johanna Schreuder.
 Marinus Maasen *en* Hillegonda Breeman.
 Johannes Butger *en* Gerritje Hoogwoud.
 Gerrit Balster *en* Maria Borgers.
 Hendrik Capel *en* Neeltje Goudt.
 Johannes van den Berg *en* Catharina Elisabeth Zeegemeijer.
 Rijk Bouman *en* Neeltje Portengen.
 Jan Fredrik Noordziek *en* Hanna Hermina Huysman.
 Barend Fris *en* Hendrina de Gruyter.
 Jacobus Christiaan Meijer *en* Elisabeth Gockel.
 Jan Gravius *en* Maria Meusegaars.
 Jan Bronkhorst *en* Catharina Maria Blok.
 Hermanus Rijnvank *en* Alida Fredrica Elberink.
 Johannes Lambertus Boom *en* Grietje Stoffels.
 Hendrik Spaen *en* Regina Jacoba Jurriaans.
 Jacobus Servin *en* Maria van der Waart.
 Fredrik Adolph Habermann *en* Catharina Havighorst.
 Johannes Pigge *en* Aaltje Mast.
 Jacobus Eifenburg *en* Catharina Juliana Huysman.

Hermanus Muller *en* Johanna Maria van Tijen.
 Albertus Joannes Janssens *en* Catharina Maria van Aandenbèrg.
 Jan Gottfried Kerner *en* Catharina Wilhelmina van Ruyven.
 Gerard Joseph Maria Iselman *en* Maria Ludovica Balij.
 Carel Fredrik Breithar *en* Maria Christina Brink.
 Hendrik Rijnsijder *en* Helena Magtilda Fislér.
 Jan van Ofselen *en* Anna Sophia Boumeester.
 Johannes la Grauw *en* Teunigje Douwes Aukes.
 Johannes Veenfchreuder *en* Marij de Vries.
 Theodorus Gerardus Mulder *en* Zwaantje Lippla.
 Adam Ruppel *en* Anna Catharina Oorman.
 Geeraad Sollaard *en* Christina Johanna Stork.
 Joannes Adrianus de Nies *en* Joanna Sluyking.
 Johannes Hendrik Hienfeld *en* Jacoba Eleonora Croese.
 Jan Cices *en* Jaapje Sluys.
 Johannes Fredericus Schouten *en* Veronigje Joseph Scholten.
 Willem Korneer *en* Willemina Erekens.
 Rutgerus Matthias Heykamp *en* Catharina Theodora Schultz.
 Jacobus Andriesen *en* Joanna Veilleyn.
 Johann Hendrik Gottlieb Randerman *en* Anna Margaretha Dirks.
 Daniel Stroom *en* Alida Johanna Janse.
 Hendricus Johannes ter Mijtelen *en* Trijntje Rem.
 Jacob Kavalou *en* Geertruy Jacoba van den Burg.
 Lambertus Eifenburg *en* Metje Buys.

- Gustavus Simon *en* Maria Elisabeth Rijke.
 Samson Salomon van Bever *en* Goetje Benjamin de Jong.
 Thomas Jagers *en* Eva Wislink.
 Dirk Lasink *en* Kaatje van der Heyden.
 Martinus Kiesel *en* Lijsje de Jong.
 Johann Anton Schutte *en* Maria Former.
 Johan Conrad Schierneck *en* Jacomina Elisabeth Gotze.
 Johannes Schmeid *en* Anna Alida Wellinghoff.
 Adrianus Hendrikus van Vilteren *en* Johanna Bernardina Bordens.
 Jacobus Verkuyl *en* Dorothea Sophia Nahlop.
 Johannes Petrus Willems *en* Anna Dorothea Maria de Bruyn.
 Johannes Coenraad Wulf *en* Hendrika Koster.
 Christoffel Weddepohl *en* Maria Geertrui Joha.
 Matthijs Hendrik Walther *en* Anna Catharina Greeven.
 Antonius Wolfen Margaretha Hendrica Wegman.
 Harmanus Wesfels *en* Maria van Luunen.
 Bartholomeus Barbiers *en* Geertrui Reepholst.
 Gerrit Rijken *en* Maria Stels.
 Hendrik Willem Schupp *en* Catharina Josepha Heer.
 Willem Smit *en* Hanna Strooband.
 Jan Stöter *en* Elsje Hendriks.
 Franciscus Roozendaal *en* Johanna Catharina Prins.
 Gorhelis Rem *en* Fem Jacobs.
 Johannes Swart *en* Anna Maria Timan.
 Jacobus Roelofs *en* Anna Maria Sligt.
 Jan Hendrik Beltar *en* Johanna Willems.
Eerste Gebod, 7 Mei.
 Ludovicus Ignatius Nieuwland *en* Catharina Josepha Siebelitz.
 Hendrik Meijer *en* Willemijntje van IJzendoren.
 Franciscus van Obsterhout *en* Maria Boode.
 Johannes Josephus Schmidt *en* Catharina Ruzenaar.
 Johannes Moolenbergh *en* Elisabeth Catharina Marchal.
 Willem Stram *en* Aaltje de Liefde.
 Johannes Meijer *en* Lutdina Hoff.
 Otto Roelofs *en* Harmina Adriana Schrekker.
 Jan Samuel Lutgert *en* Carolina Christina Huller.
 Johannes Henricus Paardekamp *en* Rijkje Dekker.
 Jan Panning *en* Johanna Sophia Klom.
 Jacobus Tim *en* Grietje Martijn.
 Joachim Wilhelm van Leeuwen *en* Anna Christina Leyding.
 Johannes Claudius Lefebvre *en* Niesje Harche.
 Pieter Morel *en* Grietje Schijf.
 Johannes Josephus Goutholt *en* Geerken Klijn.
 Jan Jurgen Berke *en* Alida Visser.
 Marcus Samuel Drukker *en* Vrouwte Joseph Blommetje.
 Hendrik Willem van Dijk *en* Adriana Kuypers.
 Henrich Jacob Lohr *en* Catharina Johanna Albregt.
 Andries Cornelis Krüger *en* Grietje van der Velde.
 Simon Cohen de Vries *en* Rosetta Hijnans.
 Jan Hendrik Leidriks Leydenaar *en* Johanna Hijnen.
 Adrianus van der Kroon *en* Gesina de Bout.
 Johannes Henricus Berthe *en* Helena Roeleres.
 Gerardus de Lange *en* Christina ter Weeme.
 Harm Goerts Starke *en* Hilligje Veltman.
 Jan Jansen *en* Fredrika Maria van Rensbergen.

- Petrus Andreas van den Berg *en* Maria Jeanne Diekelman.
 Jan Schimmel *en* Hermina ten Kaaten.
 Jan Elders *en* Anna Catharina van Muyden.
 Simon Heynis *en* Johanna Catharina Volmer.
 Johannes Donk *en* Anna Christina Stuntz.
 Hubert van Gladbag *en* Willemina Boudijn.
 Christoffel Bakker *en* Petronella Wegman.
 Frans Joseph Kremer *en* Geertruy Willemsen.
 Jacob Daniel op den Hoof *en* Christina Meijer.
 Nicolaas Hendrik Pols *en* Maria Hermina Vrijdag.
 Hendrik Menke *en* Ida Anna Sufanna Haverkamp.
 Isaac Seket *en* Dirkje van Hamersvelt.
 Johannes Stephanus Tompers *en* Dorothea Maria Egthuyfen.
 IJsbrand Thomas *en* Swaantje Meuken.
 Franciscus Josephus Maria Wöllen *en* Agatha Catharina Lonne.
 Theodorus Joannes de Wit *en* Marretje Marthijs.
 Jan Barend Westenberg *en* Wilhelmmina Klijn.
 Harm Hendrik Crammeijer *en* Femme Kruse.
 Steven Harmans *en* Hilletje Keyzer.
 Joannes Schoonebeck *en* Geertruy Kramer.
 Johannes van Meurs *en* Antonetta van der Lelie.
 Christiaan Spruyt *en* Jannetje Brandt.
 Jan Oosthuyze *en* Hendrikje Berend Jans Straatman.
 Joannes Henricus Lubbers *en* Sara Keer.
 Johann Diedrich Briel *en* Alida Catharina Tulling.
 Hermanus Tijssen *en* Margje Albers Smink.
 Joannes Poot *en* Anna Maria Scholten.
 Sijmen Dolk *en* Maria Margaretha Beerman.
 Johannes. Tomholt *en* Maria Magdalena Gallé.
 Berend Hendrik Kloesman *en* Alida Lindgreen.
 Johan Gerrit Kroese *en* Geertrui Hoogeboom.
Eerste Gebod. 14 Mei.
 Cornelis Tentije *en* Johanna Muller.
 Lucas Draaijer *en* Maria Elisabeth Bonten.
 Albertus Johannes van der Kolk *en* Anna Catharina Elifabein Wesfelman.
 Frans Joseph Hunald *en* Catharina Elisabeth Schultze.
 Johannes van der Vorst *en* Joanna Sufanna Kock.
 Cornelis Leendert de Vries *en* Anna Elisabeth Roelinger.
 Johannes Hubenthal *en* Elisabeth Hendrina van Jerten.
 Hendrik Alderfou *en* Femmetje van Gulick.
 Jurrian Christian Hendrik Bauer *en* Maria van Leendert.
 Jan Philip Stork *en* Margaretha Aletta Meijer.
 Mr. Floris Adriaan van Hall *en* Jonkvr. Alida Paulina Bondt.
 Hendrik Steenberg *en* Maria Margaretha Gerritzen.
 Salomon Curiel *en* Sara Henriques Coelha.
 Pieter Holm *en* Catharina Barendina Reine.
 Lambertus Gerardus Lindeman *en* Anna Michel Krebs.
 Herman Johan Dresfelhuis *en* Margaretha Holken.
 Moses van David Levij *en* Sara van Jacob Israel.
 Marthijs Christiaan van der Moollen *en* Catharina Barendina Menke.
 Joannes Franciscus Wetters *en* Mariane Christina Tesfonie.

AMSTERDAMSCH E

195
 Hendrich Arnold Florenz en Geesje
 Sijborg.
 Jan van Raalten en Geertui Ap-
 peldoorn.
 Carel Wilhelm Brandt en Margare-
 tha Boer.
 Philippus Fils en Hilletje van Hutten-
 Diederich Henrich Huttenbrauck
 en Eeuwte Wijpkes.
 Pieter Jesien en Anna Maria Wa-
 denbach.
 Jacob Hartog Polak en Leentje Da-
 vid van Wezel.
 Bernhard Abraham Presburg en Ca-
 taljam Cohen.
 Jan van der Meer en Hester Catha-
 rina Blok.
 August Lodewijk Poppelbaum en
 Catharina Hartina Stoelman.
 Johannes Kunoht en Margaretha
 Breen.
 Henricus Haan en Maria Slaghek.
 Ambrosius van Groen en Antje
 Meinert.
 Jan Otto Cufus en Regina Maria
 Blanck.
 Jacobus de Boer en Catharina Al-
 bertina Heyse.
 Pieter Dirk Scheere en Maria van
 der Puls.
 Jan Schreuder en Elisabeth de Roos.
 Hendrik Pieters en Sara Dederdings.
 Salomon Farko Jr. en Rachel Abe-
 naour.
 Johannes Fredrik Kollberg en Fran-
 cisca Wilhelmina Lingeman.
 Cornelis van de Vooren en Swaantje
 Hindemans.
 Carel Frederik Meester en Gerredi-
 na Hanfen.
 Hendrik de Vogel en Marrike uit
 den Bogaard.
 Loannes Henricus Kramer en Alida
 Potthorst.
 Wenceslaus Georgius Franciscus
 Bonck en Maria Smet.
 Jan Meijer en Maria van Dalfsen.
 Joseph Heyman Wit en Roosje
 Liepman.
 Jacob Jessias Kladsen en Roosje
 Arons.
 Paulus Jacobus Staedel en Jeanne.
 Nicolette le Normant.
 Hendrik Adolf Struwe en Margare-
 tha Hendrica Schlurink.
 Samuel Fabius Mand en Marjan
 Abraham de Groot.
 Wilhelmus van Dijk en Anna Reu-
 vekamp.
 Pieter van Veen en Euphemia Ma-
 ria Lijeshuis.
 Harmanus Terlien en Catharina Jo-
 sepha Klump.
 Pieter Meijer en Jacoba Elisabeth
 Emons.
 Nicolaus Joseph Watrin en Josephi-
 ne Helena Delaire.
 Joannes Hermanus Winkelman en
 Johanna Catharina Pieters.
 Harmanus Hoekman en Geertui
 Gewie.
 Herman Jurgen Arens en Anna
 Maria Elisabeth Krawinkel.
 Dirk Andries vanden Berg en Saartje
 Sardijn.
 Philippus van den Brink en Wil-
 helmina Sophia Hartje.
 Christiaan Giesendammen en Jacoba
 Maas.
 Gottfried Naman en Christina He-
 lena Beuning.
 Gerrit Gleyiteen en Johanna Geer-
 truda Colombijn.
 Willem Hendrik Mirandolle en Re-
 gina Kool.
 Johannes Henricus Jacobus ter
 Haak en Catharina Elisabeth ten
 Bos.
 Roelof Kok en Johanna Leurink.
 Pieter Roskam en Dirkje Horst.
 Eerste gebo. 21 Mei.
 Elizer Barend Rubens en Ester de
 Vries.
 Willem Anthonie van der Heiden
 en Johanna Geertruy van Odijk.
 Barnardus Suwers Berens en Joan-
 na Kok.

- Johannes Adam Wuestman *en* Ali-
 da Wijsmuller.
 Martinus Klemm *en* Hermanna Ho-
 venaer.
 Jan Jans *en* Johanna Cjs.
 Dagilaus Fredricus van Liebeharr
en Barbera Cremer.
 Hermanus Gerardus Arens *en* Do-
 rothea Moleichot.
 Nathan Lion Nathans *en* Sophia
 Meedel.
 Lodewijk Johannes Sluyter *en* Par-
 netta Henrietta Benoit.
 Frans Koek *en* Elisabeth Doetse.
 Theodorus Groenenberg *en* Geertrui
 Alcañ.
 Henricus Doornhagen *en* Jannetje
 Ernestus.
 Jan Cult *en* Geertrui Johanna Elders.
 Johannes Brouwer *en* Hendrica
 Smit.
 Gerrit Peeters *en* Sophia Fredrica
 Clovengel.
 Johannes Dreijer *en* Geertrui Beek-
 man.
 Salomon Jonas Cohen Bloemist *en*
 Sophia Breebaart.
 Gerrit Kamp *en* Tonia Petronella
 van Rijswijk.
 Eliazzer Sauer Polak *en* Eva Isaac
 Pauw.
 Cornelis Johannes Bartens *en* Chris-
 tina Maria van Ree.
 Richard Banning *en* Rebecca Meu-
 lenbergh.
 Hubert Christiaan Ernst Achilles *en*
 Aaltje Jantzen.
 Maurits Welmsen *en* Theodora Flo-
 rentina Noordink.
 Henricus Kool *en* Anna Maria Mar-
 garetha Boekelman.
 Roelof Roelofs *en* Kaatje Snooy.
 Antonius van Veerssen *en* Helena
 Maria Weers.
 Rogier Diederik van Sluys *en* Ma-
 ria van Wijk.
 Jacobus van der Daafen *en* Luitje
 Janfen.
 Joannes Josephus Weenink *en* Wil-
 helmina Christina Demminck.
 Otto Hommed *en* Elletje Veenendaal.
 Gerardus Fering *en* Maria Agnes
 Reuvenhorst.
 Jeremias Simon Snuyf *en* Roosje
 Elkan Polak.
 Jan Christiaan Haas *en* Margaretha
 van Gulik.
 Jan Schenkhuysen *en* Cornelia Eli-
 sabeth van den Berg.
 Jan Hendrik Stuten *en* Clara Eliza-
 beth Stevens.
 Salomon Elias Cohen van Vliet *en*
 Jantje Isaac Gobetz.
 Dirk Tulleken *en* Catharina Meijer.
Eerste Gebod, 28. Dec.
 Hendrik Willem Jongh *en* Helena
 Johanna Besfeling.
 Fredrik Gottlieb Löffler *en* Maria
 Petronella Knepping.
 Johannes Greeven *en* Willemina
 Neyste.
 Albert Hessing *en* Johanna Berendi-
 na Meyboom.
 Aart van den Berg *en* Cornelia
 Bos.
 Coenraad Coerse Doornekamp *en*
 Geertje Hondekoeter.
 Hartog Abraham Asfer *en* Aaltje
 Jochems Schieler.
 Joël Beer *en* Judith Samuel Beer.
 Samuel Levie Heilbron *en* Saartje
 Isaac Park.
 Marcus Moses Rood *en* Naatje Da-
 niel Goudsmit.
 Pieter Johannes de Bruine *en* Petro-
 nella Maria Magtilda Helena de
 Winter.
 Georg Isaac van Maastricht *en* Jo-
 hanna Sophia Droste.
 Simon Samson Kraal *en* Susanna Da-
 niels Kraal.
 Johannes Weybeek *en* Neeltje Her-
 mans.
 Petrus Johannes Wijsman *en* Doro-
 thea Maria van Heyt.

Hendrik Jacob Wellenfeck <i>en</i> Wilhelmina Haljée.	Johannes Rijncke <i>en</i> Catharina Door-
Eliafer David Gellerd <i>en</i> Beletje Marcus Hartog.	Christiaan Albertus Muller <i>en</i> Annaatje de Noe.
Michiel van Swelm <i>en</i> Joanna Margaretha van Bers.	Samuel Hartog Italiaander <i>en</i> Heintje Meijer Jungman.
Josephus Franciscus Veltman <i>en</i> Barbera Scheepens.	Thomas Jansen <i>en</i> Catharina Brèsfeler.
Joannes Jasse <i>en</i> Metje Janssen.	Moses Juda Gans <i>en</i> Annaatje Elias Hijman.
Petrus Schadt <i>en</i> Maria Hugo.	Carel Fredrik Engelbracht <i>en</i> Elisabeth Kreuger.
Adriaan van Odijk <i>en</i> Cornelia van der Aa.	Hendrik Dekker <i>en</i> Annaatje Broek-
Joseph Jelaiaas Slier <i>en</i> Sara Moses Papier.	hagen.
Gerrit Schwengels <i>en</i> Maria Sasfen.	Casparus van Beek <i>en</i> Hillegonda Heisloot.
Johannes Speydel <i>en</i> Gerritje van der Toom.	Dirk Bois <i>en</i> Elisabeth Cornelisse.
	Jacob Machiellen <i>en</i> Hendrika van Sittirt.

NAAMELIJST DER OVERLEDENEN. te Amsterdam,
 waar onder die der *Portugeesche en Hoogduitsche Joodsche Natie*,
 met de datum van overlijden, begraafplaatsen en ouderdom.

Woensdag 1 Februarij.
 Catharina Struvers, dochter van J.
 Rustel, w. kh. 29
 Sara Mendes da Costa, huisv. van
 J. Mendes da Costa, naar Ou-
 derkerk aan den Amstel. 34
 Johannes Gonsalves, w. kh. 32
 Nicolaas Schreuder, wedn. van
 C. M. van Roodtselaar, v. k. 62
 Johanna Karlina Ditzmar, dochter
 van P. Ditzmar, w. kh. 3
 Johanna Noortman, w. kh. 4
 Theunis Besloten, k. kh. w. 3
 Helena Gierßen, huisv. van J.
 Hoebé, a. kh. 55
 Jan Joseph Fluiter, k. kh. 12
 Jannetje Roos, k. kh. 94
 Franciscus de Boer, k. kh. 10
 Johanna Anthonetta Benker, a. kh. 9
 Martinus Grootelo, a. kh. 79
 Joseph Duwaer, a. kh. 10
 Maria Bos, k. kh. m. 11
 Jeannette Cremenchan, a. kh. 5
 Leendert Lommes, k. kh. 11
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisv. van H. A. Stoe-
 ker, l. kh.

Donderdag 2 Februarij.
 Hendricus Johannes Anthonius
 Sterk, a. kh. 1 en 1 m.
 Anthonetta Zuythoek, dochter
 van J. Zuythoek, k. kh. 83
 Jacob Deenhaid, l. kh. 54
 Peterneha Wischoff, w. kh. w. 5
 Anthonie Wiel, w. kh. 3
 Johannes Hermannus Noors,
 a. kh. m. 41
 Grietje Pieters, wed. H. H. Pe-
 tering, k. kh. 70
 Elisabeth Meuhlenfeld, a. kh. 3
 Hermanus Pakkema, wedn. van
 R. Forrens, k. kh. 56
 Aron Hijman Pruëger, Zeeburg. 59
 Aron Isaac Meijerson, Muiderberg. 78

XI DEELS III STUK.

Jaar.
 Zedek Salomon Polek, wedn. van
 J. J. de Metz, Muiderberg. 60
 Jada Benjamin Kransman, Zee-
 burg. 6
 Margaretha Schuyt, dochter van
 wijlen J. Schuyt, k. kh. 54
 Johanna Maria Giesen, k. kh. 24
 Nicolaas van der Stadt, zoon van
 C. van der Stadt, w. k. m. 17
 Harmen Kerkhoff, wedn. van H.
 Hofman, g. kh. 84
 Hendrika van Heiningen, k. kh. 92
 Elisabeth van Straaten, k. kh. 4
 Gerarda Johanna Elisabeth Ver-
 mandel, dochter van wijlen A.
 Vermandel, a. kh. 42
 Alida van Veldhuysen, g. kh. 24

Vrijdag 3 Februarij.
 Hendrikus Anthonius Brinkman,
 a. kh. 1
 Petrus Jacobus Bredius, zoon van
 A. Bredius, v. k. m. 2
 Jannetje Brons, wed. van T. Com-
 man, w. kh. 78
 Jean Louis Wilfert, k. kh. 4
 Alida Maria Valk, huisv. van
 O. H. Eenhuys, o. z. c. 64 en 11 m.
 Joseph Beudeker, a. kh. 12
 Alberdina Molenbeek, a. kh. 4
 Magteld van Dijk, wed. van J.
 Wens, k. kh. 85
 Gerhardus Johannes Schutte,
 w. kh. 92
 Fredrik Barelman, wedn. van C.
 van Gent, l. o. k. 78
 Eybert Kuyper, k. kh. 80
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisv. van I. M. Ro-
 sink, Zeeburg.
 Geertje van der Horst, k. kh. 24
 Anna Catharina Knipsel, k. kh. 3
 Maria Geertruyda Swerts, a. kh. 41
 Hendrik Heuerman, wedn. van
 J. Swart, k. kh. 64

Y

Johanna Kuyk, *w. kh.**Saterdag 4 Februarij.*Pieter Mol, *k. kh.*Jacob David de Mitz, *Zeeburg. w. 5*Dirk Florijn, *n. kh.*Johannes Bernardus Helman, *a. kh. 2*Albert Willems, *wedn. van G.*Hendriks, *a. kh.*Elisabeth Cornelissen, *a. kh.*

Het dood ter wereld gekomen Kind

van B. Schoemaker, *Zeeburg.*Aaltje Wenning, *k. kh.*

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van E. Vergi-

nius, *k. kh.*

Sophia Arends wed. van F. Rada,

*k. kh.*Alexander van der Lith, *w. kh.*Martinus de Ruyter, *n. kh.*Pieter van der Meer, *k. kh.*Arie Kolber, *n. kh.*

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van A. van den

Huul, *k. kh.*Hendrik Wille, *n. kh.**Zondag 5 Februarij.*Johannes Bernardus Luken, *k. kh. 43*

Het dood ter wereld gekomen Kind

van de huisvr. van P. Vonk,

*a. kh.*Johanna de Vos, *wed. van J.*Hartman, *w. kh.*

Christiaan Dittmar Horfelenberg,

*a. k.*Elisabeth Siselaar, *k. kh.*Margaretha van Laagen, *huisvr.*van W. Gusfenklo, *w. kh.*Maria Verhoeff, *k. kh.*Magdalena Anna Westrik, *a. k.*

Het dood ter wereld gekomen Kind

van C. Ritter Jans, *w. kh.*Barend Jonas Mofie, *Zeeburg. w. 7*Johannes le Febre, *k. kh.*Jeannette Duilleur, *k. kh.*Engel van der Stadt, *zoon van*C. van der Stadt, *w. k.*

Jaar.

Jan Oortgiffen, *w. k.*Beletje Moses Cohen, *wed. van*E. Italiander, *Zeeburg.*Narhan Harrog Aalsvel, *Zeeburg. 2*Pieter van Rossem, *a. kh.*Gerrit Janssen, *w. kh.*Anna Maria Qudmans, *a. kh.*

Sophia Dorothea Margretha Rumpff,

dochter van A. Rumpff, *a. kh.*Geertruy van Enteren, *wed. W.*Bergo, *k. kh.*Joannes Appel, *wedn. van J. van*Basten, *k. kh.*Simon van Dalfam, *a. k.*Maria Theresia Brinkman, *a. kh.*Martinus Godlieb, *k. kh.*Cornelis Berkhuis, *w. kh.*Anna Maria Oudenham, *a. kh. m. 4**Maandag 6 Februarij.*Elisabeth van Vliet, *dochter van*J. van Vliet, *k. kh.*Julia Johanna Maria Wilde, *a. k. d. 16*Hendrik Guesen, *zoon van P.*Guesen, *k. kh.*Geertruy van Diest, *wed. van J.*Jacobsse, *k. kh.*Johannes Martinus Barteling, *eenig-*

ste zoon van J. M. Barteling,

*k. kh.*Willem van Tinteren, *wedn. van*A. Doene, *a. kh.*Daniel Kester, *zoon van D. Kes-*ler, *a. kh.*Anna Dorothea Nagh, *wed. van*G. Tengenagel, *k. kh.*Gerardus Knip, *k. kh.*Jaz Fredrik Koch, *k. kh.*Janie Marcus Pejak, *huisvr. van*S. S. Mofie, *Zeeburg.*Anna Vermie, *dochter van J.*-Vertale, *k. kh.*Marcus Kuyper, *zoon van M.*Kuyper, *n. k.*Pieter van Eekhout, *k. kh.*Grietje Meijere van Embden, *doch-*

ter van M. L. van Embden,

Muidersberg.

Jaar.		Jaar.
4	Wilhelmina de Wit, <i>a. kh.</i>	m. 7
30	Lephie Philipp Alters, zoon van P. L. Alters, <i>Zeeburg.</i>	54
46	Joost Nagel, naar <i>Dieman</i> uitgav.	m. 10
	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van W. G. van Nes, <i>w. kh.</i>	24
8	Theophile Hortense Nerenburger, <i>eng. k.</i>	7
32	Abraham Seegers, <i>eil. k.</i>	ren 8 m.
4	Maria Catharina van den Heuvel, <i>k. kh.</i>	12
68	Stephanus Engelen, zoon van wijlen H. Engelen, <i>a. k.</i>	12
d. 5	Johanna Pank, <i>k. kh.</i>	54
83	Anna de Haast, wed. van M. de Tuijn, <i>gh. kh.</i>	
394	Jannetje van Wijk, huisvr. van A. de Raad, <i>a. kh.</i>	Het dood ter wereld gekomen Kind van B. Benjamins, <i>Zeeburg.</i>
ca. 3	Anna Cornelia Numan, <i>w. kh.</i>	1
1 en 4 m.	Jan Carel Abraham Eybergen, zoon van A. Eybergen, <i>n. k.</i>	Johannes Petrus Wortman, <i>k. kh.</i>
	<i>Dinsdag 7 Februarij.</i>	72
3	Gerrit van Beijeren, <i>k. kh.</i>	Johanna Hendrika Henken, <i>k. kh.</i>
80	Femina Putman, wed. C. van Beek, <i>eng. k.</i>	Jacob Valentijn van Wateren, <i>Muidersburg.</i>
W. 5	Petrus Wedduwer, <i>k. kh.</i>	54
42	Anna Elisabeth Hartwijk, wed. H. H. Scholte, <i>k. kh.</i>	Andries Godschalk Pieron, zoon van G. N. Cohen, <i>Zeeburg.</i>
25	Margaretha Francina Sampimon, <i>k. kh.</i>	64
62	Sara Adrianus, huisvr. van J. Nijman, <i>w. kh.</i>	Cornelia de Vos, huisvr. van A. J. van Bentem, <i>k. kh.</i>
1	Maria Catharina Klooters, <i>k. kh.</i>	49
W. 5	Catharina Agatha Bongert, <i>a. kh.</i>	Maria Magdalena de Vries, <i>a. kh.</i>
3	Moses Joseph Swalff, <i>Zeeburg.</i>	4
w. 10	Rebecca Hamburg, <i>Zeeburg.</i>	Johan Jacob Mammel, <i>a. kh.</i>
50	Duiffie Salomon Blitz, dochter van S. E. Blitz, <i>Zeeburg.</i>	14
31	Johannes Nicolaas Angenendt, <i>k. kh.</i>	Engelbertus Marie Dumesnil, <i>k. kh.</i>
50	Maria Meijer, huisvr. van G. de Witte, <i>a. kh.</i>	7
38	Wilhelm Johan Ofiek, <i>gh. kh.</i>	Johanna Barte, huisvr. van F. Boelhouwer, <i>n. k.</i>
3	Alida Adriana Akkerman, <i>k. kh.</i>	ca. 77
	<i>Woensdag 8 Februarij.</i>	Petrus Johannes ter Hoeven, <i>k. kh.</i>
60	Lena van Munster, huisvr. van P. van Reen, <i>w. k.</i>	
		<i>Donderdag 9 Februarij.</i>
		24
		Hilletje Vink, <i>w. kh.</i>
		ca. 10
		David Hartog Goudsmeeder, <i>Zeeburg.</i>
		m. 11
		Frans Hendrik van der Oudermeylen, zoon van J. van der Oudermeylen, <i>na. k.</i>
		W. 3
		Johanna Schenk, <i>k. kh.</i>
		86
		Marretje Jelles, wed. van J. Gekes, <i>k. kh.</i>
		1
		Gerrit Zoetevent, <i>k. kh.</i>
		d. 9
		Catharina Elisabeth Grey, <i>a. kh.</i>
		4
		Herman Christiaan Wijveld, <i>a. kh.</i>
		12
		Hendrik Jacobus Groenendall, <i>k. kh.</i>
		53
		Ernst Willem Hofland, <i>k. kh.</i>
		12
		Bernardus Muyser, <i>k. kh.</i>
		14
		Frans Arnold Alsvelde, <i>w. kh.</i>
		Maricus Anthonius van der Ven, <i>w. kh.</i>
		2
		Bartha Alida Schippling, <i>k. kh.</i>

Jaar.		Jaar.	
Emanuel Moses Gondeket, <i>Zeeburg.</i>	42	Rebecca de Loo de Palacios, huisvr. van E. de Loo, <i>Oudekerk aan den Amstel.</i>	52
Maria van Osf, wed. van A. van den Akker, <i>g.h. kh.</i>	62	Anna Heymolen, <i>w. kh.</i>	18
Dina Smit, <i>J. kh.</i>	4	Johanna Francisca Immig, wed. van Andries Dallun, <i>w. kh.</i>	68
Pieter Sjoukes, wedn. van M. Boukes, <i>h. kh.</i>	75	Geertruda Johanna Kalthoff, dochter van A. Kalthoff, <i>h. kh.</i>	1
Jan Sebastiaan Raanders, <i>a. kh.</i>	44	<i>Zondag 12 Februarij.</i>	
Leendert van Munster, <i>h. kh.</i>	d. 3	Johannes Henricus Klipkenbos, <i>a. kh.</i>	5
Philippus Lageman, wedn. van W. Floijin, <i>a. kh.</i>	70	Nisje Barendse, dochter van J. Barendse, <i>h. kh.</i>	47
<i>Vrijdag 10 Februarij.</i>		Jannetje Peper, wed. J. Markus, <i>w. kh.</i>	62
Geertruda van Kesteren, huisvr. van H. S. Bosch, <i>h. kh.</i>	66	Jacob Ruhle, zoon van A. Ruhle, <i>w. kh.</i>	m. 3
Johanna Engelina Schröder, <i>h. kh.</i>	24	Johannes Piggelman, <i>w. kh.</i>	w. 3
Alida Phag, <i>h. kh.</i>	2	Willem Schutz, <i>h. kh.</i>	4
Leendert Lanfor, <i>w. kh.</i>	m. 5	Jan Hendrik Brune, <i>a. kh.</i>	d. 14
Hendrik van der Ham, <i>w. kh.</i>	10	Maria Sara Rockar, <i>w. kh.</i>	w. 12
Jan Greve, zoon van H. Greve, naar <i>Muiden</i> uitgev.	21	Jan Willem Balthazar Lehmsfeld, zoon van G. L. de Lehmsfeld, <i>a. kh.</i>	37
Joseph Nathan Prijs, man van L. J. de Leeuw, <i>Zeeburg.</i>	44	Dirk Hendrik Bosboom, zoon van wijlen F. Bosboom, <i>a. kh.</i>	65
Het dood ter wereldgekomen Kind van de huisvr. van D. Martens, <i>w. kh.</i>		Anthony Steenkuyt, zoon van C. Steenkuyt, <i>h. kh.</i>	36
Jacobus Meulman, zoon van wijlen C. Meulman, <i>h. o. k.</i>	55	Hillette Douglas, huisvr. van G. van der Horst, <i>a. kh.</i>	40
Haak Brecker, <i>w. kh.</i>	70	Wilhelmina Hendrika Pasfels, huisvr. van J. Kloos, <i>h. kh.</i>	45
Johannes Hermanus Bereboom, man van M. la Porte, <i>h. kh.</i>	35	Jan Sabel, man van E. Kry, <i>w. kh.</i>	58
David Chaslaghel, man van M. van Vladerakken, <i>w. kh.</i>	35	Johannes Theunis Sack, <i>w. kh.</i>	w. 3
Besse Jacobs Swaab, <i>Zeeburg.</i>	m. 11	Anthony Hendrik Eckhardt, <i>a. kh.</i>	3
Samuel Philip Heydeiman, <i>Zeeburg.</i>	d. 4	Christink Nakke, <i>w. kh.</i>	m. 9
<i>Saterdag 11 Februarij.</i>		Lodewijks Mälgery, <i>w. kh.</i>	4. 6
Anna Schreuder, <i>h. kh.</i>	u. 1	<i>Maandag 13 Februarij.</i>	
Hendrik van den Bergh, man van A. van Mesulaar, <i>h. kh.</i>	52	Jacoba Johanna van Dijnmar, dochter van J. Dijnmar, <i>h. kh.</i>	29
Jan Siewertse, wedn. van A. Ha-gendoorn, <i>h. kh.</i>	26	Maria du Pree, huisvr. van C. van Dam, <i>h. kh.</i>	47
Martinus Pier, <i>h. kh.</i>	2	Hendrika Flaman, dochter van J. W. Flaman, <i>h. kh.</i>	19
Alida Susanna de Lauer, <i>w. kh.</i>	1	Willem Kuipping, man van L. Varenhout, <i>h. kh.</i>	34
Nicolaas Beekman, <i>h. kh.</i>	w. 10		
Levie Haak Cohen Duijs, man van V. Haak, <i>Muidertorg.</i>	64		

Jaar.		Jaar.	
7		d. 8	
Willemina Koster, <i>a. kh.</i>	34	Pieter Bergmeijer, zoon van wij-	50
Het dood ter wereld gekomen Kind		len J. H. Bergmeijer, <i>w. kh.</i>	
van de huisvr. van Christiaan,		Marieke de Saar, huisvr. van H.	64
<i>a. kh.</i>		Blicker, <i>k. kh.</i>	
Hendrik Sierks Koeistra, <i>a. kh.</i>	17	Anna Louisa Yfrinkhuysen,	11 en d. 17
Catharina Noothout, wed. van		<i>w. kh.</i>	
J. J. Beyhe, <i>g. kh.</i>	65	Maria Elisabeth ten Oort, <i>a. kh.</i>	2
Anna Timmer, <i>k. kh.</i>	3	Jan van der Eem, zoon van J.	12
Aaltje van Santbrink, <i>k. kh.</i>	11	van der Eem, <i>k. kh.</i>	
Adolf Brugman, wedn. van S.		<i>Woensdag 15 Februarij.</i>	
M. Maternus, <i>n. z. g.</i>	74	Hermanus Josephus Langendijk,	3 en m. 1
Naatje, <i>k. kh.</i>	40	<i>a. kh.</i>	
Grietje Hondius, <i>a. kh.</i>	7	Catharina] Josephina Langendijk,	1 en m. 4
Arie Verheul, <i>k. kh.</i>	41	<i>a. kh.</i>	
Hanna Maria Fokke, <i>k. kh.</i>	10	Barend Bussemaker, zoon van	
Alberdina Fikken, <i>w. kh.</i>	6	wijlen I. Bussemaker, naar	
Johannes Jacobus Brouwer,	4	<i>Mulderberg</i> uitgev.	47
Petronella Anna Schoonhoven, <i>k. kh.</i>	11	Margaretha Rensen, huisvr. van	
Samuel Delmonte, wedn. van R.		J. Gues, <i>w. kh.</i>	23
Castro, naar <i>Oudertkirk aan</i>	82	Anette Catharina Hakke, <i>k. kh.</i>	18
<i>den Amstel.</i>		Grietje Lammers, dochter van	
Hermanus Eskens, zoon van L.	32	wijlen A. Lammers,	72
Eskens, <i>a. kh.</i>		Alfida Elisabeth van Coeverden,	
Het dood ter wereld gekomen Kind		dochter van J. Diepenheim van	
van de huisvr. van J. Schuring,		Coeverden, <i>oll. k.</i>	24
<i>k. kh.</i>		Johanna Antonetta van Noort,	ca. 4
Anna Rebecca Buhrman, dochter		<i>k. kh.</i>	
van H. Buhrman, <i>k. kh.</i>	26	Hester Aron Voorspoed, dochter	
<i>Dingsdag 14 Februarij.</i>		van A. Voorspoed, <i>Zeeburg.</i>	32
Sara Lovie Pekel, <i>Zeeburg.</i>	d. 5.	Maria Geartuix Bakket, huisvr.	52
Jacobus Muller, <i>k. kh.</i>	1	van D. Arning, <i>k. kh.</i>	
Harmenus van Kesteren, man		Marten Christoph Meppen, wedn.	39
van S. der Noed, <i>w. kh.</i>	44	van M. M. Rennebaum, <i>n. k.</i>	
Harmen van Ipenbuur, zoon van		Helena Eygendaal, <i>k. kh.</i>	2 en m. 2
K. van Ipenbuur, <i>a. k.</i>	62	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Joannes ter Horst, <i>k. kh.</i>	69	van de huisvr. van D. Glosfen,	
Elisabeth ter Maate, <i>k. kh.</i>	14	Anna Margaretha Schaak, huisvr.	
Hendrika Jilles van Sitteren,	m. 11	van D. Grollé, <i>a. kh.</i>	40
<i>a. kh.</i>		Hendrika Willemsen, wed. van	
Het dood ter wereld gekomen Kind		W. Vlietman, <i>k. kh.</i>	82
van de huisvr. van J. Euber-		Jan Batist] Joseph Brulfert, <i>k. kh.</i>	m. 9
som, <i>a. kh.</i>		<i>Donderdag 16 Februarij.</i>	
Moses Abraham van Offen, <i>Mul-</i>	59	Hendrik Spijthoff, <i>a. kh.</i>	64
<i>derberg.</i>		Sara Sol, huisvr. van W. Bolk,	54
		<i>a. k.</i>	

	Jaar.		Jaar.
Gerrit Willem Feldman,	d. 19	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Sara de Bruin, huisvr. van H.		van de huisvr. van B. Meen-	
Foelen, <i>k. kh.</i>	69	drink, <i>k. kh.</i>	
Het dood ter wereld gekomen Kind		Anthonie Borcholst, <i>l. kh.</i> 2 en m. 2	
van C van den Bergh, <i>a. kh.</i>		Joanna Frederika Keyzer, <i>l. kh.</i> m. 7	
Cornelis Schalkwijk, zoon van		Lea Differe, wed. D. Keyzer,	
D. Schalkwijk, <i>k. kh.</i>	20	<i>w. kh.</i>	60
Willem Meijer, <i>k. kh.</i>	1	David Giefenberg, <i>w. kh.</i>	18
Het dood ter wereld gekomen Kind		Emanuel Papeleu,	30
van de huisvr. van S. Salomons,		Louise Victoire van Heukelom,	
Zeeburg.		dochter van J. v. Heukelom, <i>n. k. d.</i> 15	
Mathijs de Ruyt, <i>w. kh.</i>	82	Steven Engelen, wedn. van H.	
Wilhelmina Westendorp, <i>k. kh.</i> 21		van Gumster, <i>w. k.</i>	77
Johannes Petrus Jofeph, <i>l. kh.</i> m. 9		Elise Louise Wohlman, <i>l. k. k.</i> ca. 18	
Maria Francisca Geurs, dochter			
van W. Geurs, <i>eng. k.</i>	49	<i>Saterdag 18 Februarij.</i>	
Mathilis Hoppenbrouwer, <i>n. kh.</i> 1		Jannerje van Velze, huisvr. van	
Hester Johanna Maria Limes,		H. Landman, <i>w. kh.</i>	51
huisvr. van J. Blooker, <i>o. k.</i> 30		Benedicta Elisabeth Weefing,	
Pieter Johannes, <i>k. kh.</i>	73	huisvr. van B. Beile, <i>a. kh.</i> 63	
Corpelis Gerritsen, <i>l. kh.</i>	3	Gerrit Stook, <i>w. kh.</i>	1
Coenraad Frantzen, <i>a. kh.</i>	28	Johanna Vermeulen, <i>l. kh.</i> m. 11	
Johanna Hendrica Willems, <i>a. kh.</i> 24		Alida Fortanata Tennissen, huisvr.	
Araatje Roelof Santings, huisvr.		van H. Jutte, <i>l. kh.</i>	32
van B. van Haarst, <i>n. kh.</i> 504		Dorothea Bon, wed. J. Bietenhaar,	
Petronella Reijer, huisvr. van B.		<i>n. k.</i>	77
Barbiers, <i>a. kh.</i>	26	Joannes Nackum, R.C. Priester, <i>o. k.</i> 50	
Louise Catharina Margaretha Helms,		Margaretha Henten, <i>l. kh.</i>	4
<i>w. kh.</i>	w. 5	Gefina Hoitink, dochter van wij-	
<i>Vrijdag 17 Februarij.</i>		len A. Hoitink, <i>l. kh.</i>	54
Kristina Remmers, <i>l. kh.</i> m. 3		Johanna Wesfeling, <i>k. kh.</i> m. 2	
Harmannus Glorius, <i>k. kh.</i> 5		Diederika Angenieta Lieveking,	
Antje Levie Pekel, Zeeburg. d. 8		<i>a. kh.</i>	18
Guilleminé Dorothée Bordier,		Debora Moses Xisfel, Zeeburg. 24	
<i>w. k.</i>	35	Anthonia Laurentia Bakels, <i>w. kh.</i> 5	
Andries Jager, <i>w. kh.</i> 2		Anna Maria Hagemeijer, <i>w. kh.</i> d. 14	
Christiaan Lenoër, <i>a. kh.</i> d. 1		Jonas Leeman, <i>a. kh.</i> 50	
Ester Lopes de Leao Saguna,		Jacob van Isaac da Costa, <i>Oude-</i>	
<i>Oudekerk aan den Amstel.</i> ca. 5		<i>kerk aan den Amstel.</i> w. 7	
Jacob van Berkhoven, <i>l. kh.</i> 3		Jacob van Moses Uliet, <i>Oude-</i>	
Femmetje Aron, wed. van S. P.		<i>kerk aan den Amstel.</i> 65	
Cohen, <i>Muidersberg.</i> 83		Maria Johanna van Loe, <i>l. kh.</i> 4 en m. 5	
Barend van den Heogenweg,		Andries Breuning, <i>w. kh.</i> 57	
<i>w. kh.</i> w. 5		Coenraad Dominikus Mulder,	
Maria Pasmooij, <i>k. kh.</i> 1		<i>a. kh.</i> m. 7	
Het dood ter wereld gekomen Kind		Samuel Moses, Zeeburg. m. 4	
van F. Swaan, <i>a. kh.</i>		Hendrik Veenman, <i>a. kh.</i> 3	
		Maria Elisabeth Brokhuys, <i>a. kh.</i> w. 7	

Jaar.
Maria Gerarda Craijenschot, doch-
ter van T. Craijenschot, *eng. k.* 53

Zondag 19 Februarij.

Anna Geertruy Mari, *l. kh.* 1 en m. 2
Wijntje van Fianer, wed. van J.
Slootman, *k. kh.* 44

Elisabeth Geertruda Maria de Rol-
ler, *n. kh.* w. 9

Willem Bartelfen, *a. kh.* 62

Gerard Rochateau, zoon van J.
Rochateau, *wa. k.* 34

Johannes Cornelis Coenradis Kno-
pen, *a. kh.* 4

Catharina van der Lugt, *k. kh.* 14

Mijntje Glasstraat, *gh. kh.* 26

Hartog Moses Cohen, wedn. J.
Krand, *Zeeburg.* 74

Anthוניus Ratke, *l. kh.* 2

Jan Johannes Wilhelmus van
Lochem, *k. kh.* 42

Pieter Frank, zoon van J. J.
Frank, *l. kh.* 72

Antje van Beek, wed. J. Helffer,
w. kh. 47

Maria Ponte, *w. kh.* 1 en m. 10

Jacoba Smits, wed. M. v. d. Wijs. 80

Maandag 20 Februarij.

Hendrik Smit, *l. kh.* m. 11

Willem Roozeboom, zoon van
A. Roozeboom, *a. k.* m. 5

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van J. Ranie, *l. kh.* 1

Eliazar Theeman, *Zeeburg.* 1

Willem Hendrik Trep, *a. kh.* d. 18

Ernestus Frederik Binebeusz,
a. kh. a en m. 1

Wilhelmus Johannes Hafken-
scheid, zoon van M. Hafken-
scheid, *a. k.* 4

Willem Kerkhoven, zoon van
wiften F. Kerkhoven, *k. kh.* 84

Grietje Moritz, *a. kh.* 5

Dingsdag 21 Februarij.

Nicolaas Martinus Steenhouwer,
w. kh. d. 10

Anna Maria Tulleken, *l. kh.* m. 10

Jaar.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van J. Kundert,
w. kh.

Anna Lucretia Roelofs, dochter
van R. Roelofs, *a. kh.* 4

Anna Maria Kloot, wed. van A.
Zuythoek, *w. kh.* 38

Lambertus Hendrik Brinkman,
a. kh. d. 15

Samuel Salomon Hamburger,
Muidersberg. 50

Anthonia van der Horst, wed.
A. G. van Rijnveld, *a. k.* 51

Hendrik Nickels, *k. kh.* 62

Johannes Dominicus, *a. k.* 39

Frederik Peters, *w. kh.* 2

Aletta Elisabeth Cannegieter,
huisvr. van F. Woutman, *a. k.* 46

Maria van den Daal, huisvr. van
W. Springer, *l. kh.* 45

Wilhelmus Joannis Huijer, *a. kh.* 14

Hendrik van Busfel, *k. kh.* 69

Josephina Maria Carolina Stij-
bosch, *l. kh.* ca. 3

Jan Willem Zwart, *l. kh.* 1 en m. 10

Willem ten Bokum, zoon van
W. ten Bokum, *l. kh.* m. 8

Woensdag 22 Februarij.

Pieter Pasmooij.
Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van A. A. Stut-
gard, *Zeeburg.*

Johannes Bakels, *k. kh.* ca. 2

Petronella Ontdorp, huisvr. van
J. Esman, *a. kh.* ca. 40

Gerrit Boelen, *l. o. k.* 50

Hendrik Dirks, *l. kh.* 2

Margaretha Johanna Swarborn,
n. kh. m. 5

Johannes van Willigen, *n. z. a.* 73

Catharina Christina Pluwanus,
wed. W. L. Ballak, *l. a. k.* 53

Anna op den Kamp, wed. H.
Overduyn, *w. kh.* 83

Mariena van Berkel, *l. k. k.* 2

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van D. Hijac-
man, *k. kh.*

Jaar.	Jaar.
Vrijdag 24 Februarij.	Vrijdag 24 Februarij.
Clara Petronella Huyzen, huisvr. van H. Straatman, <i>a. kh.</i> 42	Elisabeth Bloemhoff, wed. El. Fr. Ludeking, <i>w. kh.</i> 50
Carolina Ramperti, dochter van C. Ramperti, <i>a. kh.</i> 2	Boudewijn van Kuyk, zoon van K. van Kuyk. 21
Jacobus van Houten, <i>m. kh.</i> 2	Eldert Heije, <i>w. kh.</i> 45
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van S. J. C. Bloemert, Zeeburg. 2	Nicolaas Boekhal, <i>k. kh.</i> 17
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. C. Mulder, <i>m. kh.</i> 12	Catharina van der Spijk, huisvr. van F. Haskus, <i>a. kh.</i> 40
Anna Bruyns, huisvr. van C. F. Menfer, <i>a. kh.</i> 68	Jari Nicolaas, <i>w. kh.</i> 12
Catharina Appenzeller, <i>a. kh.</i> 8	Bodewikus Johannes Hunveld, <i>k. kh.</i> 21
Lucetia Anna van Betskom, wed. J. Franlo, <i>k. kh.</i> 92	David Samuel Wijn, Manderberg. 70
Johannes Hendrikus Schanckboom, <i>k. kh.</i> 56	Israël Alexander van Praag, Zeeburg. 72
Anthoonius Lozentinus Libert, <i>k. kh.</i> 1	Johannes van Bergen, <i>k. kh.</i> m. 11
Cornelis Leonardus Brummelaar, <i>k. kh.</i> 3	Saterdag 25 Februarij.
Donderdag 23 Februarij.	Alida Petronella Steenhauer, <i>gh. kh.</i> 42
Anna Dorothea Margaretha Iske, <i>k. kh.</i> 6	Eduard Herz Charles, <i>k. kh.</i> 2
Cornelia Ketting, <i>k. kh.</i> m. 11	Mathijs Walraven, <i>m. kh.</i> 75
Buyk Zienna Kræger, huisvr. van S. Bockhout, <i>m. kh.</i> 22	Anna Mulder, huisvr. van A. Wolff, <i>k. kh.</i> 60
Hendrina Johanna Maria Wistel, <i>k. kh.</i> w. 8	Hendrika Kohna, <i>k. kh.</i> 68
Harmanus Swart, <i>k. kh.</i> 14	Elisabeth Christina van Santen, <i>k. kh.</i> m. 5
Catharina Elisabeth van Houten, <i>k. kh.</i> 22	Catharina Gerling, <i>k. kh.</i> m. 11
Johan Hendrik Herboldt, zoon van J. Herboldt, <i>w. kh.</i> 43	Jacob Goe Pires, Ouderkerk aan den Amstel. 65
Philippus van Dam, <i>k. kh.</i> 53	Israel Abraham de Wals, Zeeburg. 62
Catharina Juliana de Gtaaff, <i>w. kh.</i> w. 7	Sophia Hegeboom, dochter van A. Hegeboom, <i>k. kh.</i> 62
Alida Bruyning Karsten, dochter van wijlen B. Karsten, <i>a. kh.</i> 83	Juda Samuel Aa, Zeeburg. 60
Gerarda Nye, <i>k. kh.</i> d. 3	Fomke Maria Wol, <i>a. kh.</i> 4
Jacob van David Vigne Vano, Ouderkerk aan den Amstel. w. 9	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van M. B. Boorman, Zeeburg. 4
Abraham Symons, zoon van E. Symons, Zeeburg. 64	Anna Stoerhaan, huisvr. van Boons, <i>k. kh.</i> 47
Josephina Wilhelmina Cloek, <i>k. kh.</i> w. 7	Maria Lourens, <i>k. kh.</i> 31
Elisabeth Rijnders, wed. A. Vinke, <i>k. kh.</i> 63	Johannes Haagens, wed. van A. Talle, <i>w. kh.</i> 65
	Johanna Catharina Elisabeth Weijers, <i>k. kh.</i> 2
	Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van A. Overijnde, <i>k. kh.</i> 1
	Maria Eleonora Bruijning, <i>k. kh.</i> 31
	Jaar.

Jaar.

Zondag 26 Februarij.

Fredrik Wilhelm Finkamp, *w. kh* 4
 Cornelia van Gelder, huisvr. van
 H. H. Ahlers, *k. kh.* 4 1/2
 Eliazer Isaac Duytz, *Zeeburg.* 4
 Agatha Anna Rens, *a. kh.* 1 en m 2
 Johannes Jacobus Mercier, *n. kh. w.* 5
 Joanna Carolina Bruynsing, *k. kh.* 5 1/2
 Petronella Baptista Janfen, *a. kh.* 4
 Alexandrina Johanna Schoen-
 maker, *k. kh.* w. 3
 Hendrica van Muyden, *a. kh.* 6
 Jacoba Dekkers, dochter van M.
 Dekkers, *k. kh.* 1 en m. 1
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van J. E. Mei-
 jer, *k. kh.*
 Lourens Klijn, wedn. van C.
 Elinks, *k. kh.* 7 1/2
 Johanna van Dijk, *k. kh.* 1
 Jan Kornman, *w. kh.* m. 6
 Maria Johanna Mey, wed. J.
 Koenen, *k. kh.* 66
 Bartholomeus Pastering, a en m. 2
 Dorothea Kantz, wed. G. Brug-
 man, *a. kh.* 74

Maandag 27 Februarij.

Alida Gerritsen, *w. kh.* 2 1/2
 Anna Wisdom, wed. A. Smies,
a. kh. 56
 Geertruy Reynders, wed. H.
 Braakman, *no. k.* ca. 75
 Het dood ter wereld gekomen Kind
 van de huisvr. van Y. Barends,
k. kh.
 Anna Maria Pennekamp, *k. kh. w.* 11
 Dirk de Bois, *a. kh.* 47
 Johannes Jager, *k. kh.* w. 9
 Jan Pieter Jadot, *w. kh.* a en m. 10
 Willem Abram Swakhorst,
k. kh. a en m. 7
 Pieterij Brouwer, wed. C. Eyl-
 ders, *k. kh.* 83
 Alida Teeuwfen, dochter van H.
 Teeuwfen, *z. k.* 70
 Margaretha Elisabeth Smit, *w. kh.* m. 10
 XI DEELS III STUK.

Jaar.

Dingsdag 28 Februarij.

Anna Maria van der Velden, *k. kh.* 1/2
 Anna Catharina Koek, *a. kh.* 1 en m. 3
 Roosje Levie, wed. W. S. Voor-
 zanger, *Malderberg.* 70
 Rebecca Heyman van Olm, *Zee-
 burg.* m. 5
 Gerrit Willem Smit, *k. kh.* 2 1/2
 Jan Govers, *k. kh.* 36
 Hendrik Meijers Hendrikz., na-
 Weesp nitgevoerd. ca. 79
 Johannes Wijngaart, *a. kh.* m. 3
 Carel Philippe Esbeek, *a. kh.* 1
 Gerrit van Dreem, *k. kh.* d. 3
 Hendrik Staal, zoon van wijlen
 H. Staal, *k. kh.* 33
 Elisabeth Drago, huisvr. van J.
 Verway, *a. kh.* 60

Woensdag 1 Maart.

Pietronella Quant, huisvr. van R.
 Witmont, *k. kh.* 70
 Cornelia Willemmina Zwaan, huisvr.
 van W. T. Darlij, *k. kh.* 52
 Martinus Hendrikus Schut, *k. kh.* 5
 Sophia Wilhelmina Landweer, *k. kh.* 3
 Willem Balthasar Rellaager, *a. kh.* 2
 Hielekes Hendriks Bakker, *a. kh.* 25
 Hilleke Fredriks, huisvr. van A.
 Snijder, *a. kh.* 76
 Hendrikus Harberwing, *a. kh.* 30
 Jan Coenraad Schweiger, *k. kh.* d. 11
 Jan Anthonij Vriends, *k. kh.* 55
 Anthonie George Heitz, *w. kh.* 1/2
 Betje Moses Koorner, dochter van
 M. S. Kootner, *Zeeburg.* 52
 Ulbe Obe Obes, naar *Hindeloopen*
 uitgev. 48
 Trijntje van Ingen, huisvr. van H.
 Koning, *a. kh.* 41
 Pieter Flemming, *a. kh.* m. 4
 Johanna Alida Huyfen, *w. kh.* w. 5
 Cornelis van der Horst, *k. kh.* 76
 Matthijs van Santen, *a. kh.* 1 1/2
 Margaretha Wijnanda Geurs,
 huisvr. van F. Putman, *k. kh.* 50

Z

	Jaar.		Jaar.
<i>Donderdag 2 Maart.</i>			
Rebekka Isaac, wed. van I. N.		Sara Jacob van Cleeff, dochter van	
Gobetz, <i>Muidersberg.</i>	55	J. van Cleeff, <i>Zeeburg.</i>	3
Hendrikje Brinkman, <i>k. kh.</i>	62	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Elisabeth Petronella Binnekade,		van de huisvr. van P. Voort-	
<i>k. kh.</i>	41	huyfen-Pzn., <i>w. kh.</i>	
Hendrikus Theodorus Detels,		Het dito dito van de huisvr. van	
<i>k. kh.</i>	14	E. Tall, <i>Zeeburg.</i>	
Anna Maria Margaretha Bijlmans,		Maria van Houre, huisvr. van H.	
wed. A. van Kooten, <i>l. o. k.</i>	66	van Dijk, <i>wa. k.</i>	66
Hartog van Laun, wedn. van R.		Dorothea Kock, dochter van J.	
Elias, naar <i>Overveen</i> uitgev.	83	Kock, <i>a. kh.</i>	w. 10
Theodorus Scheut, wedn. van C.		Carel Willemsse, <i>w. kh.</i>	51
E. Berks, <i>a. kh.</i>	82	Gerdina Deminks, huisvr. van A.	
Het dood ter wereld gekomen Kind		Landaal, <i>z. k.</i>	594
van C. Bouwes, <i>a. kh.</i>		Maria Kerkhoff, dochter van B.	
Jacob Hartog Hakke, <i>Zeeburg.</i> w. 6		Kerkhoff, <i>a. kh.</i>	73
<i>Vrijdag 3 Maart.</i>		Johanna Wilhelmina Frederica	
Magdalena Douwes, <i>a. kh.</i>	4	Mulder, <i>k. kh.</i>	14
Harmina Catharina Zalwegter,		Swaantje Schieffing, wed. van H.	
<i>k. kh.</i>	1 en 11 m.	de Veer, <i>w. kh.</i>	72
Johanna Maria Spijk, <i>k. kh.</i>	2	Carolina Tesling, wed. van ...	
Johanna Louisa Geerholt, <i>a. kh. m.</i>	4	Smit, <i>k. kh.</i>	55
Diena Pot, dochter van J. H. Pot,		Jan Christoffel Kroos, <i>k. kh.</i>	52
<i>k. kh.</i>	5	Jan Hengzen, <i>k. kh.</i>	54
Katharina Parent, <i>w. kh.</i>	ca. 7	Het dood ter wereld gekomen Kind	
Carel Muller, zoon van J. Mul-		van Geertrui Labbot, <i>k. kh.</i>	
ler, <i>a. kh.</i>	4	Johanna van der Vagte, <i>k. kh.</i>	44
Jegiel Mozes Berge, zoon van		Johanna Wesfeling, <i>k. kh.</i>	4
M. S. Berge, <i>Muidersberg.</i>	56	Getrit Pot, <i>k. kh.</i>	8
Anna Elisabeth Bootz, <i>w. z. k.</i>	2	Jacob Balser, <i>a. kh.</i>	52
Lothartus de Ridder, <i>a. kh.</i>	34	Hendrik Struve, <i>l. o. k.</i>	24
Christina Maria van der Meer,		Claas Benner, <i>w. kh.</i>	5
dochter van J. van der Meer,		Johanna Catharina Straub, <i>w. kh. m.</i>	12
<i>k. kh.</i>	4	Hendrik Koen Noth, <i>a. kh.</i>	d. 2
<i>Saterdag 4 Maart.</i>		Wouter Harmans, <i>a. kh.</i>	54
Bernardus van Wulven, <i>k. kh. ca.</i>	14	Abraham van Veen, <i>a. kh.</i>	24
Wilhelmina de Graaff, dochter van		<i>Zondag 5 Maart.</i>	
W. de Graaff, <i>k. kh.</i>	4	Anna Katharina Kempff, dochter	
Alexander Valk, zoon van J. Valk,		van W. Kempff, <i>k. kh. gen 10 m.</i>	
<i>w. k.</i>	m. 7	Johannes Verwijk, <i>a. kh.</i>	d. 2
Trijotje van der Velden, huisvr.		Hendrica Schijf, wed. van L. Schijf,	
van A. van Kooten, <i>w. kh.</i>	36	<i>w. kh.</i>	46
Maria Willems, dochter van A.		Philippus Looman, zoon van P.	
Willems, <i>k. kh.</i>	1	Looman, <i>gh. kh.</i>	60
		Anna Margaretha Enters, <i>a. kh. w. 6</i>	

<p>Het doodter wereld gekomen Kind van de huisvr. van N. Onellij, <i>w. kh.</i> Diederich Geides, wedn. van A. de Wit, <i>i. o. k.</i> 75 Warnar Haak, wedn. van J. van Luyk, <i>i. kh.</i> 73 Balt Wieman, <i>i. kh.</i> 42 Atijda de Ridder, huisvr. van J. Eckhuysen, <i>k. kh.</i> 69 Maria Scholtz, <i>gh. kh.</i> w. 9 Johanna Benedijna Rentzing, <i>k. kh.</i> w. 8 Franciscus Anthonius Boetz, <i>n. z. c. i.</i> Adriana Kuyt, dochter van W. Kuyt, <i>k. kh.</i> 11 Joachim Generi Ditzazel, <i>i. kh. ca.</i> 54 Joan Anne Wilhelm Tiffing Loh- man, naar <i>Muidarberg.</i> uitgev. 1 Claas Benner, <i>w. kh.</i> 5 Het dood ter wereld gekomen Kind van A. L. Spreckmatjes, <i>Zee- burg.</i> Geertruy Maria Oosterman, huisvr. van J. A. Schuwer, <i>i. kh.</i> 33 Pieter Mulder, <i>w. k.</i> 71 Hendrik de Ronden, wedn. van van naar de <i>Loosdrechts</i> uitgev. 68</p>	<p>Jaar. Jaar. Jan Hendrik Kroon, zoon van C. Kroon, <i>k. kh.</i> 2 Johannes Bernardus van Loon, <i>i. kh.</i> 28 Bernardus Lobbe, <i>k. kh.</i> 4 Haina Luikes, huisvr. van H. A. Brilfeman, <i>Zeeburg.</i> 76 Gijbertus van der Horst, wedn. van H. Douglas, <i>z. k.</i> 49 Geesje Greeve, wed. van J. de Gruyter, <i>w. k.</i> 81 Hendrik Ferdinand Kemper, wedn. G. van Greuningen, <i>n. kh.</i> 70 <i>Dingsdag 7 Maart.</i> Pieter la Boeijen, <i>i. kh.</i> 47 Pieter Anthonie de Planqué, <i>i. kh.</i> 4 Paulus Willem Marinus Scheur- leer, zoon van H. Scheurleer, naar <i>Sloten</i> uitgev. 4 Gerrit Platvoet, <i>k. kh.</i> w. 5 Clara Levie Koerlander, <i>Zeeburg.</i> 5 Jan van Klashorst, <i>w. kh.</i> 3 Coenraad Hendrik Arken, wedn. van L. Gerijs, <i>w. kh.</i> 68 Jonas Falk, <i>a. kh.</i> 12 Moses Abraham Bromet, <i>Zee- burg.</i> w. 7 Johannes Wilhelmus Lindeman, zoon van W. Lindeman, <i>o. k.</i> 3 Matje Vermeys, huisvr. van J. C. Pause, <i>i. kh.</i> 43 Johanna Elisabeth Siemon, <i>gh. kh.</i> 35 Alida Kronemajier, huisvr. van Fredrik Hageman, <i>z. k.</i> 57 Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van C. Schoo- ning, <i>k. kh.</i> Het dito dite van de huisvr. van J. Rebel, <i>a. kh.</i> Jochem Jansen Koesvelt, wedn. van M. Berg, <i>a. kh.</i> 82 <i>Woensdag 8 Maart.</i> Anna Susanna Koop, <i>i. kh.</i> m. 2 Jacob Isaac Lion, <i>Zeeburg.</i> m. 10 Rebecca Pinas Arpel, dochter van P. S. Arpel, <i>Muidarberg.</i> 21</p>
---	---

	Jaar.		Jaar.
Daniel Kruyf, <i>o. k.</i>	ruim 49	Gerdina Henrietta ten Bosch, <i>w. k.</i>	38
Christina Hoekman, <i>a. kh.</i>	1	Simon Samuel Korles, zoon van S. Korles, <i>Zeeburg.</i>	50
Franciscus Hoogewooring, <i>a. kh.</i>	34	<i>Vrijdag 10 Maart.</i>	
Gerrit Liefers, zoon van wijlen W. Liefers, <i>a. kh.</i>	33	Petronella Maria Folat, <i>i. kh.</i>	25
Catharina Johanna Sluyter, <i>i. kh.</i>	7	Marjana Philip Bonter, wed. M. C. van Kollem, <i>Zeeburg.</i>	75
Salomon Isaac Beerebeit, <i>Zeeburg.</i>	65	Sara Simons, wed. E. H. Snoek, <i>Muidenberg.</i>	83
Jan Dirk Schoemaker, <i>w. kh. w. 4</i>	24	Barnardus Jacobus Matthijfen, <i>a. kh.</i>	40
Jacobus Zuurbier, <i>i. kh.</i>	24	Helena Theodora Graver, <i>o. k. m. 10</i>	
Jan Frans Bachmuller, <i>i. kh.</i>	75	Wiebe van Oostrom, wedn. van T. Wielinga, <i>cil. k.</i>	70
Elisabeth Stigge, huisvr. van J. Bernard, <i>i. kh.</i>	43	Abraham Lambertus Rijnsers, <i>w. kh.</i>	9
Egbertus Heuvelsland, wedn. van A. Homma, <i>a. kh.</i>	49	Jan Cornelis van Leeuwen, <i>i. kh. d. 15</i>	
Johanna Immink, <i>o. k. m. 11</i>		Margaretha Brouwer, <i>w. kh.</i>	45
Philip Alkens, zoon van P. J. Alkens, <i>i. o. k.</i>	74	Jan Nieuwkamp, <i>gh. kh.</i>	48
Nicolaas Kok, <i>a. kh.</i>	4	Johannes Tiede, <i>k. kh. m. 11</i>	
Herman Menfinga, wedn. van H. Menjens, <i>o. z. c.</i>	84	Maria Wilhelmina Rösener, <i>i. kh. 2</i>	
Jan Meijer, <i>i. kh.</i>	25	Siempje Sara de Ruyter, dochter van H. de Ruyter, <i>n. k.</i>	4
<i>Donderdag 9 Maart.</i>		Maria Raa, wed. van G. Kyselenberg, <i>a. kh.</i>	69
Hermine Hueskens, wed. van J. N. Seines, <i>k. kh.</i>	56	Maria Anna Eeuwelinck, dochter van F. Eeuwelinck, <i>a. kh.</i>	81
Elisabeth Hammeke, wed. van J. Bouman, <i>k. kh.</i>	71	<i>Saterdag 11 Maart.</i>	
Leendert Onderberg, <i>i. kh.</i>	2	Alida Kemper, huisvr. van J. C. Kummer, <i>i. kh.</i>	24
Jacob Hent, <i>k. kh.</i>	49	Jan Hendrik Slaman, <i>n. kh.</i>	24
Lodewijk Slot, <i>k. kh. ca. 3</i>		Johanna Louise Henken, <i>a. kh.</i>	24
Catharina Elisabeth Schulthois, dochter van G. C. Schulthois, <i>i. kh. m. 11</i>		Helena Elisabeth Gunther, huisvr. van C. T. Wusthof, <i>i. n. k.</i>	68
Maria Rover, laat wed. van G. M. Brenner, <i>w. kh. 65 en 8 m.</i>		Cezar Estran, <i>i. kh.</i>	62
Hendrik Nicolaas Sprik, <i>a. kh. d. 14</i>		Maria Sophia Smit, <i>i. kh.</i>	2
Evert Meijer, wedn. van A. M. Priester, <i>i. kh.</i>	77	Salomon Hartog Orpes, <i>Zeeburg. m. 8</i>	
Hendrik Claus, wed. van J. Bouman, <i>w. k.</i>	73	Alida Brouwer, <i>n. kh. m. 11</i>	
Fredrik Jan Martinus Barends, <i>k. kh.</i>	12	Arij Hendrik Emanuel de Vries, <i>w. kh.</i>	2
Henderina van der Post, <i>a. kh. w. 4</i>		Het dood-ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Noordberg, <i>w. kh.</i>	
Johan Rudolph Kuhel, zoon van wijlen H. H. Kuhel, <i>a. kh.</i>	66	Catharina de Vries, huisvr. van C. van Eck, <i>n. k.</i>	76
Anna Haer, <i>gh. kh.</i>	9		
Maria Lipman Diamant, <i>Zeeburg. 2</i>			

Jaar.

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van H. J. Hendriks, *k. kh.*

Marten Poßel, wedn. van J. E. Oostrom, *n. kh.* 58

Johan Anthonij Kettenbijn, wedn. van H. Gradel, *i. kh.* 50

Albertus Adrianus Gijger, *k. kh.* 3

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van Moïses Porles, *Zeeburg.*

Andries Beck, *gh. kh.* 57

Anna Grospoel, *i. kh.* u. 14

Anna Catharina Dambrink, wed. C. Christoffelsen, *a. kh.* 66

Johanna Scheeper, huisvr. van J. de Bruyn, *a. kh.* 78

Zondag 12 Maart.

Lambertus Johannes Jansen, *a. kh.* 21

Antonetta Helena Mol, *a. kh.* w. 5

Christiaan Claus Gerrit Schimmel, *n. k.* 6

Jacob Vegter, *i. kh.* 9 en 2 m.

Magdalena van der Hulst, wed. S. van Leeuwen, *a. k.* 46

Marie Genevay Ditzgazel, *i. kh.* 4

Engel Dirks Kooy, *w. k.* 64

Elisabeth van den Burg, dochter van wijlen L. van den Burg, *n. kh.* 24

Hendrika Johanna Meus, *k. kh.* 6

Jan de Boer, *a. kh.* 684

Het dood ter wereld gekomen Kind
van G. Brans, *i. kh.*

Philippus Hermanus Diepenbroek, *i. kh.* 3

Anna Pieterneilla Bonne, *n. kh.* ca. 2

Maria Cortender, *w. kh.* 94

Hendrik Brakman, *a. kh.* w. 4

Anthon Gerard van Elsbroek, *no. k.* 1 en 10 m.

Elisabeth van Veenendaal, dochter van T. van Veenendaal, *k. kh.* 75

Catharina Kuyper, huisvr. van H. J. Preysler, *n. k.* 44

Johannes Philippus Kempff, *i. n. k.* 14

Pieter Roos, *i. kh.* d. 2

Jaar.

Maandag 13 Maart.

Hendrik Brouwer, *w. k.* 77

Hendrik Rademaker, *a. kh.* 4

Frans Hendrik Vistake, *a. kh.* ca. 14

Johanna Hermina Stigman, *w. kh.* 14

Maria Elisabeth Muller, *a. kh.* 14

Willem Dulfer, *i. kh.* 2

Martinus de Bondt, *i. kh.* 61

Jannetje Meertens, huisvr. van J. J. Thijsveldt, *i. o. k.* 63

Hendrik Volten, *a. kh.* w. 15

Gerrit Willem Sax, zoon van N. Sax, *i. kh.* 1 en 4 m.

Dirk Weefing, wedn. van G. Wilthagen, *k. kh.* 82

Johanna Maria Lohman de Lehnfeld, *w. kh.* 3

Josina Lodowina Courteas, huisvr. van H. Bosch, *a. kh.* 344

Jannetje Otto, *n. kh.* 432

Willem Haverkorn Vz. *a. kh.* 64

Maria van der Horst, dochter van D. van der Horst, *k. kh.* 53

Willemitje Pieters, *n. kh.* 2

Jacob Hesfeldt, *a. kh.* ca. 3

Jacob Azulay, wedn. van R. van J. Rodrigues, *Ouderkerk.* 62

Anna Elisabeth Platvoet, huisvr. van H. Bannenberg, *a. kh.* 71

Dingsdag 14 Maart.

Charlotte Laurent, zoon van J. C. Laurent, *i. kh.* 5

Rebekka Bistrup, huisvr. van Z. Louwerens, *k. kh.* 80

Wilhelm Schröder, *a. kh.* 4

Johannes Franciscus Richter, *w. kh.* m. 4

Levie Moses de Leeuw, *Zeeburg.* 4

Andreas Pieter Sorensen, *i. kh.* 5

Het dood ter wereld gekomen Kind
van de huisvr. van A. van Raamsdonk, *k. kh.*

Cornelis de Boer, *w. kh.* w. 6

Pieter Dahleman, *w. kh.* 22

Gerardus Christoffel Kroon, zoon van C. Kroon, *k. kh.* 6

Gijsbertus Franciscus Dieckman, naar *Sloterdijk* uitgev. 2

Jaar.		Jaar.	
Bernhard Peter Ludwig Müller, <i>k.kh.</i>	4	Petronella Hendrika Barbiers, <i>a.kh.</i>	w. 10
Het dood ter wereld gekomen Kind van H. B. Wieman, <i>l.kh.</i>		Willem Hendriks, <i>k.kh.</i>	4
Miriam van Emauel Baruch, <i>Ouderkerk aan den Amstel.</i>	d. 3	Hendrik Davids, <i>k.kh.</i>	u. 1
Lijse van Duyn, huisvr. van J. van der Poel, <i>a.kh.</i>	48	Het dood ter wereld gekomen Kind van R. Meurino, <i>Ouderkerk.</i>	
Jan Smij, <i>l.kh.</i>	w. 5	Carel Coenraad Visser, <i>l.kh.</i>	w. 11
Louwerens Leeuwenberg, <i>a.kh.</i>	71	Willem Hendrik Wopkes, <i>a.kh.</i>	3
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. Barteling, <i>w.kh.</i>		Willemijntje Schel, wed. van J. Visser, <i>k.kh.</i>	75
Jurgen Jacob Semmelouw, <i>l.n.k.</i>	72	Anthonij Roggenkamp, <i>l.kh.</i>	57
Johanna Jager, <i>l.kh.</i>	ca. 2	Anna Maria Koehof, dochter van J. Koehof, <i>a.kh.</i>	21
<i>Woensdag 15 Maart.</i>		Johanna Schaade, <i>a.kh.</i>	4
Helena Kraan, <i>a.kh.</i>	43	Jan Hendrik Wolfers, zoon van F. Wolfers, <i>k.kh.</i>	24
Elisabeth Peters, <i>w.kh.</i>	4	Christiaan Fredrik Thomas, <i>w.kh.</i>	w. 9
Hermanus Franciscus Wildanger, <i>o.k.</i>	42	Harmanus de Groot, <i>a.kh.</i>	48
Theodorus Lehman de Lehnfeldt, <i>w.kh.</i>	2	Johannes Willem Simmers, <i>k.kh.</i>	12
Sara Jacob, huisvr. van D. A. Post, <i>Bladderberg.</i>	61	Maria Elisabeth van Schoone, wed. J. van ter Waard, <i>l.kh.</i>	ca. 67
Henrietta Charlotta Deegen, <i>w.kh.</i>	52	Marretje Nieborgh, huisvr. van M. P. Coertsen, <i>a.kh.</i>	51
Margaretha Timmerman, huisvr. van C. Hanepen, <i>w.kh.</i>	36	Willem Rolfe, <i>l.kh.</i>	50
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van F. Fijkes, <i>w.kh.</i>		Catharina Magdalena Priester, huisvr. van P. Andriessen, <i>a.kh.</i>	62
Willem Gerritsen, <i>k.kh.</i>	2	<i>Vrijdag 17 Maart.</i>	
Pierre Hebert, <i>n.k.</i>	58	Pieter Boekhorst, zoon van A. Boekhorst, <i>n.z.z.</i>	45
Dorothea Beerens, wed. van P. Weeber, <i>z.k.</i>	76	Jan Schennig, <i>gh.kh.</i>	53
Johannes Hope, <i>l.kh.</i>	24	Maria Harmina Claus, <i>l.kh.</i>	12
Barend Johannes Bosman, <i>ong.k.</i>	694	Hendrik Omzeete, <i>w.kh.</i>	58
<i>Donderdag 16 Maart.</i>		Maria Josepha Triebels, <i>a.kh.</i>	w. 8
Gerhardus Huntjes, <i>l.kh.</i>	14	Gerrit van Dijk, <i>n.k.</i>	81
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van J. M. Dukker, <i>Zeeburg.</i>		Maria Loops, wed. J. Jakobs, <i>k.kh.</i>	63
Jacob Sequi, <i>Ouderkerk aan den Amstel.</i>	w. 6	Kaatje Levie Speijer, <i>Zeeburg.</i>	16
Het dood ter wereld gekomen Kind van de huisvr. van H. F. Nagel, <i>k.kh.</i>		Wesfel van Beek, <i>k.kh.</i>	45
Moses Harmis Vaz, zoon van wijlen D. Harmis Vaz, <i>Ouderkerk aan den Amstel.</i>	70	Dorothea Altin, huisvr. van J. Ekhart, <i>l.kh.</i>	52
		Jacobus Boekhoff, <i>a.kh.</i>	55
		Teunis Teunissen, <i>a.kh.</i>	63
		Deonnard Cannonne, <i>l.kh.</i>	7
		Rooft Swart, wed. van M. de Ruyt, <i>k.kh.</i>	79
		Hendrik Lupke, <i>n.kh.</i>	724
		Joseph Krijdewijs, <i>k.kh.</i>	u. 4
		Barend Erkendiep, wedn. van D. Suurmans, <i>a.kh.</i>	79

PUBLIEKE VEILINGEN

van de onderstaande *Parcellen*, in het Locaal van Publieke
Verkoopingen, van ouds genaamd het Oudezijds
Heeren Logement, te *Amsterdam*.

Op Maandag den 24 April 1815.

- Keizersgragt, N. 117. (Een Huis en Erve, op de) bij de Spiegelstraat, f 8000, in slag f 3. Opgeh.
- Nes, N. 69. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusfchen de Nadorst- en Hermitenbeggen, f 1000, in slag f 25. Opgeh.
- Nes, N. 75. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusfchen de Vischpoort- en Nadorstbeggen, f 550, in slag f 3. Opgeh.
- Eerste Batavier Dwarsstraat, N. 5. (Een Winkelhuis en Erve, in de) daar de *Verloren Zoon* in de gevel staat, f 350, in slag f 3. Opgeh.
- Bloemgragt, N. Z. N. 3005. (Een Koopmans Huis, Achterhuis en Erve, op de) tusfchen de 2de en 3de Dwarsstraat, f 3025. Opgeh.
- Bloemgragt, Z. Z. N. 2849. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Prinsegragt en 1ste Dwarsstraat, f 3525. Opgeh.
- Korte Amstelstraat, N. 4682. (Een Huis en Erve, in de) tusfchen de Binnen-Amstel en het Weesper Plein, f 625. Opgeh.
- Tuinstraat, N. 4072 en 4073. (Twee Huizen, Achterhuizen en hunne Erven, naast elkanderen, in de) in de zwarte Paards Gang, tusfchen de 2de en 3de Dwarsstraat, f 60. *Palmboom*.
- Keizersgragt, N. 5540. (Een Koopmans Huis en Erve, waar achter een Tuin, Tuinhuis en Erve, op de) tusfchen de Utrechtscheffraat en Reguliersgragt, f 7975, in slag f 25. Opgeh.
- Een Boenderij, genaamd *altijd Werk*, met deszelfs Huismans Woning en verdere Getimmertens, Heeren Huizinge of Optrek en Tuin, mitsgaders Hooft- en Weilanden, zijnde 39 Morgen, 168 Roeden Rhijnlands, in de Sloterdijker Meer f 6800, in slag f 200. *Wijfherman*.
- Raamgragt, N. 17. (Een Huis en Erve, op de) f 825, in slag f 70. *Kist*.
- Pieterjacob Dwarsstraat, N. 1. (Een Huis, Achterhuis en Erve, in de) f 550. Opgeh.
- Pieterjacob Dwarsstraat, N. 8. (Een Huis, Achterhuis en Erve, in de) f 700. Opgeh.
- Singel, N. 225. (Een Huis en Erve, op de) bij de Korsjes Poortsteeg, het 1ste huis achter het boekhuis f 900. Opgeh.
- Handboogstraat, N. 8. (Een Huis en Erve, in de) bij 't Spuy, f 975. Opgeh.
- Jonkerstraat, N. 32. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusfchen de 1ste en 2de Dwarsstraat, f 50. Opgeh.

Een Hoffede, genaamd *Spanderswoud*, met zijn Heeren Hóizinge en verdere Getimmertens, Toinen, Boomgaarden, Boschen, enz. Hooien Weilanden, groot 20 Morgen voetstoots, te 's Graveland, N. 37. 12500, in slag *f* 400. Opgeh.

Spul, N. 21. (Een Huis en Erve, op het) het ade huis van de Voetboogstraat, *f* 1200, in slag *f* 4. Opgeh.

Kerkstraat Z. Z., N. 391. (Een Huis, Tuin en Erve, in de) tuschen de Vijzelstraat en Reguliersgragt, *f* 1050, in slag *f* 5. *Tijfel*.

Korte Leidsche Dwarsstraat, N. 137. (Een Broodbakkers Winkelhuis en en Erve, in de) tuschen de Leidsche- en Kruisstraten, *f* 1775, in slag *f* 20. Opgeh.

Korte Leidsche Dwarsstraat, N. 120. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Leidschestraat en Leidschegragt, *f* 690, in slag *f* 10. Opgeh.

Korte Leidsche Dwarsstraat, N. 94. (Een Huis en Erve, in de) tuschen de Leidschestraat en Leidschegragt, *f* 390 in slag *f* 10 Opgeh.

Een Tuin op het Hoedemakers Pad, genaamd *Stad- en Landzigt*, N. 50. *f* 410. Opgeh.

Een Grastede in de Nieuwe Kerk, N. 321. *f* 50. *de Vriend*.

Joodse Keizersgragt, N. 6510. (Een Kooptmanshuis en Erve, op de) over het huis van Barmhartigheid, *f* 2425. Opgeh.

Schans, N. 178, 179, 180 en 181. (Twee Woonhuizen en den Ophal van vier Loozen, op stads grond, op de) tuschen de Leidsche en Weteringpoorten, over het Spiegelplein, bekend onder de naam van *de Maalderij de Hoop*, *f* 500, in slag *f* 40. *van der Haagen*.

Een Boerderij met zijn Huismans Woning en verdere Getimmertens, mitsgaders Hooi- en Weilanden, groot te zamen 30 Morgen, 400 Roeden voetstoots, te 's Graveland, N. 36. *f* 10200, in slag *f* 3200. *Corver Hooft*.

Drie Huisjes en een houten Loosje en twee Tuinen, te zamen 23 Roeden, te 's Graveland, *f* 325, in slag *f* 20. Opgeh.

Een Tuin, drie Huizen en een Schuur, te zamen 16½ Roeden te 's Graveland, *f* 250, in slag *f* 50. Opgeh.

Een Erfpart van *f* 26:--: 's jaars, op 26 Roeden grond te 's Graveland, *f* 330, in slag *f* 20. Opgeh.

Een dito van *f* 10:--: 's jaars, op een stuk gronds als boven, *f* 65, in slag *f* 20. *Dedel*.

Een Perceel Hooi- en Weilanden, genaamd *het Kerkeland*, groot 3 Morgen voetstoots, in de Hollandsche Ankeveensche Polder, *f* 375, in slag *f* 30. Opgeh.

Een dito dito, zijnde te zamen 9 Morgen, 549 roeden voetstoots, onder Stichts Ankeveen, *f* 2700, in slag *f* 300. *Dedel*.

Een dito dito groot 26 Morgen 50 Roeden, doch verongeldende over 26 Morgen 104 Roeden in de Binnenpolder onder Sloten, *f* 2050, in slag *f* 1000. Opgeh.

Prinsengragt, N. 3475. (Een Pakhuis, genaamd *Koningsbergen*, op de) tuschen de Spiegel- en Leidschestraten, *f* 2300, in slag *f* 1600. Opgeh.

Prinsengragt, N. 749. (Een Huis, Tuinen Erve, op de) bij de Spiegelgragt, *f* 425, in slag *f* 300. *van der Haagen*.

Prinsengragt, N. 6258. (Een Huis en Erve, op de) tuschen het Molendpad en Runstraat, op de hoek van de Kalkvaarts Gang, *f* 475, in slag *f* 25. Opgeh. Kerk-

- Kerkstraat, N. 91. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de Vijzelſtraat en Reguliersgragt, *f*1100. Opgeh.
- Elandsgragt Z. Z., N. 712. (Een Huis en Erve, op de) voorbij de Haſſeſtraat, *f*1200. Opgeh.
- Prinſengragt, N. 71. (Een Huis en Erve, op de) bij de Runſtraat en Kalvergang, *f*80, in ſlag *f*2 van *Veen*.
- Voetſij Dwarsſtraat, N. 102. (De Helft in een Huis en Erve, in de) *f*55. Opgeh.
- Prinſengragt, N. 3459. (Een Achtſte part in een Pakhuis en Erve, zijnde een Steenkopers Affaire, op de) bij de Nieuwe Spiegelſtraat, *f*210, in ſlag *f*5. van *Veen*.
- Kerkſtraat, N. 4830. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de Weesperſtraat en Binnen-Amſtel, *f*500. Opgeh.
- Groote Oostenburgerſtraat, N. 30. (Een Winkelhuis en Erve, hoek van de) en Gragt, zijnde een Diſtelareurs Winkel, *f*1000. Opgeh.
- Bethanien Dwarsſtraat, N. 10. (Een Huis, Achterhuis en Erve, in de) *f*1800. Opgeh.
- Egelantiersſtraat N. Z., N. 3862. (Een Huis, Achterhuis en Erve, in de) tusſchen de Prinſengragt en 1ſte Dwarsſtraat, *f*700. *de Vriend*.
- Egelantiersſtraat Z. Z., N. 3753. (Een Achterhuis en Erve, in de) tusſchen de 1ſte en 2de Dwarsſtraat, in de Kraamgang, *f*100. Opgeh.
- Prinſengragt W. Z., N. 512. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Egelantiersgragt en Egelantiersſtraat, (zijnde twee Woningen onder één Dak.) *f*845. *Loman*.
- Singel, N. 329. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tusſchen de Bergſtraat en Blaauwburgwal, *f*8000, in ſlag *f*3000. *Jarman*.
- Singel, N. 328. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tusſchen de Bergſtraat en Blaauwburgwal, *f*4050, in ſlag *f*1000. *Cramerus*.
- Heerengragt, N. 254. (Een dubbel Koopmans Huis en Erve, en twee Pakkelders, op de) tusſchen de Bergſtraat en Blaauwburgwal, *f*4550, in ſlag *f*70. *Schouten*.

Deze volgende Perceelen op Maandag 1 Mei.

- Braak Z. Z., N. 67. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Brouwersgragt en Palm Dwarsſtraat, *f*600. Opgeh.
- Kleine Kattenburgerſtraat, N. 178. (Een Huis en Erve, in de) *f*110, in ſlag *f*30. *Schouten*.
- Haarlemmer Houttuinen, N. 62. (Een Winkelhuis, Wat, Loots en Opſlag, zijnde een Zijlemakerij, in de) tusſchen de korte Prinſengragt en Oranjeſtraat, *f*1025, in ſlag *f*500. *Palmboom*.
- Vinkenſtraat, N. 95 (Een Huis en Erve, in de) tusſchen het Haarlemmerplein en Baanbrugſteeg, *f*180, in ſlag *f*150. *Moels*.
- Vier Morgen 520 Roeden Weiland, aan de Haarlemmer Trekvaart, in de Overbraker Polder, en nog 4 Morgen 244 Roeden Weiland, (in één Koop) voetſtoots, *f*3025, in ſlag *f*1100. *Gr. Vos*.
- Noordermarkt, N. 29. (Een Koopmans Winkelhuis, benevens twee Achterhuizen en Erven, en de Achterhuizen N. 1 en 2. op de) van ouds genaamd *'t Schilder's Wapen*, *f*4000. Opgeh.

Katersteeg, N. 8. (Een Huis en Erve, in de) f240, in slag f10. *Schouten.*

Katersteeg, N. 5. (Een Huis en Erve, in de) f230, in slag f25. *Evers.*

Kromme Elleboogsteeg, N. 5. (Een Huis en Erve, in de) tusschen de Voorburgwal en Nieuwendijk, f100, in slag f1. *Mool.*

Kromme Elleboogsteeg, N. 2. (Een Huis en Erve, in de) tusschen de Voorburgwal en Nieuwendijk, f150, in slag f20. *Santink.*

Keizersgragt, N. 16. (Een Huis en Erve, op de) tusschen de Utrechtseheistraat en Binnen-Amstel, f275, in slag f25. *Opgeh.*

De heift in een Achtkante Wind-Koornmolen, met het Woonhuis en Erven, buiten de Leidse Poort, aan de Overtoomse Vaart, de tweede voorbij de Pestbrug, N. 69, f10,000, in slag f500. *Opgeh.*

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 8 Mei.

Beurs, N. 1722. (Een Winkelhuis en Erve, bezijden de) en hoek van de Herenrijtensteeg, f1500, in slag f25. *van Langen.*

Vijzelstraat, N. 4451. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusschen de Singel en Reguliers Dwarsstraat, f2150, in slag f100. *van Sieben.*

Bethanienstraat, N. 1490. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusschen de Kloveniers Burgwal en Bethanien Dwarsstraat, f600, in slag f5. *Opgeh.*

Groote Wittenburgerstraat, (Een Huis, Achterhuis en Erven, in de) over de Werf *de Raaf*, in de Garengang, en een ledig Erf, (te samen in één Koop,) f230, in slag f12. *Loman.*

Een Grafftede, in de Zuider Kerk, N. 25 f40, in slag f3. *Edo.*

Texelsche Kade, N. 2. (Een Huis en Erve, op de) tusschen de Nieuwenbrug, van ouds genaamd *de Mesjenkast*, f1675, in slag f25. *Opgeh.*

Een Boerderij, genaamd *Welgelegen*, en 10 Kampen Wei en Hooiland, groot 19 Morgen voetkoots, onder Nieuwer-Amstel, N. 25. f7400, in slag f1600. *Opgeh.*

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 22 Mei.

Een dubbeld Huis, Tuin en Loozen, zijnde een Leerlobbierij en Schapten-Fabriek, genaamd *de drie Rozen*, buiten de Raampoort, aan het einde van het Bleekers Pad, op Stads grond, N. 14. f1000. *Opgeh.*

Een Warmoesziederij, met zijn Huizinge, Bepostinge en Beplantinge, genaamd *Lant en Vaart*, buiten de Haarlemmer poort, aan de Haarlemmer Trekvaart, in de Banne van Sloterdijk, aan de 400 roeden van Amsterdam, met en benevens de platte grond van de gewezen Buitenplaats *Boich en Vaart*, (in één Koop,) groot circa 2 Morgen voetkoots, N. 60. f1325. *de Vriend.*

Nieuwendijk, N. 134. (Een Winkelhuis, Achterhuis en hunne Erven, op de) bij de Gouwenarssteeg, en het Achterhuis op de Stroommarkt, N. 1492. f2000. *Ogelicht.*

- Plantagie, N. 6898. (Een Tuin, genaamd *den Amond*, met zija Steene Huizinge en Koepel, op Stads grond, in de) in de Kerklaan, bij de Rapenburgergragt, en een Tuin genaamd *den Amond*, met deszelfs Heeren Huizinge, Koetshuis en Stallinge en vijf apart verhuurd wordende Woonhuizen en verdere Getimmerens, in de Plantagie, in de Plantagie, in de Kerklaan, bij de Rapenburgergragt, N. 6901. Een Tuin genaamd *den Amond*, met deszelfs Heeren Huizinge, Oranjesthuis en verdere Getimmerens, in de Plantagie, in de Kerklaan, bij de Rapenburgergragt, N. 6898. (te zamen in één Koop) f 4275. Opgeh. Keizersgragt Z. O. Z. N. 783. (Een Huis en Erve, op de) het 6de huis van de Binnen Amstel, f 2600. Opgeh.
- Kalverstraat, N. 125. (Een Huis en Erve, in de) bij de Munt, f 2300, in slag f 100. *Tijfel*.
- Pijpenmarkt, N. 7. (Een Huis en Erve, op de) in de *Zwarte Paardsteeg*, f 38, in slag f 90. *Steenbrand*.
- Boommak, N. 3831. (Een Koopmans Huis en Erve, op de) tusfchen de Rozemarijn- en Roskemtegen, daar de *Moerbezen Boom* in de gewel staat, f 1225, in slag f 1000. *de Vriend*.
- Haarlammerdijk, N. 1500. (Een Winkelhuis, Tuin, Tuinhuis en Erven, op de) tusfchen de Korte Prinsegragt en Buiten Oranjestraat, f 4000. Opgeh.
- N. Z. Achterburgwal, N. 2941. (Een Huis en Erve, op de) bij de *Torenkeeg*, f 305. Opgeh.
- Gravestraat, N. 2272. (Een Winkelhuis en Erve, in de) f 215. Opgeh.
- Gravestraat, N. 2272. (Een Winkelhuis en Erve, in de) f 170, in slag f 30. *de Vriend*.
- N. Z. Voorburgwal, N. 2494. (Een Pakhuis en Erve, genaamd het *Misierat*, op de) over de Nieuwstraat, en uitkomende op de N. Z. Achterburgwal, f 540, in slag f 200. *de Vriend*.
- Angeliensgragt, N. 4746. (Een Huis en Erve, in de) bij de tweede *Donsstraat*, f 220. *de Vriend*.
- Een Plaizier-Tuin met deszelfs Huizinge en Tuinhuis, genaamd *Vredenshof*, op het Kwakers Eiland, tusfchen de Leidfche en Raampoorten, onder Jurisdicte dezer Stad, V. 266. f 800. Opgeh.
- Een Plaizier-Tuin, genaamd *mijn Geuegen*, met deszelfs Heeren Huizinge en verdere Getimmerens, buiten de Weesperpoort, op het Oliphants Pad, N. 26. f 1950. Opgeh.
- Binnen-Amstel, N. 4053. (Een Huis en Erve, op de hoek van de) of de Gravelandfche Veer en Groeneburgwal, f 650, in slag f 150. *van Wouw*.
- (Kerkstraat, N. 4890. (Een Huis en Erve, in de) tusfchen de Weesperstraat en Binnen-Amstel, f 450, in slag f 25. Opgeh.
- Angeliensgragt Z. Z. (Een Huis en Erve, op de) tusfchen de Prinsegragt en Violettestraat, f 170. *Breekhuyzen*.
- Angeliensgragt Z. Z., N. 5072 (Een Pakhuis en Erve, op de) in de *Lakmoesgang*, f 600, in slag f 70. *Breekhuyzen*.

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 29 Mei.

- Heerengragt, N. 312. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Brouwersgragt en Roomolenſteeg, *f*1025, in ſlag *f*100. *de Vriend*.
- Achtergragt, N. 70. (Een Achterhuis en Erve, op de) bij de Reguliersgragt, *f*1350, in ſlag *f*30. *Bosman*.
- Baangragt, N. 72. (Een Huis en Erve, op de hoek van de) en Elandsgragt, *f*560, in ſlag *f*35. *Loman*.
- Egelantiersſtraat, N. 7. (Een Huis, Achterhuis en Erve, in de) *f*260, in ſlag *f*20. *Moole*.
- Roozegragt, N. 2402. (Een Huis en Erve, op de) in de Foelijſlagers Gang, *f*110, in ſlag *f*7. *Jonkernout*.
- Wagenſtraat, N. 4786. (Een Huis en Erve, in de) tusſchen de Amſtel en Pottebakkersgang. Een Huis en Erve, in de Wagenſtraat, tusſchen de Amſtel en Pottebakkers Gang, N. 4785. (te zamen in één Koop), *f*440, in ſlag *f*80. *Scheuten*.
- Wageſtraat, N. 4777, 478, 4779. (Drie Huizen en Erven in de) in de Pottebakkers Gang, (te zamen in één Koop.) *f*91, in ſlag *f*30. *Moole*.
- Keizersgragt, N. 3474. (Een dubbeld Koopmanshuis, Koetshuis, Stallinge, Tuin en Erven, op de) tusſchen de Leliegragt en Heereſtraat, *f*20200, in ſlag 3500. *de Vriend*.
- Keizergragt, N. 3478. (Een Koopmanshuis, Tuin, Tuinhuis en Erve, op de) tusſchen de Leliegragt en Heereſtraat, *f*13500, in ſlag *f*1500. *de Valk*.
- Keizersgragt, N. 2869. (Een Koopmanshuis, Tuin, Tuinhuis en Erve, op de) tusſchen de Weſtérmarkt en Leliegragt, *f*6100, in ſlag 900. *Broekhuysen*.
- Keizersgragt, N. 5973. (Een Huis, Tuin, Tuinhuis en Erve, op de) tusſchen de Utrechtscheſtraat en Amſtel, *f*3550, in ſlag *f*600. *Gerrits*.
- Leidſchegragt, N. 6298. (Een Koopmanshuis en Erve, op de) tusſchen de Prinſen- en Keizersgragten, *f*2000, in ſlag *f*25. *Broekhuysen*.
- Amſtel, N. 4734. (Een Huis en Erve, op de) tusſchen de Bakker- en Paardeſtraten, *f*2050, in ſlag *f*50. *Manché*.
- Heerengragt, N. 5551. (Een Koopmanshuis en Erve, op de) tusſchen de Roomolen- Korsjespoortſtegen, *f*1250, in ſlag *f*400. *Groenelooer*.
- Nieuwendijk, N. 2586. (Een Koopmanshuis, Winkelhuis en Erve, op de) tusſchen de Zout- en Baafjesſtegen, *f*3025, in ſlag *f*1600. *Huskes*.
- Lange Niezel, N. 690. (Een Winkelhuis en Erve, in de) *f*1900, in ſlag *f*100. *Wastenborg*.
- Zeedijk, N. 173. (Een Winkelhuis en Erve, op de) en hoek van de Waterpoortſteeg, *f*1300, in ſlag *f*300. *van Riefen*.
- Prinſengragt, N. 5209. (Een Stal, Koetshuis, Pakhuis en Erven, op de) tusſchen de Prinſenſtraat en Brouwersgragt. Een Pakhuis en Erve, genaamd *de IJzerberg*, op de Prinſengragt, tusſchen de Prinſenſtraat en Brouwersgragt, N. 5110. (te zamen in één Koop) *f*4728, in ſlag *f*900. *Broekhuysen*.
- Diverse Perceelen, in de Krimpener Waard, zijnde 4 Morgen 2 Stond, 1½ Roeden Wei en Hooiland enz. *f*225, in ſlag *f*300. *Brunkelaar*.

Katverstraat, N. 137. (Een Winkelhuis en Erve, in de) over 't Klooster, f 1175, in slag f 300. *de Rijk.*
 Leidsegragt, N. 1. (Een Achterhuis en Erve, op de) tusschen de Lange- en Korte Leidse Dwaarsstraat, f 220, in slag f 12. *Gerrits.*
 Derde Klooster, N. 29. (Een Huis en Erve, in 't) f 635, in slag f 12. *Evors.*
 Roozestraat, N. 137. (Een Winkelhuis en Erve, in de) tusschen de 1ste en 2de Dwaarsstraat, f 400, in slag f 10. *Opgeh.*

Deze volgende *Perceelen* op Maandag 5 Junij.

Nieuwe Lelijstraat N. Z., N. 3430. (Een Winkelhuis en Erve, in de) en hoek van en in de 2de Lelie Dwaarsstraat, f 1550, in slag f 600. *Gijzelman.*
 Egelantiersgragt Z. Z., N. 3365. (De helft in een Broodbakkers Winkelhuis en Erven, op de) hoek van en in de 2de Lelie Dwaarsstraat, f 1430, in slag f 10. *Houthuyzen.*
 Egelantiersgragt, N. 3313. (Een Huis en Erve, op de) tusschen de 2de en 3de Dwaarsstraat, f 525. *Jonckernout.*
 Nieuwe Lelijstraat Z. Z., N. 3087. (Een Huis en Erve, in de) voorbij de 3de Dwaarsstraat, f 140, in slag f 30. *Broekhuizen.*
 Een Buitenplaats, genaamd *Dubbelaart*, met zijn Heeren Huizinge, Koepel enz., aan de Leidsevaart, even buiten de Zijlpoort, onder de Jurisdicte van Haarlem. Een Plaisier-Tuin, mede genaamd *Dubbelaart*, naast N. 5. Een Plaisier-Tuin, N. 158., tusschen N. 5 en 6, (te zamen in één Koop.) f 1140, in slag f 400. *Van Ogtrop.*
 Een Herberg, genaamd *het Leidse Veerhuis*, aan de Brouwersvaart, even buiten de Zijlpoort, onder de vrijdom van Haarlem N. 187. f 275, in slag f 5. *de Valk.*
 Een Stal en Koetshuis, in de Zoetestraat, te Haarlem, N. 588. f 80. *Van Ogtrop.*

Dit onderstaande *Schip* is geveild op Maandag den 24 April 1815. in het N. Z. Heeren Logement.

Brik-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Speculant*, gevoerd door Kapitein J. H. C. KLEINE, lang over steven 92 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 25 voet 5 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 14 voet. f 6900. *P. der Kinderen.*

Dit onderstaande *Schip* is geveild op Maandag den 8 Mei

Kaag-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *de Vrouw Jacoba*, laatst gevoerd door Schipper ROELOF WILSEN, lang over steven 70 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 18 voet 3 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 8 voet 3 duim. f 2300, in slag f 700. *Opgeh.*

Deze onderstaande Schepen zijn geveild op *Maandag*
den 5 Junij.

Pink-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Helena Catharina*, gevoerd door Kapitein JACOBUS KLEYN, lang over steven 105 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 28 voet, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 12½ voet, 't verdek bij de eerste balk voor 't groot luik hoog aan boord 6 voet 8 duim. f 5900, in slag f 225. H. Smit.

Fregat-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Famij*, gevoerd geweest door Kapitein T. W. PURPLESS, lang over steven 87 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 26½ voet, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 10 voet 2 duim, het verdek bij de eerste balk voor 't groot luik hoog aan boord 5 voet 4 duim. f 4000, in slag f 3000. Opgeh.

Deze onderstaande Schepen zijn geveild op *Maandag* den
19 Junij.

Kof-Schip, (Een extra ordinair welbezeild Twee-Mast) genaamd *de Ges-de Kloop*, laatst gevoerd door wijlen Schipper AOB OKKES OUDWAGEN, lang over steven 104 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 23 voet 2 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 12 voet. f 3200, in slag f 50. F. der Kinderen.

Pink-Schip, (Een extra ordinair welbezeild) genaamd *Charlotta Carollina*, gevoerd door Kapitein JOHAN JOACHIM DANIEL-SCHARRENBORG, lang over steven 89 voet, wijd bij de eerste balk voor 't groot luik binnen zijn huid 25 voet 5 duim, hol in 't ruim bij de eerste balk voor 't groot luik op zijn uitwatering 10½ voet, het verdek bij de eerste balk voor 't groot luik hoog aan boord 5½ voet. f 2000, in slag f 1800. Opgeh.

Alles Amsterdamsche Maat.

BOEK-BEoorDEELINGEN.

DE VALK, of iets uit vader CATS; blijfspel met zang.
Te Amsterdam, bij J. G. ROHLÖFF. De prijs is 8 stuiv.

Deze geschiedenis van den valk komt in den *Trouwring* van JAKON CATS voor, onder den titel van *Plotfelijke liefde*, of *Houwelijk uit medelijden*. Volgens het voorberigt van den steller van dit blijfspel (V. R.) hebben de *fransche toneeldichters* SÉDAINE en RADET, ieder afzonderlijk een zangspel van deze *Plotfelijke liefde* vervaardigd, beide met het wenschelijkst gevolg. V. R. heeft verkozen den heer RADET te volgen: „Tevens”, zegt hij, „mij alleen zoo verre van het oorspronkelijk verhaal verwijderende, als de intrigue van mij vorderde. CATS, doet order anderen, in zijne vertelling den valk braden en opdyschen: ik veronderstel dat het der ontkenning meer vrolijkheid zal verschaffen, wanneer men hem het leven behouden laat, en door een oude taaije rave doet *remplaceren*”: maar 't komt ons voor dat voor die zeer aanmerkelijke verandering ook het eerste en hoofdgedeelte van den naam des blijfsels veranderd hadde moeten worden; dat het nu niet meet *de valk*, maar *de raaf* hadde moeten heeten: immers de valk is thans zijne rol geheel ontzegd, en dezelve is aan de raaf opgedragen; op deze valt nu het gevolg der noodlottige omstandigheid van de hoofdpersonaafe in het stuk.

Voor den lezer die met den *Trouwring* van CATS niet bekend mogte wezen, dient het volgende:

FÉDÉRIC, minnaar van CLITIE eene jonge rijke landbeziifster, bewoont sedert zes maanden met FABIO, een vrolijke bediende, en DOROTHEA, eene oude, zeer doove, huishoudster, een klein landhuis, in zulk eene diepe armoede, dat het gezin geen ander middel van bestaan heeft dan de jacht, weshalve een zeer bekwame valk, dien FÉDÉRIC bezit, hun zeer dierbaar is. Bij 't opgaan van het gordijn, zit DOROTHEA zeer ijverig te spinnen, FABIO een nieuwe kooi voor den valk te vlechten, en FÉDÉRIC, in een paveljoen, te schrijven, de dichter voegt in de tooneelbeschrijving er bij: *hij schijnt een gedicht te vervaardigen*; en FÉDÉRIC moet zelfs aan meer dan één te gelijk bezig zijn; want aldra hoort men hem zeggen: „Nimmer zal CLITIE deze *gedichten* lezen,” enz.; mogelijk zou er moeten staan *deze verzen*; en uit aanmerking dat de aanschouwer zoo spoedig inlichting in de eigenlijke bezigheid van FÉDÉRIC krijgt, zou men kunnen denken dat de bekendmaking van den dichter: *hij schijnt een gedicht te vervaardigen*.

overtollig ware; dan, hij zal denkelyk den tooneelspeler die de rol van FÉDÉRIC vervult, een wenk willen geven, dat hij vooral onder anderen op zijne nagels moet ziiten bijten, en fomtijds het klamme zweet van zijn aangezicht moet schijnen te vegen: de dichter zal, even denkelyk, uit zijne ondervinding afleiden dat een en ander bij het maken van *gedichten* plaats kan hebben.

De vrolijkheid van FABIO en de doofheid van DOROTHEA verschaffen al aanstonds tusfchen deze twee nog al aardige toneeltjes, en FABIO laat het niet aan 't zingen van wel bekende airtjes ontbreken: ook spoedig verneemt men van dezen dat FÉDÉRIC zijne armelyke omftandigheid aan CLITIE heeft te wijten, en dat FABIO hem thans zonder loon dient, het geen dezen al heel wat vrijpostig doet wezen, vooral in zijn fpreken over CLITIE, op welke zijn heer nog fmoorlyk verliefd is.

FÉDÉRIC gaat ter jagt, uit noodzakelykheid, dewijl er niets meer te eten voorhanden is. FABIO had gedacht van de partij te zullen wezen, had daarom zijn geweër bij voorraad geladen: nu hij t'huis moet blijven wif hij van het fchot toch gebruik maken; ziet een raaf zitten, fchiet, en vertrekt in 't vermoeden dat hij het beest geraakt heeft.

Nu komt CLITIE, met LIZETTE haar kamermeisje, bij DOROTHEA, naar het verblijf van FÉDÉRIC vernemen, waarbij weder een kluchtrig tooneel tusfchen het kamermeisje en DOROTHEA, wegens de doofheid van deze, voorvalt. De oorzaak der komst van CLITIE is om den bewusten valk (die zelfs *wondervogel* genoemd wordt) te verkrijgen. FÉDÉRIC heeft voorheen geweigerd haar denzelven te verkoopen; doch zij maakt zich fterk dat hij den vogel haar nu zal moeten geven, en heeft daarom reeds tegen morgen een vogeljagt vastgefteld, en meer dan twintig perfonen daarop genoodigd. „Indien FÉDÉRIC mij ooit opregt heeft bemind,” zegt zij, „en zoo hij mij nog bemint, zal het hem betooveren mij 'er (er) een nieuw bewijs van te mogen geven.” Intusfchen verfchoont zij zich wegens dat FÉDÉRIC zich door 't geven van bals, feesten en conferten geruïneerd heeft; „Is,” zegt zij, „mifchien de verwaandheid niet alléén de oorzaak van zijn dwaas gedrag?” In een opvolgend gefprek met FABIO, wordt CLITIE, in tegendeel door dezen in 't hatelykft licht gefteld; want hij kent haar niet in perfoon: zeker zonderling genoeg voor een bediende als FABIO, en die ongetwijfeld in alle de buitensporigheden, door zijn meester, harent wege, bedreven, de hand heeft gehad; dan, hij *moest* haar in perfoon niet kennen, wilde dit tooneel van verachting plaats vinden. Voorts verzekert hij CLITIE dat zijn meester andermaal verliefd is. Zij begeert dit niet te gelooven; maar, terwijl FABIO zijn meester is gaan roepen, treedt zij in 't paveljoen en vindt eene romance (dus geene *GELICHTEN*) getiteld: FÉDÉRIC *aan de fchoone* ***; zij leest dezelve, en befuit uit den inhoud dat de dichter haar nooit zoo opregt bemind heeft, als hij deze onbekende doet. Intusfchen komt FÉDÉRIC, en is zoo verbaasd als verrukt over de tegenwoordigheid van zijne fchoone; maar geraakt ook weldra in de doodelykfte verlegenheid, dewijl zij verklaart bij hem te komen middagmalen, en er naauwelijks droog brood in huis is. Terwijl CLITIE heen en weer wandelt om het oord

te bezigtigen, beveelt hij FABIO den valk te dooden, om de gasten op denzelfden te onthalen, 't geen dezen niet weinig verstoort. CLITIE vertrekt naar FÉDÉRIC, die volgens bericht van haar kamermeisje (niet tegenstaande deze naderhand FABIO vraagt waar zijn meester is) bezig is geheel den tuin van vruchten en bloemen voor haar te berooven, dewijl zij gezegd heeft zich met eenige vruchten en wat brood te zullen vergenoegen. CLITIE vertrekt om hem het gezegd verwoesten te belletten, en terwijl valt tuschen LIZETTE en FABIO eene liefdes-onderhandeling voor.

Eindelijk bevinden de gasten zich aan tafel, en vinden de voorgediende *ragout* zoo onmogelijk als onsmakelijk. Om dat CLITIE de vruchten uitmuntend vindt, zendt FÉDÉRIC FABIO heen om nog meer van dezelve te halen; deze verzoekt LIZETTE mede te gaan, die daarin bewilligt, en wel moest bewilligen, zoude FÉDÉRIC met CLITIE alleen blijven: DOROTHEA is reeds vertrokken overstelp van droefheid over dat zij van den schandden valk (zoo zij meent) een *ragout* heeft moeten bereiden.

CLITIE vindt thans de gelegenheid gunstig om FÉDÉRIC hare vraag wegens den valk te doen (even of zij daartoe juist alleen moest wezen) maar wil hem eerst de bewuste romance doen zingen; hij verzoekt daarvan verchoond te worden; zij blijft er op aandringen, en verzoekt slechts om één couplet, het welk zij hem aanwijst, en waarin hij de open gelaten naam van CLITIE zal moeten noemen. Hij zingt, komt aan de opene plaats, vult dezelve behoorlijk in, en valt tevens zijne schoone te voet; waarover deze zich zeer verheugt. LIZETTE en FABIO komen terug; de laatste verwondert zich niet weinig over de houding van zijn meester; deze zet zijne liefdesverklaring nu openlijk voort; CLITIE maakt vrede met hem; noodigt hem op de bewuste jagtpartij, en vraagt tevens zijn beroemden valk *ter leen*, (dus niet *te geef*, en toch had zij voorspelt FÉDÉRIC daartoe te noodzaken) dit stort FÉDÉRIC in wanhoop; bekent zijne daad omtrent denzelfden; CLITIE, door dit uitmuntend bewijs zijner liefde getroffen, schenkt hem hart en hand ter belooning, het welk ook FABIO met haar bevredigt; deze openbaart dat hij den valk gespaard heeft; van de rave eene *ragout* heeft laten bereiden, en ontvangt op zijne beurt de hand van LIZETTE en alles loopt zingende af.

Indien de aanschouwer zoo goed wil zijn van voor de plaatshebbende gebreken oogen en ooren te sluiten, kan de vertooning hem een vrolijk uurje doen slijten; maar 't is niet wel te denken dat hij, onder anderen, zal kunnen plooiën, dat DOROTHEA, onder 't bereiden van de *ragout*, niet bemerkt heeft dat zij den zoo hoog geschaten, den zoo dierbaren valk niet onder handen had, een beest hetwelk haar toch wel, om zoo te spreken, van pluimje tot pluimje bekend heeft moeten wezen. Deze aanmerking doet de vinding van V. R. niet veel eer aan.

EEN-EN-ZESTIGSTE VERVOLO

D E L

BEKNOPTÉ LEVENSGESCHIEDENIS

V A N

M I C H I E L D E R U I T E R.

Sedert bleef het aan den kant der vijanden stil, niet tegenstaande de kapers hun verbaazende schaden toebagten, voornamelijk hadden de Zeeuwen groot deel daaraan: sommigen willen zelfs dat dezen in dit jaar (1672) voot negenog drie honderd en twintig TONNEN GOUDS aan gemaakte prijzen in Zeeland opbragten, behalve de prijzen welke zij niet opgebracht, maar elders verkocht hadden: men wil zelfs dat de schade door alle de kapers gezamenlijk, dus de *Hollandsche* en *Frische* tezamen met de *Zeeuwfche*, den vijand toegebracht, eene som van vijf honderd TONNEN SCHAATS bedroeg: en wie trof dat rampzalg lot? niet de twistende partijen zelven; niet de Mogendheden die elkander beoorloogden; maar de stille en schuldellooze onderdanen, die 't van harte betreunden dat hunne Souvereinen in vijandschap met elkander waren. De kapers der *Engelschen* en *Franschen* waren ondertuschen in dezen vrij ongelukkiger dan de *Hollandsche*; want de maatregelen bij 's lands bestuurders genomen, waren zoo voorzigtig en wijs, dat er voor den vijand weinig buit te behalen was.

Wat de binnenlandsche zaken, omtrent dezen tijd, betreft, dewijl wij, boven, een enkel woord daarvan hebben gesproken, zullen wij hier dien draad weder aanknopen, oordeelende dat zulks te doen den lezer niet onaangenaam zal wezen.

Het inlaten van 't water, en 't wel bezetten van alle de frontieren, hield den vijand krachtdadig terugge; te minder durfde deze iets ondernemen, daar aanzienlijke legers van den keizer, en van den keurvorst van *Brandenburg* in aanmarsch waren, ter hulpe van den staat. De koning van *Frankrijk* vond echter goed, hen een leger, onder bevel van TURENNE, tegen te zenden. In de maand November ontving men berigt dat de vijand een aanflag op *Naarden* in den zin had; in gevolge hiervan werd den *Amsterdamfchen* kapitein die met hupne schepen in *Texel* ingevallen waren, en zich nu omtrent *Pampus* bevonden, geboden, dat ieder zich met vooraf zo menigwilligers naar *Muiden* zoude vervoegen; dan, de matrozen, vermoed door den langen zeetogt, en veel ongemaks geleden hebbende, hadden geen zin daar aan, alzoo dat jonker ENGEL DE RUITER niet meer dan zo vrijwilligers konde bekomen, met welke hij echter naar *Muiden* vertrok, vergezeld van den kapitein BERKHOUT; doch de aanflag liep te niet, gelijk ook zijne Hoogheid ge-

droongen werd van zijn' toelag op *Waarde* af te zien, en wel niet zonder verlies. Daarna gelukte het echter een regiment matrozen, van 24 kompagnien bijeen te brengen; dezen werden gesteld onder den vice-admiraal *SWERS* als collonel, den kapitein *BOUWER* als lieutenant-collonel, en jonker *ENGEL DE RUITER* als majoor. Deze manschappen, vergezeld van eenige soldaten, werden naar *Willis* en daaromrent gezonden, ten einde al 't hooi vandaar naar *Amsterdam* te brengen, of voor de *Franschen* t'onbruik te maken. Dit werd in 't werk gesteld en ook ter uitvoer gebragt. Middelerwyl trok zijne Hoogheid met een leger, in der ij bijeen gebragt, naar de grenzen van *Frankrijk*, met oogmerk om de *Franschen* aldaar te overrompelen; doch de invallende vorst was hem tot zoo verre hinderlijk, dat hij niet meer dan eene enkele plaats (*Bings* genaamd) konde veroveren en verwoesten; daarna moest hij terug keeren. Intusschen gaf dezelfde vorst, de wateren bevloerende, den hertog van *Luxemburg* gelegenheid, om met een leger *Franschen*, uit *Utrecht* en andere veroverde steden t'zamen gerukt, een inval in *Holland* te doen. Hij geraakte (terwijl de graaf van *Koningsmark* met het *Nederlandsch krijgsvolk* van *Bodegraven* naar *Leyden* week) niet tegenstaande het weér begon te ontlaten, met eenig volk, zonder veel tegenweer te ontmoeten bij gebrek van goede orde, te *Zwammerdam* over den *Rhijn*, met voornemen om verder voorwaarts te trekken, indien de vorst hem hadde willen dienen. Te zelfden tijde werden, wegens de plaats hebbende verslagenheid, verscheidene schansen verlaten; geheel *Holland* was in diepen druk gedompeld, hoopte dat de *Franschen* ingebroken waren, en men niet anders konde verwachten dan dat zij verder zouden doordringen. De Staten van *Holland* bielden zich in dat barnen van 't gevaar, als kloekemannen, en gelijk ware vaderen des volks behooren te doen: zij besloeten den veldmaarschalk *WARTS* naar 't leger, hetwelk *Bodegraven* had verlaten, te ontbieden, en zonden tevens eenige gecommitteerden derwaarts, om order te stellen, van alle kanten krijgsvolk op te ontbieden, en de magistraten der steden te verzoeken zoo veel vrijwilligers bijeen te brengen als hun mogelijk zoude wezen, ten einde den vijand kloekmoedig spits te bieden. Bij deze en vele andere dergelijke maatregelen, zettende men ook nog verscheidene sluizen open, om nog meer waters in te laten.

Dit alles aldus voorbeschikt hebbende, kwam de vijand omtrent de *Goudsche sluis*; doch vond aldaar zulken sterken tegenstand, dat hij zich genoodzaakt zag terug te keeren, echter liet hij niet na, op zijnen aftogt alles in den brand te steeken en te verwoesten: ook liet hij de dorpen *Zwammerdam* en *Bodegraven* jammerlijk in de asche leggen, en alle de inwoners, mannen, vrouwen, grizjaards en kinderen, met één woord, alle die 't niet met de vlugt konden ontkomen, vermoorden, schenden, en op allerlei wijzen mishandelden, waaruit men ziet dat niet alles wat het bekende schoolboekje, *de fransche tiranij*, desaangaande verhaalt, bezijden de waarheid is, gelijk sommige meenen. Zoo immer, in onzen tijd althans, kan het gerustelijk voor waarheid aangenomen worden, om dat de hoofdpersonen in die wreedheden *Franschen* zijn, en wij toch, helaas! maar al te zeer ondervonden

hebben tot welke gruwelen die natie in staat is: indien wij 't oog slaan op *Woerden*, zullen wij *Zwammerdam* en *Bodegraven* geen geloof ontzeggen. Gedurende het aanrukken van den hoofd-booswicht, *LUXEMBURG*, was 't aan 't dooijen; sedert had het weder gevroren, het geen de lieden, zich in den omtrek van des tirans leger bevindende, niet weinig siddering veroorzaakte; doch twee dagen vóór nieuwejaar, dooide het andermaal, en 't zachte weer bleef aanhouden, alzoó dat de *fransche vrouwéischenders, brandstichters, en roovers*, zich genoodzaakt zagen, en wel zonder veel beraads, naar *Woerden* te wijken, den weg dien *LUXEMBURG* gekomen was, door het ingelaten water, en nu verder door den dooi, geheel onbruikbaar geworden zijnde, „en,“ zegt *BRANDT*, „'t is zeker dat hij met al zijn leger daar zou gekleefd hebben, indien men de schansen bij de *Nieuwenbrug* in bezetting had gehouden. Nu moest hij langs dien weg zich zelve en zijne soldaten bergen, en liep in 't aftrekken nog groot gevaar, mits het wasfen van 't water. In zijn aftogt“ vervolgt d'ieschrijver, „liet hij overal vuile voetstappen van verwoesting, van branden en blakeren, langs den ganschen *Rhijn*. Ondertuschen kwam zijne Hoogheid, van *Charleroy* terug gekeerd, den een en dertigsten in 't leger omtrent de *Goedsche Suis*, en alles werd vervaardigd tot tegenweer. Ook heeft men daarna de verlatene schansen bij de *Nieuwenbrug* weder in bezetting genomen.”

Die van *Amsterdam* waren in dezen nijpenden toestand van zaken, ioffelijk op hunne hoeden niet alleen, maar verleenden ook krachtadigen bijstand; zij zonden 12 kompagnien matrozen, sterk 650 man, over welke ook, onder anderen, jonker *ENGEL DE RUITER* het bevel voerde, naar 't leger van zijne Hoogheid. Verder droegen *Butgemeesteren* onzen held op, het gebied langs 't geheele *IJ*, van den uitersten hoek omtrent de *Muiderpoort*, 't *Funen* genaamd, tot het *Blaauwe hoofd*, omtrent de *Haarlemmerpoort* toe. Deze opdracht had plaats den 28sten December, en ten volgenden dage publiceerde de waakzame regeering de noodige orde, waarna de ingezetenen in gevalle van alarm zich zouden hebben te gedragen; verder werd alles wateenigzins konde dienen om de *Franschen* tegenweer te bieden in 't werk gesteld, bij welke gelegenheid onze held zijn verstand en vlijt aan het welzijn der stad opofferde. Staande dit een en ander, en op den laatsten dag van 't jaar liep de heugelijke tijding in, dat de stad *Koevorden* door de staat-schen veroverd was geworden, „daar zaken omtrent aangemerkt worden“, zegt de bovengemelde historieschrijver, „die gedenkwaardig en wonderlijk zijn; want juist op den zelfden dag toen de *Franschen* hunnen moed koelden, met de twee weerdooze dorpen van *Zwammerdam* en *Bodegraven* door den brand te verwoesten, werd de gezegde sterke vesting door het krijgsvolk van *Groningen* verrast, onverzaagd aangeast en vechtenderhand ingenomen, en die zelfde vorst die zijne Hoogheids toefleg op *Charleroy* belette, en in *Holland* de wateren met ijs bevloerde, daar de *Franschen* over trokken, baande, door eene Goddelijke bestiering, die van *Groningen* den weg (de moerassen rondom de stad hard makende) waar langs zij den welbeleidten aanflag kloekmoedig te werk stelden, en gelukkig uit-

„voerden. Dus”, voegt de geëerde schryver er bij. „liep het jaar van zestien honderd twee en zeventig ten einde, met zoo veel tegen- spoeds te lande, door 't verlies van vele grensvestingen, en drie provinciën, en met zoo vele inwendige beroerte en muerrijen; maar met geluk en zegen ter zee, door den strijd voor *Soulstaay*, en zelfs door wonderbare sformen, die gemeenlijk plagen zijn; maar toen tot voordeel van den Staat uitvielen, in voege, dat de Graaf van *Schafsbury*, kanceller van *Engeland*, in zijne aanspraak van 'skonings wege in 't naaste parlement gedaan, openlijk bekende, dat het *mirakelen van sformen en van omwaeren waren die in den verledenen zomer de Hollandfche Oostindifche retourvloot in behouden have bragten; en hunne zeekusten voor eene landing beschermden.*”

In een' zoo zorgelijken toestand van zaken nam, dan vervolgens het jaar 1673 een begin. Men was niet weinig beducht voor den *Briel*, *Hellevoetsluis*, en 's lands grootfte oorlogfchepen, aldaar opgelegd zijnde. De Staten van *Holland* ontvingen uit den *Briel* berigt, dat in *Engeland* eene groote presling plaats had en ongemeen sterke toebereidfelen ten oorlog gemaakt werden. Onze held, zich gedurende den winter te *Amsterdam* onthoudende, bleef echter geen werkeloos aanschouwer van den toestand des lands: op aanzoek van den Grave van *Waldek*, Lentemaand, met een oorlogfjacht der admiraliteit te *Amsterdam*, over de *Zuiderzee* naar de stad *Harderwijk*, om op de *Gelderfche kusten* te onderzoeken (gelijk hij daarna ook nog op de *Goofche kusten* gedaan heeft) op welke plaatsen men bekwaamelijk eenig krijgsvolk zoude kunnen doen landen, met dat gevolg dat men op den harden grond konde komen om den vijand aan te tasten. Dit verrigt en verflag van zijne bevinding gegeven hebbende, gaf hij, in 't begin van Maart, bij eenen brief, zijne Hoogheid in bedenken, of de matroozen niet hoe eer hoe beter uit de posten waarop ze lagen, naar *Amsterdam*, *Rotterdam* en elders, waar 's lands fchepen lagen, dienden terug geroepen en opgezonden te worden, alvorens dezelve met eenige legerziekte, welke aldaar reeds begon te heerschen, verder mogten worden befmet. Dit vond bij zijne Hoogheid gereeden ingang; de matroozen werden terug geroepen, en 't volk het welk aan den *Vifchoorn* lag kwam ook weder te *Amsterdam*. Het uitzigt bood niet anders aan dan de voortdoring van den oorlog, die daardoor gewisfelijk in kracht en geweld, dus ook in jammerlijkheid van gevolgen toeneemt. Te *Amsterdam* werd gelukkig een toeleeg ontdekt, in *Engeland* gefmeed, om alle 's lands oorlogfchepen, ter plaatfe alwaar dezelve zich beyonden, in brand te fteken, uit welken schelmifchen toeleeg bleek hoe weinig zin de *Engelfchen* hadden om weder met de *Hollanders* in 't ftrijdpark te treden, verkiezende een fchandsaad boven een eerlijk gevecht. De uitvoering van de gruweldaad was toevertrouwd aan zekeren *Schot*. Gevangen genomen zijnde bekende hij buiten pijn en banden zijn voornemen, en ter ftraffe daarvan werd hij levendig van onderen op geradbraakt, daarna geworgd, met een bos ftroo in 't aangezicht geblaakt, en zijn ligchaam, op de buiten-gerigtplaats op 't rad gelegd. Hij had

DE VRUCHT DER LIEFDE VAN

bekend het brandgereedschap met eigen handen gemaakt te hebben; er was eene vrij groote partij van 't zelve te zijner gevonden. Men wendde vervolgens alle mogelijken moeite aan, om zijne medestanders te ontdekken, dan te vergeefs. Door sommige is aangerekenend dat daags na 't ombrengen van den brandstichter, te *Londen* zestig huizen door 't vuur verteerd werden, alzoo dat hun het regt der wedervergoeding op eene duchtige wijze scheen te treffen.

(Wordt vervolgd.)

DE VRUCHT DER LIEFDE

van

EEN VADER VOOR ZIJNE KINDEREN.

(Zevende vervolg.)

Bemint de stilte, zelfs ook in uw binnenste; want de denkbeelden verontrusten den vrede der ziele, even als de woorden dien van het ligchaam. Te veel spreken en te veel denken put uit, en gelijk het zeldzaam is niet te zondigen, wanneer men veel spreekt, is het moeilijk niet te zondigen bij 't veel denken. De ware stilte is de rust der ziele; zij versterkt en verfrist dezelve, gelijk de slaap het ligchaam doet. De stilzwijgendheid is eene voorname eigenschap, welke de dwaasheid verbergt, geheimen bewaart, verschillen ontwijkt, en voor zondigen behoedt. *Job* zegt (*Cap. 13 vs. 5*). „Och of gij gansch „Stille zweget! dat zoude u-lieden voor wijsheid wezen,” en de wijzen der koningen (*Pro. 12 vs. 13*); „In de overtreddinge der lippen „is de strik der boozen, maar de rechtvaardige zal uit de benaauwdheid „uitkomen; en (*Cap. 12 vs. 3*). Die zijnen mond bewaart behoudt „zijne ziele; maar voor hem is verfooringe die zijne lippen wijd open „doet;” ook (*Cap. 17 vs. 28*): „Een dwaas zelfs die zwijgt zal wijs „geacht worden, en die zijne lippen toefluit verstandig; en eindelijk „(*Cap. 18 vs. 6 en 7*). De lippen des zots komen in twist, en zijn „mond roept naar slagen. De mond des zots is hem zelven eene verfooringe, en zijne lippen zijn hem een strik zijner ziele.”

De wijsheid der volken ligt in hunne spreken, die bondig en zinnig zijn; verzamelt dezelve en leert ze van buiten; zij zijn goede lessen en nuttige wegwijzers op het pad des levens; zij zeggen veel in weinige woorden; sparen de moeite van veel te moeten spreken, en zijn in vele gevallen het geschikteste, 't meest betekenend, en 't gegrondst antwoord het welk men den menschen kan geven.

Bemoet u nimmer met de zaken van een' ander; en nog minder met de openbare zaken; wat het eerste betreft, niet dan dat gij door eene der belanghebbende partijen geroepen zijt geworden, en dat uwe bemoeijng dan geschiede met de grootste behoedzaamheid, en de uiterste

regtvaardigheid, dat is volstrekt onzijdig. Bemoit u niet met de zaken van den staat dan dat gij geroepen zijt geworden om getuigenis der waarheid af te leggen. Herinnert u altoos de aloude spreuk, die zoo vol waarheid is: *Die geen leidt een gelukkig leven, die een afgezonderd leven leidt; want hij leeft in rust.* De rust is een kostbare schat voor die dezelve bezitten: zoekt ze, lieve kinderen, vindt ze, en dezelve verkregen hebbende, bewaart ze. Velen die zich dezelve konden aanschaffen, en die 't niet doen; de wereld kent er de waarde niet van; zij verdubbelt 't menschen leven, dewijl zij hem tweemaal meer tijds verschaft, dan die genen bezitten welke vele vrienden of vele bezigheden hebben.

Wordt niet ligtelijk vergramd; opent uwe ziel niet voor de wraaklust, het is eene gevaarlijke hartstocht, waartoe men van nature, maar al te zeer geneegen is. Weest veelmeer bereidvaardig om te vergeven dan om u te wreken: de wijsheid raadt, en de christelijke godsdienst gebiedt het! De verdraagzaamheid herstelt alles, en eene woeste tegenstreeving vuurt den twist aan, en doet de wraak geboren worden; deze kent zeldzaam palen, en begaat dikwijls grooter vergrïpingen dan die welke zij wil herstellen. Men heeft sommige hunne gevoeligheid van ontvangene beledigingen zoo verre zien drijven, dat zij zich veel schuldiger maakten dan de belediger zelf was; in dier voege dat zij, verblind door hunne gramschap, tot zoo verre tegen hun eigen belang gehandeld hebben, dat zij 't voordeel 't welk zij op hunne partij hadden, ganschelijk verloren, en dat zij niet alleen hun regt tegen hem kwijt raakten maar zelfs hem regien tegen hen deden verkrijgen.

Verheugt u nimmer over 't ongeluk van een ander, ook niet al ware die andere uw vijand: de Prediker zegt, *Spr. 17 vs. 5*: „Die den armen bespot, smaadt deszelfs maker; die zich verblijdt in 't ver-
„derf zal niet onschuldig zijn,” en *Cap. 24 vs. 17*: „Verblijd u niet
„als uw vijand valt, en als hij nederstruikelt laat uw harte zich niet
„verheugen.”

Benijdt vooral niemand, kinderen, want het is God die ons rijk of arm maakt; groot of klein, sterk of zwak. In *Pf. 37 vs. 1* leest gij:
„Ontsteekt u niet over de boosdoeners; benijdt ze niet die onrecht
„doen. Ook zegt de wijze prediker, *Spr. 3 vs. 31*: Zijt niet nijdig
„over een' man des gewelds en verkiest gene van zijne wegen; *Cap.*
„23 vs. 17, leest gij: Uw harte en zij niet nijdig over de zondaren;
„maar zijt te allen dage in de vreeze des Heeren; *Cap. 24 vs. 1*:
„Zijt niet nijdig over de booze lieden, en laat u niet galusten om bij
„hen te zijn.”

Zijt nimmer onhandelbaar. Verzwaart de dingen nooit; verkeert nooit de woorden, en zegt nimmer beledigingen: de beschaaftheid en de godsdienst beide verbieden een en ander. Herinnert u altoos het geen bij *MATH. Cap. 5 vs. 22*, zoo wijsfelijk aangetaakend staat, namelijk dit: „Zoo wie te onregte op zijn' broeder toornig is, die zal
„strafbaar zijn door 't gerigte. En wie tot zijn' broeder zegt, *Raka*
„(een smaadwoord, het welk zoo veel te kennen geeft als *stichtloos*
„enz.) die zal strafbaar zijn voor den grooten raad; maar wie zegt,
„gij dwaas, die zal strafbaar zijn door het heiliche vuur.”

(Wordt vervolg.)

B I J D R A G E N

T O T D E

WETENSCHAPPEN EN SCHOONE LETTEREN.

WAAROM ZIJN DE VORDERINGEN VAN HET CHRISTENDOM ZOO
GERING, BIJ HET GEEN ZIJ KONDEN WEZEN?

(Fragment.)

Deze vraag is zeer natuurlijk, wanneer men nagaat in hoe weinig
tijds een groot aantal Joden en Heidenen is bekeerd geworden. De be-
antwoording der vraag is intusschen zeer gemakkelijk.

De vijanden des Christendoms zijn gewoon ons dezelve te doen, en
ik geloof *dit te moeten* antwoorden:

Alvorens wij elkander breedvoeriger onderhouden over de vorderin-
gen die het Christendom zou maken, indien het geene hinderpalen ont-
moette, moet *gij* ophouden alle middelen in het werk te stellen, om
hetzelve tegen te gaan. *Gij* spant alle uwe krachten en vermogens in
om, ware het mogelijk, hetzelve uiteroeijen. De invloed van uwe
zedebedervende leer doet zich overal gevoelen. Niet alleen zoogenaam-
de geleerden, maar de eenvoudigste, ja de stomste, die naauwelijks het
Evangelie van den *Koran* kunnen onderscheiden, zijn thans met de
tegenwerpingen bekend, welke *gij* inbrengt, wanneer men de leer van
JESUS en de Apostelen u aanprijst; zij weten zich van uwe wapenen
te bedienen, en hunne kinderen zullen het even zoo goed, ja nog veel
beter kunnen.

Wanneer iemand zegt, dat onze eeuw meer voorbeelden van zede-
loosheid en ongelooft oplevert, dan wel de vorige, is men gewoon snel-
dig te antwoorden: „Dit heeft men reeds voor meer dan drie eeuwen
„gezegd, en men zal altoos hetzelfde zeggen.” Dan denkt men iemand
den mond gesnoerd te hebben, dewijl men niet bemerkt, dat men tegen
zijne eigene stellingen bewijst. Is het waar, dat men alle eeuwen door
zich beklagd heeft, over de vorderingen van het zedelijk kwaad, dan
is het tevens bewezen (ten ware men alle zijne voorgangers van dweep-
zucht of krankzinnigheid wilde beschuldigen), dat het zedelijk kwaad
meer en meer vorderingen gemaakt heeft. De laatste eeuw heeft dan
alzoos met smart opgemerkt, dat de deugden welke de vaderen hadden
beoefend, verbasterd waren; dat ondeugden dezelve bijna hadden ver-
vangen. Dit schijnt niet ongerijmd. Volgen wij MOSES: laat ons zien
welk tafereel hij zijne lezers aanbiedt van den mensch, en wij zullen
zien hoe groot de vorderingen waren, welke het zedelijk bederf in den
tijd van drie à vier eeuwen had gemaakt. Wil men MOSES niet ge-
looven, men geve ons een anderen aan de hand, die even zoo geloof-
waardig zij; tot zoo lange zal ik mij bij MOSES houden.

Reeds

Reeds heeft een Heiden (en men stelt thans dezen verre boven mosas) door zijn geweten gedrongen, openhartig betuigd, dat het menschelijk geslacht telkens hooger en flechter werd. (*Ruit in pejus*).

Zonder mij daaromtrent verder uit te laten, om tot mijn eerste gezegde weder te keeren; merk ik aan, dat onze eeuw ongemeen vruchtbaar is in vijanden, heimelijk vijanden, van het Christendom. Vooreen was men bescheiden genoeg, om zich niet als kenner op te dringen; wanneer men met eene vaak niet behoorlijk bekend was; thans beflist elk over stukken van het grootste aanbelang, die de hoogste geleerdheid en een bijzonderen geest van overdenking vereischen, als zeer afgetrokken. Men is sedert eenige jaren begonnen over alle wetenschappen in het *Hollandsch, Fransch, Engelsch*, enz. te schrijven; maar men anders zulks niet dan in het *Latijn* deed. Ik zal niet beflisten, of men zich daardoor verdienstelijk hebbe gemaakt, ja dan neen; intusschen is het bewezen, dat men meer dan ooit half-geleerden ontmoet. Deze zijn doorgaans de ergste. Een geleerd man, zal zelden het Christendom vijandig zijn; en al ware het dat hij de leerstukken van het zelve niet ten eenemale konde omhelzen; zal hij echter het geheel aanprezen, als ongemeen voordelig en heilzaam voor de zeden van elken burger. Half-geleerden daarentegen, wier bijzondere gevoelens en denkwijze niet met den geest des Evangeliums overeen komen; die, daarom, en ook, wijl zij liever prulschrijvers in handen hebben, welke bij gebrek van gezond verstand, met hoogdravende woorden prieken, het zelve niet lezen; zich onledig houden met de ellendige en ongerijmde voortbrengselen van dezen of genen weetniet, wiens zot geklap reeds voor tien eeuwen is wederlegt geworden; half-geleerden, zeg ik, kunnen alleen de waarheden des Christendoms betwisten.

Zij stellen intusschen alles in 't werk, en laten geene poging onbeproefd, om hun oogmerk te bereiken, en het Christendom vijanden op den hals te halen. Zij hebben vrienden en bekenden, wien zij op eene aardige wijze, in den beginne slechts als twijfelingen, mededeelen (als het sterkst bewijs hunner opregtheid en guile vriendschap) al het geen zij slechts kunnen nadenken, om het *Evangelie* van deszelfs waarde te doen verbezen. Zij kunnen reeds verzekerd zijn aanhang te vinden; geestige (te ogenaamde) spotternij, kinkelagen, zijn doorgaans welkom; men waant buitendien verheven te zijn boven anderen, wanneer men dapper genoeg is, om dat geen, hetwelke dezen op goed geloof aannemen, als hoogst belagchelijk te verwerpen.

Hoe moet het er toegaan met de opvoeding der kinderen? Laat ik zwijgen!!!

Wij zien, en reeds hebben onze voorgangers het gezien, welke vruchten zulke boomen voortbrengen.

Hoe ken het Christendom ingang vinden bij dezulke en hunnen aanhang? Het goede dat het zelve bij anderen zou te weeg brengen, wordt door hen in deszelfs geboorte vermoord. Wanneer zij anderen met zich in 't verderf gestort hebben komen zij stout vragen: *Waarom maakt uw Christendom geen grooter vorderingen, indien het van God herkomstig is?* Zoo zoude men ten gevangenen kunnen vragen: *Waarom*

loopt gij niet langs de straat? En het antwoord zou wezen: Om dat het mij belet wordt.

Laten de bedillers van het Christendom zich stilhouden; de draak niet ontëeren met hunne dwaasheidige geschriften; de jeugd niet bederven met hunne gesprekken; anderen niet ten gods dienste in het kwade; laten de vorige deugden heerschen; laten oprechtheid, eendracht, heid en ootmoed de plaats bekleeden, van valsheid, lozen en bedrog; van trouwheid en overdrevene eijensheide; met één woord, laat ismen de vijanden van het Evangelie de handen binden, en den mond slooren, en wij zullen instaan voor de smedige broederlingen van Christus, teine leer.

Witmer, S. S. Min. Gedeputeerde.

TAAL- EN DICHTKUNDIGE MENGELING

UITBOEZZEMING

na den veldslag in Belgien, op den 18den Junij 1815.

*Hij, die Europa's rust sinds langen tijd verstoord,
En armoe en gebrek rondom zich heeft verspreid;
Die eed en wetten schond, miljoenen menschen moordde,
Dit monster is, o vreedg! verwonnen in den strijd.
Als op één' enklen dag zag men zijn' trants vernedren
Daar hij zijn trouweloos rot door 't edel heldenzwaard
Van Nederlander, Brit en Duitcher zag vertooren;
Zich zelf' gekenmerkt als de schandstok van deze aard.
Na eene laffe vlucht voor 's overwinnaars woede,
Zweert hij 't gewaande regt op kroon en scepter af;
Maar neen! de wereld is zijn' eed en bondbreuk moede,
En eerlang wijst het roet hem tot verdiende straf.
Juich, Nederlander! juich! maar wil ook de eere geven
Aan Hem, wiens arm, door u, den dwingland heeft geveld;
Geef uwen Kroonprins lof, die 't dierbaar heldig leven
Voor uw behoud alleen, met moed heeft vastgehield.
Dat BLUCHER, WELLINGTON, geheel de rij diek praven
Die hen verzelden, steeds met eerbied zij gemoet;
Hun heldenmoed, hun deugd blijve in uw hart begraven,
Met Neerland's Heldenzoon bij 't nakroet nog geroemd.
Laat ruige tweedragt nooit bij u weer aeng vinden;
Neen, blijf steeds zaamgehecht door 't ealen broederband,
Zoo zal geen vreemd geweld ooit uw geluk verslinden.
Uwe eendragtsteunze blijve, ORANJE en 't VADERLAND.*

B. Barteling.

TAAL- EN DICHTEKUNDIGE MENGELING. 187

DE BUREAU-DE L'AN D'AN.

Ik moet ploegen, planten, zaaijen,
 En werken op den buur,
 Zoo is ook in 't zeedijk leven
 Bij die arbeid voorgeschreven.

Jan Lage, in de *Wieringerwaard*.

IEDER DOET ZIJN ZIN.

Een ander in zijn brein,
 En een nieuw bijen vergaen,
 Werkzaam zijn met groot en klein
 Een gelijke reeks van jaren,
 En in zwaar beroekte blaen
 Ware vreugde zoeken.

Ieder volg' zijn eigen' zin,
 Ik wil steeds naar blijfschap haken;
 'T leven dat ik pas begin,
 In de ruimste mate smaken;
 En bij meisjes, en bij wijn
 Met mijn vrienden vrolijk zijn.

LAAT EEN ANDER ZIJN ZIN.

Laat een ander zijn bij wijn,
 En bij meten zich verblijden,
 Wars van oude boeken zijn,
 'K wil zijn' smaak hem niet bejden:
 Ik tref in beroekte blaen
 Jule de vrede des levens aan.

Ieder doe vrij wat hem lust,
 Waarheid is mijn eenigst trachten;
 En zij maakt mijn hart gerust,
 Doet mij wulpfiche vreugd verachten,
 Scheut mij vreugde, en niet in schijn,
 Zoo als meisjes doen en wijn.

W. R. Idema, te *Amsterdam*.

HOOP, DE TROOSTERES DER LIJDENDEN.

(Fragment als een brief aan een ongelukkige.)

Hoop en vrees zijn in dit leven
 Oude gelydflers van ons hart;
 De eerste moest ons nooit begeven,
 Ook niet in de felste smart;
 Waarom zouden wy steeds zuchten?
 Altos wezend, twijfelend zijn
 In des werlds ongelykten?
 Dit vervekt flecht deelen wij,
 Hoop alleen moet bij ons wonen;
 Als of ramp en zorg ons wrekt;
 Zij zal rijkelyk beloonen
 Hem die in hare armen sleet.
 Liefdes zuster kent geen smarten,
 Hoe het ongeluk ook woet.

Door 't aan hare hand, te tarten,
 Is dat men naar 't einde spoedt,
 Schijnt geen uitkomst meer voorhanden;
 Geen leening meer van smart;
 Of de hoop maakt rampspoedsbanden,
 En hoort balfem in ons hart,
 In de hoop op beter leven,
 Dat geen ramp kent noch verdriet,
 Is den korveling gegeven,
 Al wat troost in lijden biedt.
 Laat de deugd flecht bij u woenen,
 In uw ramp en droefenis,
 Dan verbant de hoop het verdriet,
 Leerend dat er uitkomt is.

Wkp

OPLOSSINGEN DER VOORDRAGTEN, gedaan in
het 10de Deel, 2de stuk.

L O O G R E E R

DALEM; voorgesteld door den heer D. Griekboert; — gevonden door de heeren W. Brauner en W. Sijpesteijn, te Crommenie; K. F. Koster (in een tweeregelig versje); C. M. Slokkenbier (mede in een tweeregelig versje); Feider, J. S. Meulenhoff, W. L. Z., ..., W. T. Bain, R. Hs. Pieters, Anthonij W-n--m; J. S. Dz.

De heer C. F. Julius zegt: „MAINE, een dorp niet verre van Nymegen”, 't geen ontegenbrekelijk mede moet voldoen, dewijl het uit dezelfde letteren als het bedoelde woord bestaat.

Nog zijn de volgende dichtmatige ontraadelingen ingezonden:

Dat DALEM hier het hoofdwoord moet;

Is 't is geen twiſfel aan,

Daar 't alles wat men eischt vertelt,

Heel de opgave 't zom' goet geſeld,

En heeft wij wel voldaan.

W. R. Idema, te Amsterdam.

Het dorpje hier is zeker wel zeker DALEM wezen;

Want Da, lemmel en dam zijn roch, doorulerantoso,

Mer adel, made, la en lam daarin te lezen.

Ook Lea, adem, en nog andre woorden meer.

Everts.

C H A R A D E

1.) BOMKETEL; opgegeven door den heer W. Stafink; — gevonden door de heeren, C. F. Julius, W. L. Z., ..., J. S. Meulenhoff, Feider, C. M. Slokkenbier (in een tweeregelig versje); K. F. Koster (in een tweeregelig versje); W. Brauner en W. Sijpesteijn, te Crommenie; Everts (in een tweeregelig versje); Anthonij W-n--m, R. Hs. Pieters, D. Griekboert, W. T. Bain; J. S. Dz.

Verder hebben wij hierop nog het volgende ontvangen:

BOMKETEL, zeker woord

Dat, om zijns euphonie, den dichtren niet bekoort,

Zal, naar mij dunkt, in dezen

Het doelwoord wezen.

W. R. Idema, te Amsterdam.

M E N G E L I N G. 189

2.) **HELDER**; opgegeven door den heer J. C. Honigh, in de *Wieringerwaard*: — gevonden door de heeren, W. Brouwer en W. Sijpesteijn, te *Cromment*; Feider, J. S. Meulenhoff, W. L. Z....., C. F. Julius, W. T. Bain, D. Griekehoor, Anthonij W-n-m, Everts (in een tweeregelig versje). Hierbij kunnen wij nog het volgende voegen.

Toen wij reeds juichten in het heugelijkst genot
Der vrijheid; toen het uur van vreugde was geslagen,
Bleef **HELDER's** volk, met dat van Naarden en Delfzijl;
Nog 't juk der dwinglandij van vuige Galten dragen:
En wie was opperhoofd in eerstgenomde vest! —
Het 't ook een Corsikaan, of een van Frankrijk's grootten? —
Neen! — 't was een bastaard-oon van Bato's heldenkreost,
't was een Verheul, 't schand' een onzer landgenooten!

W. R. Idema, te Amsterdam.

De hel is een plaats die niemand kan bekoren;
Een plaats voor zielen die voor eeuwig zijn verloren:
Der is een lidwoord in de taal van Nederland;
Dat **HELDER** het geheel, naar mijn gering verstant.

W. Starink.

Ook **ETWED** **HELDEN** is hierop, ter outaadsellinge, ingezonden; en 't schijnt voor bewijs van goedkeuring vatbaar te wezen. De twee volgende versjes zijn, dat woord betreffende, ingezonden:

Schon Frankrijk's schandelyke denden,
Zich weer viftudig naar ons wenden,
Wij houden moed, en hebben kracht,
Want Nedriand heeft op nieuw weer **HELDEN** voortgebragt.

R. Hs. Pieters.

Niet ben die stroomen bloeds
Uit roofzucht deden vloeiën;
Wier naam de tijd noot,
Als monsters, moet verfoeiën;

Maar ook die door hun moed
Europa's rust herstelden
Meldt dankbaar 't nageflaet,
Geyis als ware **HELDEN**.

J. S. Dz.

R A A D S E L S.

1.) **TROU**; opgegeven door den heer W. Starink; — gevonden door de heeren, C. F. Julius, J. S. Meulenhoff, Feider, W. Brouwer en W. Sijpesteijn, te *Cromment*; J. S. Dz., R. Hs. Pieters, Anthonij W-n-m, W. T. Bain.

Door meer dan één onzer geëerde correspondenten is, op dit raadsel, het woord **KOOL** ingezonden; doch 't komt ons voor dat het

zelve niet kan voldoen aan de bepaling der opgave, houdende dat *KOOL* bij uitsluiting gevonden zonden worden bij menschen die *dapper stoken* doch *niet zieden*, namelijk *bakkers*; en ook niet aan den inhoud van 't slot des raadsels, namelijk, dat *loot*, het omgekeerde van *KOOL*, een *spijs van veel waardij* is: immers hebben niet alleen duizende menschen een afkeer van de *loot*; maar ook dient dezelve veeléer tot een innengsel in sommige spijsen, dan wel tot een spijs op zich zelve. Om eene en andere reden kunnen wij het zeer aardig versje op dit raadsel (voor *KOOL* genomen) ingezonden, onzen lezeren niet mededeelen, 't welk ons in der daad van harte spijt.

Wij kunnen ook niet zien dat het woord *MOON*, mede ingezonden, aan het eerste gedeelte der opgave voldoet. Meermaals hebben wij aangemerkt, dat het naauwkeurig toetsen van een woord, het welk men meent gevonden te hebben, aan de opgave, allernoodzakelijkst is, niet alleen; maar dat ook daarop de leerzaamheid van deze taalkundige spelen is gelegen.

De heer D. H. heeft op *charade* Nos. 1 en 2, en dit eerste raadsel het volgende ingezonden: „Een uitstapje naar den *HELDER*, „en het gezigt van een *BOMKATEL* aldaar, hebben mij, zoo ik „meen, de oplossing van de twee *charades*, voorkomende in de „*Amsterdamsche Mercurius*, 11de Ds. 2de stuk, aan de hand gegeven. Terwijl ik, op mijne reize, ook nog gelegenheid vond, „het eerste raadsel te ontdekken in 't woord *LEEM*, als gevonden „wordende bij de pottenbakkers, die *dapper stoken; doch niet „zieden*.”

2.) *MOS*, opgegeven door den heer Feider: — gevonden door de heeren, J. S. Meulenhoff, C. F. Julius.

Zoo de ingezondene woorden *TIJM* en *BERK*, al mogten geoordeeld worden te kunnen voldoen aan het tweede gedeelte van dit raadsel, als zijnde elk van dezelve *de naam van een geheel uit verscheidene deelen bestaande*, of schoon niet in de *meaning* van den heere Opgever (wij moeten onderstellen bestaan, dat die *meaning* niet bepaald genoeg is uitgedrukt; want wel ingezien, zoude men kunnen vragen: *Welk geheel heeft niet zijne verscheidene deelen?* Indien het voormelde dan alzoo ware), is het echter, onzes bedunkens, zeker, dat noch de *BERK* noch de *TIJM* een gewas is *van geen of zeer geringe waarde*, 't geen het in 't raadsel bedoelde gewas evenwel moet wezen, volgens 't eerste gedeelte van de voordragt.

Ook is 't woord *RAAP* ingezonden; doch daarop valt, onzes inziens, aan te merken dat een *paar* (van wat het dan ook moge wezen) niet kan gezegd worden te bestaan uit *verscheidene deelen*, in den zin waarin de opgave dat bestaan vordert.

V R A A G.

NIEUWJAARSWENSCH; gevraagd door den heer J. A. B. —
beantwoord door de Heeren, Hk. Jn. Poelders, K. F. Koster, C.
M. Slokkenbier, Feider, Rs. Hs. Pieters, J. C. Boezer,
in de *Gregore Lindt*; Hk. Strootman Jsz.

Een ongenoemd Correspondent zegt:

NIEUWJAARSWENSCH is alleen 't voldoende Hollandsch woord;
Dat uit dit lettertal kan worden opgespoord.

De heer J. S. Dz. zegt:

Bij d'aanvang van het jaar,
Zou Jan zijn broeder Steven,
Wijl 't het gebruik zoo was,
Ook een NIEUWJAARSWENSCH geven:
Hem dacht, d'it kon bestaan:
„Niets", zei hij, „lope u tegen;

„ Geniet den hoogsten zegen;
„ Uw geld, uw goed groeije aan;
„ Zoo dat gij allerwegen
„ Elk hoogst verbaasd ziet staan,
„ En vragen hoort: hoe komt die Ste-
ven er toch aan?"

AANVULLINGEN der opgegevene EINDRIJMWOORDEN.

A A N G O D.

O! hoe veel liefde en gunst mogt ik van U....ontvangen!
Niet zelden schonkt Ge, o God! mij wit het zuur een...zoet;
Voldeedt Ge, op mijn gebed, niet steeds aan elk...verlangen,
Al wat Gij wrocht was wel, was heilig, wijs, en...goed.
En zoude ik dan mijn' tijd verbouzen of ver....spelen?
Het heil dat Gij mij schonkt verkseren in....verdriet?
Geenszins! — 'k wil dankbaar zijn, steeds in uw liefde...deelen;
Want het erkentlijk hart verijmaadt, Ge, o Vader!...niet.

W. R. Idema, te Amsterdam.

D E L E N T E.

Hoe vrolijk wordt van ons de lentetijd....ontvangen,
Als zij de toetsring des winters mild ver....zoet!
Natuur herleeft dan weêr, voldoet aan elks...verlangen;
Een voet breed gronds op 't land wordt een onschatbaar...goed.
Men ziet het pluimgedierte op groene telgjes...spelen.
En paren, 't plant zich voort, onwetend van....verdriet.
Men mag in 't ware zoet van 't aardfche leven...deelen,
Als men in 't lamrig groen een vrolijk uur ge....niet,

J. S. Meulenhoff

292 TAAL- EN RICHTKUNDIGE

Het volgende is van den heere M. R., als opgeveert:

H E T K U S J E.

*K had van THEMIRE een kusje ontvangen; Een englenkusje! o! bemelsch zoet!	Maar 'k zag die zelfde rol haar <i>spelen</i> Bij LUC, en 'k barsste van <i>verriet</i> .
*K ontving daarin mijn harte- <i>verlangen</i> ; Mij dacht 'k bezat nu 't hoogste <i>goed</i> .	Ik wil met LUC den hemel <i>deelen</i> , Ja, maar THEMIRE's kusjes <i>niet</i> .

De heer W. Starink heeft het volgend ingezonden:

DE TROOST VAN EEN GELOOVIG KRISTEN.

Spoedig zal 'k de kroon... ontvangen; Dan, dan wordt mijn loed... <i>verzoet</i> .	Laar de boosheid met mij... <i>spelen</i> , Zij verwekke mij... <i>verriet</i> ;
Brandend is mijn ziels... <i>verlangen</i> Naar dat eeuwig blijvend... <i>goed</i> .	*K zal in JESUS liefde... <i>deelen</i> , Dus acht ik dat lijden... <i>niet</i> .

G E D A C H T E.

Dat men verdienend heeft ook te <i>ontvangen</i> , Is altijd aangenaam... is <i>zoet</i> ;	Vooral niet bij die gaarne <i>spelen</i> ; Dan is 't verlangen naar <i>verriet</i> ;
Doch, naar veel schatten te <i>verlangen</i> Is bij zeer weinig mentchen <i>goed</i> ;	*T spel doet in schande en schade <i>deelen</i> , Door 't spel gaat deugd en geld te <i>niet</i> ;

W. Brouwer en W. Sijpesteijn, te Crommenie.

Offchoon het volgend stukje te laat ontvangen zij, om 't op zijne rechte plaats te brengen, willen wij 't echter den lezer niet onthouden.

D E S P I N S T E R.

Zangstukje.

Een jongling ging mijn deur voorbij Juist toen ik bezig was met spinnen; Hij zag mij aan, en lonkte mij, Mij, die niet wist wat te beginnen; Toch keek ik op, maar sprak geen woord, En spon beschaamd gestadig voort.	Hij lag zijn arm nu op mijn' stoet; Terwijl hij mijne vlugheid roemde; Doch 't vurig rood verried zijn doel, Toen hij mij <i>steek mijne milde</i> noemde, Ik deed, als wierd hij niet gehoord, En spon beschaamd gestadig voort.
Hij kwam mij in het groeten voor, En ging zich nader bij mij voegen; Ik werd benauwd, de draad brak door, Mijn borst begon van angst te swoegen; Ik vlocht de draad, zoo als 't behoort, En spon beschaamd gestadig voort.	Hij naderde mijn wang, en dra Moest juist zijn hoofd aan 'emijne raken; Dit knikte hem dus zachtken <i>ja</i> , Althans hij scheen 't er van te maken; Doch 't was gevaldig, op mijn woord! Ik spon dus maar gestadig voort.
Hij drukte vriendlijk mij de hand, En zwoer, zij had niet haars gelijken; De schoonste van het ganche land Moest ver voor haar in zachtheid wijken; Dus sprak hij, door mijne hand bekoord, En ik zat stil, en spon al voort.	Schoon ik in ernst hem van mij liet, Liet hij niet af van mij te kwellen; Die floute! waartijk rustte niet, Voor ik zijn kusjes niet kon tellen, — O zusters! van wat land of oord, Wat dunkt u, spon ik nu nog voort?..

Evert en Lema.

(Het Hoogduitsch vrij gevolgd.)

NIEU-

N I E U W E O P G A V E N.

L O O G R Y P H.

Zeker woord bestaat uit vijf letteren. Zonder de eerste letter is het de naam (in 't meêrveeld) van zeker viervoetig dier. Zonder de twee eerste letters noemt het een zeer nuttig maatschappelijk werktuig. Zonder de drie eerste letters is het een samenvoegsel in de *Hollandsche taal*. De eerste en tweede letter, van achteren af geseld, worden bij sommige gebruikt voor den naam van zeker rijdtuig. De derde, tweede en vijfde letter zijn de naam van een algemeen in gebruik keukengeredschap. De vijfde, tweede en eerste letter zijn geen wenschelijke naam; koppelt men ze echter aan een ander drieletterig woordje, zoo beteekenen zij iemand wiens plaats niet bekloot kan worden, door hem dien den eersten naam kan worden toegelend. De vijfde, tweede en derde letter beteekenen een werktuig waarmede men schept. De eerste, vierde en vijfde letter zijn een gebiedend woord. De vijfde, vierde en eerste letter zijn een mannelijke naam, in den bijbel voorkomende, en 't geheel is de meêrvoudige naam van een' welbekenden spijs.

L O O G R Y P H - C H A R A D E.

'T is Nederlands-rijke letterfchar,
Die zeker woord in zich bevat,
(Een naam aan rijdtuig soms gegeven)
Dat met twee sylben wordt geschreven.
Het eerste noemt een vrouwen-naam;
Met de eerste van het tweede zaam,
Doet dit op nieuw een zijdenig kennen,
Waaraan men moeilijk zich kan wennen.

Een naam nog is 't geheel, ontstaart,
Voor zeker dier van trouwen aard.

Links treft men 't bij het huisraad aan.
Het tweede ziet men dikwijls staan,
Voor beide t'zaam gevoegde deelen.
En, vrienden, 'k mag u niet verheelen;
Dat, als het tweede deel van 't hoofd,
Of de eerste letter, wordt beroofd.
Dit woord een beest u aan zal wijzen,
Wel waard' zelfs na zijn dood te prijzen.

C H A R A D E S.

1.) Mijn geheel bestaat uit drie deelen, en is de naam van een dorp in *Holland* gelegen. Mijn eerste deel ontdekt men aan vischen. Mijn tweede deel is een verkorte vrouwen-naam, en van mijn derde deel komt iets zeer nuttigs in de huishouding.

2.) Twee deelen maken mijn geheel,
En dus beschrijf ik ieder deel:
Het eerste kan, van beide zijden,
Dikwijls het jonge kind verblijden.

Geheel word ik dikwijls om geld,
Op straat voor elk ten toon gesteld.

En ook bezit het menig man,
Ofschoon hij 't zelf niet merken kan.
H. t. tweede kan tot nut verstrekken,
Ook echter haat en twist verwekken.

XI DEELS III STUK.

D d

194 TAAL- EN DICHTKUNDIGE MENGELING.

- 3.) *Mijn eerste neemt een ligte wond, of ook een' zekren visch;
Het tweede bij de vischers, en verkorte mansnaam is;
Mijn derde of laatste is nut voor 't land, ook een gebiedend woord,
En mijn geheel een dorp dat tot ons vaderland behoort.*

R A A D S E L.

Hij die van het een of ander heeft, wat ik regts gelezen beteeken,
bezit niet meer en niet minder dan een ander, welke daar van heeft
het geen ik links gespeld ben.

A A R D I G H E I D, ter aanvulling.

Mijn vader was een
Ik ben mede een
Ik heet
Ik woon te *Amsterdam* in de straat.
In *Holland* vindt men vele s, offchoen zeldzaam
op de dorpen.

T O E G I F T, N°. 3.

OPLOSSINGEN van het VOORSTEL, gedaan in
het 10de Ds. 6de Stuk.

NE. In de opgave, reg. 4 en reg. 6. van dezelve, staat, eerste afbrekfel,
moet zijn, eerste afbrekfel.

De heer P. R., als voorsteller, werkt dus:

Stel 't eerste afbrekfel $= x$

en 't eerste afbrekfel $= y^2$.

Zoo is, volgens 't voorstel,

$$y^2 + y^2 + 3y^2 + 3y^2 + 1 = x \text{ en ook } 5y^2 + 1 = x$$

$$\text{dus } 4y^2 = y^2$$

$$y^2 / 4 = y^2 \text{ 't eerste afbrekfel.}$$

$$y^2 = 16, \text{ dus } 5y^2 + 1 = 81, \text{ 't eerste afbrekfel.}$$

Uit kracht van 't voorstel zal 't getal, hetwelk voor y^2 gevonden
wordt, zekerlijk een rationaal quadrat-getal wezen.

De heer Vride (den mislag in de opgave ontdekt hebbende) zegt:

Stel het begeerde hoofdgetal $= x$

het eerste afbrekfel $= y^2$

het driemaal $= a$

en 't vijfmaal $= b$

Zoo is

$$y^2 + y^2 + ay^2 + ay^2 + 1 = x \text{ en } by^2 + 1 = x$$

$$y^2 / 1 + y^2 + a + ay^2 = by^2$$

$$a + 1 = by^2 - ay^2 - y^2$$

$$b - a - 1 / \frac{a+1}{1-a-1} = y^2$$

$$\text{Of } \frac{b+1}{b-a-1} = 4 = y^2 \text{ 't eerste afbrekfel } y^2 = 16 \text{ 't 2de.}$$

$$(4+16) \times 3 = 60 \text{ het derde en } 5y^2 + 1 = 81 \text{ 't begeerde hoofdgetal.}$$

G E V O L G.

Dewijl nu $\frac{a+1}{b-a-1} = \frac{a+1}{b-(a+1)}$ is, bekomt men hierdoor het middel
om 't eerste afbrekfel te kunftig te vinden, nainelijk naar dezen

R E G E L.

Tel den bij het minste maal, en deel het product door het meeste
maal min het gemelde product.

T O E G I F T.

P R O E V E.

3, 't minste maal.

5, 't meeste maal.

4, bij A gevonden.

—Sub: blijft

—Add:

*(A)

4, 't eerste aftrekfel

A A N M E R K I N G.

Doen de deeler de éénheid is kan men den regel vereenvoudigen, door denzelfden dus te stellen:

Tel den, bij 't minste maal, en 't konende zal 't eerste aftrekfel wezen.

B I J V O E G S E L.

Dat deze regel voor alle voortzettelike voorstellen algemeen is, blijkt aan de oplossing door denzelfden van het volgende voorstel.

Men heeft van een zeker getal afgetrokken een vierkant-getal; van de rest het vierkant van dat vierkant-getal, en verder van het geen toen overbleef acht maal de som der gezegde aftrekfels; waarna men 12 overhield, vragde naar het eerste aftrekfel, en naar de drie aftrekfels; wanneer nog geopenbaard is dat tienmaal het tweede aftrekfel en 12, zoo groot is als het eerste aftrekfel.

'T W E R K, volgens den laatstvoorgaanden regel.
Het minste maal is 8

—Add:

9 voor het eerste aftrekfel.

Dus $9 + 81 + 720 + 12 = 822$ voor 't eerste aftrekfel, zijnde
ook $= 81 \times 10 = 810 + 12$.

(Meer in onze eerstvolgende.)

N I E U W V O O R S T E L.

Zoek twee getallen, zoodanig dat er evenveel komt, of men ze afdeelt, dan of men het kleinste in 't grootste deelt.

C. F. Julius.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

This book is under no circumstances to be taken from the Building

[illegible]

BD 2019

